

ธรรมนูญด้านการประกาศข่าวดีว่าด้วย

พระศาสนจักรในโลกสมัยใหม่

ความปิติยินดีและความหวัง

GAUDIUM ET SPES

ประกาศโดยพระสันตะปาปาเปาโลที่ 6 เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 1965

บทนำ

1. ความปิติยินดีและความหวัง ความเศร้าโศกและความวิตกกังวลของมนุษย์ในยุคนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่ของผู้ยากไร้หรือผู้ทุกข์ทนไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นความปิติยินดีและความหวัง ความเศร้าโศกและความวิตกกังวลของเหล่าสานุศิษย์ของพระคริสตเจ้าด้วย • อันที่จริงแล้ว ไม่มีอะไรที่แสดงความเป็นมนุษย์แท้ที่จะหลุดหายไปจากการหยิบยกขึ้นมาสะท้อนในหัวใจของพวกเขา • เหตุเพราะชุมชนที่ประกอบขึ้นนั้นเป็นชุมชนของมนุษย์ • ด้วยความเป็นหนึ่งเดียวกันในพระคริสตเจ้า พวกเขาได้รับการนำทางจากพระจิตเจ้าในการเดินทางมุ่งสู่พระอาณาจักรของพระบิดาเจ้า และพวกเขาได้รับข่าวดีแห่งความรอดพ้น ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อมนุษย์ทุกคน • นั่นคือเหตุผลที่ชุมชนนี้ตระหนักถึงการเชื่อมโยงที่แท้จริงระหว่างมนุษย์กับความเป็นมาของพวกเขาด้วยสายสัมพันธ์อันลึกซึ้ง •

2. ดังนั้น การสังคายนาวาติกันครั้งที่สองจึงทำการสืบค้นอย่างลึกซึ้งมากขึ้นเกี่ยวกับรหัสธรรมของพระศาสนจักร ซึ่งบัดนี้ได้เผยแสดงตนเองโดยไม่ลังเล ไม่เพียงเฉพาะกับลูกๆ ของพระศาสนจักรและเหล่าผู้ที่อ่อนน้อมต่อพระนามของพระคริสตเจ้า แต่กับมนุษยชาติทั้งมวลอีกด้วย • ด้วยเหตุที่สภาสังคายนาฯ ปราศรัยที่จะอธิบายต่อทุกคนว่า พระศาสนจักรเข้าใจถึงการแสดงตนและภารกิจของพระศาสนจักรในโลกยุคปัจจุบันนี้อย่างไร •

ดังนั้น สภาสังคายนาฯ จึงมุ่งความสนใจไปยังโลกของมนุษย์ ครอบครัวยุคใหม่ทั้งมวล ตลอดจนสภาพที่เป็นจริงทั้งปวงซึ่งชุมชนนี้ตั้งอยู่ โลกใบนั้นซึ่งเป็นโรงมหรสพแห่งประวัติศาสตร์ของมนุษย์ และทลายแห่งความมีชีวิตชีวาของเขา โศกนาฏกรรมของเขา และชัยชนะของเขา โลกใบนั้นซึ่งคริสตชนเชื่อว่าถูกสร้างและค้ำชูไว้ด้วยความรักของพระเจ้า โลกซึ่งเสื่อมทรามลงด้วยพันธนาการแห่งบาป แต่บัดนี้ได้รับการปลดปล่อยโดยพระคริสตเจ้า ผู้ทรงถูกตรึงกางเขนและกลับ

ฟื้นคืนพระชนม์ชีพ เพื่อที่โลกจะได้รับการฟื้นฟูขึ้นมาใหม่ตามแผนการของพระเป็นเจ้าและสำเร็จ
บริบูรณ์ไป •

3. ถึงแม้ว่ามนุษยชาติจะตื่นตะลึงกับความน่ามหัศจรรย์ใจต่อการค้นพบและพลังอำนาจ
ของตนเอง มนุษย์มักจะตั้งคำถามด้วยความวิตกกังวลต่อแนวโน้มของโลก ต่อตำแหน่งและ
บทบาทของมนุษย์ในจักรวาล ต่อความหมายของความมานะบากบั่นของแต่ละคนและของ
ส่วนรวม และต่อจุดหมายสูงสุดของความเป็นจริงและของมนุษยชาติ • ดังนั้น การเป็นประจักษ์
พยานและร่วมเสี่ยงในความเชื่อกับบรรดาประชากรของพระเจ้าทั้งมวลที่มาพร้อมชุมนุมกันในองค์
พระคริสตเจ้า สภาแห่งนี้ไม่สามารถที่จะนำเสนอถึงข้อพิสูจน์อื่นใดที่ชัดเจนไปกว่านี้ถึงความเป็น
หนึ่งเดียวกัน รวมทั้ง ความเคารพและความรักต่อครอบครัวมนุษย์ทั้งมวล ซึ่งสภาแห่งนี้มีความ
ผูกพันด้วย มากไปกว่าการมีส่วนร่วมกับพวกเขาในการเสวนาเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ เหล่านี้ • สภา
สังคายนาฯ นำแสงสว่างที่ได้จุดประกายไฟจากพระวรสารโดยอาศัยการชี้แนะของพระจิตเจ้า และ
จัดการแจกจ่ายทรัพยากรที่พระศาสนจักรได้รับจากองค์ผู้ให้กำเนิดและได้เก็บออมไว้ • ด้วยเหตุ
ที่มนุษย์ควรค่าที่จะได้รับการถนอมรักษาไว้ สังคมของมนุษย์ควรค่าที่จะได้รับการรื้อฟื้น • ดังนั้น
จุดศูนย์กลางของการนำเสนอทั้งหมดของเราคือมนุษย์เอง ทั้งครบและทั้งหมด ทั้งกายและวิญญาณ
ทั้งหัวใจและมโนธรรม ทั้งสติปัญญาและความมุ่งมั่นปรารถนา •

ดังนั้น สภาพระสังฆราชอันศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้ประกาศถึงจุดหมายอันสูงส่งของมนุษย์ และ
ปกป้องเมล็ดพันธุ์แห่งสวรรค์ซึ่งได้รับการบ่มเพาะภายในตัวเขา เสนอความช่วยเหลืออย่างสัตย์ซื่อ
ของพระศาสนจักรต่อมนุษยชาติในการโอบอุ้มคำชูภราดรภาพของมนุษย์ทั้งมวล ซึ่งสอดคล้องกับ
จุดหมายของพวกเขา • ด้วยแรงบันดาลใจของความปรารถนาอันแรงกล้าที่ไม่ใช่ของโลกนี้
พระศาสนจักรแสวงหาแต่เพียงเป้าหมายหนึ่งเดียว ได้แก่ การมุ่งหน้าทำงานของพระคริสตเจ้า
ภายใต้การนำของพระจิตเจ้า • และพระคริสตเจ้าเสด็จมายังโลกนี้เพื่อเป็นประจักษ์พยานถึง
ความจริง เพื่อการไถ่กู้ให้รอดพ้น ไม่ใช่เพื่อพิพากษา และเพื่อรับใช้ ไม่ใช่เพื่อที่จะได้รับการรับใช้
(2) •

ถ้อยแถลงเกริ่นนำ - สภาพการณ์ของมนุษย์ในโลกสมัยใหม่

4. ในการปฏิบัติภารกิจเช่นนี้ พระศาสนจักรมีหน้าที่พินิจพิจารณาถึงสัญญาณแห่ง
กาลเวลาและตีความสัญญาณเหล่านั้นโดยอาศัยแสงสว่างแห่งพระวรสาร • ดังนั้น ด้วยภาษาที่
สามารถเข้าใจได้ง่ายสำหรับชนทุกวัย พระศาสนจักรสามารถตอบสนองต่อคำถามที่เกิดขึ้นอย่าง

ต่อเนื่อง ซึ่งมนุษยชาติเกี่ยวกับชีวิตในโลกนี้และในโลกหน้า และเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคนหนึ่งกับคนอื่น ๆ • ดังนั้น เราต้องรู้จักและเข้าใจโลกที่เราอาศัยอยู่ที่นี่ คำอธิบาย ความปรารถนา และบ่อยครั้ง คุณลักษณะที่น่าตื่นตาตื่นใจของโลก • ลักษณะที่สำคัญบางประการของโลกสมัยใหม่สามารถบรรยายคร่าว ๆ ได้ดังต่อไปนี้ •

ในปัจจุบันนี้ มนุษยชาติกำลังอยู่ในระยะการเจริญเติบโตใหม่ทางประวัติศาสตร์ • การเปลี่ยนแปลงอย่างลึกซึ้งและรวดเร็วกำลังแพร่กระจายไปทั่วโลกที่ละเล็กทีละน้อย • เริ่มต้นจากพลังแห่งสติปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ การเปลี่ยนแปลงนี้สะท้อนกลับมาที่มนุษย์เอง มาถึงการตัดสินใจและความปรารถนาของเขา ทั้งในแง่ส่วนตัวและส่วนรวม และกลับมาที่ลักษณะของการคิดและการกระทำของเขาในเรื่องเกี่ยวกับสิ่งของและผู้คน • ดังนั้น เราจึงสามารถกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงทางวัฒนธรรมและทางสังคม การเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบย้อนกลับมาซึ่งชีวิตด้านศาสนาของมนุษย์ด้วยเช่นกัน •

เหมือนดังเช่นที่เกิดขึ้นกับวิกฤตของการเจริญเติบโตใดๆ การเปลี่ยนแปลงนี้นำมาซึ่งปัญหาร้ายแรงในช่วงเริ่มต้น • ดังนั้น ในขณะที่มนุษย์ขยายพลังอำนาจของเขาออกไปในทุกทิศทุกทาง พวกเขาอาจจะไม่ประสบความสำเร็จกับการบังคับจัดการพลังอำนาจเหล่านี้เพื่อความสบายใจของพวกเขาเองได้เสมอไป • พวกเขาทุ่มเทพยายามในการสำรวจอย่างละเอียดถี่ถ้วน ลึกลงไปในก้นบึ้งของจิตใจของพวกเขาเอง แต่บ่อยครั้งที่มนุษย์กลับรู้สึกไม่แน่ใจในตัวเอง • มนุษย์ค่อยๆ วางกฎเกณฑ์ของสังคมที่ละเล็กทีละน้อยและด้วยความแจ่มชัดมากยิ่งขึ้น เพียงเพื่อที่จะถูกทำให้เป็นอัมพาตด้วยความไม่แน่นอนในการกำหนดทิศทางที่จะมุ่งหน้าไป •

ไม่เคยมาก่อนเลยที่มนุษยชาติจะสามารถผลิตเพลินกับโคคทอร์รี่ ทรักพากร และพลังอำนาจทางเศรษฐกิจอันอุดมดังเช่นที่เป็นอยู่ แต่กระนั้นก็ตาม พลโลกจำนวนมหาศาลยังคงต้องทนทุกข์ทรมานด้วยความหิวโหยและความยากไร้ ในขณะที่ยังมีจำนวนอีกนับไม่ถ้วนที่ประสบความยากลำบากจากการไม่รู้หนังสือโดยสิ้นเชิง • ไม่เคยมาก่อนเลยที่มนุษย์จะมีความกระตือรือร้นเป็นอย่างมากในการทำความเข้าใจกับอภิสภาพ แต่ในเวลาเดียวกัน รูปแบบใหม่ๆ ของการเป็นทาสด้านสังคมและด้านจิตวิทยาก็ปรากฏขึ้นอยู่เสมอ • ถึงแม้โลกทุกวันนี้จะมีความตระหนักรู้ที่ชัดเจนมากถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และเข้าใจว่ามนุษยคนหนึ่งต้องพึ่งพาอาศัยคนอื่น ๆ ในความเป็นเอกภาพอย่างไร แต่สิ่งที่น่าเศร้าที่สุดคือ โลกนี้แบ่งออกเป็นฝักเป็นฝ่ายด้วยชั่วอำนาจที่ขัดแย้งกัน • ความขัดแย้งที่เพิ่มขึ้นทั้งทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจ เชื้อชาติ และอุดมการณ์ยังคงดำเนินต่อไป และด้วยความขัดแย้งเหล่านี้ โลกยังคงตกอยู่ในภัยอันตรายจาก

สงคราม ซึ่งจะทำลายทุกสิ่งทุกอย่างให้กลายเป็นเถ้าถ่าน • เป็นความจริงที่มีการแลกเปลี่ยนความคิดความเห็นเพิ่มมากขึ้น แต่ถ้อยคำมากมายที่ใช้บรรยายถึงแนวความคิดที่สำคัญกลับนำมาซึ่งความหมายที่แตกต่างกันตามแนวคิดอุดมการณ์ที่หลากหลาย • ในที่สุด มนุษย์เพียรพยายามค้นหาโลกที่ดีกว่าเก่า โดยปราศจากการพัฒนาทางจิตวิญญาณที่สอดคล้องกัน •

ด้วยอิทธิพลของความสับสนซับซ้อนที่หลากหลายดังกล่าว มนุษย์ร่วมสมัยกับเราเป็นจำนวนมากไม่สามารถค้นพบคุณค่าที่ถาวรได้อย่างถูกต้องและปรับตัวอย่างเหมาะสมกับการค้นพบใหม่ๆ • ด้วยเหตุที่พวกเขาถูกโหมกระหน่ำอยู่ระหว่างความหวังกับความวิตกกังวล และกดดันซึ่งกันและกันด้วยคำถามเกี่ยวกับทิศทางของสถานการณ์ปัจจุบันต่างๆ พวกเขาจึงต้องแบกรับเอาความไม่สบายใจไว้ • เหตุการณ์ต่างๆ เหล่านี้เองที่ชักนำให้มนุษย์พยายามค้นหาคำตอบอันที่จริงแล้ว เหตุการณ์เหล่านี้บีบบังคับให้พวกเขาต้องกระทำเช่นนั้น •

5. ความปั่นป่วนด้านจิตวิญญาณและการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมของชีวิตในปัจจุบันนี้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงที่กว้างและลึกยิ่งกว่าเดิม • ด้วยเหตุผลประการหลังการหล່หลอมอบรมด้านสติปัญญาไม่เคยที่จะมุ่งเน้นไปที่คณิตศาสตร์และธรรมชาติวิทยาและทุกสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์เองมากเช่นในปัจจุบันนี้มาก่อน ขณะที่ ในทางปฏิบัติ เทคโนโลยีซึ่งถือกำเนิดจากศาสตร์เหล่านี้มีความสำคัญเพิ่มพูนขึ้นเรื่อยๆ •

เจตคติทางวิทยาศาสตร์นี้มีผลกระทบรูปแบบใหม่ต่อแวดวงของวัฒนธรรมและรูปแบบของความคิด • เทคโนโลยีในปัจจุบันนี้กำลังเปลี่ยนโฉมหน้าของโลก และกำลังพยายามที่จะเอาชนะห้วงอวกาศที่อยู่รอบนอก • ในระดับหนึ่ง สติปัญญาของมนุษย์กำลังขยายการควบคุมเหนือกาลเวลาเหนืออดีตกาลโดยอาศัยความรู้ด้านประวัติศาสตร์เหนืออนาคตกาลด้วยศิลปะแห่งการคาดคะเนไปข้างหน้าและการวางแผน •

ความก้าวหน้าทางด้านชีววิทยา จิตวิทยา และสังคมศาสตร์ไม่เพียงแต่นำความหวังที่จะเข้าใจตนเองได้ดียิ่งขึ้นมาสู่มวลมนุษย์ ควบคู่ไปกับวิธีการทางเทคนิค ศาสตร์เหล่านี้ช่วยให้มนุษย์มีอิทธิพลโดยตรงต่อชีวิตในกลุ่มสังคมต่างๆ •

ในขณะเดียวกัน มนุษยชาติได้ครุ่นคิดอย่างต่อเนื่องและเพิ่มมากขึ้นเกี่ยวกับการคาดการณ์และการควบคุมอัตราการเติบโตของประชากร • ประวัติศาสตร์เองก็เร่งความเร็วยุทธยานไปข้างหน้าอย่างรวดเร็วจนเราแต่ละคนแทบจะไล่ตามไม่ทัน • จุดหมายของแต่ละชุมชน

มนุษย์กลายเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งที่ใหญ่กว่า ซึ่งครั้งหนึ่งมนุษย์กลุ่มต่างๆ เคยมีประวัติศาสตร์
จำเพาะของกลุ่มของตนเอง •

ดังนั้น มนุษยชาติจึงข้ามผ่านจากแนวคิดเกี่ยวกับความจริงที่อยู่นิ่งไม่เปลี่ยนแปลงไปสู่
แนวคิดที่มีพลวัต และเป็นแนวคิดในเชิงวิวัฒนาการมากขึ้น • เพราะเหตุนี้จึงเกิดมีปัญหาชุดใหม่
ขึ้น ปัญหาที่มีจำนวนมากมายเท่าที่จะเกิดขึ้นได้ เรียกร้องให้เราทุ่มเทกับการวิเคราะห์และ
สังเคราะห์ปัญหาเหล่านี้ •

6. ด้วยสภาพแวดล้อมเช่นนี้ ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมลักษณะต่างๆ เช่น ครอบครัว ชชาติวงศ์
กลุ่มชาติพันธุ์ หมู่บ้าน กลุ่มและสมาคมต่างๆ ซึ่งเกิดจากการคบหาสมาคมทางสังคม ประสบกับ
การเปลี่ยนแปลงโดยสิ้นเชิงเพิ่มขึ้นในทุกๆ วัน •

สังคมในรูปแบบสังคมอุตสาหกรรมค่อยๆ แพร่กระจายไปจนทั่ว ส่งผลให้บางชนชาติมี
ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ และเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงกับมโนคติและสภาพทางสังคมที่ก่อกำเนิด
มานานหลายศตวรรษ •

เช่นเดียวกัน ลัทธิความเชื่อและการแสวงหาวิถีชีวิตเมืองได้เติบโตขึ้น ทั้งเพราะการทวี
จำนวนขึ้นของเมืองและผู้คนที่อยู่อาศัยในเมือง หรือเพราะการถ่ายโอนวิถีชีวิตเมืองไปยัง
สภาพแวดล้อมในชนบท •

สื่อกลางรูปแบบใหม่ที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นของการสื่อสารทางสังคมมีส่วนสำคัญในการ
สร้างความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆ ด้วยการทำให้เกิดปฏิกริยาลูกโซ่ สื่อสารมวลชนทำให้รูปแบบ
ของความคิดและความรู้สึกแพร่กระจายไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวางเท่าที่จะเป็นไปได้ •

สิ่งที่น่าสังเกตคือ มีมนุษย์จำนวนมากสักเพียงใดที่ถูกชักจูงให้อพยพย้ายถิ่นด้วยเหตุผล
นานัปการ และด้วยเหตุนี้รูปแบบการดำเนินชีวิตของเขาจึงเปลี่ยนแปลงไป • ดังนั้น ความผูกพัน
กับเพื่อนพ้องของมนุษย์จึงทวีจำนวนขึ้นอย่างสม่ำเสมอ และในเวลาเดียวกัน “การขัดเกลาทาง
สังคม (Socialization)” ทำให้เกิดความผูกพันเพิ่มขึ้น ซึ่งอย่างไรก็ตามอาจจะไม่ส่งเสริมให้เกิดการ
พัฒนาตนเองอย่างเหมาะสมและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่แท้จริงเสมอไป •

วิวัฒนาการในลักษณะนี้สามารถจะเห็นได้อย่างชัดเจนในชนชาติที่มีความสะดวกสบายทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแล้ว แม้ว่าจะมีความเคลื่อนไหวในท่ามกลางกลุ่มชนที่ต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความก้าวหน้าดังกล่าวและกระตือรือร้นที่จะทำได้มาซึ่งความได้เปรียบของสังคมอุตสาหกรรมและสังคมเมือง • คนเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ยังติดยึดอยู่กับชนบทธรรมเนียมประเพณีแบบเก่า กำลังผ่านประสบการณ์พร้อมๆ กันไปสู่การมีวุฒิภาวะที่มากขึ้นและการใช้เสรีภาพส่วนตัว •

7. การเปลี่ยนแปลงของทัศนคติและโครงสร้างของมนุษย์มักจะก่อให้เกิดคำถามต่อคุณค่าชีวิตที่เป็นเคยที่ยอมรับกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่คนหนุ่มสาว ซึ่งเริ่มหมดความอดทนกับเหตุการณ์มากกว่าหนึ่งเหตุการณ์ และอันที่จริงแล้วพวกเขาเริ่มเป็นขบถด้วยความคับแค้นใจ • โดยตระหนักถึงอิทธิพลของพวกเขาต่อชีวิตสังคม พวกเขาต้องการมีส่วนร่วมในสังคมเร็วขึ้น • สิ่งนี้มักจะเป็นสาเหตุให้พ่อแม่และนักการศึกษาประสบกับความยากลำบากในการปฏิบัติภารกิจของตนเพิ่มมากขึ้นในแต่ละวัน • สถาบันต่างๆ กฎ ข้อบังคับ และรูปแบบของความคิดและความรู้สึกที่ตกทอดมาจากชนรุ่นก่อนไม่สามารถที่จะดัดแปลงให้เข้ากับเหตุการณ์ร่วมสมัยได้เสมอไป ดังนั้นจึงก่อให้เกิดความวุ่นวายกับมารยาทสังคมและแม้กระทั่งกับบรรทัดฐานของพฤติกรรมมนุษย์ •

ท้ายที่สุด สภาวการณ์ใหม่เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อศาสนา • ในทางหนึ่ง ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ที่จะแยกแยะศาสนาออกจากทัศนคติเชิงอิทธิปาฏิหาริย์ต่อโลก และความเชื่อไซคลอปที่ยังคงแพร่กระจายอยู่ทั่วไป ทำให้ความเชื่อนั้นบริสุทธิ์และกดดันในแต่ละวันให้ตั้งมั่นอยู่ในความเชื่อเป็นการส่วนตัวและโดยเปิดเผยมากยิ่งขึ้น • ด้วยเหตุนี้ หลายคนจึงบรรลุถึงการรับรู้ถึงพระเจ้าที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น • ในอีกทางหนึ่ง มีผู้คนจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ที่ละทิ้งศาสนาในภาคปฏิบัติ • ไม่เหมือนในสมัยก่อน การปฏิเสธพระเจ้าหรือศาสนา หรือการละทิ้งพระเจ้าหรือศาสนา ไม่ใช่สิ่งผิดปกติหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคลอีกต่อไปแล้ว • ด้วยเหตุที่ปัจจุบันนี้ไม่ใช่เรื่องยากที่สิ่งเหล่านี้จะได้รับการนำเสนอในแง่ของความจำเป็นต่อความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์หรือเป็นแนวคิดมนุษยนิยมใหม่แบบหนึ่ง • ในหลายๆ ที่ ทัศนะเหล่านี้ได้รับการประกาศไม่เพียงแต่เฉพาะในคำสอนของนักปรัชญา แต่ในทุกๆ ด้าน ทัศนะเหล่านี้มีอิทธิพลต่อวรรณกรรม ศิลปะ การตีความของแนวคิดมนุษยนิยมและประวัติศาสตร์ และต่อกฎหมายมหาชน • ผลที่ตามมาก็คือ ผู้คนมากมายเริ่มหันเห •

8. พัฒนาการเหล่านี้เกิดขึ้นรวดเร็วมากและบ่อยครั้งเกิดขึ้นอย่างไม่เป็นระบบระเบียบ ประกอบกับความตระหนักรู้ด้วยความกระตือรือร้นต่อโลกที่ก่อให้เกิดความไม่เสมอภาค หรือความขัดแย้งและความไม่สมดุลที่เพิ่มมากขึ้น •

มีพัฒนาการที่เกิดขึ้นค่อนข้างบ่อยภายในจิตใจของแต่ละคนคือความไม่สมดุลระหว่างสติปัญญาซึ่งเป็นสิ่งที่ทันสมัยในแง่ของการปฏิบัติ กับระบบความคิดด้านทฤษฎีซึ่งไม่สามารถที่จะจัดการกับผลรวมทั้งหมดของความคิด หรือไม่อาจจะสังเคราะห์ความคิดทั้งหลายเหล่านี้เข้าด้วยกันอย่างเหมาะสมพอเพียง • ในทำนองเดียวกัน เกิดความไม่สมดุลระหว่างความกังวลเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและประสิทธิภาพ กับการเรียกร้องของมโนธรรมทางศีลธรรมอีกทั้งบ่อยครั้งมากที่เกิดความไม่สมดุลระหว่างสภาพเงื่อนไขของการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันกับความจำเป็นของความคิดส่วนตัว และแม้แต่การใคร่ครวญไตร่ตรอง • ในระยะยาว เริ่มมีพัฒนาการของความไม่สมดุลระหว่างกิจกรรมเฉพาะทางของมนุษย์กับทักษะเกี่ยวกับความจริงที่ครอบคลุมเบ็ดเสร็จ •

สำหรับครอบครัว ความไม่ลงรอยกันอันเป็นผลมาจากแรงกดดันทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคม หรือจากปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างชนรุ่นต่อๆ มา หรือจากความสัมพันธ์ทางสังคมในลักษณะใหม่ระหว่างผู้ชายกับผู้หญิง •

ความแตกต่างมากมายเกิดขึ้นมาอย่างไม่คาดหมายด้วย ทั้งระหว่างชนชาติ และระหว่างระเบียบทางสังคมที่หลากหลาย ระหว่างชาติที่มั่งคั่งกับชาติที่ไม่ค่อยจะมีอิทธิพลหรือที่ต้องการความช่วยเหลือ ทำยที่สุด ระหว่างสถาบันนานาชาติที่ถือกำเนิดจากประชาชนที่ปรารถนาสันติภาพ กับความทะเยอทะยานในการเผยแพร่อุดมการณ์ของตนเอง รวมถึง ความโลภร่วมกันที่ดำรงอยู่ในชนชาติหรือกลุ่มอื่นๆ •

สิ่งที่เกิดขึ้นคือความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน ความเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน ความขัดแย้ง และความทุกข์ยากลำบาก • โดยที่มนุษย์เป็นทั้งต้นเหตุและเป็นทั้งเหยื่อในเวลาเดียวกัน •

9. ขณะเดียวกัน ความเชื่อมั่นที่ขยายเติบโตขึ้นจนไม่เพียงแต่ว่ามนุษยชาติสามารถและควรจจะรวบรวมพลังอำนาจในการควบคุมเหนือสิ่งสร้างที่ปวงเพิ่มมากขึ้น แต่ยิ่งไปกว่านั้น ยังได้ถ่ายโอนอำนาจไปยังมนุษยชาติเพื่อที่จะก่อให้เกิดระเบียบทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่ง

จะรับใช้มนุษย์มากยิ่งขึ้น และช่วยคนแต่ละคน รวมถึงคนกลุ่มต่างๆ ในการยืนหยัดถึงและพัฒนา ศักดิ์ศรีที่เหมาะสมกับพวกเขา •

ด้วยเหตุนี้ ผู้คนมากมายจึงเรียกร้องอย่างค่อนข้างจะแจ้งกร้าวต่อเหล่าผู้ที่ได้รับประโยชน์ ซึ่งด้วยความตระหนักรู้อย่างชัดเจน พวกเขาเห็นว่าตนเองถูกกดขี่ข่มเหงจากความอยุติธรรมและการแบ่งปันทรัพยากรที่ไม่เสมอภาคกัน • บรรดาชนชาติบนเส้นทางแห่งความก้าวหน้า เช่นดังชนชาติที่เพิ่งจะได้รับเอกราชเมื่อไม่นานมานี้ ปรรณานาที่จะมีส่วนร่วมในผลิตผลของอารยธรรมสมัยใหม่ ไม่เพียงแต่เฉพาะในแวดวงการเมือง แต่ในทางเศรษฐกิจ และต้องการที่จะมีบทบาทอย่างอิสระเสรีในเวทีโลกด้วย • กระนั้นก็ตาม พวกเขายังคงล้าหลังอยู่ต่อไป ในขณะที่ บ่อยครั้งชาติที่ต้องพึ่งพาบรรดาชาติที่ร่ำรวยกว่าด้านเศรษฐกิจและด้านอื่นๆ เจริญก้าวหน้ารวดเร็วกว่า •

คนที่ตกเป็นเหยื่อของความหิวโหยต่างเรียกร้องต่อบรรดาผู้ที่อยู่ในสภาพที่ดีกว่า • ในที่นี้พวกเขายังไม่ได้มา เหล่าสตรีเรียกร้องความเท่าเทียมกันกับบุรุษทั้งในด้านกฎหมายและในความเป็นจริง • ผู้ใช้แรงงานและชาวไร่ชาวนาต่างแสวงหาไม่เพียงแต่สิ่งที่จำเป็นต่อชีวิต แต่ยังต้องการที่จะพัฒนาพรรคพวกแห่งบุคลิกภาพของตนด้วย แรงงานของพวกเขา และอันที่จริงแล้ว พวกเขาต้องการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิถีชีวิตด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม • บัดนี้เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์มนุษย์ ผู้คนทั้งหมดต่างเชื่อกันว่า ผลดีทางวัฒนธรรมควรที่จะแจกจ่าย และโดยความเป็นจริงแล้ว สามารถที่จะแจกจ่ายออกไปให้แก่ทุกๆ คนได้ •

กระนั้นก็ดี ภายใต้คำเรียกร้องทั้งหมดเหล่านี้มีความปรารถนาที่แรงกล้าและแผ่กระจายไปทั่วทุกหนแห่ง มนุษย์และสังคมต่างๆ กระหายหาชีวิตที่สมบูรณ์และมีอิสรภาพสมกับความเป็นมนุษย์ ชีวิตที่พวกเขาสามารถพึ่งพาสวัสดิการของตน ซึ่งโลกสมัยใหม่สามารถเสนอให้แก่พวกเขาได้อย่างอุดม • นอกนั้น ชาติต่างๆ พยายามมากยิ่งขึ้นทุกวันในการที่จะสร้างให้เกิดชุมชนในลักษณะของชุมชนสากลขึ้น •

ด้วยเหตุที่สิ่งทั้งหลายทั้งปวงเป็นดังที่กล่าวมานี้ โลกสมัยใหม่จึงแสดงให้เห็นในเวลาเดียวกันถึงพลังอำนาจและความอ่อนแอ ความสามารถที่จะทำกิจการดีอันสูงส่งหรือสิ่งเลวร้ายน่ารังเกียจ เบื้องหน้าของเราเป็นหนทางไปสู่อิสรภาพหรือไปสู่ความเป็นทาส ไปสู่ความก้าวหน้าหรือความเสื่อมถอย สูภราดรภาพหรือความเกลียดชังกัน • นอกจากนี้ มนุษย์เริ่มตระหนักว่า เขามีหน้าที่ที่จะนำทางพลังอำนาจซึ่งพวกเขาได้ปลดปล่อยออกมา อันเป็นพลังที่สามารถทำให้เขาตก

เป็นทาสของมันหรือสามารถรับใช้เขาได้ ให้พลังนี้ขับเคลื่อนไปในทางที่ถูกที่ควร • นั่นคือ เหตุผลที่ทำให้ทำไมเขาจึงตั้งคำถามต่างๆ กับตนเอง •

10. ความจริงก็คือ ความไม่สมดุลที่โลกสมัยใหม่กำลังเผชิญอยู่นี้เชื่อมโยงกับความไม่สมดุลขั้นพื้นฐานยิ่งกว่า ซึ่งมีรากเหง้าอยู่ในหัวใจของมนุษย์เอง • ด้วยเหตุที่ภายในตัวมนุษย์นั้นมีปัจจัยต่างๆ มากมายที่กำลังต่อสู้กันอยู่ • ดังนั้น ในทางหนึ่ง ในฐานะของสิ่งสร้าง เขาต้องประสบกับข้อจำกัดต่างๆ มากมาย ในอีกทางหนึ่ง เขารู้สึกถึงความปรารถนาและเสียงเรียกร้องอันไม่มีที่สิ้นสุดภายในตัวเขาที่จะมีชีวิตที่สูงส่งยิ่งขึ้น • ด้วยอิทธิพลของสิ่งดึงดูดใจนานาประการ เขาถูกบีบบังคับอยู่ตลอดเวลาให้ต้องเลือกเฉพาะบางสิ่งไว้ และละทิ้งบางสิ่งไป • อันที่จริง ในแง่ของการเป็นมนุษย์ที่อ่อนแอและมีบาป เขามักจะทำในสิ่งที่ไม่ควรจะทำ และพลาดที่จะทำในสิ่งที่ไม่ควรทำ (1) • ดังนั้น เขาจึงต้องทนทุกข์กับความรู้สึกไม่ลงรอยกันภายในใจ และจากความรู้สึกเหล่านี้เองก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคมอย่างมากมายและรุนแรง • ไม่ต้องสงสัยเลยว่า ผู้คนมากมายที่ชีวิตของพวกเขาถูกครอบงำด้วยแนวคิดวัตถุนิยมจะมองไม่เห็นถึงเขาวินัยอันเฉียบแหลมต่อสถานการณ์ที่เห็นได้ชัดแจ้งเช่นนี้ หรือสถานการณ์อื่นใด การขาดความสุขเป็นสิ่งคู่ครั้งไม่ให้พวกเขาคิดใคร่ครวญถึงเรื่องราวใดๆ • โดยคิดว่าพวกเขาได้พบความสงบสุขจากการตีความถึงความเป็นจริงที่ได้รับการนำเสนออยู่ทั่วทุกหนแห่งในทุกวันนี้ หลายคนได้คาดหวังถึงการปลดปล่อยมนุษยชาติให้เป็นอิสระอย่างแท้จริงและโดยสิ้นเชิงอาศัยแต่เพียงฝีมือของมนุษย์เอง พวกเขาเชื่อมั่นว่าการปกครองโลกของมนุษย์ในอนาคตจะสามารถตอบสนองต่อความปรารถนาทุกประการในหัวใจของเขา • อีกทั้งจะไม่ขาดซึ่งผู้คนที่สิ้นหวังกับเรื่องความหมายของชีวิต และยกย่องความกล้าหาญของผู้ที่คิดว่าการดำรงอยู่ของมนุษย์ไร้ซึ่งความหมายโดยธรรมชาติ และมุ่งมั่นที่จะมอบความหมายทั้งหมดให้กับชีวิตโดยอาศัยความเฉลียวฉลาดของตนเองเพียงลำพัง •

อย่างไรก็ตาม เมื่อต้องเผชิญกับการพัฒนาสมัยใหม่ของโลก มีผู้คนจำนวนเพิ่มมากขึ้นอยู่เรื่อยๆ ที่ตั้งคำถามพื้นฐานหรือรับรู้ถึงคำถามนี้ด้วยเขาวินัยใหม่ คำถามที่ว่า มนุษย์คืออะไร? อะไรคือความหมายของความเศร้าใจ ความชั่วร้าย หรือความตาย ซึ่งยังคงดำรงอยู่ต่อไปแม้จะมีความเจริญก้าวหน้ามากมาย? • อะไรคือเป้าหมายหากชัยชนะเหล่านี้ต้องแลกมาด้วยต้นทุนที่สูงลิ่ว? • มนุษย์สามารถจะมอบอะไรให้กับสังคมได้บ้าง? เขาสามารถจะคาดหวังอะไรบ้างจากสังคม? • หลังจากชีวิตในโลกนี้สิ้นสุดลงแล้ว อะไรจะตามมา? •

พระศาสนจักรเชื่อมั่นอย่างหนักแน่นว่าพระคริสตเจ้า ผู้ทรงสิ้นพระชนม์และทรงกลับคืนพระชนมชีพเพื่อมนุษย์ทุกคน (2) โดยผ่านทางพระจิตเจ้า จะประทานความสว่างและผลกำไรอัน

เพียงพอที่จะช่วยให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายสูงสุดของเขา • อีกทั้ง ไม่มีใครอื่นใดในสวรรค์ที่จะ
ประทานให้แก่มนุษย์ได้เทียมเท่ากันซึ่งจะทำให้เขาได้รับความรอดพ้น (3) • เช่นเดียวกันนี้
พระศาสนจักรเก็บสิ่งนั้นเอาไว้กับพระเป็นเจ้าของผู้ทรงมีพระทัยเมตตาเป็นที่สุด และพระผู้เป็นเจ้าของ
ทรงพบกุญแจ จุดสนใจ และเป้าหมายของมนุษย์ รวมถึงประวัติศาสตร์ของมนุษย์ทั้งปวง •
พระศาสนจักรยังดูแลรักษาให้ภายใต้การเปลี่ยนแปลงทั้งสิ้น ยังคงมีความเป็นจริงซึ่งไม่
เปลี่ยนแปลง และซึ่งมีรากฐานสุดท้ายอยู่ในพระคริสตเจ้า ผู้ซึ่งคงเป็นเหมือนเดิมเมื่อวานนี้และใน
วันนี้ ไซ้แล้วและตลอดไป (4) • ดังนั้น ด้วยความสว่างจากพระคริสตเจ้า ภาพลักษณ์ของพระผู้
เป็นเจ้าของที่ไม่สามารถเห็นได้ บุตรหัวปีแห่งสิ่งสร้างทุกคน (5) สภาสังคายนาฯ ปรารถนาที่จะกล่าว
แก่มนุษย์ทั้งหมดเพื่อที่ให้ความกระจ่างแก่รหัสธรรมล้ำลึกของมนุษย์ และร่วมมือในการค้นหา
ทางออกให้แก่ปัญหาต่างๆ ที่ยังคงดำเนินอยู่ในยุคของพวกเรา •

ส่วนที่ 1

พระศาสนจักรและกระแสเรียกของมนุษย์

11. ประชากรของพระเป็นเจ้าของเจ้าเชื่อว่าพวกเขาได้รับการนำทางจากพระจิตของพระเป็นเจ้าของเจ้าผู้ทรงเติมเต็มให้แก่โลกนี้ • โดยได้รับแรงบันดาลใจจากความเชื่อนี้ พวกเขาพยายามที่จะถอดรหัสแห่งสัญญาณที่แท้จริงของพระเจ้าที่ทรงสถิตอยู่และพระประสงค์ในเรื่องราวต่าง ในความต้องการ และความปรารถนา ซึ่งประชากรเหล่านี้ได้มีส่วนร่วมร่วมกับมนุษย์คนอื่นๆ ในยุคของเรา • ด้วยเหตุที่ความเชื่อให้ความกระจ่างใหม่แก่ทุกสิ่ง ประกาศถึงแผนการของพระเจ้าต่อกระแสเรียกของมนุษย์ทั้งปวง และดังนั้นจึงนำทางจิตใจมนุษย์ให้มุ่งไปสู่ทางออกของการเป็นมนุษย์ที่ครบครัน •

ก่อนอื่นใดหมด ด้วยเหตุผลนี้ สภาสังคายนาฯ ปรารถนาที่จะประเมินคุณค่าต่างๆ ซึ่งได้รับการประเมินค่าสูงในปัจจุบัน และเชื่อมโยงคุณค่าเหล่านี้กับต้นกำเนิดอันศักดิ์สิทธิ์ของคุณค่าเหล่านี้ • トラบเท่าที่คุณค่าเหล่านี้เกิดจากฤทธิ์กุศลที่พระเจ้าประทานให้แก่มนุษย์ คุณค่าเหล่านี้จึงเป็นความดีงามเหลือล้น • กระนั้นก็ตาม คุณค่าเหล่านี้มักจะถูกบิดเบือนไปจากหน้าที่อันถูกต้องของมันโดยหัวใจที่มีมลทินของมนุษย์ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องได้รับการชำระล้างให้บริสุทธิ์ •

พระศาสนจักรคิดอย่างไรเกี่ยวกับมนุษย์? • อะไรคือสิ่งที่ควรจะแนะนำให้แก่สังคมปัจจุบันที่กำลังอยู่ระหว่างการก่อร่างสร้างขึ้นมา? อะไรคือสิ่งสำคัญสูงสุดของกิจกรรมของมนุษย์ทั่วโลก? • ผู้คนกำลังรอคอยคำตอบสำหรับคำถามเหล่านี้ • จากคำตอบเหล่านี้ เราจะเห็นได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นว่า ประชากรของพระเจ้าและเผ่าพันธุ์มนุษย์มีชีวิตร่วมกันเพื่อที่จะรับใช้ซึ่งกันและกัน • ดังนั้น พันธกิจของพระศาสนจักรจะแสดงถึงลักษณะทางศาสนา และด้วยเหตุผลนี้โดยเฉพาะ จะแสดงถึงลักษณะอันสูงส่งของมนุษย์ •

บทที่ 1 ศักดิ์ศรีของมนุษย์

12. ตามความเห็นที่แทบจะเป็นเอกฉันท์ของทั้งบรรดาศาสนิกชนและเหล่าผู้ที่ไม่ถือความเชื่อ สรรพสิ่งบนโลกนี้ควรจะเกี่ยวข้องกับมนุษย์ ผู้ซึ่งเป็นศูนย์กลางและจุดสูงสุดของสรรพสิ่ง •

แต่มนุษย์คือใคร? • เขาได้แสดงออกเกี่ยวกับตัวเอง และยังคงแสดงออกอยู่ต่อไปหลาย ๆ ความคิดเห็นของเขาไม่สอดคล้องกันหรือแม้แต่ขัดแย้งกันเอง • ในการกระทำเช่นนี้ เขาได้ยกระดับตนเองกลายเป็นมาตรวัดที่ทรงอำนาจเบ็ดเสร็จสำหรับทุกสิ่งอย่าง และลดคุณค่าตนเองลงจนถึงจุดที่สิ้นหวังไปแล้ว • ผลลัพธ์ที่ได้คือความสงสัยและความวิตกกังวล • พระศาสนจักรเข้าใจถึงปัญหานี้อย่างแน่นอน • โดยได้รับความสว่างจากพระเจ้า พระศาสนจักรสามารถเสนอทางออกให้กับพวกเขา เพื่อที่จะสามารถแสดงถึงสถานการณ์ที่แท้จริงของมนุษย์ และอธิบายถึงข้อบกพร่องของเขา ขณะที่ในเวลาเดียวกัน รับรู้ถึงศักดิ์ศรีและชะตากรรมของเขาอย่างเที่ยงธรรม •

ด้วยเหตุที่พระคัมภีร์สอนว่า มนุษย์ถูกสร้างขึ้นตาม “พระฉายาของพระเจ้า” เขามีความสามารถที่จะรู้จักและรักพระเจ้าผู้สร้างของพวกเขา และได้รับแต่งตั้งจากพระองค์ให้เป็นนายเหนือสิ่งสร้างทั้งหมดในโลกนี้ (1) ให้เขาสามารถกำราบพวกมันและใช้พวกมันเพื่อสิริมงคลของพระเจ้า (2) • “มนุษย์ที่พระองค์ควรจะเอาใจใส่ต่อเขาคือสิ่งใด? • พระองค์ทรงสร้างเขาต่ำกว่าเทวดาเพียงเล็กน้อย และยกย่องเขาด้วยความรุ่งโรจน์และเกียรติยศ • พระองค์ทรงประทานให้เขาปกครองเหนือผลงานจากผีพระหัตถ์ของพระองค์ กำหนดให้สรรพสิ่งอยู่ใต้เท้าของเขา” (สดด. 8 : 5-7) •

แต่พระเจ้ามิได้สร้างมนุษย์มาให้อยู่แต่เพียงลำพัง ด้วยตั้งแต่ครั้งเริ่มแรก “พระองค์ทรงสร้างให้เป็นชายและหญิง” (ปฐมก. 1 : 27) • มิตรภาพระหว่างพวกเขาก่อให้เกิดรูปแบบเบื้องต้นของความเป็นหนึ่งเดียวกันระหว่างบุคคล • เนื่องจากโดยธรรมชาติส่วนที่ลึกที่สุดของเขานั้น มนุษย์เป็นสัตว์สังคม และนอกเสียจากว่าเขาจะได้เชื่อมโยงตัวเองเข้ากับผู้อื่น เขาจะไม่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้หรือไม่สามารถพัฒนาจนเต็มศักยภาพได้เลย •

ดังนั้น เหมือนดังที่อีกประโยคหนึ่งในพระคัมภีร์บัญญัติไว้ว่า “พระเจ้าทรงเห็นว่าทุกสิ่งที่ทรงสร้างนั้นดีมาก” (ปฐมก. 1 : 31) •

13. ถึงแม้ว่าเขาจะถูกพระเจ้าสร้างขึ้นมาในสภาพที่ศักดิ์สิทธิ์ ตั้งแต่จุดเริ่มต้นแรกสุดของประวัติศาสตร์ มนุษย์ได้ใช้อิสรภาพของเขาไปในทางมิชอบ ด้วยการกระตุ้นของพญามาร • มนุษย์ตั้งตนต่อต้านพระเจ้าและแสวงหาหนทางบรรลุป้าหมายของตนแยกจากพระเจ้า • ถึงแม้ว่าพวกเขาจะรู้จักพระเจ้า พวกเขาไม่ได้ถวายพระเกียรติพระองค์ในฐานะของพระเป็นเจ้า แต่จิตใจที่ไร้สติของพวกเขากลับมีติดบอด พวกเขาบริโภคสิ่งสร้างมากกว่าพระเจ้าผู้สร้าง (3) • สิ่งที่เป็นเจ้าเผยแสดงต่อพวกเขา นั้นสอดคล้องกับประสบการณ์ • เมื่อพิจารณาถึงหัวใจของเขา เขามีความโน้มเอียงไปทางความชั่วร้ายด้วย และถูกถ่มทับด้วยความเจ็บป่วยนานัปการ ซึ่งไม่อาจจะมาจากพระเจ้าผู้เป็นองค์ความดีของเขา • บ่อยครั้งที่การเริ่มต้นจากการปฏิเสธการรับรู้ถึงพระเจ้า มนุษย์ได้ทำลายความสัมพันธ์อันเหมาะสมกับเป้าหมายสูงสุดของเขา รวมถึงความสัมพันธ์กับตนเอง กับผู้อื่น และกับสิ่งสร้างทั้งหมด •

ดังนั้น มนุษย์จึงเกิดการแตกแยกขึ้นภายในตน • ด้วยเหตุนี้ ทั้งหมดของชีวิตมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นส่วนของแต่ละคนหรือส่วนรวม แสดงให้เห็นถึงการดิ้นรนอย่างมากระหว่างความดีกับความชั่ว ระหว่างความสว่างกับความมืด • อันที่จริง มนุษย์พบว่า โดยลำพังตัวเองแล้ว เขาไม่สามารถที่จะต่อกรกับการโจมตีของปีศาจได้ ด้วยเหตุนี้ ทุกคนจึงรู้สึกเหมือนกับว่าเขาถูกพันธนาการด้วยโซ่ตรวน • แต่พระเป็นเจ้าเองทรงเสด็จมาปลดปล่อยและเสริมสร้างพลังกำลังแก่พวกเขา ซุบซิบเขาขึ้นใหม่จากภายใน และละทิ้ง “เจ้านายแห่งโลกนี้” (ยอห์น 12 : 31) ผู้ซึ่งยึดกุมเขาไว้ด้วยพันธนาการแห่งบาป (4) • ด้วยเหตุที่บาปได้ลดทอนคุณค่าของมนุษย์ กีดขวางเส้นทางที่เขาจะบรรลุมผลสำเร็จในชีวิต •

เสียงเรียกหาความสว่างและหวังลึกแห่งความทุกข์ทรมาน ซึ่งทั้งสองประการเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์ชีวิตมนุษย์ มีคำตอบสุดท้ายและการอธิบายควบคู่กันไปตามความจริงของการเผยแสดงนี้ •

14. ถึงแม้ว่าจะถูกสร้างมาจากร่างกายและวิญญาณ มนุษย์ยังคงเป็นหนึ่งเดียว • ด้วยการประกอบขึ้นด้วยส่วนที่เป็นร่างกาย มนุษย์ได้รวมเอาองค์ประกอบแห่งโลกของวัตถุไว้ในตนเอง ดังนั้น องค์ประกอบเหล่านี้จึงบรรลู่ถึงจุดสูงสุดผ่านทางเขา และเปล่งเสียงอย่างอิสระผ่านทางเขา ในการสรรเสริญองค์พระเจ้าผู้สร้าง (6) • ด้วยเหตุผลนี้ มนุษย์จึงไม่ได้รับอนุญาตให้ดูถูกดูแคลนชีวิตฝ่ายร่างกายของตน แต่เขามีหน้าที่ต้องเคารพร่างกายของเขาว่าดีงามและมีศักดิ์ศรีทัดเทียมกัน เพราะพระเป็นเจ้าจะทรงสร้างร่างกายและจะยกเอาร่างกายนั้นไปในวันสุดท้าย • อย่างไรก็ตาม

ด้วยบาดแผลแห่งบาป มนุษย์ประสบกับแรงกระตุ้นที่จะต่อต้านขัดขืนภายในร่างกายของเขา • แต่ศักดิ์ศรีแท้จริงของความเป็นมนุษย์วางหลักเอาไว้ว่า มนุษย์ถวายพระเกียรติแด่พระเป็นเจ้าของร่างกายของเขา และห้ามปรามไม่ให้ร่างกายรับใช้ต่อความโน้มเอียงไปในทางชั่วร้ายของหัวใจ •

บัดนี้ มนุษย์มิได้กระทำผิด หากเขาจะยกย่องตนเองอยู่เหนือเรื่องของร่างกาย และเป็นมากกว่าผงฐูหนึ่งในธรรมชาติ หรือเป็นพลเมืองนิรนามคนหนึ่งในเมืองแห่งมนุษย์ • ด้วยเหตุที่เพียงแต่คุณสมบัติอันด้อยค่าของเขาก็ทำให้เขาดีกว่าสรรพสิ่งทั้งมวลรวมกันเสียอีก • เขาจะดำดิ่งลงไปในความลึกล้ำแห่งความเป็นจริงเมื่อใดก็ตามที่เขาเข้าไปอยู่ในหัวใจของตนเอง พระเจ้าผู้ทรงตรวจค้นหัวใจ (7) รอคอยเขาอยู่ที่นั่น ที่นั่นเขาจะพิจารณาใคร่ครวญถึงจุดมุ่งหมายที่เหมาะสมของเขา ภายใต้สายพระเนตรของพระเจ้า • ดังนั้น เมื่อเขาตระหนักในตนเองถึงวิญญานอันศักดิ์สิทธิ์และเป็นอมตะ เขาจะไม่ถูกเย้ยหยันจากความพ้อฝันที่เกิดขึ้นเฉพาะจากแรงจูงใจทางกายภาพและทางสังคม แต่เป็นเพราะความเข้าใจถึงความจริงอันเหมาะสมของเรื่องราวนี้ •

15. มนุษย์วิวินิจฉัยได้อย่างถูกต้องว่า ด้วยสติปัญญาของเขา เขาย่อมอยู่เหนือกว่าโลกแห่งวัตถุทั้งมวล ด้วยเหตุที่เขาได้รับแบ่งปันความสว่างจากองค์แห่งสติปัญญาอันสูงส่ง • โดยการใช้ความสามารถพิเศษต่างๆ ของเขาอย่างไม่มีหยุดหย่อนตลอดมาทุกยุคทุกสมัย มนุษย์สามารถสร้างความก้าวหน้าขึ้นได้อย่างแท้จริงในด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ในด้านเทคโนโลยี และในด้านศิลปศาสตร์ • ในยุคสมัยของเรา มนุษย์มีชัยชนะอันสูงสุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการสืบค้นเกี่ยวกับโลกแห่งวัตถุและในการนำมันมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตัวเขาเอง • กระนั้นก็ตาม มนุษย์ยังคงแสวงหาความจริงที่ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น และได้พบกับความจริงเหล่านี้ • ด้วยเหตุที่สติปัญญาของมนุษย์มิได้จำกัดอยู่แต่เพียงข้อมูลเชิงประจักษ์แต่เพียงอย่างเดียว แต่สามารถที่จะบรรลุถึงความเป็นจริงด้วยมั่นใจอย่างแท้จริงว่าเป็นสิ่งที่สามารถเรียนรู้ได้ แม้ว่าผลของบาปจะทำให้ความมั่นใจนี้คลุมเครือและอ่อนแรงลงไปบ้าง •

ธรรมชาติด้านสติปัญญาของมนุษย์จะถูกทำให้สมบูรณ์ขึ้นด้วยปรีชาญาณ และจำเป็นต้องทำให้เป็นดั่งนั้น ด้วยเหตุที่ปรีชาญาณจะจูงใจให้จิตใจของมนุษย์ค้นหาและรักในสิ่งที่แท้จริงและดีงาม • ด้วยความลุ่มลึกในปรีชาญาณ มนุษย์จึงผ่านทะลุความเป็นจริงที่ตนมองเห็นไปยังความจริงซึ่งจับต้องมองเห็นไม่ได้ •

ยุคสมัยของพวกเขาต้องการปรัชญาอันนี้มากยิ่งขึ้นกว่าในยุคที่ผ่านมา ถ้าหากเราต้องการที่จะทำให้สิ่งต่างๆ ที่มีมนุษย์ได้ค้นพบมีความเป็นมนุษย์มากยิ่งขึ้น • ทั้งนี้เพราะอนาคตของโลกตกอยู่ในอันตราย นอกเสียจากว่านักปราชญ์จะต้องเตรียมพร้อมที่จะก้าวให้ปรากฏออกมา • สิ่งที่เราควรจะทำให้เห็นก็คือหลายๆ ประเทศ ซึ่งขัดสนทางเศรษฐกิจทรัพย์มากกว่า กลับอุดมด้วยปรัชญาอัน และสามารถเสนอคุณประโยชน์อย่างสำคัญให้แก่ประเทศอื่นๆ •

ในที่สุดแล้ว โดยอาศัยพระพรของพระเจ้า มนุษย์จะได้รับความเชื่อจากการใคร่ครวญ ไตร่ตรองและความเข้าใจในแผนการของพระเป็นเจ้า (8) •

16. ในส่วนลึกของมโนธรรมแยกแยะของเขา มนุษย์ตรวจพบกฎเกณฑ์ที่มนุษย์มิได้กำหนดเองเพื่อบังคับตน แต่กฎที่มีนี้ทำให้เขาเชื่อฟัง • เรียกร้องให้เขารักความดีและหลีกเลี่ยงความชั่วอยู่เสมอ เมื่อถึงคราวที่จำเป็น เสียงของมโนธรรมจะพูดกับหัวใจของเขาว่า จงทำสิ่งนี้ จงหลีกเลี่ยงสิ่งนั้น • ด้วยว่าในหัวใจของมนุษย์มีกฎที่เขียนไว้โดยพระเป็นเจ้า การเชื่อฟังกฎนี้เป็นความสง่างาม เป็นศักดิ์ศรีของมนุษย์ เขาจะได้รับการพิพากษาตามการเชื่อฟังต่อกฎนี้ (9) • มโนธรรมเป็นแก่นที่อยู่ในที่ลึกที่สุดและเป็นที่ยึดมั่นดีเลิศของมนุษย์ • ที่นั่นเขาจะอยู่เพียงลำพังกับพระเป็นเจ้า ซึ่งเสียงของพระองค์จะดังก้องอยู่ในห้วงลึกของเขา (10) • ในลักษณะอันน่าพิศวง มโนธรรมจะเผยแสดงให้เห็นถึงกฎนั้น ซึ่งจะสำเร็จได้ด้วยความรักต่อพระเจ้าและต่อเพื่อนบ้าน (11) • ในความสัตย์เชื่อต่อมโนธรรม คริสตชนจึงร่วมส่วนกับมนุษย์คนอื่นๆ ในการแสวงหาความจริง และค้นหาคำตอบที่แท้จริงสำหรับปัญหาต่างๆ มากมาย ซึ่งเกิดขึ้นในชีวิตของมนุษย์แต่ละคนอันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ในสังคม • ดังนั้น เมื่อมโนธรรมที่ถูกต้องเข้ามา กำกับควบคุมมากขึ้น บุคคลหรือกลุ่มทั้งหลายจึงจะหันเหออกไปจากทางเลือกที่ไม่มีทางออก และพยายามที่จะรับการชี้แนะจากบรรทัดฐานที่ถูกต้องทางศีลธรรมมากขึ้น • บ่อยครั้งที่มโนธรรมทำผิดพลาดไปด้วยความโง่เขลาที่ไม่อาจจะเอาชนะได้โดยไม่สูญเสียศักดิ์ศรี • สิ่งเดียวกันนี้ไม่อาจจะใช้อธิบายได้กับคนที่แทบจะไม่ใส่ใจกับความจริงและความดีงาม หรือกับมโนธรรมที่ค่อยๆ ด้านชาจนมีดับอดไป อันเป็นผลมาจากการกระทำบาปจนเคยชิน •

17. เพียงเฉพาะในอิสรภาพเท่านั้นที่มนุษย์จะสามารถกำหนดทิศทางของตนให้มุ่งหน้าไปสู่ความดีงามได้ • คนในยุคสมัยของเรานี้ใช้ประโยชน์เป็นอันมากจากอิสรภาพนี้ และตามหาอิสรภาพด้วยความกระตือรือร้น และแน่นอนว่าเป็นไปอย่างถูกต้องด้วย • อย่างไรก็ตาม บ่อยครั้งที่พวกเขาพุ่มพักอิสรภาพนี้แบบเอาแต่ใจตัวเองเหมือนกับเป็นใบอนุญาตให้พวกเขาทำอะไรก็ตามที่ทำให้พวกเขาพอใจ แม้ว่าสิ่งนั้นจะเป็นสิ่งชั่วร้าย • ในส่วนของอิสรภาพเอง อิสรภาพที่

แท้จริงเป็นเครื่องหมายพิเศษเฉพาะถึงพระฉายาของพระเป็นเจ้าภายในตัวมนุษย์ • ด้วยเหตุที่พระเป็นเจ้ามีพระประสงค์ที่จะให้มนุษย์ยังคง “เป็นผู้ควบคุมดูแลการตัดสินใจด้วยตัวของเขาเอง” (12) เพื่อให้เขาจะได้แสวงหาพระผู้สร้างของเขาอย่างเป็นธรรมชาติ และเข้ามาอย่างอิสระสู่ความดี บริบูรณ์อันน่าปิติยินดีโดยผ่านทางความจงรักภักดีต่อพระองค์ • ดังนั้น ศักดิ์ศรีของเขาจึงเรียกร้องให้กระทำตามสิ่งที่เขาเลือกโดยรู้ตัวและโดยอิสระ ซึ่งเกิดขึ้นจากแรงจูงใจและการกระตุ้นโดยส่วนตัวจากภายใน ไม่ใช่จากสิ่งเร้าภายในอันไร้เหตุผล หรือเพราะเพียงแค่แรงกดดันจากภายนอกเท่านั้น • มนุษย์จะบรรลุถึงศักดิ์ศรีดังกล่าวเมื่อปลดปล่อยตนเองจากความลุ่มหลงในกิเลส เขาดำเนินตามเป้าหมายของตนตามทางเลือกที่เขาได้ตัดสินใจด้วยตนเองแล้วว่าดีงาม และจัดหาความช่วยเหลืออย่างเหมาะสมให้กับตนเองด้วยการกระทำที่มีประสิทธิผลและเชี่ยวชาญ เพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายปลายทางนั้น • เนื่องจากอิสรภาพของมนุษย์ถูกทำลายจากการกระทำบาป โดยอาศัยความช่วยเหลือจากพระพรหัตถ์ของพระเป็นเจ้าเท่านั้นที่จะนำความสัมพันธ์ดังกล่าวกับพระเจ้าให้แบ่งบานอย่างเต็มที่ • ต่อหน้าพระบัลลังก์พิพากษาของพระเป็นเจ้า มนุษย์แต่ละคนจะต้องยืนยันบัญชีชีวิตของเขาว่าเขาได้ทำความดีหรือทำความชั่ว (13) •

18. เมื่อต้องเผชิญหน้ากับความตายนั้นแหละ ปรีศนาแห่งการดำรงอยู่ของมนุษย์จึงปรากฏขึ้นมาโดยฉับพลันทันทีที่สุด • มนุษย์ไม่เพียงแต่จะต้องทนทุกข์ทรมานกับความเจ็บปวดและความเสื่อมโทรมของร่างกายที่กำลังรุกคืบเข้ามา แต่ที่มากยิ่งขึ้นก็คือความกลัวต่อการดับสูญไปชั่ววินิจนัยันดร • นับเป็นสิ่งถูกต้องที่เขาได้กระทำตามสัญญาตญาณของหัวใจ เมื่อเขาชิงชังและตัดขาดจากความพินาศจนหมดสิ้นและการดับสูญโดยสิ้นเชิงของการเป็นบุคคลของเขา • เขาแข็งขันต่อต้านความตายเพราะภายในตัวเขามีเมล็ดพันธุ์แห่งชีวิตนิรันดรซึ่งไม่อาจที่จะถูกลดทอนให้เป็นเรื่องทางวัตถุแต่เพียงอย่างเดียว • การดิ้นรนทั้งมวลทางเทคโนโลยี แม้จะยังประโยชน์อย่างเต็มที่ แต่ไม่อาจที่จะบรรเทาความกังวลใจของเขา ด้วยว่าการยืดอายุชีวิตทางกายออกไปก็ไม่สามารถจะทำให้เป็นที่พึงพอใจสำหรับความปรารถนาต่อชีวิตขั้นที่สูงกว่า ซึ่งถูกกักขังอยู่ในกายเนื้อของเขา •

ถึงแม้ว่าความลึกลับของความตายจะทำให้ลดทอนจินตนาการลงอย่างที่สุด พระศาสนจักรถูกสอนด้วยการเผยแสดงของพระเป็นเจ้าและสั่งสอนอย่างหนักแน่นว่ามนุษย์ถูกสร้างมาจากพระเจ้าโดยมีเป้าหมายอันสูงส่งที่อยู่เหนือความทุกข์ระทมแห่งโลกียวิสัย • นอกจากนี้ ความตายทางกาย ซึ่งมนุษย์จะได้รับยกเว้นถ้าหากเขาไม่กระทำความบาป จะต้องปราศัยตามความเชื่อแบบคริสต์เมื่อมนุษย์ที่ต้องพินาศไปเพราะการกระทำของเขาจะได้รับการฟื้นฟูให้กลับคืนสู่ความครบครันโดยพระผู้ไถ่ผู้ทรงพลานุภาพและทรงพระเมตตา • ด้วยเหตุที่พระเป็นเจ้าได้ทรงเรียกมนุษย์ และ

ยังคงเรียกพวกเขาอยู่เพื่อว่าด้วยธาตุแท้ทั้งครบของเขา มนุษย์อาจจะร่วมส่วนกับพระองค์ในการแบ่งปันอันไม่มีที่สิ้นสุดในชีวิตวิญญานที่พ้นไปจากความเน่าสลายทั้งปวง • พระคริสตเจ้าทรงได้รับชัยชนะนี้เมื่อพระองค์ทรงฟื้นคืนพระชนม์ชีพ เนื่องด้วยการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ พระองค์ได้ทรงปลดปล่อยมนุษย์ให้เป็นอิสระจากความตาย • ดังนั้น สำหรับคนที่มีวิจรรย์ญาณไตร่ตรองทุกคน ความเชื่อที่ยังร่ามั้นคงจะเป็นคำตอบสำหรับความวิตกกังวลของเขาว่าอนาคตข้างหน้าของเขาจะเป็นเช่นไร • ในขณะเดียวกัน ความเชื่อมอบพลังกำลังให้แก่เขาในการที่จะร่วมเป็นหนึ่งในเดียวกับพระคริสตเจ้า กับคนทั้งหลายที่เขารักซึ่งถูกพรากไปด้วยความตาย ความเชื่อกระตุ้นให้เกิดความหวังว่าพวกเขาจะพบกับชีวิตที่แท้จริงกับองค์พระเจ้า •

19. มูลเหตุรากฐานสำหรับศักดิ์ศรีของมนุษย์ตั้งอยู่บนความต้องการของมนุษย์ที่จะเป็นหนึ่งเดียวกันกับพระเจ้า • จากสภาพแวดล้อมเริ่มแรกของต้นกำเนิดของเขา มนุษย์ได้รับการเชื่อเชิญแล้วให้พบปะสนทนากับพระเป็นเจ้า • ด้วยเหตุที่มนุษย์ไม่อาจจะดำรงอยู่ได้ หากเขาไม่ได้รับการสรรคสร้างมาจากความรักของพระเจ้าและได้รับการทำนุบำรุงอยู่เสมอด้วยความรักนั้น และเขาจะไม่สามารถดำรงชีวิตตามความเป็นจริงได้อย่างเต็มที่ หากเขาไม่ได้รับรู้ถึงความรักนั้นอย่างอิสระ และอุทิศตนให้แก่พระเป็นเจ้า • กระนั้นก็ตาม หลายคนในยุคสมัยของเราไม่เคยสังเกตเห็นสายสัมพันธ์กับพระเจ้าอันใกล้ชิดและสำคัญมากนัก หรือปฏิเสธความสัมพันธ์นี้อย่างโจ่งแจ้ง • ดังนั้น ลัทธิอเทวนิยมจึงควรจะนับรวมเข้าเป็นหนึ่งในปัญหาที่ร้ายแรงที่สุดของยุคสมัยนี้ และสมควรที่จะได้รับการตรวจสอบอย่างใกล้ชิด •

คำว่าเทวนิยมใช้ได้กับปรากฏการณ์หลายรูปแบบซึ่งแตกต่างกันค่อนข้างมากทีเดียว • ด้วยว่า ขณะที่บางคนปฏิเสธพระเจ้าอย่างเปิดเผย คนอื่นๆ เชื่อว่ามนุษย์จะยืนยันอย่างแน่แท้เกี่ยวกับพระองค์ไม่ได้ • กระนั้นก็ดี ยังมีคนอื่นๆ ใช้วิธีการดังกล่าวในการพินิจพิจารณาหาคำถามเกี่ยวกับพระเจ้าเพื่อทำให้ดูไร้ความหมายไป • หลายคนล่องละเมิดข้อจำกัดของวิทยาศาสตร์อย่างไม่เหมาะสม โดยยืนยันว่าทุกสิ่งต้องสามารถอธิบายได้ด้วยเหตุผลการให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์แต่เพียงอย่างเดียว หรือในทางตรงกันข้าม พวกเขายอมรับไม่ได้โดยสิ้นเชิงว่ามีความจริงบริบูรณ์ • บางคนยกย่องมนุษย์เสียมากมายจนทำให้ความเชื่อถึงพระเจ้าของหลายๆ คนถูกลดทอนลงไปเหลือเป็นเพียงความอ่อนแอ แม้ว่าพวกเขาจะมีความโน้มเอียงที่จะเชื่อมั่นในมนุษย์มากกว่าที่จะปฏิเสธพระเจ้า • ในอีกด้านหนึ่ง บางคนก่อร่างสร้างความคิดของตนที่ทำให้หลงผิดเกี่ยวกับพระเจ้าว่า เมื่อพวกเขาละทิ้งสิ่งที่เสกสรรขึ้นนี้ พวกเขา ก็ไม่ได้ปฏิเสธพระเจ้าแห่งพระวรสารด้วยประการทั้งปวง • บางคนไม่เคยที่จะตั้งคำถามเกี่ยวกับพระเจ้า เพราะพวกเขาไม่เคยประสบกับการกระตุ้นปลุกเร้าด้านศาสนา หรือพวกเขาไม่เห็นว่าการทำอะไรจะไม่จะต้องทำให้ตนเองต้องยุ่งยากด้วย

เรื่องของศาสนา • นอกจากนี้ อเทวนิยมมักจะเป็นผลมาจากการประท้วงอย่างรุนแรงต่อความชั่วร้ายในโลกนี้ หรือจากคุณลักษณะสัมบูรณ์ซึ่งยังไม่ได้ทำให้เกิดเป็นคุณค่าของมนุษย์ และด้วยเหตุนี้จึงยกให้เป็นรูปลักษณะของพระเจ้า • บ่อยครั้งที่อารยธรรมสมัยใหม่เองทำให้การเข้าถึงพระเจ้ากลายเป็นเรื่องยุ่งยากซับซ้อน ไม่ใช่ด้วยเหตุผลที่สำคัญจำเป็นประการใด แต่เป็นเพราะอารยธรรมนั้นมัวแต่จดจ่ออย่างไม่ลืมหูลืมตาไปกับเรื่องราวทางโลก •

ปฏิเสธไม่ได้ว่า ผู้ที่จิตใจปิดกั้นพระเจ้าจากหัวใจของพวกเขา และพยายามที่จะหลบเลี่ยงคำถามด้านศาสนาไม่ใช่ผู้ที่ทำตามการชี้แนะของมโนธรรมของตน และดังนั้นพวกเขาจึงไม่พ้นไปจากการกล่าวโทษผู้อื่น ถึงอย่างนั้นก็ดี บรรดาศาสนิกชนเองก็มีส่วนที่จะต้องรับผิดชอบกับการเกิดสถานการณ์เช่นนี้อยู่บ่อยครั้ง • หากมองในภาพรวม อเทวนิยมไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ แต่เกิดขึ้นจากสาเหตุหลายประการ รวมถึง ปฏิกริยาที่รุนแรงในการต่อต้านความเชื่อทางศาสนา และในบางที่เป็นการต่อต้านคริสต์ศาสนาโดยเฉพาะ • ดังนั้น ศาสนิกชนคงได้ทำอะไรมิใช่น้อย จึงจะก่อให้เกิดลัทธิอเทวนิยมขึ้น • ในระดับหนึ่ง พวกเขาละเลยการฝึกฝนตนเองทางความเชื่อ หรือสอนหลักคำสอนที่ผิดพลาด หรือขาดตกบกพร่องในชีวิตด้านศาสนา ศีลธรรม และสังคมของพวกเขา กล่าวได้ว่าพวกเขาปกปิดแทนที่จะเผยแสดงพระพักตร์อันแท้จริงของพระเจ้าและพระศาสนา •

20. ลัทธิอเทวนิยมในสมัยใหม่นี้มักจะมีการแสดงออกอย่างเป็นระบบ ซึ่งนอกเหนือจากสาเหตุอื่นๆ แล้วยังได้แผ่ขยายความปรารถนาของมนุษย์ต่ออิสรภาพไปจนถึงจุดที่ก่อให้เกิดความยากลำบากต่อการฟังพระเจ้าในทุกรูปแบบ • ผู้ที่ประกาศตนว่าไม่เชื่อในพระเจ้าในลักษณะนี้ให้เหตุผลว่า อเทวนิยมให้อิสรภาพแก่มนุษย์ที่จะเป็นจุดหมายปลายทางของตนเอง มนุษย์จึงเป็นช่างฝีมือและผู้สร้างสรรค์แต่เพียงผู้เดียวที่จะสร้างประวัติศาสตร์ของตนเอง • พวกเขาอ้างว่าอิสรภาพนี้ไม่สามารถที่จะประนีประนอมกับการประกาศยืนยันความเชื่อในพระเจ้า ผู้ซึ่งเป็นผู้สร้างและเป็นจุดมุ่งหมายของทุกสรรพสิ่ง หรืออย่างน้อยที่สุดนั้น อิสรภาพนี้ทำให้การประกาศทั้งหลายทั้งปวงดังกล่าวกลายเป็นเรื่องมากเกินควร • ความนิยมชมชอบในลัทธิความเชื่อนี้จะเป็นความรู้สึกถึงพลังอำนาจ ซึ่งความก้าวหน้าทางเทคนิคสมัยใหม่ก่อให้เกิดขึ้นกับมนุษย์ •

สิ่งที่ไม่ควรมองข้ามไปในท่ามกลางรูปแบบของลัทธิอเทวนิยมสมัยใหม่ต่างๆ ได้แก่ สิ่งที่คาดหวังจากความหลุดพ้นของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โดยผ่านทาง การปลดปล่อยให้เป็นอิสระทางด้านเศรษฐกิจและสังคม • รูปแบบนี้ได้แย้งว่า โดยธรรมชาติแล้ว ศาสนากีดขวางการปลดปล่อยนี้ด้วยการกระตุ้นความหวังของมนุษย์ต่อชีวิตอนาคตอันจอมปลอม ด้วยเหตุนี้จึง

เบี่ยงเบนเขาไปจากการสร้างเมืองทางโลก • ผลที่ตามมาก็คือ เมื่อผู้สนับสนุนลัทธินี้ได้ครองอำนาจเป็นรัฐบาล พวกเขาจะต่อต้านศาสนาอย่างรุนแรง และส่งเสริมแนวคิดอเทวนิยมโดยใช้วิธีการกดดันต่างๆ ด้วยอำนาจทางการเมืองที่พวกเขามีอยู่ในมือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการให้การศึกษาแก่เยาวชน •

21. ในความซื่อสัตย์จงรักภักดีต่อพระเจ้าและต่อมนุษย์ แม้ด้วยความเสียใจแต่ก็กระทำอย่างหนักแน่นเท่าที่จะเป็นไปได้ พระศาสนจักรได้ปฏิเสธข้อเรียกร้อง (16) และไม่สามารถที่จะยุติการปฏิเสธแนวความคิดและการกระทำที่แฝงไว้ด้วยความมุ้งม้ายเหล่านั้น ซึ่งขัดแย้งกับเหตุผลและประสบการณ์ร่วมกันของแนวคิดมนุษยนิยม และขับมนุษย์ออกจากบัลลังก์แห่งความดีเลิศตามธรรมชาติของเขา •

กระนั้นก็ตาม พระศาสนจักรเพียรพยายามที่จะสืบค้นเข้าไปในจิตใจของผู้เชื่อในลัทธิอเทวนิยมถึงสาเหตุที่ซ่อนอยู่ที่พวกเขาปฏิเสธพระเจ้า ด้วยตระหนักดีถึงอิทธิพลของคำถามที่ลัทธิอเทวนิยมยกขึ้นมา และได้รับแรงบันดาลใจจากความรักต่อมวลมนุษย์ พระศาสนจักรเชื่อว่าคำถามเหล่านี้ควรจะได้รับ การพิจารณาอย่างจริงจังและลึกซึ้งมากขึ้น •

พระศาสนจักรยืนยันว่าการยอมรับพระเจ้าไม่เป็นการคุกคามต่อศักดิ์ศรีของมนุษย์แต่ประการใด เพราะว่าศักดิ์ศรีนี้มีต้นกำเนิดและสมบูรณ์ไปในพระเจ้า • ด้วยเหตุที่มนุษย์ถูกสร้างขึ้นมาให้ เป็นสมาชิกของสังคมที่มีสติปัญญาและเป็นอิสระโดยพระเจ้า พระผู้ซึ่งสร้างเขาขึ้นมา แต่สิ่งที่สำคัญยิ่งกว่านั้นคือ เขาได้รับเรียกมาในฐานะของบุตรที่จะร่วมเป็นหนึ่งในเดียวกับพระเจ้า และร่วมส่วนในความสุขของพระองค์ • พระศาสนจักรสอนต่อไปว่า ความหวังที่เกี่ยวข้องกับวันสิ้นพิภพไม่ได้บั่นทอนความสำคัญของหน้าที่ในการเข้าแทรกแซง แต่ตรงข้ามกลับสนับสนุนให้กระทำการแทรกแซงดังกล่าวด้วยแรงจูงใจอันมีชีวิตชีวา • ในทางตรงกันข้าม เมื่อปราศจากคำตักเตือนของพระเจ้าและความหวังของชีวิต ศักดิ์ศรีของมนุษย์ก็ขาดวินไปด้วยความเศร้าเสียใจ เป็นที่สุด ดังที่เหตุการณ์ในปัจจุบันนี้เป็นข้อพิสูจน์อยู่บ่อยๆ ปริศนาแห่งชีวิตและความตาย แห่งความรู้สึกลึกซึ้งและความทุกข์เศร้ายังคงเป็นสิ่งที่แก้ไม่ได้ โดยที่ผลลัพธ์มักจะเป็นว่า มนุษย์ยอมจำนนต่อความสิ้นหวัง •

ในขณะที่ สิ่งที่หลงเหลืออยู่ในตัวมนุษย์ทุกคนคือ ปริศนาที่ไม่มีคำตอบ แม้ว่าเขาจะสำเนียงรู้ถึงปัญหาเหล่านี้ได้อย่างคลุมเครือ • ด้วยว่าในบางโอกาส ไม่มีใครที่จะหลีกเลี่ยงการถามคำถามกับตนเองในลักษณะเช่นนี้ได้โดยสิ้นเชิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีเหตุการณ์สำคัญเกิด

ขึ้นกับชีวิต • สำหรับการถามคำถามนี้ พระเจ้าเท่านั้นที่ให้คำตอบได้อย่างครบถ้วนและแน่นอนที่สุด เหตุว่าพระองค์ทรงเรียกมนุษย์ให้มุ่งสู่ความรู้ที่สูงยิ่งขึ้นและการสืบค้นอย่างอ่อนน้อมถ่อมตนมากขึ้น •

อย่างไรก็ตาม วิธีการแก้ไข ซึ่งต้องนำไปใช้กับลัทธิเทวนิยม สามารถแสวงหาได้จากการนำเสนอคำสอนของพระศาสนจักรอย่างเหมาะสม และจากชีวิตที่ครบสมบูรณ์ของพระศาสนจักรและสมาชิก • ด้วยเหตุว่า พระศาสนจักร โดยได้รับการนำทางจากพระจิตเจ้า พระผู้ซึ่งฟื้นฟูและชำระให้พระศาสนจักรบริสุทธิ์อยู่ไม่มีที่สิ้นสุด (17) มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการที่จะทำให้พระเป็นเจ้าพระบิดาและพระบุตรผู้เสด็จลงมาในโลกนี้ ให้สถิตอยู่และในอีกแง่หนึ่งเป็นที่มองเห็นได้ • ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้สิ่งนี้บรรลุผลสำเร็จได้คือ การเจริญชีวิตเป็นประจักษ์พยานและความเชื่อที่มีวุฒิภาวะ นั่นคือ คนเราต้องได้รับการฝึกฝนให้มองเห็นปัญหาอย่างชัดเจนและควบคุมจัดการกับปัญหาได้ • มรณสักขีจำนวนมากได้เป็นประจักษ์พยานความเชื่ออย่างแจ่มชัดและยังคงกระทำเช่นนั้นอยู่ต่อไป • ความเชื่อนี้จะต้องได้รับการพิสูจน์ให้เห็นถึงผลอันอุดมด้วยการแผ่ขยายเข้าไปในชีวิตทั้งครบของศาสนิกชน รวมถึง มิติด้านชีวิตฝ่ายโลก และโดยการกระตุ้นให้เขามุ่งไปสู่ความยุติธรรมและความรัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อผู้ยากไร้ • อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เคยแสดงถึงการสถิตอยู่ของพระเจ้าได้ดีที่สุดคือ ความรักกันฉันพี่น้องของบรรดาสัตบุรุษ ผู้ซึ่งมีจิตตารมณ์เป็นหนึ่งเดียวกัน ด้วยการทำงานร่วมกันเพื่อความเชื่อแห่งพระวรสาร (18) และได้พิสูจน์ตนเองว่าเป็นเครื่องหมายแห่งความเป็นเอกภาพ •

ในขณะที่ไม่ยอมรับลัทธิเทวนิยมทั้งหลายทั้งปวงโดยสิ้นเชิง พระศาสนจักรยืนยันอย่างจริงจังว่า มนุษย์ทุกคน ทั้งที่เป็นศาสนิกชนและไม่ได้เป็นศาสนิกชน ควรที่จะทำงานเพื่อสภาพที่ดีขึ้นโดยถูกต้องของโลกซึ่งพวกเราทั้งหมดอาศัยอยู่นี้ อย่างไรก็ตาม อุดมคติดังกล่าวนี้ไม่อาจจะเป็นจริงขึ้นมาได้ เว้นเสียแต่ว่าจะมีการเสวนากันด้วยความจริงใจและรอบคอบ • ดังนั้น พระศาสนจักรจึงคัดค้านการแบ่งแยกระหว่างผู้มีความเชื่อกับผู้ที่ไม่เชื่อในพระเจ้าโดยคณะผู้บริหารของรัฐบางแห่ง อันเป็นการดูถูกเหยียดหยามต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ • พระศาสนจักรเรียกร้องให้มีเสรีภาพอย่างจริงจังสำหรับบรรดาศาสนิกชนที่จะรวมตัวกันเป็นพระวิหารของพระเป็นเจ้าในโลกนี้ด้วย • พระศาสนจักรขอเชื่อเชิญด้วยความอ่อนน้อมให้บรรดาผู้ที่ไม่เชื่อในพระเจ้าให้ได้พิจารณาถึงพระวรสารของพระคริสตเจ้าด้วยใจเปิดกว้าง •

เหนือสิ่งอื่นใด พระศาสนจักรตระหนักว่าสารของพระศาสนจักรประสานกลมกลืนกับความปรารถนาอันเป็นความลับที่สุดในหัวใจมนุษย์ เมื่อพระศาสนจักรปกป้องศักดิ์ศรีแห่งกระแส

เรียกของมนุษย์ และฟื้นฟูความหวังของบรรดาผู้ที่หมดสิ้นความหวังไปแล้วกับสิ่งใดๆ ที่อยู่เหนือกว่าชะตากรรมในปัจจุบันของพวกเขา • โดยไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะลดทอนมนุษย์ลง หากพิจารณาในแง่ของการพัฒนาแล้ว สารของพระศาสนจักรนี้นำมาซึ่งชีวิตและอิสรภาพแก่มนุษย์ • นอกจากนี้ ไม่มีสิ่งใดเลยที่จะก่อให้เกิดคุณประโยชน์ที่จะเติมเต็มในหัวใจของมนุษย์ “พระองค์ทรงสรรสร้างเราเพื่อพระองค์เอง” โอ้ พระผู้เป็นเจ้า “และหัวใจของเราจะไม่สงบจนกว่าใจของเราจะได้พักผ่อนอยู่ในพระองค์” (19) •

22. ความจริงก็คือว่า มีแต่เฉพาะด้วยรหัสธรรมล้ำลึกแห่งการที่พระวจนาตถ์ได้ทรงรับเอากายเท่านั้นที่ความลึกลับของมนุษย์ได้เผยแสดงออกมา • ด้วยว่า อדם มนุษย์คนแรก เป็นรูปลักษณะของพระองค์ผู้ที่จะได้ทรงเสด็จมา (20) กล่าวคือ พระคริสตเจ้า พระผู้ทรงเป็นเจ้า • โดยการเผยแสดงของรหัสธรรมล้ำลึกของพระบิดาและความรักของพระองค์ พระคริสตเจ้า อדםคนสุดท้าย ได้เผยแสดงพระองค์เองอย่างครบถ้วนกับเราแต่ละคน และทำให้กระแสเรียกสูงสุดของพระองค์ชัดเจนแจ่มแจ้ง • ฉะนั้น จึงไม่ใช่เรื่องน่าแปลกที่ในพระองค์ ความจริงที่กล่าวมาทั้งหมดได้พบกับรากเหง้า และบรรลุถึงมงกุฎสูงสุดของความจริงเหล่านั้น •

พระองค์ผู้ทรงเป็น “ภาพลักษณ์ของพระเจ้าที่เรามองไม่เห็น” (คส. 1:15), (21) พระองค์เองทรงเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ • พระองค์ทรงฟื้นฟูความคล้ายคลึงกับพระเจ้า ซึ่งถูกทำให้ผิดรูปผิดร่างไปตั้งแต่มนุษย์ได้ตกอยู่ในบาปกำเนิดเป็นต้นมา ให้แก่บรรดาบุตรแห่งอดัมทั้งหลาย • เนื่องจากการที่พระองค์ได้ทรงรับเอาธรรมชาติมนุษย์นั้น ธรรมชาติมนุษย์ไม่ได้สูญสิ้นลงไป (22) เฉพาะด้วยความจริงนี้เองที่ทำให้ศักดิ์ศรีของพระเจ้าในตัวมนุษย์ได้รับการยกให้สูงขึ้นไปด้วย • เนื่องจากการอาศัยการเสด็จมาของพระองค์ พระบุตรของพระเจ้าได้ทรงร่วมเป็นหนึ่งเดียวกันด้วยรูปแบบบางประการกับมนุษย์แต่ละคน • พระองค์ทรงทำงานด้วยมือของมนุษย์ พระองค์ทรงคิดด้วยสติปัญญาของมนุษย์ พระองค์ทรงปฏิบัติภารกิจด้วยทางเลือกของมนุษย์ (23) และทรงรักด้วยสิ้นสุดจิตใจของมนุษย์ • โดยการประสูติจากพระนางพรหมจารีมารีย์ พระองค์จึงเป็นหนึ่งในพวกเรา พระองค์ทรงเหมือนกับเราทุกประการเว้นไว้แต่บาป (24) •

ดุจดั่งลูกแกะที่บริสุทธิ์ พระองค์ทรงประทานพระชนม์ชีพเพื่อพวกเราด้วยการหลั่งพระโลหิตของพระองค์โดยสมัครใจ • ในพระองค์ พระเจ้าทรงคืนดีกับเรา (25) กับพระองค์เองและในหมู่พวกเรา จากพันธนาการของความชั่วร้ายและบาป พระองค์ได้ทรงปลดปล่อยเรา ดังนั้น เราแต่ละคนจึงสามารถกล่าวพร้อมกันกับสานุศิษย์ว่า พระบุตรของพระเจ้า “ทรงรักข้าพเจ้าและทรงมอบพระองค์เพื่อข้าพเจ้า” (กท. 2:20) • ด้วยการรับทรมานเพื่อเรา พระองค์มิได้เพียงแต่

ประทานตัวอย่างเพื่อให้เราเลียนแบบ (26) แต่ยั้งทรงส่องนำทาง และถ้าเราติดตามไป ชีวิตและความตายจะศักดิ์สิทธิ์ไปและมีความหมายใหม่ •

โดยการปรับเปลี่ยนให้คล้ายคลึงกับภาพเหมือนของพระบุตร ผู้เป็นบุตรหัวปีของบรรดาพี่น้อง อีกมากมาย (27) คริสตชนได้รับ “ผลิตผลครั้งแรกของพระจิตเจ้า” (รม. 8:23) โดยที่เขาเริ่มสามารถที่จะปฏิบัติตามกฎใหม่แห่งความรัก (28) • โดยอาศัยพระจิตเจ้า พระผู้เป็น “ประกันของมรดกที่เราจะได้รับ” (อฟ. 1:14) มนุษย์ทั้งครบจึงได้รับการฟื้นฟูขึ้นใหม่จากภายใน แม้กระทั่งทำให้ “การปลดปล่อยร่างกายให้ได้รับเป็นอิสระ” (รม. 8:23) สำเร็จไป “ถ้าพระจิตของพระผู้ทรงบันดาลให้พระเยซูเจ้ากลับคืนพระชนมชีพจากบรรดาผู้ตายนั้นสถิตอยู่ในท่าน พระผู้ทรงบันดาลให้พระคริสตเยซูทรงกลับคืนพระชนมชีพจากบรรดาผู้ตายก็จะทรงบันดาลให้ร่างกายที่ตายได้ของท่านกลับมีชีวิต เดชะพระจิตของพระองค์ ซึ่งสถิตอยู่ในท่านด้วย” (รม. 8:11) (29) • สิ่งเร่งด่วนในหมู่คริสตชนอย่างแน่นอนคือ ความจำเป็นและหน้าที่ในการต่อสู้กับความชั่วร้ายโดยอาศัยการพลีกรรมนานาประการ แม้กระทั่งการทนทรมานจากความตาย • แต่ด้วยความเชื่อมโยงกันกับบรรทัดธรรมแห่งปัสกาและแบบอย่างการสิ้นพระชนม์ของพระคริสตเจ้า เขาจะรีบเร่งมุ่งไปข้างหน้าสู่การกลับฟื้นคืนชีพด้วยพลละกำลังที่มาจากความหวัง •

ทั้งหมดนี้เป็นจริงไม่เพียงแต่เฉพาะกับบรรดาคริสตชน แต่กับมนุษย์ผู้มีน้ำใจดีทุกคน ผู้ซึ่งหัวใจของเขาสร้างคุณค่าให้ผลงานอย่างที่ไม่มองเห็นไม่ได้ (31) • ด้วยเหตุว่า พระคริสตเจ้าทรงสิ้นพระชนม์เพื่อมนุษย์ทั้งมวล (32) และด้วยว่ากระแสเรียกสูงสุดของมนุษย์ที่จริงแล้วมีเพียงหนึ่งเดียวและศักดิ์สิทธิ์ เราควรจะเชื่อว่าพระจิตเจ้าทรงประทานโอกาสที่จะเชื่อมโยงสัมพันธ์กับบรรทัดธรรมแห่งปัสกาให้แก่มนุษย์ทุกคนในลักษณะอันเป็นที่เข้าใจได้เฉพาะกับพระเจ้า •

เช่นนี้เป็นบรรทัดธรรมของมนุษย์ และเป็นบรรทัดธรรมอันยิ่งใหญ่ ตามที่บรรดาศาสนิกชนมองเห็นด้วยแสงสว่างแห่งการเผยแสดงของพระคริสต์ • โดยอาศัยพระคริสตเจ้า และในพระคริสตเจ้า ปรีศนาแห่งความโศกเศร้าและความตายจึงกลายเป็นสิ่งที่มีความหมาย • นอกเหนือจากพระวรสารของพระองค์ สิ่งเหล่านี้ครอบงำเรา • พระคริสตเจ้าได้ทรงกลับฟื้นคืนพระชนมชีพ ทรงทำลายความตายด้วยการสิ้นพระชนม์ชีพของพระองค์ พระองค์ได้ทรงประทานชีวิตแก่พวกเรา (33) เพื่อว่า ในฐานะของเหล่าบุตรของพระบุตร เราสามารถเปล่งเสียงร้องเรียกในพระจิตเจ้า อับบา พระบิดา (34) •

บทที่ 2

ชุมชนแห่งมนุษยชาติ

23. ลักษณะอันโดดเด่นประการหนึ่งของโลกสมัยใหม่คือ การเพิ่มขึ้นของการพึ่งพาซึ่งกันและกันของมนุษย์คนหนึ่งกับอีกคนหนึ่ง พัฒนาการที่ได้รับการสนับสนุนอย่างสำคัญจากความก้าวหน้าทางวิทยาการสมัยใหม่ • อย่างไรก็ตาม การเสวนาฉันพี่น้องในระหว่างมนุษย์ไม่ได้พัฒนาให้สมบูรณ์แบบจนอยู่ในระดับที่ตัดเทียบกับความก้าวหน้าทางวิทยาการ แต่อยู่ในระดับที่ลึกซึ้งขึ้นในแง่ของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล • สิ่งเหล่านี้เรียกร้องต่อความเคารพซึ่งกันและกันอย่างเต็มที่ต่อศักดิ์ศรีด้านจิตวิญญาณของบุคคล • การไขแสดงแบบคริสต์มีส่วนช่วยในการส่งเสริมความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันระหว่างบุคคลเช่นนี้ และในขณะที่เดียวกันก็นำเราไปสู่ความเข้าใจอันลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับกฎของชีวิตสังคม ซึ่งพระผู้สร้างได้ทรงจารึกไว้ในธรรมชาติด้านศีลธรรมและด้านจิตวิญญาณของมนุษย์ •

ตั้งแต่การประกาศสมณสาสน์ระยะหลังๆ ด้านการสอนของพระศาสนจักรที่ได้พิจารณาไว้ อย่างค่อนข้างยืดยาวถึงคำสอนแบบคริสต์เกี่ยวกับสังคมมนุษย์ (1) สภาฯ แห่งนี้เพียงแต่จะเตือนใจเราถึงความจริงพื้นฐานบางประการ โดยพิจารณาถึงรากฐานของความจริงเหล่านี้ด้วยแสงสว่างแห่งการไขแสดงของพระเจ้า • จากนั้น สมณสาสน์นี้จะใช้เวลาไตร่ตรองมากขึ้นในทำที่ดีที่สุดถึงผลกระทบต่างๆ ซึ่งมีความสำคัญเป็นพิเศษกับยุคสมัยของเรา •

24. พระเป็นเจ้า ผู้ทรงห่วงใยประดุจบิดาต่อเราทุกคน มีพระประสงค์ให้มนุษย์ทุกคนร่วมกันเป็นครอบครัวเดียวกัน และปฏิบัติต่อกันและกันฉันพี่น้อง • เพราะด้วยการถูกสร้างมาตามพระฉายาของพระเจ้า ผู้ซึ่ง “จากมนุษย์คนเดียว พระองค์ทรงสร้างเผ่าพันธุ์มนุษย์ทั้งหมด และทรงทำให้เขาทั้งหลายอยู่ทั่วพื้นแผ่นดิน” (กิจการ 17:26) มนุษย์ทุกคนได้รับเรียกให้เป็นหนึ่งเดียวและมีเป้าหมายประการเดียว นั่นคือ องค์พระผู้เป็นเจ้าเอง •

ด้วยเหตุผลนี้ ความรักต่อพระเจ้าและต่อเพื่อนมนุษย์จึงเป็นพระบัญญัติประการแรกและประการสำคัญที่สุด • อย่างไรก็ตาม พระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์สอนเราว่า ความรักต่อพระเจ้าไม่สามารถแยกออกจากความรักต่อเพื่อนมนุษย์ได้ “ถ้ามีบทบัญญัติอื่นอีกก็สรุปได้ในข้อความนี้ว่า จงรักเพื่อนมนุษย์เหมือนรักตนเอง... ดังนั้น ความรักเป็นการปฏิบัติตามธรรมบัญญัติอย่างครบถ้วน” (รม. 13:9-10; เทียบ 1 ยน. 4:20) • ในเมื่อการที่มนุษย์พึ่งพาซึ่งกันและกันเพิ่มมากขึ้น

ทุกวัน และต่อการใช้โลกรวมเป็นหนึ่งเดียวกันมากขึ้นทุกๆ วัน ความจริงนี้จึงได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า มีความสำคัญสูงสุด •

อันที่จริงแล้ว เมื่อพระองค์ภาวนาถึงพระบิดา “เพื่อให้ทุกคนเป็นหนึ่งเดียวกัน . . . เช่นเดียวกับที่พระองค์และข้าพเจ้าเป็นหนึ่งเดียวกัน” (ยอห์น 17:21-22) พระเยซูเจ้าได้ทรงเปิดเผยถึงทัศนคติที่เข้ากันได้ดีกับเหตุผลของมนุษย์ ด้วยว่าพระองค์ทรงแสดงเป็นนัยถึงความคล้ายคลึงบางประการระหว่างความเป็นหนึ่งเดียวกันของพระบุคคลของพระเจ้า และความเป็นหนึ่งเดียวกันของบรรดาบุตรของพระเจ้าในความจริงและในความรัก • ความคล้ายคลึงกันนี้เผยแสดงว่า มนุษย์ซึ่งเป็นสิ่งสร้างเพียงหนึ่งเดียวในโลกนี้ที่พระเจ้าสร้างขึ้นมาเพื่อตัวของมนุษย์เอง ไม่สามารถจะค้นพบตนเองได้อย่างสมบูรณ์ เว้นเสียแต่โดยอาศัยของขวัญอันจริงใจของเขาเอง (2) •

25. ธรรมชาติทางสังคมของมนุษย์เป็นหลักฐานบ่งบอกว่า ความเจริญของมนุษย์และความก้าวหน้าของสังคมเองต้องพึ่งพาซึ่งกันและกัน • สำหรับจุดเริ่มต้น เนื้อหาสาระและเป้าหมายของสถาบันทางสังคมต่างๆ เป็นและต้องเป็นมนุษย์ ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับมนุษย์และโดยธรรมชาติแท้จริงของมนุษย์มีความต้องการชีวิตสังคมอย่างแน่นนอน (3) • เนื่องจากชีวิตสังคมนี้ไม่ใช่บางสิ่งๆ ที่เสริมเติมเข้ามาให้แก่มนุษย์ โดยทางการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยทางหน้าที่อันพึงปฏิบัติต่อกันและกัน และโดยทางการเสวนาฉันพี่น้อง มนุษย์จึงได้พัฒนาพรสวรรค์ทั้งปวงของตน และสามารถที่จะลุกขึ้นฝ่าฟันไปสู่จุดหมายปลายทางของเขา •

ในบรรดาความผูกพันทางสังคมที่มนุษย์ต้องการเพื่อการพัฒนาของเขา ความผูกพันบางอย่างเช่น ครอบครัวและชุมชนทางการเมือง มีความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดเป็นอันมากกับธรรมชาติส่วนลึกที่สุดของเขา ความผูกพันอื่นๆ น่าจะมีต้นกำเนิดมาจากการตัดสินใจโดยอิสระของเขา • ในยุคของเรา ด้วยเหตุผลนานาประการ ความผูกพันซึ่งกันและกันและการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันเพิ่มมากขึ้นทุกวัน และก่อให้เกิดสมาคมและองค์กรหลากหลายประเภท ทั้งที่เป็นองค์กรสาธารณะและองค์กรเอกชน • พัฒนาการนี้ ซึ่งเรียกว่า การขัดเกลาทางสังคม ซึ่งแน่นอนว่าไม่ได้ปลอดจากอันตรายไปเสียเลย ได้นำมาซึ่งคุณประโยชน์มากมาย อันได้แก่ การรวบรวมและเพิ่มพูนคุณภาพของมนุษย์ และปกป้องสิทธิของเขา (4) •

แต่ถ้าโดยชีวิตสังคมนี้ มนุษย์ได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างมากในการตอบสนองต่อชะตากรรมของเขา แม้ในมิติด้านศาสนาของชีวิตสังคม เราไม่อาจจะปฏิเสธได้ว่า บ่อยครั้งที่มนุษย์มักจะเบี่ยงเบนไปจากการกระทำที่ดี และฟุ้งทะยานไปหา และไปโดยสภาพแวดล้อมทาง

สังคมที่พวกเขาอยู่และได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่เกิด • ที่แน่นอนคือ การรบกวนความสงบเรียบร้อยของสังคม ซึ่งมักจะเกิดขึ้นอยู่บ่อยๆ เป็นผลมาจากความตึงเครียดที่เกิดตามธรรมชาติต่อรูปแบบของเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม • แต่ในระดับที่ลึกลงไป สิ่งเหล่านี้ไหลหลั่งมาจากความหยิ่งจองหองและความเห็นแก่ตัวของมนุษย์ ซึ่งทำให้สภาพแวดล้อมของสังคมต้องแปรอะเปื้อนไป • เมื่อแบบแผนของการกระทำต่างๆ ต้องมีมลทินอันเป็นผลมาจากบาป มนุษย์ซึ่งเกิดมาพร้อมกับความโน้มเอียงไปทางความชั่วอยู่แล้วจึงพบกับการล่อลวงอย่างใหม่ไปสู่บาป ซึ่งไม่อาจจะเอาชนะได้หากปราศจากความพยายามอันเข้มแข็งและความช่วยเหลือจากพระพรของพระเจ้า •

26. ในทุกๆ วัน การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันของมนุษย์เติบโตหนาแน่นมากขึ้น และแพร่กระจายทีละเล็กทีละน้อยไปจนทั่วทั้งโลก • ด้วยเหตุนี้ ประโยชน์ส่วนรวม นั่นคือ ผลรวมของสภาพทางชีวิตสังคมต่างๆ เหล่านั้นซึ่งเปิดทางให้กลุ่มทางสังคมต่างๆ และสมาชิกแต่ละคนของกลุ่มเหล่านั้นได้รับโอกาสที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองได้ค่อนข้างเต็มที่และรวดเร็ว ในปัจจุบันจึงรับเอาความซับซ้อนที่เพิ่มมากขึ้นอย่างกว้างขวาง และมีผลเกี่ยวเนื่องกับสิทธิและหน้าที่อันเกี่ยวข้องกับมนุษยชาติทั้งหมด • กลุ่มทางสังคมทุกกลุ่มต้องคำนึงถึงความต้องการและแรงจูงใจที่ถูกต้องของคลองธรรมของกลุ่มอื่นๆ และแม้กระทั่งสวัสดิภาพโดยทั่วไปของครอบครัวมนุษย์ทั้งปวง (5) •

อย่างไรก็ตาม ในขณะเดียวกัน ความตระหนักรู้ถึงศักดิ์ศรีที่ได้รับยกให้สูงขึ้นเหมาะสมกับมนุษย์ เพราะมนุษย์อยู่เหนือทุกสรรพสิ่ง อีกทั้ง สิทธิและหน้าที่ต่างๆ ของเขานั้นเป็นสากลและจะละเมิดมิได้ • ดังนั้น มนุษย์ทุกคนจึงควรจะต้องถึงพร้อมซึ่งปัจจัยทั้งปวงที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตให้สมกับการเป็นมนุษย์อย่างแท้จริง ตัวอย่างเช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่พักอาศัย อีกทั้ง สิทธิในการเลือกสภาพชีวิตโดยอิสระ และสิทธิในการสร้างครอบครัว ในการศึกษา ในการประกอบงานอาชีพ สิทธิที่จะได้รับการนับหน้าถือตา ที่จะได้รับความเคารพ ที่จะได้รับข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม ที่จะทำกิจกรรมที่สอดคล้องกับบรรทัดฐานอันเที่ยงธรรมตามมโนธรรมของตนเอง ที่จะได้รับการปกป้องความเป็นส่วนตัวและเสรีภาพอันชอบธรรมแม้กระทั่งในเรื่องของศาสนา •

ดังนั้น ระเบียบทางสังคมและพัฒนาการของสังคมต้องดำเนินไปเพื่อประโยชน์ของมนุษย์ อยู่เสมอไปเป็นนิรันดร์ ในเมื่อเหตุผลเบื้องต้นของการทำกิจการทั้งหลายนั้นเป็นไปภายใต้ขอบเขตการรับใช้บุคคลไม่ใช่ในทางตรงกันข้าม เหมือนดังที่พระเป็นเจ้าทรงชี้ให้เห็นเมื่อตรัสว่าวันสัปดาห์โตมิไว้เพื่อมนุษย์ มิใช่มนุษย์มีไว้เพื่อวันสัปดาห์โต (6) •

ระเบียบทางสังคมนี้จำเป็นจะต้องได้รับการปรับปรุงอยู่เสมอ • ระเบียบทางสังคมจะต้องตั้งอยู่บนความจริง สร้างขึ้นด้วยความยุติธรรม และมีชีวิตชีวาด้วยความรัก ด้วยความมีอิสรภาพ ระเบียบทางสังคมนี้ควรจะเติบโตขึ้นทุกวันไปสู่ความมีมนุษยธรรมที่สมดุลงามยิ่งขึ้น (7) • หากจะทำให้วัตถุประสงค์เหล่านี้สำเร็จไป เราจำเป็นจะต้องปรับปรุงทัศนคติให้ดีขึ้นและต้องมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากภายในสังคม •

ด้วยพระญาณสอดส่องอันน่ามหัศจรรย์ พระจิตของพระเจ้า ผู้ทรงกำกับดูแลการเผยแสดงของกาลเวลาและทรงฟื้นฟูโฉมหน้าของโลก ไม่ได้ห่างหายไปจากการเปลี่ยนแปลงนี้เลย • เชื้อแบ้งแห่งพระวรสารได้กระตุ้นและจะยังคงกระตุ้นหัวใจของมนุษย์ให้มีความปรารถนาที่มีโอกาสจะต้านทานได้ต่อศักดิ์ศรีของเขาด้วยเช่นกัน •

27. เมื่อมาถึงประเด็นเกี่ยวกับผลกระทบในทางปฏิบัติและเร่งด่วนเป็นพิเศษ สภาฯ แห่งนี้ขอเน้นย้ำถึงการเคารพนับถือต่อมนุษย์ เราทุกคนต้องคำนึงถึงเพื่อนมนุษย์ทุกๆ คนเหมือนกับที่คำนึงถึงตนเองโดยไม่มีข้อยกเว้น สิ่งที่ต้องพิจารณาก่อนอื่นใดหมดคือ ชีวิตของพระองค์ และปัจจัยที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอยู่อย่างมีศักดิ์ศรี (8) เพื่อที่จะหลีกเลี่ยงการกระทำตามตัวอย่างของเศรษฐกิจ ผู้ไม่เคยสนใจใยดีต่อลาซาร์สคนยากไร้ (9) •

ในยุคสมัยของเรา พวกเรามีภาระผูกพันเป็นพิเศษที่จะทำตัวเป็นเพื่อนบ้านที่ดีของมนุษย์ทุกคนโดยไม่มีข้อยกเว้น และช่วยเหลือเขาด้วยความกระตือรือร้นเมื่อชีวิตของเขามาบรรจบกับเส้นทางของเรา ไม่ว่าจะเขาจะเป็นคนชราที่ถูกทอดทิ้ง ไม่มีคนเหลียวแล คนงานต่างด้าวที่ถูกดูหมิ่นดูแคลนอย่างไม่เป็นธรรม ผู้อพยพ เด็กที่เกิดนอกสมรสและต้องรับเคราะห์กรรมโดยมิชอบเนื่องจากบาปที่เขาไม่ได้กระทำ ผู้หิวโหยที่รบกวนมโนธรรมของเรา เพราะเขาทำให้หวนคิดถึงถ้อยคำของพระเป็นเจ้าที่ว่า “ท่านทำสิ่งใดต่อพี่น้องผู้ต่ำต้อยที่สุดของเราคนหนึ่ง ท่านก็ทำสิ่งนั้นต่อเรา” (มัทธิว 25:40) •

นอกจากนั้น สิ่งใดก็ตามที่เป็นปรปักษ์กับชีวิตเอง ตัวอย่างเช่น การฆาตกรรมไม่ว่าจะเป็นชนิดใด การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ การทำแท้ง การรุกรานฆาต การจงใจทำร้ายตนเอง สิ่งใดก็ตามที่ละเมิดต่อศักดิ์ศรีของมนุษย์ ตัวอย่างเช่น การทำให้สูญเสียอวัยวะ การกระทำทารุณกรรมต่อร่างกายหรือจิตใจ การขู่เข็ญข่มขืนใจ สิ่งใดก็ตามที่หมิ่นศักดิ์ศรีของมนุษย์ ตัวอย่างเช่น สภาพความเป็นอยู่ที่ดีต่ำกว่าความเป็นมนุษย์ การจงใจจำโดยไร้เหตุผล การเนรเทศ การเป็นทาส การค้าประเวณี การค้า

ผู้หญิงและเด็ก รวมถึง สภาพการทำงานที่ยอมรับไม่ได้ โดยที่มนุษย์ถูกกระทำราวกับเครื่องมือเพื่อหากำไร มากกว่าที่จะเป็นอิสระชนและผู้มีความรับผิดชอบ สิ่งเหล่านี้ทั้งหมดและสิ่งอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกันนี้เป็นสิ่งที่ทำให้เสื่อมเสียโดยแท้ • สิ่งเหล่านี้เป็นภัยคุกคามต่อสังคมมนุษย์ แต่สิ่งเหล่านี้ทำร้ายผู้ที่กระทำมากกว่าผู้ที่ต้องทนทุกข์จากความเสียหายเหล่านี้ • นอกนั้น สิ่งเหล่านี้เป็นการลบล้างเกียรติของพระเจ้าผู้สร้างอย่างที่สุด •

28. เราควรจะให้ความเคารพและความรักต่อผู้คนที่คิดและกระทำต่างออกไปจากที่เราคิดและกระทำทั้งในเรื่องของสังคม การเมือง หรือแม้กระทั่งศาสนาด้วยเช่นกัน • อันที่จริง ยิ่งเราเข้าใจถึงวิถีคิดของเขาได้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นด้วยอัครอัครยาศัยไมตรีและความรัก เรายิ่งจะสามารถเริ่มการเสวนากับเขาได้ง่ายมากยิ่งขึ้น •

ที่แน่นอนก็คือ ความรักและมิตรภาพจะต้องไม่ทำให้เราเฉยชาต่อความจริงและความดีงาม • อันที่จริง ความรักเองที่ผลักดันให้สานุศิษย์ของพระคริสต์เจ้าให้ประกาศความจริงแห่งความรอดพ้นให้แก่มนุษย์ทั้งมวล • แต่เราจำเป็นต้องแยกแยะระหว่างความผิดพลาด ซึ่งสมควรที่จะได้รับการปฏิเสธเสมอ กับบุคคลที่กระทำผิด ซึ่งไม่เคยที่จะสูญเสียศักดิ์ศรีของความ เป็นมนุษย์ แม้ว่าเขาจะมีรอยมลทินจากความเชื่อทางศาสนาที่ผิดหรือไม่เพียงพอ (10) • พระเจ้าเท่านั้นที่จะเป็นผู้วินิจฉัยตัดสินและตรวจค้นดูจิตใจทั้งหลาย ด้วยเหตุผลนี้เอง พระองค์จึงทรงห้ามปรามมิให้เราตัดสินความผิดภายในใจของใครต่อใคร (11) •

คำสอนของพระคริสต์เจ้ายังเรียกร้องให้เราให้อภัยต่อการสร้างความเจ็บปวดทั้งหลายอีกด้วย (12) อีกทั้งยังขยายขอบเขตของกฎแห่งความรักให้ครอบคลุมไปถึงศัตรูของเราทุกคนด้วย ตามพระบัญญัติใหม่ที่ว่า “ท่านทั้งหลายได้ยินคำกล่าวที่ว่า จงรักเพื่อนบ้าน จงเกลียดศัตรู แต่เรากล่าวแก่ท่านว่า จงรักศัตรู จงอธิษฐานภาวนาให้ผู้ที่เบียดเบียนท่าน” (มัทธิว 5:43-44) •

29. เนื่องด้วยมนุษย์ทุกคนมีวิญญาณที่มีเหตุมีผลและถูกสร้างมาให้คล้ายคลึงกับพระเจ้า เนื่องจากพวกเขามีธรรมชาติและมีต้นกำเนิดเดียวกัน พวกเขาได้รับการไถ่กู้โดยพระคริสต์เจ้า และได้รับเรียกจากพระเจ้าและมีจุดหมายในชีวิตแบบเดียวกัน พื้นฐานของความเสมอภาคเท่าเทียมกันของเขาจึงควรที่จะได้รับการยอมรับมากยิ่งขึ้น •

เป็นความจริงที่มนุษย์ทุกคนไม่เหมือนกันในแง่ของความสามารถทางกายภาพและพื้นฐานทางสติปัญญาและศีลธรรม • อย่างไรก็ตาม ในแง่ของสิทธิพื้นฐานของบุคคล การเลือก

ปฏิบัติไม่ว่าจะจะเป็นทางสังคมหรือวัฒนธรรม ไม่ว่าจะมีความเชื่อมาจากเพศ เชื้อชาติ ผิวสี สภาพทางสังคม ภาษา หรือศาสนา จะต้องได้รับการกำราบและขจัดให้หมดสิ้นไปในฐานะของสิ่งที่เป็นปฏิปักษ์ต่อพระประสงค์ของพระเจ้า • ด้วยว่าในความเป็นจริงแล้ว ยังเป็นเรื่องน่าเศร้าที่สิทธิพื้นฐานส่วนบุคคลยังไม่ได้รับความเคารพโดยทั่วไป • ตัวอย่างเช่นในกรณีของผู้หญิงที่ไม่มีสิทธิที่จะเลือกสามีได้โดยอิสระ ที่จะเลือกสถานภาพในชีวิต หรือได้รับการศึกษา หรือได้ผลประโยชน์ทางวัฒนธรรมเท่าเทียมกับสิ่งทั้งหลายที่ผู้ชายได้รับ •

ดังนั้น ถึงแม้ว่าความแตกต่างกันโดยชอบธรรมระหว่างมนุษย์จะยังคงดำรงอยู่ต่อไป แต่ศักดิ์ศรีที่เท่าเทียมกันของบุคคลเรียกร้องให้ดำเนินการเพื่อสภาพชีวิตที่มีมนุษยธรรมและมีความยุติธรรมเพิ่มมากขึ้น • ด้วยว่าความแตกต่างทางเศรษฐกิจและทางสังคมที่มากเกินไประหว่างสมาชิกของครอบครัวมนุษย์ หรือกลุ่มประชากรก่อให้เกิดเรื่องอับยศและการต่อสู้เพื่อความยุติธรรมในสังคม ความเสมอภาค ศักดิ์ศรีของบุคคล รวมถึง ความสงบสุขในสังคมและระหว่างประเทศ •

สถาบันต่างๆ ของมนุษย์ ทั้งที่เป็นสถาบันส่วนบุคคลหรือสาธารณะ ต้องทำงานหนักเพื่อที่จะดำรงไว้ซึ่งศักดิ์ศรีและอุดมการณ์ของมนุษย์ • ในเวลาเดียวกัน ปล่อยให้พวกเขาต่อสู้อย่างเด็ดเดี่ยวเพื่อต่อต้านการเป็นทาสในทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็ทางสังคมหรือทางการเมือง และปกป้องสิทธิพื้นฐานของมนุษย์ภายใต้ทุกๆ ระบอบการเมือง • อันที่จริง สถาบันต่างๆ ของมนุษย์เองต้องได้รับการยอมรับที่ละเล็กทีละน้อยเพื่อมุ่งไปสู่จุดสูงสุดของสภาพความเป็นจริงทั้งปวง และทางจิตวิญญาณ แม้ว่าในขณะที่เดียวกัน จำเป็นจะต้องใช้เวลานานพอสมควรที่จะบรรลุถึงเป้าหมายอันพึงปรารถนานี้ •

30. ความเปลี่ยนแปลงที่ลึกซึ้งและรวดเร็วทำให้มีความจำเป็นมากขึ้นที่จะต้องไม่มีใครเพิกเฉยต่อแนวโน้มของเหตุการณ์ต่างๆ หรือถูกครอบงำด้วยความเกียจคร้าน จำกัดตนเองให้อยู่แต่เพียงในกรอบวงของศีลธรรมเฉพาะบุคคลเท่านั้น • นับเป็นความจริงมากขึ้นเรื่อยๆ ว่าภาระหน้าที่ที่เกี่ยวกับความยุติธรรมและความรักจะสำเร็จไปได้ก็ต่อเมื่อเราแต่ละคน ร่วมกันสร้างประโยชน์ส่วนรวมตามความสามารถของตนเอง และตามความต้องการของคนอื่นๆ รวมทั้งสนับสนุนและช่วยเหลือให้สถาบันมนุษย์ทั้งที่เป็นส่วนบุคคลและสถาบันสาธารณะในการอุทิศตนเพื่อสภาพชีวิตมนุษย์ที่ดีขึ้น • กระนั้นก็ตาม ยังคงมีคนที่แสดงความรู้สึกดังอย่างสูงส่งและค่อนข้างจะมีเกียรติ แต่ในความเป็นจริง เขามักจะดำเนินชีวิตราวกับว่าเขาไม่ได้ใส่ใจต่อความต้องการของสังคมแต่อย่างใดเลย • หลายคนในหลายแห่งหันให้ความสำคัญกับกฎทางสังคม

ต่างๆ หรือคำสั่งสอนทางศาสนาทั้งหลายอย่างผิวเผิน และไม่ลังเลที่จะหันไปหาการโกงหรือการหลอกลวงนานาประการ เพื่อที่จะหลบเลี่ยงภาษีและการชดใช้หนี้ทางสังคมต่างๆ • คนอื่นๆ คิดน้อยมากเกี่ยวกับบรรทัดฐานบางประการของชีวิตทางสังคม ตัวอย่างเช่น บรรทัดฐานที่มีขึ้นเพื่อป้องกันสุขภาพ กฎหมายที่เกี่ยวกับการจำกัดความเร็ว พวกเขาไม่แม้แต่จะหันไปมองข้อเท็จจริงที่ว่า การละเลยเงินเฉยดังกล่าวเป็นอันตรายต่อชีวิตของเขาเองและของคนอื่นๆ ด้วย •

ขอให้ทุกคนจงคำนึงว่าเป็นภาระหน้าที่อันศักดิ์สิทธิ์ของเขาที่จะให้ความเคารพและสังเกตถึงความจำเป็นทางสังคมในฐานะที่เป็นหน้าที่พื้นฐานของมนุษย์สมัยใหม่ • ด้วยว่ายิ่งโลกได้รวมกันเป็นหนึ่งเดียวมากยิ่งขึ้น ก็ยิ่งเห็นได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นว่าภาระหน้าที่ของมนุษย์ต้องขยายกว้างออกไปเกินกว่ากลุ่มหนึ่งกลุ่มใดโดยเฉพาะ และค่อยๆ แพร่กระจายออกไปจนทั่วทั้งโลก • แต่พัฒนาการเหล่านี้ไม่อาจจะเกิดขึ้นได้เลย นอกเสียจากความมนุษย์แต่ละคน และสมัครพรรคพวกของเขาจะปลูกฝังคุณธรรมด้านศีลธรรมและด้านสังคมในหมู่พวกเขา และส่งเสริมคุณธรรมเหล่านี้ในสังคม ดังนั้น ด้วยความช่วยเหลืออันจำเป็นยิ่งจากพระพรของพระเจ้า มนุษย์ที่กลายเป็นคนใหม่อย่างแท้จริงและเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านมนุษยธรรมใหม่จึงพร้อมที่จะทำหน้าที่ของตน •

31. เพื่อที่มนุษย์แต่ละคนจะสามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องเที่ยงตรงยิ่งขึ้นตามภาระหน้าที่ของมโนธรรมที่มีต่อตนเองและต่อกลุ่มต่างๆ หลากหลายที่พวกเขาเป็นสมาชิกอยู่ พวกเขาต้องเอาใจใส่ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมในระดับที่สูงขึ้นไป โดยใช้ทรัพยากรมากมายที่พร้อมใช้งานสำหรับมนุษยชาติในปัจจุบันนี้ • ที่สำคัญกว่าหมด การจัดการศึกษาสำหรับเยาวชนจากทุกพื้นเพทางสังคมจะต้องได้รับการดูแล เพื่อที่จะได้มีการสร้างไม่แต่เฉพาะชายและหญิงที่มีความสามารถพิเศษยอดเยี่ยม แต่มีบุคคลผู้มีจิตวิญญาณอันยิ่งใหญ่ซึ่งเป็นที่ต้องการอย่างยิ่งของยุคสมัยนี้อีกด้วย •

ในปัจจุบันนี้มนุษย์แทบจะไม่สามารถมาถึงจุดของความรับผิดชอบอันเป็นที่จำเป็น นอกเสียจากว่าสภาพความเป็นอยู่ของเขาจะทำให้เขามีจิตสำนึกถึงศักดิ์ศรีของตน และแสวงหาเป้าหมายของเขาโดยการอุทิศตนเพื่อพระเป็นเจ้าและเพื่อผู้อื่น • แต่อิสรภาพของมนุษย์มักจะพิกลพิการไปเมื่อต้องประสบกับความยากไร้อย่างที่สุด เช่นเดียวกับที่มันจะเหี่ยวเฉาไปเมื่อเขาหลงระเห็จไปกับความสุขสบายของชีวิตจนเกินไป และซังตัวเองไว้ในรูปแบบของการโดดเดี่ยวตนเองอันแสนวิเศษ • อิสรภาพก่อให้เกิดพลังกำลังใหม่ ในทางตรงข้าม เมื่อมนุษย์ยินยอมต่อความต้องการอันหลีกเลี่ยงไม่ได้ของชีวิตสังคม รับผิดชอบกับการเรียกร้องนานาประการของเพื่อนมนุษย์ และอุทิศตนเองให้กับการรับใช้ชุมชนมนุษย์ •

ดังนั้น ปณิธานที่จะทำหน้าที่ของตนเพื่อส่วนรวมควรจะได้รับ การสนับสนุนในทุกหนทุกแห่ง • เราควรยกย่องระเบียบวิธีดำเนินการระดับชาติที่เปิดโอกาสให้พลเมืองจำนวนมากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะด้วยอิสรภาพอย่างแท้จริง • เพื่อความแน่ใจ เราต้องพิจารณาถึงสภาพเงื่อนไขที่แท้จริงของผู้คนและความเด็ดขาดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ • ถ้าพลเมืองทุกคนต้องมีความรู้สึกเอนเอียงที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มต่างๆ หลากหลายซึ่งรวมกันเป็นกลุ่มสังคม การกระทำเหล่านี้ต้องนำมาซึ่งคุณประโยชน์ซึ่งจะจูงใจให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกและส่งให้พวกเขาออกไปรับใช้ผู้อื่น • เราสามารถจะพิจารณาด้วยความเป็นธรรมว่าอนาคตของมนุษยชาติอยู่ในมือของคนเหล่านี้ ผู้ซึ่งเข้มแข็งพอที่จะทำให้ชนรุ่นต่อๆ มา มีเหตุผลที่จะมีชีวิตอยู่และมีความหวัง •

32. ด้วยเหตุที่พระเจ้าไม่ได้สร้างมนุษย์มาให้อยู่อย่างโดดเดี่ยว แต่เพื่อก่อร่างสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในสังคม ด้วยเหตุนี้เช่นกัน “สิ่งที่ทำให้เป็นที่พอพระทัยพระเจ้าได้แก่ การทำให้มนุษย์นั้นศักดิ์สิทธิ์และปกป้องพวกเขา ไม่เพียงแต่ในความเป็นมนุษย์แต่ละคนซึ่งไม่มีข้อผูกพันหรือความเชื่อมโยงระหว่างพวกเขาเลย แต่โดยการทำให้พวกเขากลายเป็นกลุ่มชนเดียว กลุ่มชนที่ยอมรับพระองค์ในความจริงและรับใช้พระองค์ในความศักดิ์สิทธิ์” (13) • ดังนั้น ตั้งแต่จุดเริ่มแรกของประวัติศาสตร์แห่งความรอดพ้น พระองค์ได้ทรงเลือกมนุษย์ ไม่ใช่เพียงแต่ที่เป็นมนุษย์แต่ละคน แต่เป็นสมาชิกของชุมชนที่เฉพาะเจาะจง • เผยแสดงพระประสงค์ของพระองค์แก่พวกเขา พระเจ้าเรียกผู้ที่ได้รับเลือกเหล่านี้ว่า “ประชากรของเรา” (อพยพ 3 : 7-12) และกระทำแม้แต่พันธสัญญา กับพวกเขาบนภูเขาซีนาย (14) •

ลักษณะของการรวมกันเป็นชุมชน (Communitarian)¹¹ นี้เกิดขึ้นและสำเร็จสมบูรณ์ไปในงานของพระเยซูคริสตเจ้า • ด้วยว่าพระวาทะซึ่งได้ทรงรับเอากายมีพระประสงค์ที่จะมีส่วนร่วมในสัมพันธภาพของมนุษย์ • พระองค์ทรงประทับอยู่ในงานสมรสที่เมืองคานา แลดีจเยอนบ้านของศักดิ์เศส ร่วมโต๊ะกับคนเก็บภาษีและคนบาป • พระองค์ทรงเผยให้เห็นถึงความรักของพระ

¹¹ การรวมกันเป็นชุมชนตามแนวคิดชุมชนนิยม (Communitarianism) เป็นปรัชญาที่เน้นถึงความสัมพันธ์ของปัจเจกบุคคลกับชุมชน ในขณะที่นิยามของ “ชุมชน” อาจจะมีหมายถึงหน่วยของครอบครัว แต่มักจะเป็นที่เข้าใจกันในความหมายที่กว้างกว่าของการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มชนตามสถานที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ หรือกลุ่มชนที่มีประวัติความเป็นมาหรือผลประโยชน์ร่วมกัน ปรัชญาชุมชนนิยมนี้เกิดจากสมมติฐานที่ว่า ความเป็นปัจเจกบุคคลเป็นผลของความสัมพันธ์ในชุมชน มากกว่าที่จะเป็นลักษณะสืบสายพันธุ์ของปัจเจกบุคคล [<http://en.wikipedia.org/wiki/Communitarian>]

บิดาและความกระแสรีบร้อนอันสูงส่งของมนุษย์ด้วยถ้อยคำธรรมดาสามัญที่สุดตามสภาพความเป็นจริงในสังคม และใช้ประโยชน์จากคำบรรยายและจินตภาพจากสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน • โดยความสมัครใจที่จะปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศ พระองค์ทรงทำให้ความเกี่ยวข้องของมนุษย์ศักดิ์สิทธิ์ไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเกี่ยวข้องกันในครอบครัว ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของแบบแผนทางสังคม • พระองค์ทรงเลือกที่จะดำเนินชีวิตอันเหมาะสมสำหรับช่างฝีมือในเวลาและสถานที่ของพระองค์ •

ในคำเทศน์สอนของพระองค์ พระองค์ทรงสอนอย่างชัดเจนให้บุตรทั้งหลายของพระเจ้ากระทำต่อกันและกันเหมือนดังเช่นพี่น้อง • ในบทภาวนาของพระองค์ พระองค์ทรงขอให้สานุศิษย์ของพระองค์ทุกคนเป็น “หนึ่งเดียวกัน” อันที่จริงแล้ว ในฐานะของพระเจ้าผู้ไถ่กู้ของทุกคน พระองค์ทรงถวายพระองค์เองสำหรับทุกคน แม้จนกระทั่งถึงกับทรงสละชีวิต • “ไม่มีใครมีความรักยิ่งใหญ่กว่าการสละชีวิตของตนเพื่อมิตรสหาย” (ยอห์น 15 : 13) • พระองค์ทรงสั่งให้สานุศิษย์เทศน์สอนข้อความในพระวรสารแก่ประชาชนทุกคนว่า เผ่าพันธุ์มนุษย์จะกลายเป็นครอบครัวของพระเป็นเจ้า ซึ่งความครบครันของพระบัญญัติก็คือ ความรัก •

ในฐานะของบุตรหัวปีของบรรดาน้องๆ และโดยการประทานพระจิตของพระองค์ หลังจากการสิ้นพระชนม์และการกลับคืนพระชนม์ชีพของพระองค์ พระองค์ได้ทรงก่อตั้งชุมชนใหม่แห่งความเป็นพี่น้องกัน ซึ่งประกอบขึ้นจากคนทุกคนที่ยอมรับพระองค์ในความเชื่อและในความรัก • พระองค์ทรงกระทำดังนี้โดยผ่านทางพระวรกาย ซึ่งก็คือพระศาสนจักร • ในจุดนั้น ทุกคนในฐานะของสมาชิกคนหนึ่งของคนอื่นๆ จะรับใช้ซึ่งกันและกันตามพรสวรรค์ซึ่งแตกต่างกันตามที่แต่ละคนได้รับมา •

ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันนี้ต้องเพิ่มพูนขึ้นอยู่เสมอจนกระทั่งถึงวันนั้น วันที่ความเป็นหนึ่งเดียวกันนี้จะสำเร็จสมบูรณ์ไป • จากนั้น โดยการช่วยเหลือของพระหรรษทาน มนุษย์จะถวายพระเกียรติมงคลอันสมบูรณ์แบบแก่พระเป็นเจ้า ในฐานะของครอบครัวอันเป็นที่รักของพระเจ้าและของพระคริสตเจ้า พี่ชายของพวกเขา •

บทที่ 3

กิจกรรมของมนุษย์ทั่วโลก

33. โดยอาศัยความวิริยะอุตสาหะและทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นของเขา มนุษย์พยายามอย่างไม่หยุดหย่อนที่จะทำให้ชีวิตของเขาดีขึ้น • กระนั้นก็ตาม ในปัจจุบันนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยความช่วยเหลือจากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มนุษย์สามารถที่จะขยายอำนาจควบคุมของเขาจนแทบจะครอบคลุมทั้งหมดทุกด้านของธรรมชาติ และยังคงกระทำเช่นนั้นต่อไป • เนื่องจากโอกาสที่เพิ่มขึ้นจากรูปแบบที่หลากหลายในการคบค้าสมาคมในหมู่ประชาชาติ ครอบครัwmมนุษย์จึงค่อยๆ ตระหนักว่า ครอบครัwmมนุษย์ประกอบขึ้นจากประชาคมโลกเดียวกัน และกระทำตนให้เป็นไปตามนั้น • ดังนั้น ผลประโยชน์มากมายที่มนุษย์เคยแสวงหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยอำนาจจากสวรรค์ บัดนี้มนุษย์สามารถจัดหามาได้ด้วยตนเองอย่างกล้าได้กล้าเสีย •

ในท่ามกลางความมูมานะมากมายเหล่านี้ ซึ่งทำให้มนุษยชาติทั้งหมดต้องวุ่นวายอยู่นี้ มนุษย์ตั้งคำถามมากมายกับพวกเขาเอง • กิจกรรมอันรุ่มร่ามเหล่านี้มีความหมายและมีคุณค่าอะไร? • สิ่งทั้งหลายทั้งปวงเหล่านี้ควรจะไปใช้อย่างไร? • ความพยายามของเราแต่ละคน และของชุมชนทั้งหลายกำลังมุ่งที่จะให้บรรลุเป้าหมายอะไร? • พระศาสนจักรเฝ้าพิทักษ์รักษามรดกแห่งพระวาจาของพระเจ้า และได้รับหลักการทางศีลธรรมและทางศาสนาจากพระวาจา นี้โดยไม่จำเป็นเสมอไปที่จะมีคำตอบสำหรับปัญหาเฉพาะต่างๆ ซึ่งจะนำมาใช้การได้ทันที • ด้วยเหตุนี้ พระศาสนจักรปรารถนาที่จะเพิ่มเติมแสงสว่างแห่งความจริงที่ได้รับการไขแสดงเข้าไปในประสบการณ์ของมนุษย์ เพื่อให้หนทางที่มนุษยชาติเลือกในช่วงเวลาไม่นานมานี้จะไม่ใช้หนทางที่มีตมิด •

34. ตลอดห้วงเวลาหลายศตวรรษที่ผ่านมา มนุษย์พยายามที่จะปรับปรุงสภาพแวดล้อมในชีวิตของพวกเขาด้วยการลงแรงอย่างยิ่งใหญ่ทั้งที่เป็นรายบุคคลและร่วมกัน • สำหรับศาสนิกชนแล้ว ประเด็นนี้เป็นอันยุติด้วยการพิจารณาตัวเองว่ากิจการของมนุษย์นี้สอดคล้องกับพระประสงค์ของพระเป็นเจ้า • ด้วยว่ามนุษย์ที่ถูกสร้างขึ้นมาตามพระฉายาของพระเจ้า ได้รับคำสั่งให้ตัวเองควบคุมโลกและทุกสรรพสิ่งที่อยู่ในโลก และให้ปกครองโลกด้วยความยุติธรรมและความศักดิ์สิทธิ์ (1) คำสั่งที่ให้เชื่อมโยงตนเองและบรรดาสรรพสิ่งที่กับพระองค์ ผู้ซึ่งจะต้องได้รับการยอมรับว่าเป็นพระผู้เป็นเจ้าและพระผู้สร้างของทุกสิ่ง • ดังนั้น โดยการทำให้ทุกสิ่งตกอยู่ใต้อำนาจของมนุษย์ พระนามของพระเจ้าจะเป็นสิ่งยอดมหัสจรรย์ในทุกหนแห่งในโลก (2) •

คำสั่งนี้เกี่ยวข้องกับกิจการในแต่ละวันทั้งหมดด้วย • ด้วยว่า ในขณะที่เขาทำมาหาเลี้ยงชีพสำหรับตนเองและครอบครัว มนุษย์ชายและหญิงทั้งหลายก็ทำกิจการเหล่านี้ในลักษณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมอย่างเหมาะสม • พวกเขาสามารถที่จะคิดพิจารณาอย่างถูกต้องว่า ด้วยกิจการของพวกเขา พวกเขากำลังเผยให้เห็นถึงงานของพระเจ้าผู้สร้าง คำนี้ถึงประโยชน์ของบรรดาพี่น้องของพวกเขา และมีส่วนทำให้ความมานะอุตสาหะส่วนตัวเกิดเป็นจริงขึ้นในประวัติศาสตร์แห่งแผนการของพระเจ้า (3) •

ดังนั้น โดยไม่ได้คิดว่าการงานอันเป็นผลจากความสามารรถและน้ำพักน้ำแรงเป็นการต่อต้านอำนาจของพระเจ้า และสิ่งสร้างที่มีเหตุมีผลดำรงอยู่ในฐานะของคู่ต่อสู้ของพระเจ้าผู้สร้างแบบหนึ่ง คริสตชนเชื่อว่าชัยชนะของมนุษยชาติเป็นสัญญาณของพระเจ้าพระเป็นเจ้า และเป็นการผลิตออกนอกผลของแผนการอันเร้นลับของพระเจ้า • ด้วยว่า ยิ่งอำนาจของมนุษย์เพิ่มพูนมากขึ้น ความรับผิดชอบของมนุษย์แต่ละคนและของชุมชนยิ่งต้องขยายวงกว้างขวางเพิ่มมากขึ้นด้วย • ดังนั้น จึงเป็นที่แน่ชัดว่า มนุษย์มิได้ถูกยับยั้งขัดขวางโดยข่าวสารแบบคริสต์ที่ไม่ให้ร่วมกันสรรค์สร้างโลก หรือบีบบังคับให้ละเลยต่อสวัสดิภาพของเพื่อนมนุษย์ แต่กลับเป็นว่าพวกเขามีสัญญาณผูกพันอย่างเคร่งครัดที่จะต้องทำสิ่งทั้งหลายเหล่านี้ (4) •

35. แน่นนอนว่า กิจกรรมของมนุษย์มีความสำคัญเพราะความสัมพันธ์ของสิ่งนั้นกับมนุษย์ • เช่นเดียวกับที่กิจกรรมนี้ดำเนินการโดยมนุษย์ มันจึงเป็นสิ่งที่ทำเพื่อความหมายต่อมนุษย์ • ด้วยว่า เมื่อมนุษย์ทำกิจการงาน เขาไม่เพียงแต่ปรับเปลี่ยนสิ่งต่างๆ และสังคม แต่ยังสามารถเปลี่ยนแปลงพัฒนาตนเองอีกด้วย • เขาได้เรียนรู้เป็นอันมาก เขาได้ปลุกเพาะทรัพยากรของเขา เขาออกจากตัวเองและก้าวพ้นไปจากตัวเอง • ความเข้าใจถึงการเจริญเติบโตอย่างถูกต้องว่ามีมูลค่ายิ่งใหญ่กว่าความร่ำรวยภายนอกที่สามารถเก็บสะสมไว้ได้ • มนุษย์มีคุณค่ามากกว่าเพราะสิ่งที่เขาเป็น ไม่ใช่สิ่งที่มี (5) • ในทำนองเดียวกัน ทุกสิ่งที่มนุษย์กระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งความยุติธรรมมากยิ่งขึ้น ภราดรภาพที่ครอบคลุมกว้างขวางมากขึ้น การจัดการให้ความสัมพันธ์ทางสังคมมีมนุษยธรรมมากขึ้นมีคุณค่ายิ่งใหญ่กว่าความก้าวหน้าทางวิทยาการ • ด้วยว่า ความก้าวหน้าเหล่านี้สามารถจัดหาวัตถุสิ่งของเพื่อสนับสนุนความก้าวหน้าของมนุษย์ แต่ความก้าวหน้าทางวิทยาการแต่เพียงอย่างเดียวไม่อาจจะก่อให้เกิดความก้าวหน้าของมนุษย์ได้ •

ดังนั้น บรรทัดฐานของกิจกรรมของมนุษย์เป็นดังนี้ โดยสอดคล้องกับแผนการและพระประสงค์ของพระเจ้า บรรทัดฐานนี้จะกลมกลืนกับความดีที่แท้จริงของมนุษยชาติ บรรทัดฐาน

นี่เปิดโอกาสให้มนุษย์ทั้งในฐานะของปัจเจกบุคคลและสมาชิกของสังคมติดตามและบรรลุถึง กระแสเรียกของตนโดยสมบูรณ์ •

36. ปัจจุบันนี้ คนร่วมสมัยของเราจำนวนมากมาดูเหมือนจะกลัวไปว่า สายสัมพันธ์ที่ ใกล้ชิดมากยิ่งขึ้นระหว่างกิจกรรมของมนุษย์กับศาสนาจะส่งผลขัดแย้งต่ออิสรภาพของมนุษย์ ของ สังคม หรือของวิทยาศาสตร์ •

ถ้าหากด้วยความเป็นอิสระของเหตุการณ์ฝ่ายโลก เราหมายรวมถึงการสรรค์สร้างสิ่ง ต่างๆ และสังคมเองก็พอใจกับกฎและคุณค่าต่างๆ ของพวกเขา ซึ่งจำเป็นจะต้องได้รับการแปล ความหมาย นำมาใช้ และควบคุมดูแลโดยมนุษย์ ดังนั้น จึงเป็นสิ่งที่ถูกต้องอย่างแท้จริงที่จะ เรียกเรื่องราวอิสรภาพนั้น • สิ่งดังกล่าวไม่เพียงแต่ได้รับการเรียกร้องจากมนุษย์สมัยใหม่ แต่ยัง สอดคล้องกับพระประสงค์ของพระเจ้าผู้สร้างด้วย • เพราะด้วยสภาพแวดล้อมเดียวกันกับที่พวกเขา ได้รับการสรรค์สร้างมา สรรพสิ่งทั้งหลายได้รับความมั่นคง ความจริง ความดี กฎระเบียบอัน เหมาะสมของตนเอง • มนุษย์ต้องเคารพต่อสิ่งเหล่านี้ ขณะที่เขาแยกแยะสิ่งเหล่านี้ด้วยวิธีการ เฉพาะทางวิทยาศาสตร์และศิลป์อันเหมาะสม • ดังนั้น ถ้าการสืบค้นอย่างมีแบบแผนภายในทุก สาขาของการเรียนรู้ได้รับดำเนินการในลักษณะที่เป็นวิทยาศาสตร์อย่างแท้จริงและสอดคล้องกับ บรรทัดฐานทางศีลธรรม การสืบค้นนี้จะไม่มีความขัดแย้งใดๆ ต่อความเชื่อ ต่อเรื่องทางโลกและ ความเกี่ยวข้องกับความเชื่อที่ได้มาจากพระเจ้าองค์เดียวกัน (6) • อันที่จริง ใครก็ตามที่พยายาม เจาะความลับแห่งความเป็นจริงด้วยความถ่อมตนและด้วยจิตใจที่แน่วแน่ แม้ว่าเขาจะไม่ตระหนัก รู้ถึงความจริง กระนั้นก็ตาม เขาได้รับการนำทางจากพระหัตถ์ของพระเจ้า ผู้ซึ่งบันดาลให้ทุก สรรพสิ่งดำรงอยู่ และประทานอัตลักษณ์ให้แก่พวกมัน • ดังนั้น เราไม่สามารถ แต่เวหนากับนิสัย บางอย่างของมนุษย์ ซึ่งบางครั้งก็พบได้ในหมู่คริสตชนด้วยเช่นกัน ซึ่งไม่ได้ให้ความสนใจอย่าง เพียงพอต่อความเป็นอิสระอันชอบธรรมของวิทยาศาสตร์ และซึ่ง จากข้อคิดเห็นและข้อโต้แย้ง ต่างๆ ที่นิสัยเหล่านี้ก่อให้เกิดขึ้น ชักนำให้คนมากมายสรุปว่าความเชื่อและวิทยาศาสตร์เป็นสิ่งที่ ขัดแย้งซึ่งกันและกัน (7) •

แต่ถ้าหากสำนวน ความอิสระของเหตุการณ์ฝ่ายโลก ถูกตีความว่า สิ่งที่ได้รับการสรรค์ สร้างไม่ได้ขึ้นอยู่กับพระเจ้า และมนุษย์สามารถไข่มั่นโดยไม่ต้องอ้างอิงถึงพระเจ้าผู้สร้างของพวกเขา ใครก็ตามที่ยอมรับพระเป็นเจ้าย่อมจะมองเห็นได้ว่าความหมายเช่นนั้นเป็นเท็จอย่างไร • ด้วยว่า หากปราศจากพระเจ้าผู้สร้างแล้ว สิ่งสร้างทั้งหลายก็จากอันตรธานหายไป • อย่างไรก็ตาม ในส่วน ของพวกเขา บรรดาศาสนิกชนไม่ว่าของศาสนาใดๆ ต่างก็ได้ยินถึงเสียงแห่งการเผยแสดงของ

พระองค์อยู่เสมอในวาทกรรมของสิ่งสร้างทั้งหลาย • อย่างไรก็ตาม เมื่อพระเจ้าถูกลืมนำไป
สิ่งสร้างเองก็ไม่สามารถเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น •

37. พระคัมภีร์สอนครอบครัวมนุษย์ถึงสิ่งที่ได้รับการยืนยันโดยประสบการณ์มาหลายยุค
หลายสมัย ในขณะที่ความก้าวหน้าของมนุษย์ได้ก่อให้เกิดประโยชน์มหาศาลต่อผู้คน แต่
ความก้าวหน้านี้ก็นำมาซึ่งการประจัญล่อลวงอันรุนแรงด้วย • ด้วยว่า เมื่อระบบระเบียบของ
คุณค่าต่างๆ ประปนกันยุ่งเหยิง และความเลวก็ผสมปนเปไปกับความดี มนุษย์แต่ละคนและแต่ละ
กลุ่มก็ใส่ใจเฉพาะแต่ประโยชน์ของตน ไม่สนใจกับประโยชน์ของคนอื่น • ดังนั้น จึงปรากฏว่า โลก
จึงไม่ใช่สถานที่แห่งความเป็นพี่เป็นน้องกันอย่างแท้จริงอีกต่อไป • ในยุคสมัยของเรา พลังอำนาจ
ของมนุษยชาติที่ขยายทวีขึ้นนี้กลับคุกคามจะทำลายล้างเผ่าพันธุ์ของมนุษย์เอง •

ด้วยว่า การต่อสู้ดิ้นรนอย่างยิ่งใหญ่กับพลังอำนาจแห่งความมืดได้แผ่กระจายไปทั่ว
ประวัติศาสตร์ทั้งสิ้นของมนุษย์ • การสู้รบได้เกิดขึ้นตั้งแต่จุดกำเนิดแรกของโลก และจะ
ดำเนินต่อไปจนวันสุดท้าย ดังที่พระเจ้าได้ทรงมีพระดำรัสไว้อย่างชัดเจนแล้ว (8) • เมื่อตกอยู่
ท่ามกลางความขัดแย้ง มนุษย์จำเป็นต้องต่อสู้อยู่ตลอดเวลาถ้าหากเขาต้องการที่จะถือชื่อสัตย์ต่อ
ความดีงาม อีกทั้ง เขาจะไม่สามารถบรรลุถึงศักดิ์ศรีของตนเองได้โดยปราศจากความเพียร
พยายามเป็นอันมากและความช่วยเหลือจากพระพรหฺษทานของพระเจ้า •

นี่คือเหตุผลที่พระศาสนจักรของพระคริสตเจ้า ซึ่งวางไว้ในแผนการของพระเจ้าผู้สร้าง
ยอมรับว่าความก้าวหน้าของมนุษย์สามารถก่อให้เกิดความสุขที่แท้จริงแก่มนุษย์ได้ กระนั้นก็ดี
พระศาสนจักรยังอดไม่ได้ที่จะสะท้อนคำตักเตือนของอัครสาวกที่ว่า “อย่าคล้อยตามความ
ประพฤติของโลกนี้” (รม. 12 : 2) • ในที่นี้คำว่า โลก หมายความว่า เจตคติแห่งความหยิ่งยะโส
และความมั่งร่ำรวย ซึ่งเปลี่ยนแปลงพลังอำนาจของมนุษย์ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อรับใช้พระเจ้าและ
มนุษย์ ให้กลายเป็นเครื่องมือในการทำบาป •

ดังนั้น ถ้าหากใครก็ตามต้องการที่จะรู้ว่าสถานการณ์อันไม่น่าอภิรมย์นี้จะจบลงได้อย่างไร
บรรดาคริสตชนจะบอกแก่เขาว่า กิจกรรมทั้งหมดของมนุษย์ ซึ่งมักจะถูกคุกคามด้วยความหยิ่ง
จองหองของมนุษย์และถูกก่อกวนต่อความรักตนเองอยู่ตลอดเวลา ต้องได้รับการชำระให้บริสุทธิ์
และสมบูรณ์โดยอาศัยพลังอำนาจแห่งกางเขนและการกลับคืนพระชนมชีพของพระคริสตเจ้า •
เพราะเพื่อได้รับการไถ่กู้โดยพระคริสตเจ้าและชุบชูให้เป็นสิ่งสร้างใหม่ในพระจิตเจ้า มนุษย์จึง
สามารถที่จะรักต่อสรรพสิ่ง ซึ่งพวกมันเองก็ถูกสร้างมาโดยพระเจ้า และเขาควรจะทำ

เช่นนั้นด้วย • เขาสามารถที่จะได้รับสิ่งสร้างทั้งหลายจากพระเจ้า และเคารพและนับถือสิ่งสร้างเหล่านี้ที่ไหลหลั่งอย่างต่อเนื่องออกมาจากพระหัตถ์ของพระเจ้า • ด้วยกตัญญูรู้คุณต่อพระผู้ทรงอุปถัมภ์ของเขาสำหรับสิ่งสร้างเหล่านี้ เขาได้ใช้และผลิตเพลินกับสิ่งสร้างด้วยการวางเฉยและอิสรภาพแห่งจิตวิญญาณ มนุษย์ได้รับการนำทางมุ่งไปสู่การครอบครองสิ่งเหล่านี้อย่างแท้จริง เหมือนกับไม่มีสิ่งใด แต่ก็ยังเป็นเจ้าของทุกสรรพสิ่ง (9) • “ทุกสิ่งล้วนเป็นของพวกท่าน แต่พวกท่านเป็นของพระคริสต์ และพระคริสต์เป็นของพระเจ้า” (1 คร. 3 : 22 - 23) •

38. ด้วยพระวจนาตถ์ของพระเจ้า โดยทางพระองค์ซึ่งทุกสิ่งได้รับการเนรมิตขึ้นมา ได้ทรงรับเอาเนื้อหนังและมาประทับอยู่บนโลกของมนุษย์นี้ (10) • ดังนั้น พระองค์จึงทรงเสด็จมาในประวัติศาสตร์ของโลกในฐานะมนุษย์ที่ครบครัน เริ่มต้นประวัติศาสตร์นั้นในพระองค์เองและเป็นผลสรุปแห่งประวัติศาสตร์ (11) • พระองค์เองได้ทรงเผยแสดงต่อเราว่า “พระเจ้าเป็นความรัก” (1 ยอห์น 4 : 8) และในเวลาเดียวกันทรงสอนพวกเราว่า พระบัญญัติใหม่แห่งความรักเป็นกฎพื้นฐานแห่งความครบบริบูรณ์ของมนุษย์ และดังนั้น จึงเป็นกฎแห่งการเปลี่ยนแปลงโลก •

ดังนั้น สำหรับผู้ที่เชื่อในความรักของพระเจ้า พระองค์ทรงรับประกันว่าวิถีแห่งความรักเปิดกว้างสำหรับมนุษย์ทุกคน และความพยายามที่จะสถาปนาภราดรภาพสากลไม่ใช่สิ่งที่ไม่มีความหวัง • พระองค์ทรงเตือนพวกเขาในเวลาเดียวกันว่า ความรักนี้ไม่ใช่สิ่งที่จะต้องสงวนไว้สำหรับโอกาสที่สำคัญ แต่ต้องแสวงหาอย่างมากในสภาพแวดล้อมธรรมดาสามัญของชีวิต • ด้วยการเผชิญกับความตายเพื่อพวกเราคนบาปทุกคน (12) พระองค์ทรงสอนโดยเป็นแบบอย่างแก่เราว่า พวกเราก็เช่นกันที่ต้องแบกกางเขนนั้น ซึ่งโลกและเนื้อหนังหยิบยื่นให้แก่ผู้แสวงหาสันติและความยุติธรรมทุกคน • โดยได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นพระเป็นเจ้าด้วยการกลับคืนพระชนมชีพของพระองค์ และทรงได้รับมอบอำนาจสิทธิขาดในสวรรค์และบนแผ่นดิน (13) พระคริสต์ทรงปฏิบัติภารกิจในหัวใจของมนุษย์โดยอาศัยพลังของพระจิตเจ้าของพระองค์ โดยทรงกระตุ้นให้เกิดความปรารถนาไม่เฉพาะเพียงแต่ยุคสมัยที่กำลังจะมาถึง แต่ด้วยความจริงเดียวกันนี้ ทรงทำให้มีชีวิตชีวา ทำให้บริสุทธิ์ไป และเสริมพลังกำลังแก่ความต้องการอันสูงส่งเหล่านั้น ซึ่งจะทำให้ครอบครัวมนุษย์มีชีวิตที่มีเมตตาธรรมและพยายามที่จะทำให้ทั้งโลกยอมที่จะกระทำตามเป้าหมายนี้ •

ด้วยเหตุนี้ พระพรของพระจิตเจ้ามีแตกต่างหลากหลาย ในขณะที่พระองค์ทรงเรียกบางคนให้เป็นประจักษ์พยานที่ชัดเจนถึงความปรารถนาต่อบ้านแห่งสวรรค์และรักษาความปรารถนานั้นให้ใหม่อยู่เสมอในท่ามกลางครอบครัวมนุษย์ พระองค์ทรงเรียกให้คนอื่น ๆ อูทิศตนรับใช้ฝ่ายโลก

แก่มนุษย์ และเตรียมผู้ที่เหมาะสมให้พร้อมต่อพระอาณาจักรสวรรค์โดยทางงานอภิบาลของพวกเขา • กระนั้นก็ดี พระจิตเจ้าได้ทรงปลดปล่อยพวกเขาทุกคน เพื่อว่าโดยการเก็บความรักตัวเองไว้ก่อน และนำทรัพยากรฝ่ายโลกทั้งมวลมารับใช้ชีวิตมนุษย์ พวกเขาสามารถที่จะอุทิศตนให้แก่อนาคตนั้น เมื่อมนุษย์เองกลับกลายเป็นของถวายที่พระเจ้าทรงรับไว้ (14) •

พระเจ้าผู้เป็นเจ้าของได้ทรงทิ้งไว้เบื้องหลังซึ่งเครื่องประกันแห่งความหวังและพลังกำลังสำหรับการเดินทางแห่งชีวิตในศีลศักดิ์สิทธิ์แห่งความเชื่อ ซึ่งวัสดุจากธรรมชาติที่ได้รับการทำให้บริสุทธิ์โดยมนุษย์จะได้รับการเปลี่ยนแปลงอย่างรุ่งโรจน์กลายเป็นพระกายและพระโลหิต เพื่อเป็นอาหารแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกันฉันพี่น้องและเป็นการลงลิ้มรสล่วงหน้าถึงงานเลี้ยงในสวรรค์ •

39. พวกเราไม่อาจจะล่วงรู้ว่าวันเวลาที่อวสานของโลกและของมนุษยชาติจะมาถึงเมื่อไร (15) อีกทั้ง พวกเราไม่รู้ว่าสรรพสิ่งทั้งหลายจะถูกเปลี่ยนแปลงไปได้อย่างไร • เนื่องจากความผิดรูปผิดร่างอันเป็นผลของบาป รูปลักษณะในโลกนี้จึงจะต้องดับไป (16) แต่เราถูกสอนว่า พระเจ้าได้ทรงเตรียมที่อยู่ใหม่และโลกใหม่ที่ซึ่งทุกคนปฏิบัติตามความยุติธรรม (17) และความผาสุกของเขาจะตอบสนองต่อและมากมายเกินกว่าความปรารถนาที่ปรารถนาที่ผุดขึ้นมาในหัวใจของมนุษย์ (18) • ดังนั้น หลังจากที่เอาชนะความตายได้แล้ว บุตรทั้งหลายของพระเจ้าจะกลับฟื้นคืนชีพในพระคริสต์ และสิ่งที่ถูกหว่านอยู่ในความอ่อนแอและความเน่าเปื่อยนี้กลับจะได้รับความไม่เน่าเปื่อย (19) • จากการยืนหยัดในความรักและผลของความรัก (20) สิ่งสร้างทั้งหลาย (21) ซึ่งพระเจ้าได้ทรงสร้างขึ้นมาเพราะเห็นแก่มนุษย์ จะได้รับการปลดปล่อยจากพันธนาการแห่งความลุ่มหลงไร้คุณค่า •

ดังนั้น ในขณะที่เราได้รับการเตือนว่า ไม่มีประโยชน์อันใด หากมนุษย์จะได้โลกทั้งโลกไว้ แต่ต้องสูญเสียวิญญาณไป (22) ความคาดหวังต่อโลกใหม่จะต้องไม่ถูกทำให้อ่อนแอลง แต่กลับจะต้องกระตุ้นความหวังใยของเราในการจะก่อให้เกิดสิ่งนี้ขึ้น • ด้วยว่า นี่เองคือจุดที่รูปลักษณะของครอบครัวมนุษย์ใหม่เติบโตขึ้น รูปลักษณะซึ่งแม้ในขณะที่เองก็สามารถที่จะแสดงให้เห็นถึงเค้ากลางของสิ่งที่จะเกิดขึ้นในยุคใหม่ •

ดังนั้น ในขณะที่ความก้าวร้าวฝ่ายโลกจำเป็นจะต้องได้รับการแยกแยะอย่างระมัดระวังจากความเจริญเติบโตของพระอาณาจักรของพระเจ้า ด้วยเหตุผลที่ความก้าวร้าวฝ่ายโลกจะช่วยให้เกิดความสงบเรียบร้อยมากขึ้นของสังคมมนุษย์ นี่จึงเป็นความหวังใยที่สำคัญมากของพระอาณาจักรของพระเจ้า (23) •

ด้วยว่า เมื่อเราเชื่อฟังพระเป็นเจ้า และพระจิตของพระองค์ทรงทำนุบำรุงคุณค่าแห่งโลกนี้ของศักดิ์ศรีของมนุษย์ ภาวทรภาพและอิสรภาพ และอันที่จริงแล้วผลในทางที่ดีทั้งหมดจากธรรมชาติและกิจกรรมของเรา เราจะพบกับสิ่งเหล่านี้อีกครั้งหนึ่ง แต่โดยไม่มีมลทิน แหววาวและเปลี่ยนแปลงรูปลักษณะไป เมื่อพระคริสต์ได้ส่งมอบให้แก่พระบิดาซึ่ง “พระอาณาจักรนิรันดรและสากล พระอาณาจักรแห่งความจริงและชีวิต แห่งความศักดิ์สิทธิ์และพระพรชทาน แห่งความยุติธรรม ความรักและสันติ” (24) • บนโลกนี้ที่พระอาณาจักรได้รับการนำเสนอแล้วในรหัสธรรมเร้นลับ • เมื่อพระเป็นเจ้าเสด็จกลับมา สิ่งนี้จะผลิตดอกออกผลอย่างเต็มที่ •

บทที่ 4

บทบาทของพระศาสนจักรในโลกปัจจุบัน

40. ทุกสิ่งที่เราได้กล่าวถึงเกี่ยวกับศักดิ์ศรีของมนุษย์ และเกี่ยวกับชุมชนมนุษย์และความหมายอันลึกซึ้งของกิจกรรมของมนุษย์ นับเป็นการวางรากฐานที่สำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างพระศาสนจักรกับโลก และเป็นการให้พื้นฐานเพื่อการเสวนาระหว่างพระศาสนจักรกับโลก

(1) • บทนี้อยู่บนสมมุติฐานว่าทุกสิ่งเกี่ยวกับบรรทัดธรรมของพระศาสนจักรที่ได้กล่าวไปแล้วโดยสภาฯ แห่งนี้ บัดนี้ เราต้องพิจารณาพระศาสนจักรเดียวกันนี้ トラบที่ดำรงอยู่ในโลกนี้ ถึงการดำเนินชีวิตและกระทำกิจการตามบรรทัดธรรมนี้ •

ผลพวงจากความรักอันเป็นนิรันดร์ของพระบิดาเจ้า (2) สถาปนาขึ้นในเวลาต่อมาโดยพระคริสต์พระผู้ไถ่ และทำให้เป็นหนึ่งในองค์พระจิตเจ้า (3) มีวัตถุประสงค์ของพระศาสนจักรอยู่ที่การช่วยให้รอดพ้นและวาระสุดท้ายของโลกและมวลมนุษย์ ซึ่งสามารถจะสำเร็จสมบูรณ์ได้ก็แต่ในโลกอนาคต • แต่พระศาสนจักรได้ดำรงอยู่ในโลกนี้แล้ว และประกอบไปด้วยมนุษย์ นั่นคือสมาชิกทั้งหลายของนครแห่งโลกนี้ ผู้ซึ่งได้รับเรียกให้สร้างครอบครัวแห่งบุตรของพระเจ้าในประวัติศาสตร์ปัจจุบันของมนุษยชาติ และเพิ่มทวีจำนวนขึ้นจนกว่าองค์พระผู้เป็นเจ้าจะเสด็จกลับมาอีกครั้งหนึ่ง • รวมเป็นหนึ่งเดียวกันในนามของคุณค่าแห่งสวรรค์และอุดมไปด้วยคุณค่า นั้น ครอบครัวนี้ได้รับ “การสถาปนาและวางโครงสร้างเป็นสังคมในโลกนี้” (4) โดยพระคริสตเจ้า และได้รับการจัดเตรียม “ด้วยเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับการรวมตัวกันทางสังคมและที่มองเห็นได้” (5) • ดังนั้น พระศาสนจักร โดยพลัน “สมาคมที่มองเห็นได้และชุมชนแห่งจิตวิญญาณ” (6) จึงก้าวไปข้างหน้าพร้อมกับมนุษยชาติและมีประสบการณ์ทางโลกเดียวกันกับที่โลกได้ประสบ • พระศาสนจักรทำหน้าที่เป็นเชื้อแป้งและเป็นเหมือนกับจิตวิญญาณของสังคมมนุษย์ (7) ในขณะที่จะได้รับการฟื้นฟูในพระคริสต์และปรับสภาพเป็นครอบครัวของพระเป็นเจ้า •

การที่นครในโลกนี้และนครในสวรรค์ต่างแผ่อิทธิพลแทรกซึมซึ่งกันและกัน เป็นความจริงที่สามารถเข้าถึงได้ด้วยความเชื่อเพียงอย่างเดียวเท่านั้น และสิ่งนี้ยังคงเป็นบรรทัดธรรมเร้นลับของประวัติศาสตร์มนุษย์ ซึ่งบาปทำให้เกิดสับสนยุ่งเหยิงอย่างมาก จนกระทั่งความมั่งคั่งของบุตรทั้งหลายของพระเจ้าจะเผยแสดงออกมาอย่างเต็มที่ • ด้วยความพยายามที่จะทำตามวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้รอดพ้น ซึ่งเหมาะสมกับพระศาสนจักร พระศาสนจักรไม่เพียงแต่เฉพาะสื่อสารถึงชีวิตแห่งสวรรค์แก่มนุษย์ แต่ไม่ทางใดก็ทางหนึ่งได้ฉายแสงแห่งการไถ่ตรองถึงชีวิตในลักษณะนั้นไปทั่วทั้งโลก เหนือสิ่งอื่นใด การเยียวยารักษาและการชุบชูใจส่งผลกระทบต่อศักดิ์ศรี

ของมนุษย์ ในลักษณะของการเสริมกำลังให้แก่รอยต่อของสังคมมนุษย์ และเติมแต่งกิจกรรมประจำวันของมนุษย์ให้มีความหมายที่ลึกซึ้งและมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น • ดังนั้น โดยอาศัยภารกิจเฉพาะบุคคลและชุมชนทั้งมวลของพระศาสนจักร พระศาสนจักรเชื่อมั่นว่าตนสามารถที่จะสร้างประโยชน์เป็นอันมากในการทำให้ครอบครัวมนุษย์และประวัติศาสตร์ของครอบครัวมีมนุษยธรรมมากยิ่งขึ้น •

นอกจากนั้น พระศาสนจักรคาดหวังที่จะแสดงความเคารพยกย่องเป็นอย่างสูงในสิ่งที่ศาสนจักรแห่งคริสตศาสนานิกายอื่นๆ และชุมชนต่างๆ ของพระศาสนจักรได้กระทำหรือได้ร่วมมือกันกระทำเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายเดียวกันนี้ • ในเวลาเดียวกัน พระศาสนจักรเชื่อมั่นว่าพระศาสนจักรจะได้รับความช่วยเหลืออย่างล้นหลามและหลากหลายจากโลกในเรื่องของการจัดเตรียมพื้นฐานสำหรับการประกาศพระวรสาร • สิ่งนี้ช่วยให้พระศาสนจักรได้รับประโยชน์จากพรสวรรค์และความอุตสาหะพยายามของมนุษย์แต่ละคนและจากสังคมมนุษย์โดยรวม • บัดนี้ สภาสังคายนาฯ ประรณานาที่จะกำหนดหลักการทั่วไปบางประการเพื่อการส่งเสริมอย่างเหมาะสมต่อการแลกเปลี่ยนและช่วยเหลือซึ่งกันและกันที่กำลังพิจารณาอยู่ ซึ่งไม่ทางใดก็ทางหนึ่งเป็นลักษณะร่วมกันของโลกและของพระศาสนจักร •

41. มนุษย์ปัจจุบันกำลังอยู่บนเส้นทางไปสู่การพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองที่ละเอียดลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น และไปสู่การค้นพบที่เติบโตขึ้นและการปกป้องสิทธิของตนเอง • ด้วยเหตุที่พระศาสนจักรได้รับความไว้วางใจให้เผยแสดงถึงรหัสธรรมเร้นลับของพระเป็นเจ้า ผู้เป็นจุดหมายปลายทางสูงสุดของมนุษย์ ในเวลาเดียวกัน พระศาสนจักรก็ได้เปิดเผยถึงความหมายแห่งการดำรงอยู่ของพระศาสนจักรด้วย นั่นคือ ความจริงซึ่งลึกซึ้งที่สุดเกี่ยวกับพระศาสนจักรเอง • พระศาสนจักรรู้โดยแน่แท้ว่า มีเพียงแต่เฉพาะพระเจ้าที่พระศาสนจักรรับใช้เท่านั้น ที่สามารถตอบสนองต่อความปรารถนาในหัวใจของมนุษย์ ซึ่งไม่อาจจะพึงพอใจอย่างเต็มที่กับสิ่งที่โลกนี้หยิบยื่นให้ •

พระศาสนจักรเข้าใจดีว่า พระจิตของพระเป็นเจ้าได้ทรงทำงานอยู่เสมอภายในตัวมนุษย์ และดังนั้น มนุษย์จึงไม่สามารถที่จะละเลยปัญหาต่างๆ ของศาสนาเสียทั้งหมด • ประสบการณ์จากยุคสมัยในอดีตที่ผ่านมาได้พิสูจน์สิ่งนี้แล้ว เช่นเดียวกับสิ่งบ่งชี้ที่น่าประหลาดในยุคของเรา • ด้วยว่า มนุษย์ย่อมมีความกระหายใคร่รู้อยู่เสมอ อย่างน้อยที่สุดก็ต้องการรู้เป็นรางวัลว่า อะไรคือความหมายของชีวิตของเขา ของกิจกรรมต่างๆ และของความตายของเขา • การดำรงอยู่ของพระศาสนจักรนี้เองที่ช่วยย้าเตือนถึงปัญหาเหล่านี้ในจิตใจของเขา • แต่มีเพียงเฉพาะพระเป็นเจ้า

ผู้ซึ่งสร้างมนุษย์ตามพระฉายาของพระองค์และได้พวกเขาให้รอดพ้นจากบาป ที่สามารถให้คำตอบอย่างเพียงพอที่สุดต่อคำถามเหล่านี้ และพระองค์กระทำดังนี้โดยการเผยแสดงของพระองค์ผ่านทางพระคริสต์ พระบุตรของพระองค์ ผู้บังเกิดเป็นมนุษย์ • ใครก็ตามที่ติดตามพระคริสต์ มนุษย์ที่ดีบริบูรณ์ เขาเองจะมีความเป็นมนุษย์มากยิ่งขึ้น • ด้วยว่า โดยอาศัยการบังเกิดมาของพระองค์ พระวจนาตถ์ของพระบิดาจึงทรงรับเอากาย และทำให้ศักดิ์สิทธิ์ไปโดยทางเขนและการกลับคืนพระชนมชีพของพระองค์ เป็นมนุษย์ทั้งครบ ทั้งร่างกายและจิตวิญญาณ และโดยทางความสมบูรณ์แบบนั้น ได้รับมอบธรรมชาติทั้งสิ้นที่ถูกสร้างมาโดยพระเจ้าเพื่อให้มนุษย์ได้ใช้ประโยชน์ •

เนื่องมาจากความเชื่อนี้ พระศาสนจักรจึงมีเครื่องยึดเหนี่ยวศักดิ์ศรีของธรรมชาติมนุษย์ต่อกระแสแห่งความคิดเห็นนานาประการ ตัวอย่างเช่น ความคิดเห็นของเหล่าบรรดาผู้ที่ดูถูกดูแคลนร่างกายมนุษย์หรือพวกที่ยกย่องบูชาร่างกาย • ไม่มีกฎของมนุษย์ใดๆ ที่สามารถจะปกป้องศักดิ์ศรีของแต่ละบุคคล และเสรีภาพของมนุษย์ได้อย่างเหมาะสมเทียบเท่ากับพระวรสารของพระคริสต์เจ้า ซึ่งได้มอบให้แก่พระศาสนจักร • ด้วยว่า พระวรสารนี้ประกาศและป่าวร้องถึงอิสรภาพของบุตรทั้งหลายของพระเจ้า และปฏิเสธต่อพันธนาการทั้งปวง ซึ่งที่สุดแล้วเป็นผลพวงของบาป (8) (เทียบ รม. 8 : 14 – 17) พระวรสารนี้ให้ความเคารพต่อศักดิ์ศรีแห่งมโนธรรมแยกแยะและอิสรภาพในการที่จะเลือก ซึ่งแน่นอนอยู่เสมอว่า จำเป็นต้องนำพรสวรรค์ของมนุษย์ทุกคนมารับใช้ต่อพระศาสนจักรและต่อมนุษย์ และในที่สุด บัญญัติให้ทุกคนต้องรักเพื่อนมนุษย์ทุกคน (เทียบ มธ. 22 : 39) (9) •

สิ่งนี้สอดคล้องกับกฎพื้นฐานแห่งการยกเว้นแบบคริสต์ • ด้วยว่า ถึงแม้ว่าพระเจ้าองค์เดียวกันเป็นพระผู้ไถ่และพระผู้สร้าง พระผู้เป็นเจ้าของประวัติศาสตร์มนุษย์และประวัติศาสตร์แห่งความรอดพ้น ในการจัดการของพระองค์เอง อิสรภาพที่ถูกต้องของสิ่งสร้าง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งมนุษย์จะไม่ถูกเพิกถอน แต่จะได้รับการสถาปนาใหม่ซึ่งศักดิ์ศรีของตนเองและได้รับการเสริมแรงให้แข็งแกร่งในศักดิ์ศรีนั้น •

ดังนั้น ด้วยอำนาจของพระวรสารที่ได้รับมอบ พระศาสนจักรประกาศถึงสิทธิของมนุษย์ พระศาสนจักรยอมรับและเคารพต่อพลวัตแห่งขบวนการต่างๆ ในปัจจุบัน ซึ่งได้ให้การส่งเสริมต่อสิทธิเหล่านี้ในทุกหนทุกแห่ง • กระนั้นก็ตาม ขบวนการเหล่านี้ต้องได้รับการเจาะลึกด้วยจิตตารมณ์แห่งพระวรสาร และได้รับการปกป้องจากอิสรภาพจอมปลอมทุกประเภท • ด้วยว่า พวกเรามักจะชอบคิดไปว่า สิทธิส่วนบุคคลของเราจะมีหลักประกันอย่างเต็มที่ เฉพาะเมื่อเราได้รับการ

ยกเว้นจากข้อกำหนดแห่งกฎหมายพระศาสนจักร • แต่วิธีทางนี้ไม่ได้ตั้งอยู่บนการทำนุบำรุงศักดิ์ศรีของมนุษย์ แต่อยู่ที่การล้มล้าง •

42. ความเป็นหนึ่งเดียวกันของครอบครัวมนุษย์ได้รับการเสริมกำลังให้แข็งแกร่งและบรรลุผลสำเร็จด้วยเอกภาพที่ได้รับการก่อตั้งขึ้นในพระคริสต์ (10) แห่งครอบครัวของบุตรทั้งหลายของพระเจ้า •

สิ่งที่แน่นอนคือ พระคริสต์ไม่เคยมอบหมายภารกิจโดยตรงในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมให้แก่พระศาสนจักรของพระองค์แต่อย่างใด • เป้าหมายที่พระองค์ได้ทรงกำหนดแก่พระศาสนจักรเป็นเป้าหมายทางศาสนา (11) • แต่ภารกิจด้านศาสนานี้เองที่ก่อให้เกิดหน้าที่ความสว่าง และพลัง ซึ่งสามารถช่วยในการวางโครงสร้างและชุมชนของมนุษย์ตามกฎหมายพระศาสนจักร • แท้จริงแล้ว เมื่อสภาพแวดล้อมด้านเวลาและสถานที่เอื้ออำนวย พระศาสนจักรสามารถ และควรจะต้องริเริ่มกิจกรรมต่างๆ ในนามของมนุษย์ทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กิจกรรมที่ได้รับการออกแบบมาเพื่อผู้ยากไร้ ตัวอย่างเช่น งานการกุศล และงานอื่นๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน •

พระศาสนจักรตระหนักว่า ปัจจัยที่มีคุณค่าอยู่ชวบนการทางสังคมในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิกฤตการณ์ไปสู่ความเป็นเอกภาพ กระบวนการขัดเกลาทางสังคมซึ่งตั้งงามเป็นประโยชน์และของสมาคมทางด้านสิทธิพลเมืองและเศรษฐกิจ • การส่งเสริมความเป็นหนึ่งเดียวกันเป็นธรรมชาติที่ลึกซึ้งที่สุดของพระศาสนจักร เพราะว่า “ด้วยความสัมพันธ์กับพระคริสตเจ้า พระศาสนจักรเป็นเครื่องหมายแห่งศีลศักดิ์สิทธิ์และเครื่องมือแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกันอันลึกซึ้งกับพระเจ้า และความเป็นเอกภาพของมนุษยชาติ” (12) • ดังนั้น พระศาสนจักรได้แสดงให้เห็นว่าการรวมตัวกันอย่างแท้จริง ทั้งทางสังคมและภายนอก เป็นผลมาจากการรวมตัวกันของสติปัญญาและหัวใจ นั่นคือจากความเชื่อและความรักนั้น โดยที่ความเป็นหนึ่งเดียวของพระศาสนจักรนั้นมีรากฐานที่ไม่อาจจะทำลายร้างได้ในพระจิตเจ้า • ด้วยว่าพลังที่พระศาสนจักรสามารถใส่เข้าไปในสังคมสมัยใหม่ของมนุษย์ประกอบไปด้วยความเชื่อและความรักที่นำมาปฏิบัติอย่างมีชีวิตชีวา ไม่ใช่ในการควบคุมภายนอกโดยอาศัยเพียงเครื่องมือของมนุษย์ •

นอกจากนี้ เพราะโดยอาศัยพันธกิจและธรรมชาติของตน พระศาสนจักรจึงไม่ผูกพันอยู่กับรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งของวัฒนธรรมมนุษย์ ไม่ผูกพันกับระบบการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม ด้วยลักษณะอันเป็นสากลของตน พระศาสนจักรสามารถเป็นสายสัมพันธ์อันใกล้ชิดระหว่างชุมชนและ

ประชาชาติที่แตกต่างหลากหลายของมนุษย์ หากว่าชุมชนและประชาชาติเหล่านี้ไว้วางใจ และยอมรับอย่างแท้จริงต่อสิทธิของพระศาสนจักรในเสรีภาพที่จะทำให้พันธกิจของตนสัมฤทธิ์ผล • ด้วยเหตุผลนี้ พระศาสนจักรตั้งเตือนบุตรของตน และมนุษยชาติทั้งมวลด้วย ให้เอาชนะต่อความขัดแย้งรุนแรงระหว่างชนชาติและเผ่าพันธุ์ต่างๆ ในจิตวิถึครอบครัวของบุตรของพระเจ้า และในลักษณะเดียวกันนี้ ให้พละกำลังภายในแก่สมาชิกมนุษย์ซึ่งมีความชอบธรรม •

ดังนั้น ด้วยความเคารพอย่างสูง สภาฯ แห่งนี้ให้ความสำคัญแก่ปัจจัยทั้งหมดที่แท้จริง ดึงมา และชอบธรรม ซึ่งตกทอดมาในความหลากหลายเป็นอันมากของสถาบันต่างๆ ซึ่งสถาปนาขึ้นโดยมนุษยชาติเพื่อตนเอง และยังคงจัดตั้งอยู่ต่อไปอย่างต่อเนื่อง • ยิ่งกว่านั้น สภาฯ สังคายนายืนยันว่า พระศาสนจักรยินดีที่จะช่วยเหลือและสนับสนุนสถาบันเหล่านี้ทั้งหมด ตราบเท่าที่การรับใช้ดังกล่าวขึ้นอยู่กับพระศาสนจักรเอง และสามารถเชื่อมโยงกับพันธกิจของพระศาสนจักร • พระศาสนจักรไม่มีความปรารถนาใดที่รุนแรงไปกว่าการแสวงหาความวัฒนาผาสุกของทุกคน พระศาสนจักรสามารถที่จะริเริ่มขึ้นด้วยตนเองโดยอิสระภายใต้การปกครองของรัฐบาล ซึ่งเคารพต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลและครอบครัว ที่จะการเรียกร้องต่อประโยชน์ส่วนรวม และที่จะปฏิบัติพันธกิจของตนอย่างเสรี •

43. สภาฯ แห่งนี้ขอชักชวนให้บรรดาคริสตชน ในฐานะพลเมืองของนครทั้งสอง พยายามปฏิบัติตามหน้าที่ฝ่ายโลกของตนด้วยความระมัดระวังรอบคอบและตอบสนองต่อจิตตารมณ์แห่งพระวรสาร • พวกเขาเข้าใจผิด หากจะเข้าใจว่าพวกเขาไม่มีนครที่จะเป็นแหล่งพำนักพักพิง แต่แสวงหานครที่กำลังจะมาถึง (13) จนกระทั่ง พวกเขาคิดไปว่าอาจจะละเลยต่อความรับผิดชอบฝ่ายโลกของพวกเขา • ทั้งนี้ เพราะพวกเขาลืมไปว่า ด้วยความเชื่อมั่นเอง พวกเขามีภาระผูกพันมากยิ่งขึ้นกว่าเดิมที่จะปฏิบัติด้วยเต็มกำลังตามหน้าที่เหล่านี้ โดยสอดคล้องกับกระแสเรียกของแต่ละคน (14) • ในทางตรงข้าม พวกเขาที่เข้าใจผิดไม่ได้น้อยกว่าไปกว่ากันสำหรับผู้ที่คิดว่าศาสนามีแต่พิธีบวงสรวงบูชาเพียงอย่างเดียว และการปฏิบัติตามข้อผูกพันหนึ่งๆ และผู้ที่คิดไปว่าเขาจะกระโจนลงสู่เรื่องทางโลกราวกับว่าพวกเขาได้ตัดขาดจากชีวิตศาสนาโดยสิ้นเชิง • การแบ่งแยกระหว่างความเชื่อที่หลายคนได้ปฏิญาณตนกับชีวิตประจำวันของพวกเขาสมควรจะนับเป็นหนึ่งในความผิดพลาดอย่างร้ายแรงต่างๆ ในยุคสมัยของเรา • ตั้งแต่โบราณกาลมา บรรดาประกาศกในพระธรรมเก่าได้ต่อสู้ด้วยความลุ่มร้อนกับเรื่องน่าอัปยศนี้ (15) และที่ต่อสู้อย่างดุเดือดมากยิ่งขึ้นก็คือ พระเยซูคริสต์เองในพระธรรมใหม่ พระองค์ทรงคาดโทษสำหรับการแบ่งแยกนี้ไว้สถานหนัก (16) • ดังนั้น ขออย่าให้มีการเป็นปฏิปักษ์ต่อกันอย่างผิดๆ ระหว่างกิจกรรมทางงานอาชีพและทางสังคมในด้านหนึ่ง กับชีวิตศาสนาในอีกด้านหนึ่ง • คริสตชนที่ละเลยหน้าที่ฝ่ายโลกของตน ก็

ละเลยหน้าที่ต่อเพื่อนมนุษย์ของเขา หรือแม้แต่ต่อพระเป็นเจ้า และเป็นภัยคุกคามต่อความรอดพ้นนิรันดรของเขา • คริสตชนควรจะรู้สึกปลื้มปิติต่อหน้าที่ฝ่ายโลกของตน ตามแบบอย่างของพระคริสต์ ผู้ซึ่งทำงานเป็นช่างฝีมือ พวกเขาจะมีอิสระที่จะทำกิจกรรมฝ่ายโลกทั้งหมดและทำกิจการที่มีมนุษยธรรม เกี่ยวกับท้องถิ่น เป็นงานอาชีพ ทางด้านสังคม และทางด้านวิชาการของพวกเขาอย่างเหมาะสม โดยรวบรวมกิจกรรมกิจการเหล่านี้เป็นที่สำคัญหนึ่งเดียวโดยสังเคราะห์กับคุณค่าทางศาสนา ซึ่งภายใต้การกำกับดูแลสูงสุดของคุณค่านี้ ทุกสิ่งประสานกลมกลืนกันภายใต้พระเกียรติมงคลของพระเป็นเจ้า •

หน้าที่และกิจการฝ่ายโลกเป็นหน้าที่และกิจการอันเหมาะสมแม้จะไม่ผูกขาดเฉพาะของฆราวาส • ดังนั้น การปฏิบัติตนในฐานะของพลโลก ไม่ว่าจะป็นรายบุคคลหรือเป็นสังคมโดยรวม พวกเขาจะรักษากฎหมายให้เหมาะสมกับแต่ละวงการ และอุตสาหะพยายามเตรียมตนเองให้พร้อมด้วยความเชี่ยวชาญในสาขาอาชีพที่หลากหลายของพวกเขา • พวกเขาจะทำงานด้วยใจยินดีกับมนุษย์คนอื่นในการแสวงหาเป้าหมายเดียวกัน • ด้วยการยอมรับการเรียกร้องของความเชื่อและได้รับพลังแห่งความเชื่อนั้น พวกเขาจะสร้างกิจการใหม่ๆ โดยไม่ลังเลใจ และในสถานการณ์ที่เหมาะสม พวกเขาจะปฏิบัติกิจการนั้น • ฆราวาสควรตระหนักว่า โดยทั่วไปแล้วเป็นหน้าที่ของฆราวาสแบบ คริสต์ที่ได้รับการหล่อหลอมมาอย่างดีของพวกเขาที่จะดูแลให้กฎหมายของพระศาสนจักรได้รับการจารึกไว้ในชีวิตของเมืองฝ่ายโลก พวกเขาจะแสวงหาความสว่างและเครื่องหล่อเลี้ยงบำรุงจิตวิญญาณจากพระสงฆ์ • ขอให้บรรดาฆราวาสอย่าคิดสรุปเอาเองว่า ผู้อภิบาลของเขาจะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญในทุกกรณี สำหรับทุกปัญหาที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะซับซ้อนเพียงไร พวกเขาพร้อมที่จะเสนอวิธีแก้ปัญหอย่างเป็นรูปธรรมแก่เขาได้ หรือคิดไปว่าสิ่งเหล่านี้เป็นพันธกิจของพวกเขา • ในทางตรงข้าม โดยได้รับความกระจ่างจากปรีชาญาณแบบ คริสต์ และการให้ความสนใจอย่างใกล้ชิดต่อบรรดาผู้มีหน้าที่การสอนของพระศาสนจักร (17) ขอให้ฆราวาสปฏิบัติตามบทบาทพิเศษเฉพาะของเขานี้ •

บ่อยครั้งที่เดียวที่ทัศนคติแบบ คริสต์ต่อสิ่งต่างๆ เองจะชี้แนะถึงวิธีแก้ปัญหาเฉพาะบางประการในบางโอกาส • กระนั้นก็ดี สิ่งนี้เกิดขึ้นบ่อยจนเกินไป และถูกต้องตามกฎหมายเช่นกัน เพราะว่าด้วยความจริงใจพอๆ กัน สัตบุรุษบางคนอาจจะไม่เห็นด้วยกับคนอื่นๆ ในเรื่องนั้นๆ • แม้จะขัดแย้งกับความมุ่งหมายของผู้เสนอ อย่างไรก็ตาม วิธีการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เสนอไม่ว่าโดยฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอาจจะทำให้ผู้คนจำนวนมากสับสนได้โดยง่ายเกี่ยวกับเนื้อความจากพระวรสาร • ดังนั้น จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้คนพึงระลึกไว้เสมอว่า ในสถานการณ์ที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ไม่มีใครได้รับอนุญาตให้นำเอาอำนาจของพระศาสนจักรมาใช้สนับสนุนความเห็นส่วนตัวของเขา • พวกเขา

ควรพยายามเสมอที่จะสอนกันและกันให้รู้แจ้งเห็นจริงด้วยการถกเถียงอภิปรายอย่างซื่อๆ
ถนอมรักษาความรักซึ่งกันและกัน และปกป้องผลประโยชน์ของส่วนร่วมอยู่เหนือสิ่งอื่นใด •

เนื่องจากพวกเขาต้องปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ด้วยความกระตือรือร้นอยู่ตลอดชีวิตใน
พระศาสนจักร ฮมารวาสไม่ได้มีภาระหน้าที่เพียงแต่การแผ่ขยายจิตตารมณ์แบบคริสต์ให้แก่โลกนี้
แต่ยังต้องเป็นประจักษ์พยานถึงพระคริสต์ในทุกสิ่งทุกอย่างในท่ามกลางสังคมมนุษย์

บรรดาพระสังฆราช ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายภารกิจในการปกครองพระศาสนจักรของ
พระเป็นเจ้า ควรจะร่วมกับเหล่าพระสงฆ์ของพวกเขา เทศน์สอนถึงข่าวดีของพระคริสต์ที่กิจกรรม
ฝ่ายโลกทั้งสิ้นของสัตบุรุษจะได้รับชุบชโลมไปด้วยแสงแห่งพระวรสาร • ผู้อภิบาลทั้งหมดควรจะ
ระลึกไว้ด้วยว่า โดยการกระทำและความห่วงใยในแต่ละวันของพวกเขา (17) พวกเขากำลังเผย
แสดงถึงใบหน้าของพระศาสนจักรให้แก่โลก และมนุษย์จะตัดสินใจเกี่ยวกับพลังอำนาจและความ
จริงของข่าวสารแบบคริสต์ด้วยเหตุนี้ • ด้วยชีวิตและคำพูดของพวกเขา ในความเป็นหนึ่งเดียว
ของบรรดาพระสงฆ์และสัตบุรุษของพวกเขา ขอให้พวกเขาแสดงให้เห็นว่า แม้กระทั่งในขณะนี้เอง
โดยอาศัยการมีอยู่ของพระศาสนจักรเพียงลำพังและโดยพระพรต่างๆ ที่ได้รับมา พระศาสนจักร
เป็นต่อธารอันไม่มีวันเหือดแห้งไปของคุณธรรมนานาประการ ซึ่งโลกปัจจุบันต้องการเป็นที่สุด •

โดยการศึกษาอย่างไม่หยุดยั้ง พวกเขาควรจะเตรียมตนเองที่จะเริ่มต้นการเสวนากับโลก
และกับมนุษย์ที่มีความคิดเห็นแตกต่างในหลายระดับ • เหนือสิ่งอื่นใด ขอให้พวกเขาพิจารณา
ใคร่ครวญถึงถ้อยคำที่สภานี้ได้กล่าวไว้ว่า “ด้วยเหตุที่มนุษยชาติในปัจจุบันนี้ได้มีการ
เคลื่อนไหวเพิ่มมากขึ้นไปสู่ความเป็นหนึ่งเดียวกันด้านพลเมือง เศรษฐกิจ และสังคม จึงมีความจำ
เป็นมากกว่าที่เคยที่บรรดาพระสงฆ์ ด้วยความห่วงใยและความกระตือรือร้นร่วมกันในแต่ละวัน
(18) และภายใต้การชี้แนะของบรรดาพระสังฆราชและพระสันตะปาปา ต้องลงล้างสาเหตุทุก
ประการของการแบ่งแยก เพื่อที่เผ่าพันธุ์มนุษย์ทั้งหมดจะได้รับการนำพาไปสู่ความเป็นหนึ่ง
เดียวกันของครอบครัวของพระเจ้า” (19) •

ถึงแม้ว่าด้วยพลังอำนาจของพระจิตเจ้า พระศาสนจักรจะยังคงเป็นเจ้าสาวที่ซื่อสัตย์ต่อ
พระผู้เป็นเจ้า และไม่มีทางที่จะหยุดยั้งต่อการเป็นเครื่องหมายแห่งการไถ่กู้ในโลกนี้ แม้กระนั้น
พระศาสนจักรก็ตระหนักดีเป็นอย่างยิ่งว่า ในท่ามกลางสมาชิกของพระศาสนจักร (20) ทั้งนักบวช
และฮมารวาส บางคนไม่ซื่อสัตย์ต่อจิตตารมณ์แห่งพระเจ้าในช่วงเวลาหลายศตวรรษที่ผ่านมา ใน
ยุคปัจจุบันด้วยเช่นกัน สิ่งที่พระศาสนจักรไม่อาจจะหลบหนีไปได้คือ ความห่างไกลมากเพียงไร

ระหว่างข่าวดีที่พระศาสนจักรเสนอกับความล้มเหลวของมนุษย์ผู้ที่พระศาสนจักรมอบความไว้วางใจให้ • ไม่ว่าประวัติศาสตร์จะวินิจฉัยข้อผิดพลาดเหล่านี้อย่างไรก็ตาม เราควรจะรับรู้ถึงเรื่องเหล่านี้ และพยายามต่อต้านกับสิ่งเหล่านี้ด้วยความกระตือรือร้น ด้วยเกรงว่าสิ่งเหล่านี้จะสร้างความเสียหายให้แก่การประกาศพระวรสาร • พระศาสนจักรตระหนักอีกด้วยว่าในการสร้างความสัมพันธ์กับโลก พระศาสนจักรต้องการความช่วยเหลือเป็นอย่างมากจากสถานการณ์ที่สูงอ้อมซึ่งมาพร้อมกับประสบการณ์นานหลายศตวรรษ • ด้วยการนำทางของพระจิตเจ้า พระศาสนจักร มารดาของชาวเราไม่เคยหยุดยั้งที่จะชักชวนให้บรรดาลูกๆ “ให้ชำระตนเองให้บริสุทธิ์และฟื้นฟูตนเองขึ้นใหม่ เพื่อที่เครื่องหมายแห่งพระคริสต์จะได้ส่องสว่างเจิดจ้ามากยิ่งขึ้นจากใบหน้าของพระศาสนจักร (21) •

44. เจกเช่นเดียวกับที่ สิ่งซึ่งอยู่ในความสนใจของโลกคือการยอมรับพระศาสนจักรในฐานะของความเป็นจริงทางประวัติศาสตร์ และยอมรับถึงอิทธิพลในแง่ดีของพระศาสนจักร เช่นเดียวกันนั้น พระศาสนจักรเองก็ตระหนักดีว่า พระศาสนจักรได้รับประโยชน์มากมายจากประวัติศาสตร์และพัฒนาการของมนุษยชาติ •

ประสบการณ์จากยุคสมัยที่ผ่านมา ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และชุมทรัพย์มากมายที่ซ่อนอยู่ในรูปแบบที่หลากหลายของวัฒนธรรมของมนุษย์ ด้วยเหตุที่ลักษณะทางธรรมชาติทั้งมวลของมนุษย์เองได้รับการเผยแสดงอย่างชัดเจน และหนทางใหม่ไปสู่ความจริงได้เปิดขึ้น เหล่านี้เป็นประโยชน์ต่อพระศาสนจักรด้วย • ด้วยว่า จากจุดเริ่มต้นของประวัติศาสตร์ของพระศาสนจักร พระศาสนจักรได้เรียนรู้ที่จะแสดงออกถึงข่าวดีของพระคริสต์โดยได้รับความช่วยเหลือจากแนวความคิดและศัพท์บัญญัติของนักปรัชญาหลากหลายมากมาย และได้พยายามที่จะอธิบายความด้วยปรัชญาของพวกเขาดังนี้ • จุดมุ่งหมายของพระศาสนจักรคือการปรับให้พระวรสารเข้าถึงความเข้าใจของทุกคนได้ รวมถึง เป็นที่ยอมรับตามความต้องการของผู้คนแก่เรียน ตราบเท่าที่ยังเป็นสิ่งที่เหมาะสมอยู่ • อันที่จริง การเทศน์สอนที่ได้รับการปรับเปลี่ยนด้วยถ้อยคำที่ได้รับการเผยแสดงออกมาควรจะเป็นกฎสำหรับการประกาศข่าวดีทั้งมวล • ดังนั้น แต่ละชนชาติต่างได้พัฒนาความสามารถในการบรรยายถึงข่าวดีของพระคริสต์ในแบบของตนเองขึ้น และในขณะเดียวกัน มีการสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนวิถีชีวิตระหว่างพระศาสนจักรและวัฒนธรรมอันหลากหลายของผู้คน (22) • เพื่อที่จะส่งเสริมการแลกเปลี่ยนดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคสมัยของพวกเรา พระศาสนจักรต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากผู้ดำเนินชีวิตอยู่ในโลก ผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถในสถาบันต่างๆ และบรรดาผู้มีความชำนาญพิเศษ และเข้าใจความสำคัญอันลึกซึ้งที่สุดของพวกเขาในสายตาของทั้งศาสนิกชนและผู้ที่ไม่ถือความเชื่อ •

โดยอาศัยความช่วยเหลือของพระจิตเจ้า มันเป็นหน้าที่ของประชากรของพระเจ้าทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้อภิบาลและนักเทวศาสตร์ที่จะรับฟัง แยกแยะ และตีความเสียงมากมายในยุคสมัยของเรา และวินิจฉัยเสียงเหล่านั้นด้วยความกระจำจากพระวาจาของพระเจ้า เพื่อที่ความจริงที่ได้รับการเผยแสดงเหล่านี้จะมีอิทธิพลลึกซึ้งมากขึ้น เป็นที่เข้าใจได้ดีขึ้น และก่อให้เกิดคุณประโยชน์มากยิ่งขึ้นอยู่เสมอ •

เนื่องจากพระศาสนจักรมีโครงสร้างที่เห็นได้ชัดเจนและเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกัน เป็นเสมือนเครื่องหมายแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกันของพระศาสนจักรกับพระคริสตเจ้า พระศาสนจักรสามารถและควรที่จะอุดมไปด้วยการพัฒนาชีวิตฝ่ายสังคมของมนุษย์ ไม่ใช่เพราะว่ามีความขาดพร่องของธรรมนูญที่ได้รับประทานมาจากพระคริสตเจ้า แต่เพราะว่าพระศาสนจักรสามารถเข้าใจชีวิตฝ่ายสังคมได้ดีซึ่งมากกว่า บรรยายความได้ดีกว่า และปรับให้เข้ากับยุคสมัยของเราได้ผลสำเร็จดีกว่า • นอกจากนี้ พระศาสนจักรเข้าใจด้วยความซาบซึ้งว่า ในชีวิตชุมชนของพระศาสนจักร ไม่น้อยกว่าในบรรดาบุตรแต่ละคนของพระศาสนจักรเอง พระศาสนจักรได้รับความช่วยเหลือต่างๆ นานาจากมนุษย์ทุกตำแหน่งและทุกสถานะภาพ ด้วยว่าใครก็ตามที่ส่งเสริมชุมชนมนุษย์ในระดับครอบครัว ในทางวัฒนธรรม ในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ ตัวอย่างเช่น ความช่วยเหลือที่สอดคล้องกับแผนการของพระเป็นเจ้า ก็ย่อมสร้างคุณประโยชน์อย่างมากมายต่อพระศาสนจักรด้วย จนถึงขนาดว่าพระศาสนจักรต้องพึ่งพิงต่อสิ่งต่างๆ ที่อยู่ภายนอกพระศาสนจักร • โดยแท้จริงแล้ว พระศาสนจักรยอมรับว่าได้รับประโยชน์มากมายและยังคงได้รับประโยชน์เช่นนั้นจากการเป็นปฏิปักษ์ของผู้ที่ต่อต้านหรือผู้ที่เบียดเบียนพระศาสนจักร (23) •

45. ในขณะที่ให้ความช่วยเหลือแก่โลกและได้รับประโยชน์มากมายจากโลก พระศาสนจักรมีจุดมุ่งหมายเพียงประการเดียว นั่นคือ พระอาณาจักรของพระเจ้าจะมาถึง และการไถ่กู้มนุษยชาติทั้งหมดจะสำเร็จลุล่วงไป • ด้วยว่าประโยชน์แต่ละประการที่ประชากรของพระเจ้าสามารถมอบให้แก่ครอบครัวมนุษย์ในระหว่างการจาริกแสวงบุญในโลกนี้ มีสาเหตุมาจากข้อความจริงที่ว่า พระศาสนจักรเป็น “ศีลศักดิ์สิทธิ์สากลแห่งการไถ่กู้” (24) โดยทั้งประกาศตนและทั้งปฏิบัติตามรหัสธรรมแห่งความรักของพระเป็นเจ้าในเวลาเดียวกัน •

สำหรับพระวาทะของพระเป็นเจ้า ซึ่งโดยพระองค์ทุกสิ่งได้รับการสรรค์สร้างมา เป็นพระองค์เองที่ทรงรับเอากาย เพื่อที่ในฐานะของมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ พระองค์จะทรงช่วยมนุษย์ทั้งหมดให้รอดพ้น และทำให้ทุกสิ่งสำเร็จบริบูรณ์ไปในพระองค์ • พระผู้เป็นเจ้าเป็นเป้าหมายแห่ง

ประวัติศาสตร์ของมวลมนุษย เป็นจุดศูนย์รวมของความปรารถนาของประวัติศาสตร์และของอารยธรรม เป็นศูนย์กลางของเผ่าพันธุ์มนุษย์ เป็นความปิติยินดีของทุกดวงใจและคำตอบสำหรับทุกความปรารถนา (25) • พระองค์ซึ่งเป็นที่ที่พระบิดาได้ทรงบันดาลให้กลับฟื้นคืนจากความตาย รับขึ้นสู่สวรรค์ และประทับอยู่เบื้องขวาของพระองค์ มอบให้พระองค์พิพากษาผู้เป็นและผู้ตาย • ด้วยความมีชีวิตชีวาและเป็นหนึ่งเดียวกันในพระจิตเจ้า พวกเราเดินทางไปสู่ความครบครันบริบูรณ์แห่งประวัติศาสตร์ของมวลมนุษย ความครบครันที่สอดคล้องกับความคิดอ่านตามความรักของพระเจ้าอย่างครบถ้วน “ทรงนำทุกสิ่ง ทั้งที่อยู่บนสวรรค์และบนแผ่นดิน ให้มารวมกันอยู่ใต้ปกครองของพระคริสตเจ้าพระประมุขแต่เพียงพระองค์เดียว” (อฟ. 1 : 10) •

พระผู้เป็นเจ้าเองตรัสว่า “เราจะมาทันที และจะนำบำเหน็จรางวัลของเรามาด้วยเพื่อตอบแทนแต่ละคนตามกิจการของเขา เราคืออัลฟาและโอเมก้า เป็นเบื้องต้นและบั้นปลาย เป็นปฐมเหตุและอวสาน” (วิวรณ์ 22 : 12-13) •

ส่วนที่ 2

ปัญหาบางประการที่มีความเร่งด่วนเป็นพิเศษ

46. สภาฯ แห่งนี้ได้เริ่มต้นด้วยศักดิ์ศรีของมนุษย์ และภารกิจที่มนุษย์ถูกกำหนดล่วงหน้าไว้แล้วให้กระทำในทุกหนทุกแห่งบนโลกนี้ ทั้งในฐานะของปัจเจกบุคคลและในฐานะของสมาชิกในสังคม • มีความต้องการเฉพาะอันเร่งด่วนจำนวนหนึ่งซึ่งแสดงถึงลักษณะของยุคปัจจุบันนี้ ความต้องการที่ย้อนกลับที่รากเหง้าของเผ่าพันธุ์มนุษย์ • บัดนี้ สภาฯ แห่งนี้จะมุ่งความสนใจของทุกคนไปสู่การคิดพิจารณาถึงสิ่งเหล่านี้ด้วยความกระจำแห่งพระวรสาร และจากประสบการณ์ของมนุษย์ •

ท่ามกลางหัวข้อมากมายที่กระตุ้นความสนใจโดยทั่วไปในปัจจุบันนี้ อาจจะเป็นประโยชน์หากเรามุ่งจุดสนใจไปในประเด็นดังต่อไปนี้ การสมรสและครอบครัว ความก้าวหน้าของมนุษย์ชีวิตในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง พันธะผูกพันระหว่างครอบครัวของประชาชาติ และสันติภาพ • ขอให้อุดมคติอันเรื่องรองที่ประกาศโดยพระคริสต์ ส่องสว่างแก่ประเด็นเหล่านี้ในแต่ละประเด็น • ขอให้คริสตชนทั้งหลายได้รับการชี้นำจากอุดมคติเหล่านี้ และมนุษยชาติทั้งหมดได้รู้แจ้งเห็นจริง ในขณะที่พวกเขาแสวงหาคำตอบสำหรับคำถามที่มีความซับซ้อนเช่นนั้น •

บทที่ 1

ส่งเสริมความสูงส่งของการสมรสและครอบครัว

47. ความผาสุกของมนุษย์แต่ละคน และของสังคมมนุษย์และสังคมของคริสตชนมีความเกี่ยวโยงอย่างลึกซึ้งกับสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์ของชุมชนนั้น ซึ่งเป็นผลผลิตของการสมรสและครอบครัว • ดังนั้น คริสตชนและมนุษย์ทุกคน ผู้ซึ่งเคารพยกย่องชุมชนนี้เป็นอย่างสูง จึงร่วมยินดีด้วยความจริงใจในหลายๆ ทาง ซึ่งมนุษย์ในทุกวันนี้ได้รับความช่วยเหลือในการทำนุบำรุงชุมชนแห่งความรัก และทำให้ชีวิตชุมชนนั้นครบสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และพ่อแม่ได้รับความช่วยเหลือในการทำหน้าที่อันสูงส่งของพวกเขา • บรรดาผู้ที่ร่วมยินดีกับความช่วยเหลือดังกล่าวก็หวังว่าจะได้รับประโยชน์จากความช่วยเหลือเหล่านี้เพิ่มขึ้น และทำงานหนักเพื่อที่จะทำให้สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้น •

กระนั้นก็ดี ความเป็นเลิศของสถาบันนี้ไม่ได้สะท้อนภาพอันรุ่งโรจน์สดใสในทุกหนทุกแห่งสืบเนื่องมาจากการมีคู่ครองหลายคน การแพร่กระจายของการหย่าร้าง ที่เรียกกันว่าความรักเสรี และการผิดรูปอย่างอื่น ๆ อันทำให้เกิดผลกระทบที่คลุมเครือ • นอกจากนี้ ความรักของผู้ที่สมรสแล้วมักจะมีมลทินด้วยการรักตนเองมากเกินไป การบูชาความสนุก และการประพฤติปฏิบัติที่ขัดกับการสืบทอดต่อเนื่องจากรุ่นสู่รุ่นของมนุษย์ • ยิ่งกว่านั้น ความแปรปรวนไม่สงบที่เกิดขึ้นในครอบครัวต่างๆ มีสาเหตุมาจากสภาวะเศรษฐกิจสมัยใหม่ จากผลกระทบด้านสังคมและจิตวิทยาที่เกิดขึ้นโดยปัจจุบันทันด่วน และจากข้อเรียกร้องของกลุ่มสิทธิพลเมือง • ทำยที่สุด ในบางส่วนของโลก ปัญหาต่างๆ อันเป็นผลมาจากการเติบโตของประชากรก็ก่อให้เกิดความวิตกกังวลเช่นกัน •

สถานการณ์เหล่านี้ทั้งหมดก่อให้เกิดความวิตกกังวลในมโนธรรม • ถึงอย่างนั้นก็ตามพลังอำนาจและความเข้มแข็งของสถาบันแห่งการสมรสและครอบครัวยังคงสามารถเห็นได้จากความจริงที่ว่า ครั้งแล้วครั้งเล่า แม้ว่าจะมีปัญหามากมายเพียงใด การเปลี่ยนแปลงอย่างลึกซึ้งของสังคมสมัยใหญ่เผยให้เห็นธาตุแท้ของสถาบันนี้ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง •

ดังนั้น โดยการนำเสนอประเด็นสำคัญบางประการของคำสอนของพระศาสนจักรให้กระจ่างชัดยิ่งขึ้น สภาพระสังฆราชอันศักดิ์สิทธิ์นี้ปรารถนาที่จะมอบแนวทางและการสนับสนุนแก่บรรดาคริสตชนและมนุษย์คนอื่นๆ ผู้ซึ่งพยายามที่จะสงวนรักษาไว้ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์และทำนุบำรุงศักดิ์ศรีตามธรรมชาติของสถาบันการสมรสและคุณค่าอันสูงสุดของสถาบันนั้น •

48. ความเป็นหุ้นส่วนที่ใกล้ชิดของชีวิตสมรสกับความรักได้รับการสถาปนาขึ้นโดยพระผู้สร้างและได้รับการรับรองด้วยกฎหมายของพระองค์ และหยั่งรากอยู่ในข้อตกลงร่วมกันแห่งการสมรสด้วยความยินยอมส่วนบุคคลอันเพิกถอนไม่ได้ • ดังนั้น ด้วยกฎแห่งมนุษย์นี้ โดยที่คู่สมรสมอบให้และยอมรับซึ่งกันและกัน จึงเกิดเป็นความสัมพันธ์ขึ้น ซึ่งตามความประสงค์ของพระเป็นเจ้าและในสายตาของสังคมมนุษย์เป็นความสัมพันธ์ชั่วคราว • เพื่อประโยชน์ของคู่สมรสและลูกหลาน รวมถึงสังคมด้วย การดำรงอยู่ของพันธผูกพันอันศักดิ์สิทธิ์นี้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของมนุษย์แต่เพียงฝ่ายเดียวอีกต่อไปแล้ว • ด้วยว่า พระเป็นเจ้า พระองค์เองทรงเป็นผู้คิดสร้างการแต่งงานขึ้น ทรงสร้างให้มีประโยชน์และมีจุดมุ่งหมาย ตามที่การแต่งงานเป็นอยู่ (1) • สิ่งทั้งหลายเหล่านี้มีความสำคัญอย่างมากต่อทิศทางที่แน่นอนของการสืบทอดเผ่าพันธุ์มนุษย์ ต่อพัฒนาการส่วนบุคคลและชะตากรรมชั่ววันรันตร์ของสมาชิกแต่ละคนในครอบครัว และต่อศักดิ์ศรี ความมั่นคง สันติสุข และความเจริญรุ่งเรืองของครอบครัวเอง และของสังคมมนุษย์โดยรวม • โดยธรรมชาติแล้ว สถาบันแห่งการสมรสเองและความรักอันสามีภรรยาเป็นบทบาทปฏิบัติที่สำคัญสำหรับการให้กำเนิดและการให้การศึกษาแก่บุตร และพบกับเกียรติยศสูงสุดในตัวของพวกเขา • ดังนั้น ชายและหญิง ซึ่งด้วยความรักอันสามีภรรยาอันแน่นแฟ้น “ไม่เป็นสองอีกต่อไป แต่เป็นเนื้อเดียวกัน” (มธ. 19 : 6) จึงช่วยเหลือและรับใช้ร่วมกันและเพื่อกันและกันโดยผ่านทางความเป็นหนึ่งเดียวอย่างใกล้ชิดของบุคคล และของการกระทำของพวกเขา • โดยทางความเป็นหนึ่งเดียวกันนี้ พวกเขาได้มีประสบการณ์กับความหมายของความเป็นหนึ่งและบรรลุถึงเป้าหมายนี้ด้วยการเจริญเติบโตอย่างครบสมบูรณ์ในแต่ละวันๆ • ในฐานะของของขวัญร่วมกันของสองคน ความเป็นหนึ่งเดียวกันอย่างใกล้ชิดและความดีงามของบุตรบังคับให้ต้องมีความซื่อสัตย์โดยสิ้นเชิงของคู่สมรส และแสดงให้เห็นถึงความเป็นหนึ่งซึ่งไม่อาจจะแยกจากกันได้ระหว่างพวกเขา (2) •

พระคริสต์ พระผู้เป็นเจ้าได้ทรงอำนวยการพระพรอันอุดมให้แก่ความรักที่มีอยู่หลายแง่มุม ที่หลังไหลท่วมพ้นจากน้ำพุแห่งความรักของพระเจ้า และมีรูปแบบเดียวกันกับความเป็นหนึ่งเดียวกันของพระองค์กับพระศาสนจักร • ด้วยว่า เมื่อพระเจ้าแห่งบรรพกาลได้ปรากฏพระองค์เอง (3) ต่อประชากรของพระองค์โดยอาศัยพันธสัญญาแห่งความรักและความซื่อสัตย์ ฉะนั้น บัดนี้พระผู้ไถ่กู้ของมนุษย์และคู่ชีวิต (4) แห่งพระศาสนจักรได้เข้ามาในชีวิตของคู่สมรสคริสตชนโดยทางศีลสมรส • พระองค์ได้ทรงประทับอยู่กับพวกเขาตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา เพื่อว่าเหมือนกับที่พระองค์ทรงรักพระศาสนจักรและประทานพระองค์เองในนามของพระศาสนจักร (6) คู่สมรสจะรักกันและกันด้วยความซื่อสัตย์ชั่ววันรันตร์โดยการมอบตนเองให้แก่กันและกัน •

ความรักแห่งการสมรสที่แท้จริงผูกพันอยู่กับความรักของพระเจ้า และได้รับการควบคุม และการทะนุบำรุงด้วยพลังอำนาจแห่งการไถ่กู้ของพระคริสตเจ้า และการช่วยให้รอดพ้นของพระศาสนจักร เพื่อที่ความรักนี้จะนำคู่วิตไปสู่พระเป็นเจ้าอย่างมีประสิทธิภาพ และจะช่วยเหลือ และเสริมแรงให้พวกเขาทำหน้าที่อันสูงส่งของการเป็นพ่อหรือเป็นแม่ (6) • ด้วยเหตุผลนี้คู่สมรสคริสตชนจึงมีศักดิ์สิทธิ์พิเศษ ซึ่งจะช่วยให้พวกเขาได้รับการเสริมกำลัง และถูกทำให้ศักดิ์สิทธิ์ไปในหน้าที่และศักดิ์ศรีตามสถานะของพวกเขา (7) • ด้วยอำนาจของศักดิ์สิทธิ์นี้ ในขณะที่คู่สมรสได้ปฏิบัติหน้าที่ตามภาระผูกพันแห่งการสมรสและครอบครัวของพวกเขา พระจิตของพระคริสตเจ้าจะแผ่ชานอยู่ภายในตัวของพวกเขา และจะค่อยๆ แผ่กระจายไปครอบคลุมทั้งชีวิตของพวกเขาด้วยความเชื่อ ความหวัง และความรัก • ดังนั้น พวกเขาจึงพัฒนาบุคลิกภาพของพวกเขาให้สมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น อีกทั้ง ร่วมกันทำให้ชีวิตศักดิ์สิทธิ์ และดังนั้นจึงเป็นการร่วมกันเสริมสร้างเกียรติมงคลของพระเป็นเจ้า •

ดังนั้น โดยมีพ่อแม่ นำทางด้วยการเป็นแบบอย่างและการสวดภาวนาในครอบครัว ลูกๆ และอันที่จริงแล้ว ทุกคนที่รวมกันอยู่ในครอบครัวจะพบหนทางที่พร้อมมากกว่าที่จะนำไปสู่การเจริญวุฒิภาวะของมนุษย์ ความรอดพ้น และความศักดิ์สิทธิ์ • โดยได้รับเกียรติจากศักดิ์ศรีและหน้าที่แห่งความเป็นพ่อหรือเป็นแม่ พ่อแม่จะปฏิบัติหน้าที่ซึ่งได้มอบหมายให้แก่พวกเขาในเบื้องต้นด้วยความกระตือรือร้น นั่นคือ การให้การศึกษาแก่ลูก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้การศึกษาด้านศาสนา •

ในฐานะของสมาชิกผู้มีชีวิตชีวา บรรดาลูกๆ ต่างรับผิดชอบในส่วนของพวกเขาต่อการที่จะทำให้พ่อแม่ของพวกเขาศักดิ์สิทธิ์ • ด้วยว่า พวกเขาจะตอบสนองต่อความเมตตาของพ่อแม่ด้วยความรู้สึกตื้นตันที่รัก และวางใจ • พวกเขาจะยืนหยัดเคียงบ่าเคียงไหล่กับพ่อแม่ หากพ่อแม่ตกอยู่ในความทุกข์ยาก และเมื่อความแก่เฒ่านำมาซึ่งความเปล้าเปลี่ยว • ความเป็นม่าย ซึ่งได้ยอมรับอย่างกล้าหาญในการดำเนินต่อไปของกระแสเรียกชีวิตสมรส ควรจะได้รับความเคารพจากทุกคน (8) • ครอบครัวจะแบ่งปันความมั่งคั่งด้านจิตวิญญาณของพวกเขาแก่ครอบครัวอื่นๆ ด้วยใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ด้วยกัน • ดังนั้น ครอบครัวคริสตชน ซึ่งผลิบานจากการแต่งงาน เหมือนกับภาพสะท้อนของคำมั่นสัญญาแห่งความรักที่รวมพระคริสตเจ้าและพระศาสนจักรเข้าไว้ด้วยกัน (9) และในการมีส่วนร่วมในคำสัญญานั้น จะแสดงให้เห็นถึงมรดกเห็นถึงการสถิตอยู่ของพระคริสตในโลกรนี้ และธรรมชาติที่แท้จริงของพระศาสนจักร • ครอบครัวนี้จะเกิดขึ้นได้ด้วยความรักซึ่งกันและกันของคู่สมรส ด้วยการบังเกิดผลด้วยใจอารีของพวกเขา ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

และความซื่อสัตย์ของพวกเขา และด้วยวิถีทางแห่งความรักซึ่งสมาชิกทุกคนในครอบครัวช่วยเหลือซึ่งกันและกัน •

49. พระวาจาของพระเจ้าในพระคัมภีร์หลายครั้งหลายหนเรียกร้องให้คู่หมั้นและคู่สมรสทำนุบำรุงและพัฒนาชีวิตสมรสของพวกเขาด้วยความรักแห่งการสมรสและความรักอันแบ่งแยกไม่ได้ (10) • มนุษย์เป็นจำนวนมากในยุคสมัยของเราให้ความเคารพยกย่องเป็นอย่างสูงต่อความรักที่แท้จริงระหว่างสามีกับภรรยาซึ่งปรากฏให้เห็นได้เด่นชัดในหลากหลายวิถีทาง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับขนบธรรมเนียมอันทรงคุณค่าของประชากรที่หลากหลายและยุคสมัยต่างๆ •

ความรักนี้เป็นเรื่องของมนุษย์อย่างเห็นได้ชัดเจน เพราะความรักมุ่งตรงจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งผ่านทางเจตจำนงของความรัก ความรักเกี่ยวข้องกับความดีของมนุษย์ทั้งครบ และดังนั้นจึงเพิ่มพูนการแสดงออกทั้งทางร่างกายและจิตใจด้วยศักดิ์ศรีที่เป็นเอกลักษณ์ ซึ่งทำให้การแสดงออกนี้สูงส่งไปด้วยส่วนประกอบพิเศษและเครื่องหมายแห่งมิตรภาพที่มีลักษณะเฉพาะของการสมรส • ความรักนี้เป็นสิ่งซึ่งพระเป็นเจ้าพิจารณาว่าควรค่าที่จะเป็นพระพรพิเศษ เป็นการเยียวยารักษา เป็นการทำให้สมบูรณ์แบบ เป็นทำให้พระพรแห่งพระหรรษทานและแห่งความรักสูงส่งขึ้น • ความรักเช่นนี้รวมมนุษย์เข้ากับพระเป็นเจ้า นำให้คู่สมรสเป็นของขวัญซึ่งไม่มีข้อจำกัดให้แก่กันและกัน ของขวัญที่มอบตนเองด้วยความรักอันอ่อนโยนและด้วยกิจการดี ความรักเช่นนี้แผ่กระจายครอบคลุมชีวิตทั้งสิ้นของพวกเขา (11) อันที่จริง ด้วยความใจกว้างและใจดีไม่มีหยุดหย่อน ความรักจึงเติบโตในทางที่งดงามขึ้น และเติบโตเพิ่มพูนมากขึ้น • ดังนั้น ความรักจึงยอดเยี่ยมเหนือกว่าความโน้มเอียงทางกามารมณ์เพียงเท่านั้น ซึ่งแสวงหาด้วยความเห็นแก่ตัวไม่ช้าไม่นานก็จะจืดจางไป และหมดลงอย่างน่าสังเวช •

ความรักนี้แสดงออกอย่างเป็นเอกลักษณ์ และถูกทำให้สมบูรณ์ไปโดยทางกิจการอันเหมาะสมของการสมรส • การกระทำต่างๆ ภายใต้พิธีแต่งงานซึ่งคู่สมรสรวมเป็นหนึ่งเดียวกันอย่างลึกซึ้งและสะอาดบริสุทธิ์เป็นสิ่งสูงส่งและทรงคุณค่า • ด้วยการแสดงออกในลักษณะที่มีมนุษยธรรมอย่างแท้จริง การกระทำเหล่านี้ส่งเสริมการเสียสละตนเองให้แก่กันและกัน ซึ่งคู่สมรสทะนุถนอมกันและกันด้วยเจตจำนงอันปีติยินดีและพร้อมสรรพ • ผนึกไว้ด้วยความซื่อสัตย์ต่อกันและกัน และเหนือสิ่งอื่นใด ถูกทำให้ศักดิ์สิทธิ์ไปด้วยศีลศักดิ์สิทธิ์ของพระคริสตเจ้า ความรักนี้ยืนยงมั่นคงอย่างแท้จริงในร่างกายและจิตใจ ในยามสุขและยามทุกข์ • ความรักนี้จะไม่มีวันที่จะเสื่อมทรมานไปเพราะการคบชู้หรือการหย่าร้าง • โดยได้รับการสถาปนาอย่างมั่นคงโดยพระเจ้าความเป็นหนึ่งเดียวกันแห่งการสมรสจะฉายแสงจากศักดิ์ศรีของบุคคลที่เท่าเทียมกันของภรรยา

และสามี ศักดิ์ศรีซึ่งเป็นที่ยอมรับด้วยความรักซึ่งกันและกันโดยสมบูรณ์ • การปฏิบัติตามหน้าที่ตามกระแสเรียกคริสตชนอย่างสม่ำเสมอจำเป็นต้องมีคุณธรรมอันเด่นชัด • ด้วยเหตุนี้ โดยได้รับการเสริมแรงจากพระพรหรรษาเพื่อความศักดิ์สิทธิ์ในชีวิต คู่สมรสจะเพียรพยายามบ่มเพาะและสวดภาวนาเพื่อความแน่วแน่นมั่นคงแห่งความรัก จิตใจเมตตาอย่างกว้างขวาง และจิตตารมณ์แห่งการเสียสละ •

ความรักอันสามีภรรยาที่แท้จริงจะมีค่าสูงส่งมากกว่า และสาธารณชนจะมีทัศนคติที่ดีต่อความรักนี้ ถ้าหากคู่สมรสคริสตชนเป็นประจักษ์พยานอันโดดเด่นถึงความซื่อสัตย์และความกลมเกลียวในความรักของพวกเขา และห่วงใยต่อการให้การศึกษาแก่ลูกๆ ของพวกเขา และนอกจากนั้น ถ้าหากพวกเขามีส่วนช่วยทำให้เกิดการฟื้นฟูที่จำเป็นด้านวัฒนธรรม จิตวิทยา และสังคม ในฐานะของคู่สมรสและครอบครัว • โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในใจกลางของครอบครัวของพวกเขาเอง เยวชนควรจะได้รับคำแนะนำอย่างเหมาะสมและถูกต้องในเรื่องราวของศักดิ์ศรี หน้าที่รับผิดชอบ และกิจการของความรักแห่งการสมรส • ดังนั้น โดยได้รับการฝึกฝนในด้านการปลูกฝังเกี่ยวกับการถือพรหมจรรย์ เมื่อถึงวัยอันควร พวกเขาจะสามารถที่จะเข้าสู่การแต่งงานของตนเองหลังจากที่ได้คบหาดูใจกันด้วยความเคารพในศักดิ์ศรี •

50. การสมรสและความรักอันสามีภรณานั้นโดยธรรมชาติแล้วอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของการให้กำเนิดและให้การศึกษาแก่บุตรธิดา • ลูกๆ เป็นของขวัญอันสูงส่งของการแต่งงานอย่างแท้จริง และมีส่วนสำคัญเป็นอันมากต่อความสุขของพ่อแม่ • องค์พระผู้เป็นเจ้าตรัสว่า “มนุษย์อยู่เพียงคนเดียวมันไม่ดีเลย” (ปฐมก. 2 : 18) และ “พระเจ้าผู้สร้างทรงสร้างมนุษย์ให้เป็นชายและหญิง” (มธ. 19 : 4) ด้วยพระประสงค์ที่จะให้มนุษย์มีส่วนร่วม ในงานสร้างของพระองค์ ทรงอวยพระพรแก่ชายและหญิง ตรัสว่า “จงมีลูกมาก และทวีจำนวนขึ้นจนเต็มแผ่นดิน” (ปฐมก. 1 : 28) • ดังนั้น โดยไม่ได้ทำให้จุดมุ่งหมายอื่นของการแต่งงานมีความสำคัญน้อยลง ภารกิจอันแท้จริงของความรักอันสามีภรรยา และความหมายทั้งหมดของชีวิตครอบครัว ซึ่งเป็นผลมาจากความรักอันสามีภรณานี้ จึงมีเป้าหมายคือ คู่สมรสพร้อมด้วยหัวใจอันเด็ดเดี่ยวที่จะร่วมมือกับความรักของพระเจ้าผู้สร้างและพระเจ้าผู้ไถ่กู้ • โดยอาศัยซึ่งพระองค์ทั้งสอง คู่สมรสจะขยายและเพิ่มพูนครอบครัวของพระองค์เองในแต่ละวัน •

พ่อแม่ควรจะถือว่าภารกิจในการสืบทอดชีวิตมนุษย์และให้การศึกษาแก่ผู้ซึ่งได้รับการสืบทอด เป็นพันธกิจอันถูกต้องและสมควรสำหรับพวกเขา • พวกเขาควรจะตระหนักว่า ด้วยเหตุดังกล่าว พวกเขาจึงเป็นผู้ร่วมมือกับความรักของพระเจ้า พระผู้สร้าง และหากจะกล่าวไป เป็นผู้

แปลความหมายของความรักนั้น • ดังนั้น พวกเขาจะปฏิบัติภารกิจให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความ
รับผิดชอบในฐานะมนุษย์และอย่างที่คริสตชนพึงมี และด้วยความเคารพบูชาอย่างนอบน้อมต่อ
พระเป็นเจ้า พวกเขาจะตัดสินใจด้วยความคิดอ่านและความอุตสาหะพยายามร่วมกัน • ขอให้
พวกเขาพิจารณาใคร่ครวญด้วยความรอบคอบทั้งในแง่ความผาสุกของตนเองและของลูกๆ ทั้งที่ได้
ถือกำเนิดมาแล้วและที่จะเกิดมาในอนาคต • สำหรับการประเมินค่านี้ พวกเขาจำเป็นต้อง
พิจารณาถึงสภาพเงื่อนไขทั้งด้านวัตถุและด้านจิตวิญญาณเกี่ยวกับเงื่อนไขเวลาและสถานภาพใน
ชีวิตของพวกเขา • ในท้ายที่สุด พวกเขาควรที่จะปรึกษาเกี่ยวกับประโยชน์ต่างๆ กับกลุ่มครอบครัว
สังคมในทางโลก และสังคมของพระศาสนจักรเอง • พ่อแม่เอง และไม่ใช่ใครอื่นใด ควรที่จะต้อง
เป็นผู้ตัดสินใจคนสุดท้ายในสายพระเนตรของพระเป็นเจ้า • แต่ในลักษณะของการแสดงออกของ
พวกเขา คู่สมรสควรที่จะตระหนักว่าพวกเขาไม่สามารถที่จะกระทำตามอำเภอใจ แต่ต้องได้รับการ
ควบคุมอยู่เสมอโดยมโนธรรมแยกแยะ ให้สอดคล้องกับหน้าที่ตามกฎหมายของพระศาสนจักร
และควรที่จะนอบน้อมต่อหน้าที่การสอนของพระศาสนจักร ซึ่งตีความกฎหมายนั้นอย่างถูกต้องด้วย
ความกระจ่างแห่งพระวรสาร • กฎหมายของพระศาสนจักรนั้นเผยแสดงและปกป้องความหมาย
ที่ครบถ้วนของความรักอันสามัคคีปรองมอด และผลักดันให้ความรักนี้ให้บรรลุถึงความครบสมบูรณ์ของ
มนุษย์อย่างแท้จริง • ดังนั้น ด้วยความวางใจในพระญาณสอดส่องของพระเป็นเจ้าและทำให้
บริสุทธิ์ด้วยจิตตารมณ์แห่งการเสียสละ (12) คริสตชนที่สมรสแล้วเทิดพระเกียรติพระเจ้าผู้สร้าง และ
มานะบากบั่นไปสู่ความสำเร็จสมบูรณ์ในพระคริสตเจ้า เมื่อพร้อมด้วยความเอื้ออาทรของมนุษย์และ
สำนึกรับผิดชอบแบบคริสต์ พวกเขาทุ่มเทตนเองปฏิบัติหน้าที่ในการให้กำเนิดชีวิตใหม่ • ใน
ท่ามกลางคู่สมรสที่ปฏิบัติภารกิจที่พระเจ้าประทานให้ในวิถีทางนี้ ผู้ที่สมควรจะได้รับการกล่าวถึง
เป็นพิเศษได้แก่ ผู้ที่มีหัวใจอันห้าวหาญ ถึงพร้อมด้วยสติปัญญา และการปรึกษาหารือร่วมกัน ร่วม
รับผิดชอบในการสร้างครอบครัวที่เหมาะสม แม้กระทั่งครอบครัวที่มีขนาดค่อนข้างใหญ่ (13) •

การสมรสที่แน่นๆ ไม่ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นสถาบันเพียงเฉพาะเพื่อกำเนิดชีวิต
ใหม่ ในทางตรงข้าม ธรรมชาติที่แท้จริงของการแต่งงานคือ ข้อตกลงอันไม่อาจจะลบล้างได้ระหว่าง
บุคคล และสวัสดิภาพของลูกๆ ทั้งสองข้อนี้เรียกร้องให้ความรักซึ่งกันและกันของคู่สมรสปรากฏ
เป็นรูปธรรมในลักษณะที่เป็นระบบระเบียบถูกต้อง เพราะว่าความรักนี้เจริญเติบโตและสูงส่ง
สมบูรณ์ • ดังนั้น การแต่งงานยังคงมีลักษณะของความครบสมบูรณ์และความเป็นหนึ่งเดียวกัน
ของชีวิต และการถนอมรักษาคุณค่าไว้และการที่ไม่อาจจะเลิกร้างได้ แม้เมื่อบ่อยครั้งที่คู่สมรสจะ
มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะมีบุตร แต่ก็ไม่มี •

51. สภาฯ แห่งนี้ตระหนักดีว่าสภาพเงื่อนไขในยุคใหม่บางประการมักจะขัดขวางคู่สมรสจากการจัดการชีวิตแต่งงานของพวกเขาอย่างเป็นทางการอันหนึ่งอันเดียวกัน และพวกเขามักจะพบตนเองในสถานการณ์ซึ่งอย่างน้อยที่สุดก็เป็นการชั่วคราวที่ขนาดของครอบครัวของพวกเขาไม่ควรจะขยายเพิ่มขึ้นอีกแล้ว • ด้วยเหตุนี้ การปฏิบัติความรักอย่างซื่อสัตย์ และความซื่อสัตย์อย่างเต็มที่ในชีวิตของพวกเขา ก็ยากที่จะรักษาไว้ได้ • แต่ในสถานการณ์ที่ความใกล้ชิดในชีวิตสมรสสิ้นสุดลง ความซื่อสัตย์ต่อชีวิตสมรสก็ตกอยู่ในอันตราย และคุณภาพของชีวิตสมรสที่จะบังเกิดผลอันอุดมก็พังพินาศไป ด้วยว่า เมื่อนั้นทั้งการอบรมเลี้ยงดูบุตรและความกล้าหาญที่จะยอมรับบุตรคนใหม่ก็ถูกคุกคามไปด้วย •

ในประเด็นปัญหาเหล่านี้ มีผู้ที่อนุমানเอาเองว่าได้เสนอทางออก ซึ่งอันที่จริงเป็นทางออกที่น่าอดสูใจเป็นอย่างยิ่ง พวกเขาไม่ยอมลดละแม้แต่กับข้อเสนอที่จะเอาชีวิต • พระศาสนจักรได้ออกประกาศเตือนถึง ความขัดแย้งระหว่างกฎบัญญัติอันศักดิ์สิทธิ์เกี่ยวกับการสืบทอดชีวิต กับทางออกเหล่านั้นที่เกี่ยวกับความรักฉันสามีภรรยาที่แท้จริง •

ด้วยว่า พระเจ้า พระผู้เป็นเจ้าของชีวิต ได้ร่วมพุดคุยหรือกับมนุษย์เกี่ยวกับการช่วยเหลือเป็นพิเศษในการปกป้องชีวิตในลักษณะที่มีคุณค่าต่อมนุษย์ • ดังนั้น ตั้งแต่วินาทีแห่งการปฏิสนธิ ชีวิตจำเป็นจะต้องได้รับการคุ้มครองด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ในขณะที่การทำแท้งและการฆ่าทารกเป็นอาชญากรรมที่เลวร้ายเหนือคำบรรยาย • คุณลักษณะทางเพศและศักยภาพในการสืบพันธุ์ของมนุษย์สูงส่งอย่างน่ามหัศจรรย์เกินกว่าธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตในลำดับขั้นที่ต่ำกว่ามนุษย์ • ดังนั้น การกระทำที่เหมาะสมกับความรักฉันสามีภรรยา และที่ได้กระทำไปโดยสอดคล้องกับศักดิ์ศรีของมนุษย์โดยแท้จริงจะต้องได้รับการยกย่องด้วยความเคารพอย่างสูง • ดังนั้น เมื่อมีคำถามเกี่ยวกับความประสานกลมกลืนของความรักฉันสามีภรรยาและความรับผิดชอบในการสืบทอดชีวิต แง่มุมทางด้านศีลธรรมของวิธีพิจารณาความใดๆ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเจตนาด้วยใจบริสุทธิ์ หรือการประเมินค่าของแรงจูงใจเพียงอย่างเดียว แต่ยังต้องคำนึงถึงหลักการที่อยู่บนพื้นฐานของความจริงด้วย • ทั้งหมดเหล่านี้ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของธรรมชาติมนุษย์ และการกระทำของเขา รักษาไว้ซึ่งสำนึกอันเต็มเปี่ยมของการมอบตนเองให้แก่กันและกัน และการให้กำเนิดมนุษย์ในบริบทของความรักแท้ • เป้าหมายดังกล่าวนี้ไม่สามารถที่จะบรรลุได้ นอกเสียจากว่าสามีภรรยาจะถือปฏิบัติคุณธรรมแห่งความบริสุทธิ์ของชีวิตสมรส • ด้วยความเชื่อมั่นในหลักการทั้งหลายเหล่านี้ บรรดาบุตรของพระศาสนจักรจึงจะไม่ใช้วิธีการคุมกำเนิดซึ่งผู้มีอำนาจหน้าที่ในการสอนของพระศาสนจักรลงความเห็นจากการตีความกฎหมายพระศาสนจักรว่าเป็นวิธีการอันควรตำหนิ (14) •

ทุกคนควรจะได้รับความกระจ่างว่า ชีวิตมนุษย์และภารกิจในการสืบทอดชีวิตไม่ใช่สภาพความเป็นจริงที่เกี่ยวข้องกับโลกนี้แต่เพียงอย่างเดียว • ดังนั้น พวกเขาไม่สามารถที่จะวัดหรือรับรู้เกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงนี้เฉพาะแต่ในความหมายของทางโลกเท่านั้น แต่ต้องมีการกำหนดทิศทางที่แน่นอนจากชะตากรรมอันเป็นนิรันดร์ของมนุษย์อยู่ตลอดเวลา •

52. ครอบครัวเป็นโรงเรียนรูปแบบหนึ่งสำหรับแนวความคิดมนุษยนิยมที่ลึกซึ้งมากกว่า • แต่ถ้าจะบรรลุผลสำเร็จสมบูรณ์สมตามชีวิตและพันธกิจ ครอบครัวจำเป็นต้องมีการมีส่วนร่วมทางจิตใจอย่างอ่อนโยนและการพิจารณาใคร่ครวญร่วมกันของคู่ชีวิต รวมถึง ความร่วมมือด้วยความวิริยะอุตสาหะของพ่อแม่ในการให้การศึกษอบรมแก่บุตร • การมีส่วนร่วมด้วยความกระตือรือร้นของผู้เป็นพ่อเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการหล่อหลอมอบรมของลูกๆ • บรรดาลูกๆ โดยเฉพาะลูกที่อายุน้อยกว่า ต้องการการดูแลเอาใจใส่จากแม่ที่บ้าน • บทบาทภายในบ้านของแม่จำเป็นจะต้องได้รับการรักษาไว้ให้ดี แม้ว่าความก้าวหน้าทางสังคมอันถูกต้องของผู้หญิงไม่ควรที่จะถูกประเมินค่าต่ำเพราะด้วยเหตุผลข้างต้นนี้ •

บรรดาลูกๆ ควรจะได้รับการศึกษาเป็นอย่างดี จนเมื่อพวกเขาเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ พวกเขาจะสามารถเจริญชีวิตตามกระแสเรียกของตน รวมถึงกระแสเรียกด้านศาสนา พร้อมด้วยสำนักรับผิดชอบอย่างมีวุฒิภาวะ และสามารถเลือกสถานภาพของชีวิตของตนได้ หากพวกเขาแต่งงาน พวกเขาจะสามารถสร้างครอบครัวที่มีสภาพทางศีลธรรม สังคม และเศรษฐกิจที่พึงปรารถนา • พ่อแม่และพ่อแม่อุปถัมภ์ควรแนะแนวทางโดยการให้คำปรึกษาที่รอบคอบมองการณ์ไกลแก่ลูกๆ ในเรื่องเกี่ยวกับการสร้างครอบครัว และลูกๆ ควรจะรับฟังด้วยใจยินดี • ในขณะที่เดียวกัน ลูกๆ จะต้องไม่ถูกบีบบังคับทั้งทางตรงและทางอ้อมให้เข้าพิธีแต่งงาน หรือเลือกคู่ครองคนนั้นคนนี้ •

ดังนั้น ครอบครัว ซึ่งเป็นที่ที่คนทุกรุ่นทุกช่วงวัยมาอยู่ร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้เจริญเติบโตขึ้นด้านสติปัญญาและมีความกลมกลืนกันระหว่างสิทธิส่วนบุคคลและความต้องการต่างๆ ทางชีวิตสังคม จึงเป็นรากฐานของสังคม • ด้วยเหตุนี้ บรรดาผู้ที่มีอิทธิพลต่อชุมชนและกลุ่มทางสังคมควรจะทำอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อความผาสุกของครอบครัวและชีวิตสังคม • ผู้ที่มีอำนาจหน้าที่สาธารณะควรถือเป็นหน้าที่อันศักดิ์สิทธิ์ของตนที่จะยอมรับ ป้องกัน และสนับสนุนธรรมชาติที่แท้จริงเหล่านี้ เพื่อที่จะปกป้องศีลธรรมทางสังคมและความเจริญรุ่งเรืองของชีวิตครอบครัว • พ่อแม่ต้องได้รับการคุ้มครองสิทธิที่จะให้กำเนิดและให้การศึกษอบรมบุตรใน

อ้อมอกของครอบครัว • เช่นเดียวกัน ลูกๆ ที่ไม่มีความสุขเพราะขาดการดูแลเอาใจใส่จากครอบครัวควรจะได้รับการปกป้องด้วยกฎหมายที่เหมาะสมและมาตรการต่างๆ หลากหลาย และได้รับความช่วยเหลือที่จำเป็นสำหรับพวกเขา •

คริสตชนที่ได้รับการไถ่กู้ให้รอดพ้นในปัจจุบัน (13) และสามารถแยกแยะความเป็นจริงนิรันดรออกจากการแสดงออกที่เปลี่ยนแปลงได้ของเขา ควรจะสนับสนุนคุณค่าต่างๆ ของการสมรสและครอบครัวด้วยความกระตือรือร้น ทั้งโดยการเป็นแบบอย่างด้วยชีวิตของพวกเขา และโดยการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นด้วยไมตรีจิต • ดังนั้น เมื่อเกิดความยากลำบากขึ้น คริสตชน ในนามของชีวิตครอบครัว จะให้การสนับสนุนสิ่งจำเป็นและความช่วยเหลือต่างๆ ซึ่งขัดแย้งกับยุคสมัยอย่างเหมาะสม • ในกรณีนี้ สัญชาติญาณของสัตบุรุษ มโนธรรมอันเที่ยงตรงของมนุษย์ รวมถึง ปรีชาญาณและประสบการณ์ของบุคคลซึ่งรอบรู้ในศาสตร์ด้านศาสนา จะสร้างประโยชน์ให้เป็นอย่างมาก •

ในทำนองเดียวกัน เหล่าบรรดาผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการแพทย์ ชีววิทยา สังคม และจิตวิทยา สามารถที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของคู่สมรสและครอบครัวได้เป็นอันมาก รวมถึง ความสงบสันติของมโนธรรม ถ้าหากพวกเขาพยายามร่วมแรงร่วมใจกันอธิบายโดยละเอียดรอบคอบถึงสภาพเงื่อนไขต่างๆ หลากหลายที่สนับสนุนกฎหมายที่เหมาะสมเกี่ยวกับการให้กำเนิด •

พระสงฆ์ที่ได้รับการอบรมในเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ทะนุบำรุงกระแสเรียกของคู่สมรสด้วยเครื่องมือด้านการอภิบาลที่หลากหลาย ด้วยการเทศน์ถึงพระวาจาของพระเจ้า ด้วยพิธีบูชาขอบพระคุณ และด้วยความช่วยเหลือทางจิตวิญญาณต่างๆ แก่ชีวิตสมรสและชีวิตครอบครัว เพื่อจรรโลงไว้ซึ่งชีวิตสมรสและชีวิตครอบครัวด้วยความเห็นอกเห็นใจและความอดทนในยามยากลำบาก และทำให้ชีวิตเหล่านั้นมีความกล้าหาญโดยอาศัยความรัก เพื่อที่ครอบครัวอันรุ่งโรจน์จะได้เป็นรูปเป็นร่างขึ้น •

องค์กรต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมาคมครอบครัว ควรจะจัดให้มีโครงการอบรมหรือกิจกรรมที่เสริมแรงให้แก่เยาวชนและคู่สมรสเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คู่แต่งงานใหม่ และอบรมพวกเขาเกี่ยวกับเรื่องชีวิตด้านครอบครัว ด้านสังคม และด้านการเป็นศาสนิกชน •

ในท้ายที่สุด ขอให้คู่สมรสเองทำตนเป็นดังภาพลักษณ์ของพระเจ้าที่มีชีวิตอยู่บนโลกนี้ และปลื้มปิติกับศักดิ์ศรีที่แท้จริงของบุคคล และผูกพันซึ่งกันและกัน (16) ในความรักที่เท่าเทียมกัน ความกลมกลืนของจิตใจและกิจการของการไถ่กู้ซึ่งกันและกัน • ดังนั้น จึงติดตามพระคริสตเจ้า ผู้ซึ่งเป็นดังหลักแห่งชีวิต (17) ด้วยการเสียสละและความปิติแห่งกระแสเรียก และโดยอาศัยความรักอันสัตย์ซื่อ คู่สมรสจึงสามารถที่จะเป็นประจักษ์พยานถึงรหัสธรรมแห่งความรัก ซึ่งพระผู้เป็นเจ้าของเขาได้เผยแสดงต่อโลก ด้วยการสิ้นพระชนม์และการกลับคืนพระชนม์ชีพของพระองค์ (18) •

บทที่ 2

การพัฒนาอย่างเหมาะสมของวัฒนธรรม

มนุษย์จะรู้สึกได้ถึงความเป็นมนุษย์ที่แท้จริงและครบสมบูรณ์โดยอาศัยวัฒนธรรม นั่นคือ โดยการบ่มเพาะความดีงามและคุณค่าของธรรมชาติ • ดังนั้น ในกรณีใดๆ ก็ตามที่มีชีวิตมนุษย์เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ธรรมชาติและวัฒนธรรมจะเชื่อมโยงซึ่งกันและกันอย่างใกล้ชิด •

คำว่า “วัฒนธรรม” โดยความหมายทั่วไปบ่งบอกถึงทุกสิ่งที่มีมนุษย์ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพต่างๆ ด้านร่างกายและจิตวิญญาณของเขาและทำให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เขาพยายามใช้ความรู้ความสามารถของเขาเพื่อจะทำให้โลกมาอยู่ภายใต้การควบคุมของเขา • เขาจะทำให้ชีวิตสังคมทั้งในครอบครัวและชุมชนพลเมืองมีความเป็นมนุษย์มากยิ่งขึ้น โดยอาศัยการปรับปรุงขนบธรรมเนียมและสถาบันต่างๆ ให้ดีขึ้น • ตลอดช่วงชีวิต เขาจะแสดงออก สื่อสาร ส่งเสริมรักษา ประสพการณ์และเจตจำนงด้านจิตวิญญาณอันยิ่งใหญ่ในกิจการต่างๆ ของเขา ซึ่งเหล่านี้อาจจะก่อประโยชน์แก่คนอื่น ๆ มากมาย แม้กระทั่งกับครอบครัวมนุษย์ทั้งหมด •

ดังนั้น สิ่งที่ตามมาก็คือ วัฒนธรรมมนุษย์จำเป็นจะต้องมีแง่มุมทางประวัติศาสตร์และทางสังคม และคำว่า “วัฒนธรรม” มักจะรับเอาความหมายด้านสังคมวิทยาและด้านชาติพันธุ์วิทยาเข้าไว้ด้วย • ด้วยเหตุผลนี้ เรากำลังพูดถึงพหุลักษณะของวัฒนธรรม • ความแตกต่างของวิถีชีวิตและระดับขั้นมากมายของคุณค่าต่างๆ เกิดขึ้นจากลักษณะอันแตกต่างหลากหลายของการใช้สิ่งต่างๆ ของการกระทำต่างๆ ของการแสดงตัวตนออกมา ของการปฏิบัติศาสนกิจ ของการก่อสร้างสร้างขนบธรรมเนียม ของการบัญญัติกฎหมายและสถาบันทางกฎหมาย ของการปลูกฝังด้านวิทยาศาสตร์ ศิลปะ และความงาม • ดังนั้น ขนบธรรมเนียมที่สืบทอดมานี้จึงก่อให้เกิดเป็นมรดกอันเหมาะสมสำหรับชุมชนมนุษย์แต่ละแห่ง • ด้วยวิธีการนี้เช่นกันที่ก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมทางประวัติศาสตร์อันเฉพาะเจาะจง ซึ่งห้อมล้อมมนุษย์ทุกชาติทุกยุคสมัย และที่ซึ่งเขาได้บ่มเพาะคุณค่าต่างๆ ซึ่งช่วยให้เขาสามารถเสริมสร้างอารยธรรมมนุษย์ •

ส่วนย่อยที่ 1

สภาพแวดล้อมของวัฒนธรรมในโลกปัจจุบัน

54. สภาพแวดล้อมของชีวิตของมนุษย์สมัยใหม่ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างลึกซึ้งทั้งในด้านสังคมและด้านวัฒนธรรม จนเราสามารถจะกล่าวได้ว่าเป็นยุคใหม่ของประวัติศาสตร์มนุษย์ (1) •

ดังนั้น สิ่งนี้ได้เปิดหนทางใหม่ๆ เพื่อที่จะทำให้วัฒนธรรมสมบูรณ์มากขึ้น และเพื่อขยายขอบเขตของวัฒนธรรมออกไป • วิถีทางเหล่านี้ได้รับการจัดเตรียมด้วยการพัฒนาเป็นอย่างมากของศาสตร์เกี่ยวกับธรรมชาติ มนุษย์ และสังคม ด้วยความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ และด้วยความก้าวหน้าในการพัฒนาและการจัดระบบของเครื่องมือต่างๆ ซึ่งมนุษย์สามารถใช้ในการสื่อสารระหว่างกัน • ดังนั้น วัฒนธรรมในยุคปัจจุบันนี้จึงมีคุณลักษณะเฉพาะ นั่นคือ ศาสตร์ต่างๆ ที่ได้รับการเรียกร่องนี้ต้องการวิจรรณญาณเชิงวิพากษ์เป็นอย่างมาก ยิ่งมีงานศึกษาวิจัยด้านจิตวิทยาเพิ่มมากขึ้นในช่วงเวลาไม่นานมานี้ การอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมของมนุษย์จะยิ่งลึกซึ้งมากขึ้นด้วย การศึกษาด้านประวัติศาสตร์จะช่วยให้ง่ายขึ้นที่จะสังเกตเห็นถึงสิ่งต่างๆ ในแง่มุมของการผันแปรไม่แน่นอนและที่มีวิวัฒนาการ จารีตประเพณีและธรรมเนียมปฏิบัติกลายเป็นรูปแบบเดียวกันมากขึ้นเรื่อยๆ การพัฒนาให้เป็นอุตสาหกรรม การมีลักษณะแบบเมือง และสาเหตุอื่นๆ ซึ่งส่งเสริมชุมชนให้สร้างสรรค์วัฒนธรรมมวลชน ซึ่งก่อให้เกิดวิถีทางใหม่ๆ ทั้งด้านการคิด การกระทำ และการใช้เวลาว่าง • การเพิ่มขึ้นของการค้าระหว่างชนชาติต่างๆ และกลุ่มชนต่างๆ เปิดโอกาสกว้างมากขึ้นในการเข้าถึงชุมชนทรัพย์แห่งอารยธรรมที่แตกต่างหลากหลาย และดังนั้น จึงเกิดการพัฒนาที่ละเล็กทีละน้อยไปสู่รูปแบบที่เป็นสากลยิ่งขึ้นของวัฒนธรรมมนุษย์ ซึ่งจะส่งเสริมและแสดงออกได้ดียิ่งขึ้นถึงความเป็นหนึ่งเดียวกันของเผ่าพันธุ์มนุษย์ จนถึงระดับที่วัฒนธรรมมนุษย์นี้จะสงวนรักษาไว้ซึ่งคุณลักษณะเฉพาะของอารยธรรมที่แตกต่างกัน •

55. ในแต่ละวัน ในทุกกลุ่มหรือทุกชนชาติ บรรดาชายและหญิงซึ่งตระหนักว่าพวกเขาเองเป็นผู้รังสรรค์และเป็นช่างฝีมือในการสร้างวัฒนธรรมของชุมชน ได้ทวีจำนวนเพิ่มมากขึ้น • ในตลอดทั่วทั้งโลก มีสำนึกของความเป็นอิสระ รวมถึงความรับผิดชอบ ก่อตัวเพิ่มมากขึ้น • นี่เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างใหญ่หลวงต่อการเจริญวุฒิภาวะทางจิตวิญญาณและทางศีลธรรมของมนุษยชาติ • สิ่งนี้จะมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น หากเราพิจารณาถึงความเป็นหนึ่งเดียวกันของโลก และหน้าที่ความรับผิดชอบของเรา โดยเราต้องสร้างโลกที่ดีกว่าเก่าบนพื้นฐานแห่งความจริงและความยุติธรรม • ดังนั้น เราจึงเป็นประจักษ์พยานถึงการถือกำเนิดของมนุษย์นิยมแบบใหม่ ซึ่งปัจจัยที่สำคัญเหนือสิ่งอื่นใดหมดในการกำหนดความเป็นมนุษย์ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อบรรดาพี่น้อง และต่อประวัติศาสตร์ •

56. ในสภาพเงื่อนไขเหล่านี้ ไม่ใช่เรื่องน่าประหลาดใจเลยว่า มนุษย์ผู้สำนึกถึงความรับผิดชอบต่อตนต่อความก้าวหน้าทางวัฒนธรรม ชุบชูความหวังอันยิ่งใหญ่ แต่ก็เฝ้าดูด้วยความหวังโหยต่อสิ่งต่างๆ ที่ขัดแย้งกัน ซึ่งเขาจะต้องตัดสินใจ •

สิ่งที่ต้องทำคือการป้องกันการแลกเปลี่ยนที่เพิ่มมากขึ้นระหว่างวัฒนธรรมต่างๆ ซึ่งควรจะนำไปสู่การเสวนาที่แท้จริงและมีประสิทธิผลระหว่างกลุ่มต่างๆ และชนชาติต่างๆ จากการรบกวนชีวิตในชุมชนต่างๆ จากการทำลายปรัชญาญาณที่ได้รับสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ หรือการทำให้ลักษณะที่เหมาะสมกับมนุษย์แต่ละคนตกอยู่ในอันตราย •

พลวัตและการแสดงออกของวัฒนธรรมแบบใหม่จะเป็นอย่างไรเพื่อที่จะอุปถัมภ์ค้ำชูให้มรดกทางขนบธรรมเนียมประเพณีโดยไม่สูญเสียความสัจซื่อที่มีชีวิตชีวาไป • คำถามนี้เป็นสิ่งที่ต้องได้รับความสนใจอย่างเร่งด่วนโดยเฉพาะ เมื่อวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นจากความก้าวหน้าเป็นอันมากทางวิทยาศาสตร์และทางวิชาการต้องกลมกลืนกันกับวัฒนธรรมที่ได้รับการชุบชูด้วยการศึกษาวิจัยแบบดั้งเดิมที่สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมต่างๆ หลากหลาย •

เราจะผสมผสาน การเพิ่มพูนขึ้นของสาขาวิชาต่างๆ กับความจำเป็นในการก่อร่างการสังเคราะห์สิ่งเหล่านี้อย่างรวดเร็วและด้วยความก้าวหน้า และถนอมรักษาความสามารถในการพิจารณาใคร่ครวญและการสังเกตในหมู่มนุษย์ เพื่อที่จะนำไปสู่ปรัชญาญาณได้อย่างไร? •

เราจะทำอะไรได้บ้างเพื่อที่จะทำให้มนุษย์ผู้มีส่วนร่วมในคุณค่าของสังคมในโลกนี้ เมื่อวัฒนธรรมมนุษย์ของผู้ซึ่งมีความสามารถมากกว่า จะได้รับการขัดเกลามากขึ้นและซับซ้อนมากขึ้นอยู่ตลอดเวลา? •

ในที่สุด ความเป็นเอกเทศที่วัฒนธรรมเรียกครองเป็นของตน จะได้รับรู้ในฐานะของสิ่งที่ชอบธรรม โดยปราศจากการสร้างแนวคิดแบบมนุษย์นิยม ซึ่งเป็นเพียงแนวคิดทางโลก และบางครั้งอาจจะขัดแย้งกับหลักศาสนาเอง •

ในท่ามกลางความต้องการต่างๆ ที่ขัดแย้งกันเองเหล่านี้ วัฒนธรรมของมนุษย์ต้องมีวิวัฒนาการขึ้นในปัจจุบันดีในลักษณะที่วัฒนธรรมนี้สามารถทั้งพัฒนามนุษย์ทั้งมวลและช่วยเหลือมนุษย์ในการกระทำหน้าที่เหล่านั้น ซึ่งพวกเขาได้รับเรียกร้องให้กระทำจนบรรลุผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บรรดาคริสตชนรวมเป็นหนึ่งเดียวกันฉันพี่น้องในครอบครัวมนุษย์หนึ่งเดียว •

ส่วนย่อยที่ 2

หลักการบางประการสำหรับการพัฒนาวัฒนธรรมอย่างเหมาะสม

57. ในการจารึกแสงบุญไปยังนครแห่งสวรรค์ คริสตชนควรจะแสวงหาและคิดถึงสิ่งต่างๆ ข้างต้นนี้ (2) • หน้าที่นี้ไม่ได้ลดทอนความสำคัญของภาระความรับผิดชอบของพวกเขาในการทำงานร่วมกับมนุษย์ทั้งปวงในการสร้างโลกที่มีมนุษยธรรมมากขึ้น ตรงข้ามกลับเพิ่มความสำคัญมากขึ้น • อันที่จริง รัชธรรมแห่งความเชื่อศรัทธาแบบคริสต์เต็มแต่งพวกเขาด้วยแรงกระตุ้นอันล้ำเลิศและช่วยเหลือให้การกระทำหน้าที่นี้ด้วยความกล้าหาญมากขึ้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ค้นพบความหมายที่ครบสมบูรณ์ของกิจกรรมนี้ อันเป็นกิจกรรมที่ทำให้วัฒนธรรมมนุษย์มีความสำคัญในกระแสเรียกโดยรวมของมนุษย์ •

เมื่อมนุษย์พัฒนาโลกด้วยสองมือของเขา หรือด้วยความช่วยเหลือจากเทคโนโลยี เพื่อที่จะทำให้การพัฒนานั้นบังเกิดผล และเป็นแหล่งพักพิงที่มีคุณค่าต่อครอบครัวมนุษย์ทั้งหมด และเมื่อเขามีส่วนร่วมอย่างมีสติตระหนักรู้ในชีวิตของกลุ่มสังคมต่างๆ เขาได้ลงมือปฏิบัติตามแผนการของพระเจ้าที่กำหนดไว้ ณ จุดเริ่มต้นของกาลเวลา นั่นคือ เขาควรจะเป็นผู้ปกครองโลก ทำให้สิ่งสร้างสมบูรณ์ และพัฒนาตนเอง • ในขณะเดียวกัน เขาเชื่อฟังพระบัญญัติของพระคริสตเจ้า โดยเขา มอบตนเองรับใช้บรรดาพี่น้องทั้งหลายของเขา •

ยิ่งไปกว่านี้ เมื่อมนุษย์อุทิศตนให้กับสาขาวิชาที่แตกแขนงหลากหลาย ทั้งของปรัชญา ประวัติศาสตร์ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ธรรมชาติและเมื่อเขาฝึกฝนทางด้านศิลปะ เขาจะสามารถช่วยเป็นอย่างมากในการยกระดับครอบครัวมนุษย์ไปสู่ความเข้าใจอันเด่นชัดมากขึ้น เกี่ยวกับความเชื่อ ความดี และความมั่งคั่ง และการหล่อหลอมความคิดเห็นที่ได้ไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนซึ่งมีคุณค่าที่เป็นสากล • ดังนั้น มนุษยชาติอาจจะได้รับความกระจ่างแจ้งมากขึ้นด้วยพระปรีชาญาณอันนามหัตศจรรยซึ่งดำรงอยู่กับพระเป็นเจ้าตราบชั่วนิรันดร์ เรียงร้อยสิ่งทั้งปวงขึ้นเป็นตัวเอง ปลื้มปิติกับโลก ยินดีกับบรรดาบุตรของมนุษย์ (4) •

โดยวิธีนี้ จิตวิญญาณของมนุษย์ซึ่งยึดติดน้อยลงกับสิ่งที่ป็นวัตถุ จึงสามารถที่จะได้รับการชักจูงให้เข้ามาในมัสการและพิจารณาไตร่ตรองถึงพระผู้สร้าง • นอกนั้น ด้วยแรงกระตุ้นจากพระหรรษทาน เขาจึงถูกโน้มน้าวให้ตระหนักถึงพระวอนาตย์ของพระเจ้า ผู้ซึ่งก่อนที่พระองค์จะทรงรับเอากายเพื่อที่จะช่วยเราทั้งหลายให้รอดพ้นและรวบรวมเราทั้งหลายไว้ในพระองค์นั้น

พระองค์ได้ทรงสถิตอยู่“ในโลกนี้” เป็น“แสงสว่างแท้จริงซึ่งส่องสว่างแก่มนุษย์ทุกคน”แล้ว (ยอห์น 1 : 9-10) (5) •

ในอันที่จริง ความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในทุกวันนี้ สามารถสนับสนุนต่อความสำคัญจำเพาะบางประการของข้อมูลจากการสังเกต และแนวคิดอัญญานิยม (Agnosticism)* คือความไม่รู้ต่อสิ่งอื่นนอกเหนือจากนี้ • ด้วยเหตุที่วิธีการสืบถามซึ่งใช้ในศาสตร์เหล่านี้ อาจจะถูกเข้าใจผิดว่าเป็นกฎสูงสุดในการแสวงหาความจริงที่ครบสมบูรณ์ • โดยอาศัยวิธีการต่างๆ ของพวกเขา ศาสตร์เหล่านี้ไม่สามารถเจาะเข้าไปในความลึกซึ้งของแนวคิดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ • อันที่จริง อันตรายที่แสดงออกมาให้เห็นคือ การที่มนุษย์ ซึ่งเชื่อมั่นกับการค้นพบในยุคปัจจุบันมากจนเกินไป อาจจะไปคิดว่าเพียงพอสำหรับตนเองแล้ว และไม่จำเป็นต้องค้นหาสิ่งที่สูงส่งยิ่งขึ้นอีกต่อไป •

อย่างไรก็ตาม ผลลัพธ์ที่ออกมาไม่ดีเหล่านั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นผลมาจากวัฒนธรรมในยุคปัจจุบัน หรือไม่จำเป็นที่วัฒนธรรมเหล่านี้จะทำให้เราตกอยู่ในการประจัญล่อลวงใจไม่ยอมรับคุณค่าในทางบวก • คุณค่าต่างๆ เหล่านี้รวมไปถึง การศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ และความเที่ยงตรงต่อความจริงในการแสวงหาคำตอบทางวิทยาศาสตร์ ความจำเป็นของการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นในกลุ่มด้านวิชาการ สำนึกแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกันในระดับนานาชาติ ความตระหนักรู้ที่ชัดเจนมากขึ้นถึงความรับผิดชอบของผู้เชี่ยวชาญในการช่วยเหลือ หรือแม้แต่การปกป้องมนุษย์ ความปรารถนาที่ทำให้สภาพแวดล้อมของชีวิตเอื้อต่อมนุษย์ทุกคนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ยากไร้ทางวัฒนธรรม หรือผู้ที่ขาดโอกาสที่จะปฏิบัติความรับผิดชอบ • สิ่งเหล่านี้ทั้งหมดช่วยให้เกิดการเตรียมพร้อมสำหรับการยอมรับข่าวดีแห่งพระวรสาร การเตรียมพร้อมซึ่งสามารถกระตุ้นให้เกิดความรักโดยทางพระองค์ ผู้ซึ่งเสด็จมาช่วยโลกให้รอดพ้น •

58. การเชื่อมโยงกันระหว่างข่าวดีแห่งความรอดพ้นกับวัฒนธรรมของมนุษย์มีอยู่หลายประการ • ด้วยว่า พระเป็นเจ้า ซึ่งได้ทรงเผยแสดงพระองค์เองแก่ประชากรของพระองค์จนถึงขั้นที่แสดงพระองค์เองให้เห็นอย่างชัดเจนครบสมบูรณ์ด้วยการเสด็จมาทรงบังเกิดของพระบุตร ได้ทรงตรัสตามแต่วัฒนธรรมที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงเวลาสำคัญในประวัติศาสตร์ •

* แนวคิดอัญญานิยม (Agnosticism) เป็นทฤษฎีทางปรัชญาเกี่ยวกับ ข้อจำกัดของความรู้ ที่ประกาศถึงความสงสัยต่อ หรือความไม่เชื่อในพลังอำนาจของสติปัญญาของมนุษย์ในการรับรู้ บางส่วนหรือทั้งหมด [Catholic Encyclopedia: <http://www.newadvent.org/cathen/01215c.htm>]

ในการทำงานเดียวกัน พระศาสนจักร ซึ่งดำรงอยู่ในสภาพแวดล้อมที่หลากหลายในแต่ละช่วงเวลา ได้ใช้การค้นพบในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เพื่อที่ในการเทศน์สอนของพระศาสนจักร พระศาสนจักรจะได้เผยแผ่และอธิบายถึงข่าวดีข่าวดีของพระคริสตเจ้าให้แก่ชนชาติทั้งปวง เพื่อที่พระศาสนจักรจะได้ตรวจสอบ และเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมอย่างถ่องแท้มากขึ้น เพื่อที่พระศาสนจักรอาจจะแสดงออกถึงสภาพแวดล้อมดังกล่าวได้ดียิ่งขึ้นในพิธีกรรมเฉลิมฉลอง และในชีวิตที่หลากหลายของชุมชนของสาธุชน •

แต่ในเวลาเดียวกัน พระศาสนจักร ซึ่งถูกส่งไปยังผู้คนทุกคนในทุกเวลาและทุกสถานที่ ไม่ได้ผูกพันอย่างเฉพาะเจาะจงและไม่อาจจะยกเลิกได้ กับเผ่าพันธุ์หรือชนชาติใดๆ กับวิถีชีวิตซึ่งจำเพาะเจาะจงใดๆ หรือวิถีชีวิตอันเป็นปกติวิสัย ทั้งในปัจจุบันและในอดีตกาล • ด้วยความที่อัสติตต่อขนบธรรมเนียมนิยมของตนเอง และในขณะที่เดียวกัน ตระหนักดีถึงพันธกิจอันเป็นสากลของตนเอง พระศาสนจักรสามารถเข้าร่วมเป็นหนึ่งในเดียวกันกับอารยธรรมที่หลากหลาย เพื่อทำให้อารยธรรมเหล่านั้นเจริญงอกงามขึ้น และเพื่อความเจริญวัฒนาของพระศาสนจักรเอง •

พระวรสารของพระคริสตเจ้าฟื้นฟูชีวิตและวัฒนธรรมที่เสื่อมทรามลงของมนุษย์อยู่เสมอ พระวรสารเข้าสู่และปล้ำความผิดพลาดและความชั่วร้ายอันเป็นผลมาจากความย่ำแย่เป็นนิจสินของบาป • พระวรสารไม่เคยลดหย่อนในการที่จะชำระล้างและยกระดับศีลธรรมของผู้คน • ด้วยความอุดมมั่งคั่งที่มาจากเบื้องบน และด้วยเหตุที่สิ่งนี้เกิดขึ้นจากภายใน พระวรสารจึงทำให้คุณลักษณะและจารีตประเพณีทางจิตวิญญาณของทุกคนในทุกยุคสมัยบังเกิดผลมากมาย • พระวรสารช่วยเสริมพลัง ทำให้สมบูรณ์ และฟื้นฟู (6) คุณลักษณะและจารีตประเพณีทางจิตวิญญาณในองค์พระคริสตเจ้า • ดังนั้น ในการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบของตนให้สำเร็จไป (7) พระศาสนจักรจึงกระตุ้นและพัฒนาวัฒนธรรมมนุษย์และวัฒนธรรมพลเมือง โดยการกระทำของพระศาสนจักรและโดยพิธีกรรมด้วย พระศาสนจักรจึงนำพวกเขาไปสู่อิสรภาพภายใน •

59. ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น พระศาสนจักรขอย้ำเตือนแก่ทุกคนว่า วัฒนธรรมมีความสำคัญน้อยกว่าความครบสมบูรณ์โดยรวมของบุคคลมนุษย์ น้อยกว่าประโยชน์ของชุมชน และน้อยกว่าสังคมโดยรวม • ดังนั้น เราจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถของมนุษย์ในลักษณะที่จะส่งผลต่อการเจริญพัฒนาของการชื่นชม การหยั่งรู้เข้าใจอันลึกซึ้ง การใคร่ครวญไตร่ตรอง การวินิจฉัยส่วนตัว การพัฒนาจิตสำนึกด้านศาสนา ศีลธรรม และสังคม •

ด้วยเหตุที่วัฒนธรรมไหลหลั่งอย่างรวดเร็วมาจากลักษณะนิสัยทางจิตวิญญาณและทางสังคมของมนุษย์ วัฒนธรรมจึงมีความต้องการอย่างต่อเนื่องต่อเสรีภาพอันเที่ยงธรรมเพื่อการเจริญเติบโต และยังต้องการโอกาสอันชอบธรรมในการกระทำโดยอิสระตามหลักการของตนเอง • ดังนั้น จึงเป็นการเหมาะสมที่วัฒนธรรมจะเรียกร้องต่อความเคารพ และสามารถใช้สิทธิที่จะไม่ถูกล่วงละเมิดได้อย่างเต็มที่ ภายใต้ขอบเขตของการรักษาประโยชน์ส่วนรวม แน่แน่นอนว่า トラบเท่าที่จะรักษาสิทธิส่วนบุคคลและชุมชน ทั้งที่เป็นการเฉพาะเจาะจงและที่เป็นสากล •

ดังนั้น สภาพระสังฆราชอัครมุขมณฑลกรุงเทพฯ จึงหวงระลึกถึงคำสอนของสภาสังคายนาวาติกันครั้งที่หนึ่งที่ประกาศว่า มี “ความรู้ในสองลำดับ” ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ ได้แก่ ความเชื่อและเหตุผล และพระศาสนจักรมิได้ห้ามว่า “ศิลปศาสตร์และวิชาความรู้ของมนุษย์ให้หลักทฤษฎีของตนเองและวิธีปฏิบัติที่เหมาะสมของตน ในขอบเขตความรู้ของแต่ละแขนงวิชา” ดังนั้น โดย “การยอมรับเกี่ยวกับเสรีภาพอันเที่ยงธรรมนี้” สภาฯ แห่งนี้จึงยืนยันถึงความเป็นอิสระอันชอบธรรมของวัฒนธรรมมนุษย์ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งของศาสตร์ต่างๆ (8) •

ทั้งหมดนี้ตั้งอยู่บนสมมุติฐานที่ว่า ภายใต้กรอบของความมีศีลธรรมและอรรถประโยชน์ร่วมกัน มนุษย์สามารถแสวงหาความจริงได้โดยอิสระ แสดงออกและตีพิมพ์ความคิดเห็นของตน เขาสามารถที่จะฝึกฝนศิลปะแขนงใดๆ ที่เขาเลือก และในท้ายที่สุด เขาสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลจริงเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่มีลักษณะเป็นสาธารณะ (9) •

สำหรับหน่วยงานของรัฐ พวกเขาไม่มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำหนดลักษณะของความศิวิไลซ์ แต่หน่วยงานของรัฐควรสร้างสภาพแวดล้อม และใช้มาตรการต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนการดำรงอยู่ของวัฒนธรรมเพื่อคนทุกคน แม้กระทั่งกับชนกลุ่มน้อยในสังคม (10) • นับเป็นเรื่องที่จำเป็นในการที่จะกระทำทุกอย่างที่เป็นไปได้ เพื่อป้องกันไม่ให้อวัฒนธรรมต้องหันเหไปจากจุดมุ่งหมายที่เหมาะสม และกลายเป็นเครื่องมือในการสร้างฐานอำนาจทางการเมืองและทางเศรษฐกิจ •

ส่วนย่อยที่ 3

หน้าที่เร่งด่วนเพิ่มเติมบางประการของคริสตชนเกี่ยวกับวัฒนธรรม

60. บัดนี้เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ที่จะปลดปล่อยมนุษยชาติจากความทุกข์ลำเค็ญแห่งความไม่รู้
- ดังนั้น หน้าที่ที่สอดคล้องกลมกลืนกับยุคสมัยของเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับคริสตชน ได้แก่

การทำงานด้วยความอดทนเพื่อให้เกิดการตัดสินใจขั้นพื้นฐานในทางการเมืองและการเศรษฐกิจ ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ ซึ่งจะยอมรับถึงและตอบสนองต่อสิทธิของทุกคนใน วัฒนธรรมมนุษย์และสังคมที่สอดคล้องกับศักดิ์ศรีของมนุษย์ โดยไม่มีการแบ่งแยกเชื้อชาติ เพศ ชนชาติ ศาสนา หรือสถานะทางสังคม • ดังนั้น ทุกคนจำเป็นจะต้องได้รับผลประโยชน์ทาง วัฒนธรรมในปริมาณที่เพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประโยชน์ที่ก่อให้เกิดสิ่งๆ เรียกว่า ปัจจัยพื้นฐานทางวัฒนธรรม ด้วยเกรงว่า ปัจจัยมากมายหลายอย่างจะกีดกันไม่ให้เกิดความ ร่วมมือในการส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ส่วนรวมในลักษณะที่มีความเป็นมนุษย์อย่างแท้จริง ทั้งนี้ เพราะความไม่รู้หนังสือ และขาดการกระทำด้วยความรับผิดชอบ •

เราต้องเพียรพยายามที่จะมอบโอกาสให้แก่ผู้ที่มีพรสวรรค์ในการที่จะแสวงหาความรู้จาก การศึกษาต่อให้สูงขึ้น และทราบเท่าที่จะเป็นไปได้ ในลักษณะที่พวกเขาจะดำรงชีวิตในสังคม ตามหน้าที่รับผิดชอบ ภาระการงาน และการรับใช้เหล่านั้น ซึ่งกลมกลืนกับความถนัดตาม ธรรมชาติของพวกเขา และสมรรถภาพที่พวกเขาได้พัฒนาขึ้นมา (11) • ดังนั้น มนุษย์แต่ละคน และกลุ่มทางสังคมของผู้คนแต่ละกลุ่มสามารถที่จะบรรลุถึงการพัฒนาวัฒนธรรมของพวกเขาโดย สอดคล้องกับคุณลักษณะและขนบธรรมเนียมประเพณีของพวกเขาได้อย่างครบสมบูรณ์ •

เราต้องทำทุกสิ่งเพื่อทำให้ทุกคนตระหนักถึงสิทธิทางวัฒนธรรมและหน้าที่ในการพัฒนา ตนเองในทางวัฒนธรรม และในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น • บางครั้ง มีสภาพเงื่อนไขในชีวิต หรือในการงาน ซึ่งกีดขวางต่อการดิ้นรนทางวัฒนธรรมของมนุษย์ และทำลายความกระหายหาต่อ วัฒนธรรมของพวกเขา • สิ่งนี้เป็นความจริงโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับกรณีของบรรดาชาวนาและ กรรมกร • นับเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดสภาพการทำงานของพวกเขา ซึ่งเป็นสภาพการ ทำงานที่ไม่ขัดขวาง แต่กลับส่งเสริมต่อวัฒนธรรมมนุษย์ • ในปัจจุบันนี้ ผู้หญิงได้ทำงานใน เกือบจะทุกวงการ • นับเป็นเรื่องเหมาะสมอย่างยิ่งที่พวกเขาจะได้รับมอบหมายบทบาทหน้าที่ที่ เหมาะสมสอดคล้องกับธรรมชาติของพวกเขา • การยอมรับและสนับสนุนการมีส่วนร่วมอย่าง เหมาะสมและขาดไม่ได้ของผู้หญิงในชีวิตด้านวัฒนธรรม เป็นหน้าที่ของทุกคน •

61. ปัจจุบันนี้เป็นเรื่องยากลำบากที่จะก่อให้เกิดการสังเคราะห์วิชาความรู้ที่หลากหลาย และศิลปะแขนงต่างๆ เข้าด้วยกัน มากกว่าในสมัยก่อนๆ • ด้วยว่า ในขณะที่จำนวนและความ หลากหลายของปัจจัยด้านวัฒนธรรมเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ความสามารถของมนุษย์แต่ละคนใน การรับรู้และการรวมสิ่งเหล่านี้เข้าด้วยกันกลับลดน้อยถอยลง จนถึงกับทำให้ภาพลักษณ์ของ

“มนุษย์ผู้รอบรู้” กำลังค่อยๆ ลบเลือนไปทุกที • อย่างไรก็ตาม ยังคงเป็นหน้าที่ของมนุษย์แต่ละคนที่จะสงวนรักษาไว้ซึ่งความเข้าใจเกี่ยวกับมนุษย์ที่ครบสมบูรณ์ ซึ่งคุณค่าทางสติปัญญา ปณิธาน มโนธรรมแยกแยะ ความรักกันฉันพี่น้อง อยู่เหนือสิ่งอื่นใด • คุณค่าเหล่านี้ทั้งหมดมีรากฐานอยู่ในพระเจ้า พระผู้สร้าง และได้รับการธำรงไว้และยกให้สูงขึ้นในพระคริสตเจ้า •

เหมือนเช่นในอดีต ครอบครัวเป็นเหมือนแม่แท้ๆ และแม่นมสำหรับการศึกษานี้ • ณ ที่นั่น เด็กๆ ซึ่งอยู่ในบรรยากาศแห่งความรัก สามารถเรียนรู้ถึงระบบระเบียบที่ถูกต้องของสิ่งต่างๆ ได้อย่างง่ายดาย ในขณะที่รูปแบบอันเหมาะสมของวัฒนธรรมจะประทับอยู่ในจิตใจของเยาวชนที่กำลังเจริญเติบโตเหล่านี้อย่างแทบจะไม่มีผู้สีกตัว •

การศึกษาในลักษณะเดียวกันมีโอกาสที่จะเกิดขึ้นในสังคมทุกวันนี้ด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เนื่องจากการตีพิมพ์หนังสือที่แพร่หลายมากขึ้น และสื่อกลางใหม่ๆ ในการถ่ายทอดด้านวัฒนธรรมและสังคม ซึ่งส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมสากล • เนื่องจากการลดลงของชั่วโมงทำงานโดยทั่วไปไม่มากนักน้อย คนส่วนใหญ่จึงมีเวลารว่างเพิ่มมากขึ้น • ขอให้เราใช้เวลาว่างเหล่านี้ไปอย่างเหมาะสมในการผ่อนคลาย เสริมสุขภาพของทั้งร่างกายและจิตวิญญาณโดยผ่านทาง การศึกษาและกิจกรรมที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ ผ่านทางการท่องเที่ยวซึ่งขัดเกลาบุคลิกลักษณะของมนุษย์และเพิ่มคุณค่าของเขาด้วยความเข้าใจผู้อื่น ผ่านทางการเล่นกีฬาซึ่งช่วยสร้างสมดุลของจิตใจแม้แต่ในชุมชน และช่วยสร้างสัมพันธ์ฉันพี่น้องในหมู่มนุษย์ในทุกสภาพแวดล้อม ชนชาติ และเชื้อชาติ • ขอให้บรรดาคริสตชนทั้งหลายร่วมมือกันเพื่อให้การแสดงออกด้านวัฒนธรรมและ กิจกรรมร่วมกันที่บ่งบอกถึงลักษณะของยุคสมัยของเรา เต็มเปี่ยมไปด้วยจิตตารมณ์มนุษยนิยม และจิตตารมณ์แบบคริสต์ •

อย่างไรก็ตาม กิจกรรมยามว่างทั้งหลายเหล่านี้ไม่สามารถที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาทางวัฒนธรรมได้อย่างเต็มที่ เว้นไว้เสียแต่ว่า พร้อมๆ ไปด้วยกันนี้ เราได้เสาะแสวงหาความหมายอย่างลึกซึ้งของวัฒนธรรมและศาสตร์ต่างๆ สำหรับมนุษย์ •

62. ถึงแม้ว่าพระศาสนจักรจะสร้างคุณประโยชน์เป็นอย่างมากต่อการพัฒนาวัฒนธรรม ประสพการณ์ที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่า ด้วยเหตุผลต่างๆ ตามสถานการณ์ บางครั้งเป็นเรื่องยากที่

* มนุษย์ผู้รอบรู้ (Universal man) แปลจากภาษาละตินว่า Homo universalis หมายถึง ผู้ที่ได้เรียนรู้ในหลากหลายสาขาวิชา

จะประสานเอาวัฒนธรรมให้กลมกลืนเข้ากับคำสอนแบบคริสต์ • ความยากลำบากนี้ไม่จำเป็นจะต้องก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตความเชื่อ ตรงกันข้าม ความยุ่งยากนี้กลับกระตุ้นให้จิตใจพยายามทำความเข้าใจเกี่ยวกับความเชื่ออย่างลึกซึ้งและเที่ยงตรงมากยิ่งขึ้น • การศึกษาและการค้นพบทางวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และปรัชญาเมื่อไม่นานมานี้ ทำให้เกิดคำถามใหม่ๆ ซึ่งส่งผลต่อชีวิต และซึ่งเรียกร้องให้เกิดการค้นคว้าทางเทววิทยาใหม่ๆ • นอกจากนี้ นักเทววิทยาภายใต้ข้อกำหนดและวิธีการที่เหมาะสมทางเทววิทยา ได้รับการเชื่อเชิญให้แสวงหาอย่างต่อเนื่องถึงวิธีการที่เหมาะสมมากขึ้นในการสื่อสารข้อความให้แก่มนุษย์ในยุคสมัยของพวกเขา ด้วยว่าการเก็บรักษาความเชื่อและความจริงเป็นสิ่งที่หนึ่ง และรูปแบบในการประกาศความเชื่อและความจริงเหล่านี้ ด้วยความหมายและความเข้าใจเดียวกัน เป็นอีกเรื่องหนึ่ง (12) • ในการทำงานอภิบาล เราจะต้องใช้ไม่แต่เฉพาะหลักการทางเทววิทยาอย่างเพียงพอเท่านั้น แต่ต้องใช้การค้นหาความจริงของศาสตร์ต่างๆ ทางโลกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางจิตวิทยาและสังคมวิทยา เพื่อที่จะได้นำพาบรรดาสัตบุรุษไปสู่ชีวิตความเชื่อที่เพียงพอและมีวุฒิภาวะมากยิ่งขึ้น •

วรรณกรรมและศิลปะ โดยวิธีการของศาสตร์เหล่านั้นเอง มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อชีวิตของพระศาสนจักรด้วยเช่นกัน • ศาสตร์เหล่านี้พยายามที่จะเผยให้เห็นถึงธรรมชาติที่แท้จริงของมนุษย์ ปัญหาต่างๆ ของเขา และประสบการณ์ของเขาในความพยายามที่จะรู้จักและทำให้ตนเองและโลกสมบูรณ์ยิ่งขึ้น • พวกเขายังคงต้องทำสิ่งต่างๆ อีกมากเพื่อเผยแสดงถึงฐานะของมนุษย์ในประวัติศาสตร์และในโลก โดยแสดงให้เห็นถึงความทุกข์ลำเค็ญและความปีติยินดี ความต้องการและความเข้มแข็งของมนุษย์ ซึ่งสื่อให้เห็นถึงชีวิตที่ดีกว่าสำหรับเขา • ดังนั้น พวกเขาจึงจะสามารถยกระดับชีวิตมนุษย์ ซึ่งแสดงออกในหลายลักษณะตามช่วงเวลาและอาณาเขตที่แตกต่างกันไป •

เราต้องพยายามทำให้บรรดาผู้ที่สนับสนุนงานศิลปศาสตร์เหล่านี้รู้สึกได้ว่า พระศาสนจักรรับรู้ถึงการกระทำของพวกเขา และดังนั้น โดยที่พวกเขามีเสรีภาพซึ่งมีระเบียบเรียบร้อย พวกเขาจะเริ่มสานสัมพันธ์ฉันมิตรกับชุมชนคริสต์มากขึ้น • พระศาสนจักรรับรู้ถึงรูปแบบใหม่ของศิลปะ ซึ่งปรับให้เข้ากับยุคสมัยของเรา และสอดคล้องกับคุณลักษณะของชนชาติและภูมิภาคที่หลากหลาย • สิ่งทั้งหลายเหล่านี้อาจจะถูกนำเข้ามาในศาสนสถาน เพราะสิ่งเหล่านี้ช่วยในการยกจิตใจขึ้นหาพระเป็นเจ้า ในทันทีที่รูปแบบของการแสดงออกได้รับการปรับเปลี่ยน และศิลปะเหล่านี้ถูกปรับให้สอดคล้องกับข้อกำหนดต่างๆ ด้านพิธีกรรม (13) •

ดังนั้น ความรู้ของพระเป็นเจ้าจึงเป็นที่ประจักษ์แจ้งดีขึ้น และการเทศน์สอนพระวรสารชัดเจนมากขึ้นสำหรับสติปัญญาของมนุษย์ และแสดงให้เห็นว่ามีความเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมที่แท้จริงในชีวิตของมนุษย์ •

ดังนั้น ขอให้บรรดาศาสนิกชนดำรงชีวิตซิดสนิทเป็นหนึ่งในเดียวกับมนุษย์คนอื่นๆ ในยุคสมัยของพวกเขา และขอให้พวกเขาพยายามทำความเข้าใจกับวิถีคิดและการตัดสินใจวิเศษของพวกเขาอย่างเต็มที่ เหมือนกับที่ได้แสดงออกในวัฒนธรรมของพวกเขา • ขอให้พวกเขาผสมผสานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ๆ และความเข้าใจเกี่ยวกับการค้นพบใหม่ล่าสุด เข้ากับศีลธรรมแบบคริสต์และการสอนตามข้อความเชื่อแบบคริสต์ เพื่อที่วัฒนธรรมด้านศาสนาและหลักศีลธรรมสามารถที่จะก้าวทันกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และกับเทคโนโลยีที่กำลังรุดหน้าไปตลอดเวลา • ดังนั้น พวกเขาจึงจะสามารถแปลความหมายและประเมินค่าของสิ่งทั้งหลายด้วยจิตตารมณ์แบบคริสต์ที่แท้จริง •

ขอให้ผู้สอนเทววิทยาในสามเถรวัลย์และมหาวิทยาฬยพยายามที่จะทำงานร่วมกันกับผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์สาขาอื่นๆ โดยการแบ่งปันความคิดและมุมมองซึ่งกันและกัน • การแสวงหาความรู้ด้านเทววิทยาควรที่จะเสาะหาความเข้าใจอันลึกซึ้งเกี่ยวกับความจริงที่ได้รับการเผยแสดงให้ปรากฏ ในขณะที่เดียวกัน การแสวงหาดังกล่าวไม่ควรที่จะละเลยต่อความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับยุคสมัยในการแสวงหาเอง เพื่อที่การแสวงหาเหล่านั้นอาจจะช่วยบรรดาผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์หลากหลายสาขาให้บรรลุถึงความเข้าใจถึงความเชื่อได้อย่างแจ้งชัดขึ้น • ความพยายามร่วมกันนี้จะช่วยเป็นอย่างมากในการหล่อหลอมบรมพระสงฆ์ ผู้ซึ่งจะนำเสนอกแก่ผู้คนในยุคปัจจุบันถึงคำสอนของพระศาสนจักรเกี่ยวกับพระเจ้า มนุษย์ และโลก ในลักษณะที่ได้ปรับให้เหมาะสมกับพวกเขา เพื่อที่พวกเขาจะได้ยอมรับคำสอนเหล่านี้ด้วยความเต็มใจมากยิ่งขึ้น (14) • นอกจากนี้ เราหวังว่าฆราวาสเป็นจำนวนมากจะได้รับข้อมูลข่าวสารของศาสตร์ด้านศาสนาอย่างเพียงพอ และบางคนจะได้อุทิศตนอย่างมืออาชีพในการศึกษาค้นคว้าต่างๆ เหล่านี้ เพื่อที่จะได้พัฒนาและทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งกับศาสตร์เหล่านี้ด้วยกิจการของพวกเขา • เพื่อที่พวกเขาจะได้ทำหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงไป ขอให้จำไว้ว่าบรรดาศาสนิกชน ไม่ว่าจะเป็นนักบวชหรือฆราวาส ต่างมีเสรีภาพโดยชอบธรรมที่จะไต่ถาม เสรีภาพที่จะคิด และแสดงความคิดเห็นของตนในเรื่องที่พวกเขาเชี่ยวชาญเหล่านั้นด้วยความสุภาพและความอดทน (16) •

บทที่ 3

ชีวิตด้านเศรษฐกิจและสังคม

63. ในแวดวงของเศรษฐกิจและสังคมก็เช่นเดียวกัน ศักดิ์ศรีและกระแสเรียกที่ครบสมบูรณ์ของมนุษย์ และสวัสดิการโดยรวมของสังคม ต้องได้รับความเคารพและได้รับการส่งเสริม

- ด้วยเหตุที่มนุษย์นั้นเป็นต้นกำเนิด เป็นศูนย์กลาง และเป็นจุดมุ่งหมายของชีวิตทางเศรษฐกิจและสังคม •

เช่นเดียวกับชีวิตทางสังคมด้านอื่นๆ เศรษฐกิจในทุกวันนี้มีจุดเด่นอยู่ที่มนุษย์มีอำนาจเหนือธรรมชาติเพิ่มมากขึ้น ด้วยความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและแน่นแฟ้นยิ่งขึ้นในหมู่ประชาชนพลเมือง กลุ่มต่างๆ และประเทศต่างๆ และการพึ่งพาซึ่งกันและกันของพวกเขา และด้วยการเข้าแทรกแซงของรัฐบาลเพิ่มมากขึ้น • ในขณะเดียวกัน ความก้าวหน้าของวิธีการผลิตและการแลกเปลี่ยนค้าขายสินค้าและบริการทำให้เศรษฐกิจกลายเป็นเครื่องมือที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการที่สูงมากของครอบครัวมนุษย์ได้ดียิ่งขึ้น •

อย่างไรก็ตาม เรายังคงมีเหตุผลมากมายที่ทำให้ความหวังใญ่กังวลไม่เคยลดน้อยถอยลง

- ผู้คนมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่มีพัฒนาการทางเศรษฐกิจก้าวหน้า ดูเหมือนกับถูกควบคุมโดยแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ จนกระทั่งว่าชีวิตส่วนตัวและส่วนรวมของพวกเขาเกือบทั้งหมดแผ่ซ่านไปด้วยวิธีการคิดทางเศรษฐศาสตร์ • สิ่งนี้เป็นความจริงทั้งกับประเทศที่เห็นพ้องกับเศรษฐกิจแบบมีส่วนร่วมหรือเศรษฐกิจแบบอื่นๆ • ในทุกครั้งที่พัฒนาการทางชีวิตเศรษฐกิจสามารถที่จะบรรเทาความไม่เสมอภาคในสังคม (เมื่อพัฒนาการนั้นจะได้รับการชี้นำและการประสานงานในลักษณะที่สมเหตุสมผลและมีมนุษยธรรม) พัฒนาการนั้นมักจะทำให้เกิดความชื่นชมทุกซักระถม หรือในบางที่ พัฒนาการนั้นก่อให้เกิดแม้กระทั่งความเสื่อมทรามของสถานภาพในสังคมของผู้ด้อยโอกาส และการดูถูกเหยียดหยามผู้ยากไร้ • ในขณะที่ผู้คนจำนวนมากยังคงขาดแคลนปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต บางคนแม้จะอยู่ในพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาน้อยกว่า ใช้ชีวิตอยู่อย่างหรูหรา หรือใช้จ่ายอย่างสุรุ่ยสุร่าย • ความพึงพอใจและความร่ำรวยดำรงอยู่คู่ขนานกันไป • ในขณะที่คนกลุ่มเล็กๆ รื่นรมย์อยู่กับอำนาจเหลือล้นในการที่จะเลือก คนส่วนใหญ่แทบจะไม่มีโอกาสที่จะกระทำการตามความคิดริเริ่มและความรับผิดชอบของตน และมักจะต้องประทั่งชีวิตด้วยการกินอยู่และทำงานในสภาพที่ไม่สมกับที่เป็นมนุษย์ •

การขาดความสมดุลทางเศรษฐกิจและทางสังคมในลักษณะเช่นเดียวกันนี้สามารถสังเกตเห็นได้ในระหว่างภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และบริการ และในระหว่างส่วนต่างๆ ในประเทศหนึ่งประเทศเดียวกันด้วย • ความแตกต่างโดยสิ้นเชิงระหว่างประเทศที่มีพัฒนาการทางเศรษฐกิจก้าวหน้ามากกว่าและประเทศอื่นๆ ได้ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นในแต่ละวัน และสิ่งนี้เองที่เป็นอันตรายต่อสันติภาพที่แท้จริงในโลกนี้ •

มนุษย์ร่วมสมัยของพวกเราเริ่มรู้สึกถึงความไม่เสมอภาคนี้ด้วยความสำนึกที่ฉลาดหลักแหลมมากขึ้น ด้วยเหตุที่พวกเขาเชื่อมั่นอย่างแน่วแน่ว่าโอกาสมากล้นทางวิชาการและทางเศรษฐกิจ ซึ่งทำให้โลกในทุกวันนี้ได้พึงพอใจ สามารถและควรที่จะแก้ไขสภาวะการณ์อันทุกข์ลำบากนี้ • ดังนั้น ในสิ่งทั้งหลายทั้งปวง การปฏิรูปมากมายในทางสังคมเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและทัศนคติเป็นสิ่งอันพึงปรารถนา • ด้วยเหตุผลนี้เอง ตลอดช่วงเวลาหลายศตวรรษที่ผ่านมา และโดยแสงแห่งพระวรสาร พระศาสนจักรได้รวบรวมหลักการแห่งความยุติธรรมและความเสมอภาค ซึ่งเป็นที่เรียกร้องด้วยเหตุผลที่ชอบธรรมสำหรับทั้งมนุษย์แต่ละคนและสังคมโดยรวม และวิถีชีวิตนานาชาติ และพระศาสนจักรประกาศถึงหลักการเหล่านี้ต่อมวลมนุษยชาติโดยเฉพาะในช่วงเวลาไม่นานมานี้ • สภาฯ แห่งนี้ตั้งใจที่จะทำให้หลักการเหล่านี้มั่นคงยิ่งขึ้นในสภาพแวดล้อมของยุคนี้ และกำหนดแนวทางบางประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเกี่ยวกับความต้องการทางด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ (1) •

ส่วนย่อยที่ 1

การพัฒนาเศรษฐกิจ

64. ในทุกวันนี้ นับเป็นสิ่งที่ถูกต้องทีเดียว ที่เรามุ่งความสนใจไปยังการเพิ่มผลผลิตสินค้าทางการเกษตรและอุตสาหกรรมและการให้บริการ มากกว่าที่เคยเป็นมาในอดีต เนื่องจากวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมการสำหรับการเจริญเติบโตของประชากรและตอบสนองต่อความต้องการที่เพิ่มขึ้นของมนุษยชาติ • ดังนั้น ความก้าวหน้าทางวิชาการ จิตวิญญาณแห่งการประดิษฐ์คิดค้น ความกระตือรือร้นที่จะสร้างและขยายวิสาหกิจ การนำกรรมวิธีการผลิตมาประยุกต์ใช้ ความมานะพากเพียรของทุกคนที่มีส่วนร่วมในการผลิต กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ปัจจัยต่างๆ ที่นำไปสู่การพัฒนา ดังกล่าวจะต้องได้รับการส่งเสริม • บทสรุปพื้นฐานของการผลิตนี้ไม่ใช่เพียงแต่การเพิ่มผลผลิต ไม่ใช่การเพิ่มกำไร หรือการควบคุม แต่เป็นการรับใช้ต่อมนุษย์ และอันที่จริงต่อมนุษย์ทั้งครบ โดยคำนึงขอบเขตทั้งหมดของความต้องการทางด้านวัตถุของเขา ความปรารถนาในชีวิต ทั้งด้านสติปัญญา ศีลธรรม จิตวิญญาณ และศาสนา สิ่งนี้ต้องนำไปใช้กับมนุษย์ทุกคน ไม่เลือกว่าจะเป็น

คนหนึ่งคนใด และกับมนุษย์ทุกกลุ่ม กับทุกเชื้อชาติ และกับทุกส่วนในโลก • ผลที่สุดคือ กิจกรรมทางเศรษฐกิจต้องดำเนินต่อไปด้วยวิธีการและกฎของมันเอง ภายใต้ขอบเขตของความเป็นระเบียบเรียบร้อยทางศีลธรรม เพื่อที่แผนการของพระเจ้าต่อมนุษยชาติจะได้เป็นจริงขึ้นมา (3) •

65. การพัฒนาเศรษฐกิจยังคงต้องอยู่ภายใต้การพิจารณากำหนดของมนุษย์ และต้องไม่ปล่อยให้ได้อยู่ภายใต้การตัดสินใจของคนเพียงบางคนหรือบางกลุ่ม ซึ่งมีอำนาจทางเศรษฐกิจมากจนเกินไป หรือของชุมชนทางการเมืองแต่เพียงอย่างเดียว หรือของประเทศมหาอำนาจประเทศหนึ่งประเทศใด • ในทางตรงกันข้าม นับเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ในทุกระดับ ประชาชนจำนวนมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และเมื่อมีคำถามทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ประชาชาติทุกประเทศต้องมีส่วนร่วมด้วยความกระตือรือร้นในการกำหนดทิศทางของการพัฒนานั้น • นอกจากนี้ ยังจำเป็นต้องมีการประสานงาน การปรับให้เหมาะสม และการผสมผสานความพยายามของมนุษย์แต่ละคน และของกลุ่มอิสระแต่ละกลุ่ม ให้กลมกลืนกับภาระหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ •

เราต้องไม่ปล่อยให้การเจริญเติบโตไปตกอยู่กับกลไกในลักษณะหนึ่งลักษณะใดของกิจกรรมทางเศรษฐกิจของปัจเจกบุคคล หรืออยู่ใต้อำนาจหน้าที่ของรัฐบาลแต่เพียงอย่างเดียว • ด้วยเหตุผลนี้ เราต้องแสดงให้เห็นว่าลัทธิปรัชญาที่ขัดขวางการปฏิรูปซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นโดยแฝงเร้นอยู่ในรูปของเสรีภาพจอมปลอม และที่ลดทอนสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของมนุษย์แต่ละคน และแต่ละกลุ่ม ให้ด้อยค่ากว่าองค์การทางการผลิตโดยรวม เป็นสิ่งที่ผิด (4) •

ในทางตรงข้าม พลเมืองควรจะระลึกไว้เสมอว่า เป็นสิทธิและหน้าที่ของพวกเขา ซึ่งจะต้องได้รับการรับรองจากหน่วยงานฝ่ายบริหาร ในการที่จะมีส่วนร่วมสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่จริงให้แก่ชุมชนตามกำลังความสามารถของตน • โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเขตพื้นที่ที่กำลังพัฒนา ซึ่งจำเป็นจะต้องเร่งระดมใช้ทรัพยากรทั้งปวงเพื่อการพัฒนา บรรดาผู้ที่ครอบครองทรัพยากรของตนอย่างไม่มีประสิทธิภาพ หรือผู้ที่รื้อถอนความช่วยเหลือทางด้านวัตถุและทางจิตวิญญาณที่จำเป็นต่อชุมชนของตน ยกเว้นสิทธิส่วนบุคคลในการอพยพย้ายถิ่นฐาน ก็เป็นภัยอย่างใหญ่หลวงต่อประโยชน์ส่วนรวม •

66. การที่จะตอบสนองต่อเสียงเรียกร้องหาความยุติธรรมและความเสมอภาค เราจำเป็นต้องเพียรพยายามอย่างจริงจัง โดยไม่ละเลยต่อสิทธิส่วนบุคคลหรือคุณลักษณะตามธรรมชาติของแต่ละประเทศ เพื่อที่จะขจัดปัญหาเกี่ยวกับความไม่เสมอภาคทางเศรษฐกิจโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และในหลายๆ กรณีกำลังแพร่ขยาย

ลูกกลมไป และเกี่ยวโยงกับการเลือกปฏิบัติต่อมนุษย์แต่ละคนและแต่ละสังคม • เช่นเดียวกัน ในหลาย ๆ พื้นที่ ด้วยเหตุของความยากลำบากเป็นพิเศษของการเกษตรกรรมที่เกี่ยวกับการเพาะปลูกและการขายผลผลิต ประชาชนในชนบทต้องได้รับความช่วยเหลือทั้งในด้านการเพิ่มและการขายผลผลิตของตน และริเริ่มการพัฒนาและการฟื้นฟูที่จำเป็น รวมถึง การมีรายได้ที่เป็นธรรม • มิฉะนั้นแล้ว เหมือนกับที่เกิดขึ้นอยู่บ่อยๆ ประชาชนในชนบทเหล่านี้จะตกอยู่ในสภาพของพลเมืองชั้นสอง • ขอให้บรรดาเกษตรกรเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรหนุ่มสาว เพิ่มพูนทักษะในงานอาชีพของตนให้สมบูรณ์ขึ้น ด้วยว่า หากปราศจากทักษะนี้ จะไม่มีความก้าวหน้าทางด้านเกษตรกรรม (5) •

ในทำนองเดียวกัน ความยุติธรรมและความเสมอภาคเรียกร้องให้มีการควบคุมดูแลการเคลื่อนย้ายแรงงาน ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังพัฒนา โดยดำเนินการเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความไม่มั่นคงและความไม่ปลอดภัยต่อชีวิตของมนุษย์แต่ละคนและต่อครอบครัวของพวกเขา • เมื่อคนงานอพยพมาจากประเทศอื่นหรือท้องถิ่นอื่น และสร้างประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศหรือของท้องถิ่นด้วยแรงงานของพวกเขา เราจำเป็นต้องดำเนินการอย่างรอบคอบเพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อพวกเขาด้วยประการทั้งปวงทั้งในด้านของค่าจ้างและสภาพการทำงาน • ยิ่งไปกว่านั้น คนทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงาน จะต้องปฏิบัติต่อพวกเขาไม่ใช่ในฐานะของเครื่องมือทางการผลิต แต่ในฐานะของบุคคล และต้องช่วยเหลือให้พวกเขาสามารถนำครอบครัวมาอยู่ร่วมกันได้ และต้องช่วยเหลือให้พวกเขาสามารถหาที่พักอาศัยที่เหมาะสม พวกเขาจะต้องดำเนินการให้แน่ใจได้ว่าคนงานเหล่านี้จะสามารถรวมเข้าเป็นหนึ่งเดียวกับชีวิตสังคมของประเทศหรือของท้องถิ่นที่ได้รับพวกเขาเข้าไว้ • อย่างไรก็ตาม เราต้องพยายามสร้างโอกาสในการจ้างงานในท้องถิ่นของพวกเขาเองให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ •

ในเรื่องของเศรษฐกิจซึ่งปัจจุบันนี้มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ตัวอย่างเช่น ในรูปแบบใหม่ของสังคมอุตสาหกรรม จะมีการนำเครื่องจักรมาใช้แทนคนในการทำงานเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ เราจำเป็นต้องเอาใจใส่ดูแลให้มีการสร้างงานที่เพียงพอและเหมาะสม อีกทั้ง ให้มีโอกาสดำเนินการเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนาทางวิชาการและวิชาชีพอย่างเหมาะสม • เราต้องดำเนินการสร้างหลักประกันเกี่ยวกับการดำรงชีวิตและศักดิ์ศรีของมนุษย์สำหรับทุกคน โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในสภาพที่ยากลำบากที่สุด เพราะความเจ็บป่วยหรือความแก่เฒ่า •

ส่วนย่อยที่ 2

หลักการบางอย่างที่ควบคุมดูแลชีวิตด้านสังคม-เศรษฐกิจโดยรวม

67. แรงงานของมนุษย์ที่ใช้ไปในการผลิตและการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือในการให้บริการทางเศรษฐกิจมีค่าสูงส่งกว่าปัจจัยอื่นๆ ในวิถีชีวิตด้านเศรษฐกิจ ทั้งนี้เพราะปัจจัยทางเศรษฐกิจอื่นๆ มีสภาพธรรมชาติเป็นแต่เพียงเครื่องมือเท่านั้น •

แรงงานนี้ ไม่ว่าจะเป็นการกระทำโดยอิสระหรือได้รับการว่าจ้างโดยคนอื่น ต่างก็เกิดขึ้นมาโดยตรงจากมนุษย์ ซึ่งเป็นเหมือนกับการประทับตราลงบนสิ่งต่างๆ ตามธรรมชาติด้วยตราประทับของเขา และกำราบสิ่งเหล่านี้ให้เป็นไปตามเจตจำนงของเขา • ด้วยแรงงานของเขา มนุษย์ซึ่งเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวของเขาเป็นปกติวิสัยจึงเข้ามามีส่วนร่วมกับเพื่อนมนุษย์และรับใช้พวกเขา และสามารถแสดงออกถึงความรักที่แท้จริง และสามารถรวมเป็นพันธมิตรในกิจการงานที่น่าสิ่งสร้างของพระเจ้าไปสู่ความครบสมบูรณ์ • อันที่จริง พวกเรากระทำดังนี้โดยอาศัยแรงงานที่ถวายแด่พระเจ้า มนุษย์ได้เข้าร่วมส่วนกับการไถ่กู้ให้รอดพ้นของพระเยซูคริสต์ ผู้ซึ่งแสดงให้เห็นอย่างชัดแจ้งถึงศักดิ์ศรีของการใช้แรงงานที่นาซาเร็ธ พระองค์ทรงงานด้วยพระหัตถ์ของพระองค์เอง • จากแบบอย่างนี้ มนุษย์ทุกคนจึงควรทำงานตามหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์ และมีสิทธิที่จะทำงานอีกด้วย • นอกจากนี้ สังคมมีหน้าที่ ตามที่สภาพแวดล้อมจะเอื้ออำนวย และปฏิบัติตามบทบาทของตนในการช่วยเหลือพลเมืองให้มีงานพอเพียงสำหรับทุกคน • ในทำนองที่สุด ผลตอบแทนต่อการใช้แรงงานต้องมากเพียงพอที่มนุษย์จะพร้อมสรรพไปด้วยทรัพย์สินที่จะใช้ไปอย่างคุ้มค่ากับการพัฒนาชีวิตด้านวัตถุ สังคม วัฒนธรรม และจิตวิญญาณของเขาและผู้ที่อยู่ในอุปการะของเขา โดยคำนึงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบและประสิทธิภาพในการทำงานของแต่ละคน สภาพแวดล้อมของโรงงานหรือโรงปฏิบัติงาน และประโยชน์ส่วนรวม (6) •

เนื่องด้วยกิจกรรมทางเศรษฐกิจส่วนมากแสดงถึงการทำงานร่วมกันของมนุษย์ การจัดการองค์กรหรือการควบคุมอย่างหนึ่งอย่างใดต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจอันเป็นผลให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้แรงงานชายและหญิงเป็นความผิดและไร้มนุษยธรรม • อย่างไรก็ตาม บ่อยครั้งมากเกินไป แม้ในยุคสมัยของเรา ที่บรรดาคนงานถูกลดทอนลงไปเป็นเพียงแค่ทาสของกิจการงานของเขา • สิ่งนี้ไม่มีทางที่จะทำให้ขอบธรรมขึ้นมาได้ด้วยสิ่งที่เรียกว่า กฎทางเศรษฐศาสตร์ • ดังนั้น กระบวนการทั้งหมดในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพต้องปรับเปลี่ยนให้เข้ากับความต้องการของบุคคลและวิถีชีวิตของพวกเขา ที่สำคัญกว่าทั้งหมดคือชีวิตที่บ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านของบรรดาแม่ๆ ของครอบครัว ต้องให้ความเคารพอย่างเหมาะสมกับเพศและวัยอยู่เสมอ • นอกนั้น

บรรดาคนงานควรจะได้รับโอกาสในการแสดงออกถึงความสามารถและบุคลิกลักษณะของตนผ่านทาง การปฏิบัติงานของพวกเขา • ในการใช้เวลาและพลังกำลังของพวกเขาไปในการงานด้วย สำนึกแห่งความรับผิดชอบที่เหมาะสม พวกเขาควรจะได้รับ การพักผ่อนอย่างเพียงพอ และมีเวลาว่างมากพอที่จะพัฒนาชีวิตด้านครอบครัว วัฒนธรรม สังคม และศาสนา • อีกทั้ง พวกเขาควรมีโอกาสที่จะพัฒนาความมีชีวิตชีวาและศักยภาพของตนอย่างอิสระ ซึ่งบางครั้งพวกเขาไม่สามารถที่จะทำให้บังเกิดผลได้จากการทำงานอาชีพของตน •

68. ในวิสาหกิจทางเศรษฐกิจ เป็นการร่วมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของบุคคล นั่นคือ มนุษย์ที่มีเสรีและเป็นอิสระที่ได้รับการสรรค์สร้างมาตามพระฉายาของพระเจ้า • ดังนั้น โดยคำนึงถึงหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละคน เจ้าของกิจการหรือลูกจ้าง ผู้บริหารหรือผู้ใช้แรงงาน และโดยไม่เป็นภัยต่อความเป็นหนึ่งเดียวกันในการบริหารงาน เราต้องส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกัน ด้วยความกระตือรือร้นของทุกคนในการจัดการและในกำไรของวิสาหกิจในลักษณะที่เหมาะสม (7) • อย่างไรก็ตาม เนื่องจากบ่อยครั้งมากที่การตัดสินใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งอนาคตของบรรดาคนงานและลูกหลานของเขาต้องอาศัยพึ่งพา ไม่ได้กระทำภายใน แวดวงของธุรกิจเอง แต่กลับเป็นสถาบันที่มีสถานะสูงไปกว่านั้น คนงานเองควรจะได้มีส่วนร่วมในการกำหนดสภาพแวดล้อมเหล่านี้ ไม่ว่าจะ เป็นด้วยตัวของพวกเขาเอง หรือผ่านทางตัวแทนที่ได้รับการเลือกตั้งมาอย่างอิสระ •

ในบรรดาสิทธิขั้นพื้นฐานทั้งหลาย สิทธิที่สำคัญประการหนึ่งในนั้นคือ สิทธิในการจัดตั้ง สหภาพสำหรับผู้ใช้แรงงานอย่างอิสระเสรี • สหภาพเหล่านี้ต้องสามารถทำหน้าที่เป็นตัวแทนของ พวกเขาอย่างแท้จริง และมีส่วนช่วยในการจัดองค์ประกอบของชีวิตด้านเศรษฐกิจในทิศทางที่ ถูกต้อง • อีกทั้ง รวมไปถึงสิทธิที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมของสหภาพแรงงานเหล่านี้โดยอิสระโดย ไม่มีภัยอันตรายจากการตอบโต้ใดๆ • โดยการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อยในการหลอ หลอมด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ก้าวหน้าขึ้น ทุกคนจะเติบโตขึ้นในแต่ละวันในความตระหนักรู้ถึง หน้าที่และความรับผิดชอบของตน และดังนั้น พวกเขาจึงจะรู้สึกว่าเป็นเพื่อนร่วมทางในงานทั้งปวง ในการพัฒนาเศรษฐกิจและการสร้างประโยชน์ส่วนรวมตามกำลังความสามารถและทักษะ สมรรถภาพของพวกเขา •

อย่างไรก็ตาม เมื่อเกิดความขัดแย้งด้านสังคมเศรษฐกิจขึ้น เราต้องพยายามที่จะยุติ ความขัดแย้งดังกล่าวด้วยสันติวิธี • ถึงแม้ว่าเราต้องอาศัยพึ่งพาความช่วยเหลือจากการเสวนา ด้วยความจริงใจระหว่างทั้งสองฝ่ายเป็นลำดับแรกเสมอ กระนั้นก็ตาม การนัดหยุดงาน แม้จะเป็น

มาตรการสุดท้าย ก็ยังคงเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในสภาพการณ์เช่นทุกวันนี้ในการปกป้องสิทธิของแรงงานและช่วยให้ข้อเรียกร้องอันชอบธรรมของพวกเขาบรรลุผลสำเร็จ • อย่างไรก็ตาม เราควรแสวงหาหนทางที่จะกลับเข้าสู่การเจรจาและการปรองดองกันโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ •

69. พระเป็นเจ้ามีพระประสงค์ให้โลกนี้และทุกสิ่งที่อยู่ในโลกได้เป็นประโยชน์ต่อมนุษย์ทุกคนและประชาชนทั้งปวง • ดังนั้น โดยการนำของความยุติธรรมเคียงคู่กันไปกับความรักสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ควรจะได้รับการสรรค์สร้างขึ้นอย่างมากมายสำหรับทุกคนในลักษณะเดียวกันนี้ (8) • ไม่ว่าทรัพย์สินจะมีรูปลักษณะอย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะได้รับปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถาบันที่แท้จริงของประชาชน โดยสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่แตกต่างและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เรายังคงต้องใส่ใจกับจุดมุ่งหมายทั่วไปของสิ่งของเครื่องใช้ฝ่ายโลกนี้อยู่เสมอ • ดังนั้น ในการใช้สิ่งของเหล่านี้ มนุษย์ควรจะถือว่าสิ่งของภายนอกที่เขาเป็นเจ้าของโดยชอบธรรมนี้ ไม่เพียงแต่เป็นทรัพย์สินสมบัติของเขาเท่านั้น แต่ยังเป็นสมบัติส่วนร่วมในลักษณะที่สิ่งของเหล่านี้ควรจะสามารถยังประโยชน์ไม่เพียงเฉพาะกับตัวเขา แต่เป็นประโยชน์กับคนอื่นๆ ด้วย (9) • ในทางตรงกันข้าม ทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนแบ่งในสิ่งของเครื่องใช้ฝ่ายโลกอย่างเพียงพอสำหรับตัวเขาและสำหรับครอบครัวของเขา • บรรดาปิตาจารย์และนักปราชญ์แห่งพระศาสนจักรมีความคิดเห็นในทำนองนี้ โดยสอนว่ามนุษย์มีหน้าที่ในการบรรเทาทุกข์แก่ผู้ยากไร้ และกระทำเช่นนั้นไม่ใช่เพียงแต่ด้วยสิ่งของเครื่องใช้ที่เกินความจำเป็น (10) • ถ้าหากคนหนึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งวด เขาย่อมมีสิทธิที่จะหามาซึ่งสิ่งที่เขาต้องการจากทรัพย์สินอันอุดมของคนอื่นๆ (11) • เนื่องจากมีผู้คนมากมายในโลกนี้ที่ต้องหมดแรงกำลังเพราะความหิวโหย สภาวะ แห่งนี้ขอวิงวอนให้ทุกคน ทั้งปัจเจกบุคคลและรัฐบาล ให้จดจำคติพจน์ของปิตาจารย์ที่ว่า “จงเลี้ยงดูมนุษย์ที่กำลังจะสิ้นใจด้วยความหิวโหย เพราะหากท่านไม่เลี้ยงดูเขา ท่านก็ฆ่าเขา” (12) อีกทั้ง ร่วมแบ่งปันและใช้สิ่งของเครื่องใช้ฝ่ายโลกของพวกเขาอย่างแท้จริง โดยสอดคล้องกับความสามารถของแต่ละคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้วยการสนับสนุนมนุษย์แต่ละคนและประชาชนทั้งหมดด้วยความช่วยเหลือซึ่งอาจจะทำให้พวกเขาสามารถช่วยเหลือและพัฒนาตนเองได้ •

ในสังคมที่มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจน้อยกว่า จุดประสงค์ร่วมกันของสิ่งของเครื่องใช้ฝ่ายโลกบางส่วนคือ การตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนด้วยวิธีการด้านขนบธรรมเนียมประเพณีที่เหมาะสม โดยที่สิ่งของเครื่องใช้ที่มีความจำเป็นโดยแท้ได้รับการจัดหาให้แก่สมาชิกแต่ละคน • อย่างไรก็ตาม เราต้องพยายามหลีกเลี่ยงการยึดติดกับขนบธรรมเนียมบางประการว่าเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้เลย โดยเฉพาะเมื่อขนบธรรมเนียมเหล่านี้ไม่อาจจะตอบสนองต่อความต้องการในยุคนี้ได้อีกต่อไป • ในทางตรงกันข้าม เราไม่ควรกระทำการอย่างว่าความไม่รอบคอบต่อ

ชนบทรอบเมืองที่นำเคาเรนซ์ถือ ซึ่งหากชนบทรอบเมืองเหล่านี้ได้รับการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในปัจจุบันแล้ว จะยังคงเป็นประโยชน์อยู่ต่อไป • ในทำนองเดียวกัน ในประเทศที่มีระดับการพัฒนาสูง หน่วยงานของสถาบันทางสังคมที่ต้องจัดการกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย ในส่วนของหน่วยงานนั้นเอง ต้องดูแลให้จุดประสงค์ร่วมกันของสิ่งของเครื่องใช้ฝ้ายโลกเกิดเป็นจริงขึ้นมาได้ • บริการต่างๆ ที่จัดให้กับครอบครัวและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ด้านวัฒนธรรมและการศึกษา ควรจะได้รับการสนับสนุนให้ดำเนินการต่อไป • เมื่อเราได้จัดให้มีสิ่งทั้งหลายเหล่านี้ขึ้นแล้ว เราจำเป็นต้องเฝ้าระวังไม่นำพาให้บรรดาพลเมืองหลงไปกับความเฉื่อยชาต่อต้านสังคม หรือปฏิเสธที่จะรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ในกิจการงาน หรือปฏิเสธที่จะรับใช้ผู้อื่น •

70. การลงทุนต้องได้รับการควบคุมจัดการให้นำไปสู่การสร้างงานและสร้างรายได้ให้แก่ผู้คนอย่างเพียงพอทั้งในปัจจุบันนี้และในอนาคต • ใครก็ตามที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนและการวางแผนด้านเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พึงระลึกถึงวัตถุประสงค์เหล่านี้อยู่เสมอ และต้องตระหนักถึงภาระหน้าที่อันสำคัญยิ่งในการเฝ้าระวังว่า ในแง่หนึ่ง จะต้องมีการจัดการดังกล่าวให้แก่ผู้รอโอกาสซึ่งต้องการชีวิตที่สมควรแก่ฐานะ ทั้งแก่ปัจเจกบุคคลและแก่ชุมชนโดยรวม และในอีกแง่หนึ่ง ต้องเฝ้าระวังเพื่ออนาคต และต้องสร้างความสมดุลระหว่างการบริโภคในปัจจุบัน ทั้งของปัจเจกบุคคลและของส่วนรวม กับข้อเรียกร้องให้มีการลงทุนเพื่อลูกหลานในอนาคตข้างหน้า • อีกทั้ง พวกเขาควรคำนึงถึงความต้องการอันเร่งด่วนของประเทศหรือภูมิภาคที่กำลังพัฒนานี้อยู่เสมอ • ในเรื่องทางการเงิน พวกเขาควรระวังไม่กระทำอะไรที่อาจจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อสวัสดิภาพสังคมในประเทศของตนเองหรือของประเทศอื่นๆ • ประเทศที่อ่อนแอในทางเศรษฐกิจควรจะได้รับ การดูแลป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายโดยไม่เป็นธรรม อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของค่าเงิน •

71. เนื่องจากทรัพย์สินและสิ่งของเครื่องใช้ในรูปแบบอื่นๆ ที่เป็นกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคล มีส่วนในการแสดงออกถึงบุคลิกลักษณะของเขา และนอกเหนือไปจากนี้ ด้วยเหตุที่สิ่งของเหล่านี้เปิดโอกาสให้บุคคลได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนในสังคมและในระบบเศรษฐกิจ ดังนั้น การสนับสนุนให้ทั้งมนุษย์แต่ละคนและชุมชนทั้งหลายสามารถมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของภายนอกบางอย่างได้ จึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก •

กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินและความเป็นเจ้าของในสิ่งของเครื่องใช้ภายนอกบางอย่าง ก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อความเป็นอิสระและเป็นตัวของตัวเองของบุคคลและ

ครอบครัว และกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินเหล่านี้ควรจะถือว่าเป็นส่วนเพิ่มเติมของอิสรภาพของมนุษย์

- ในท้ายที่สุด ด้วยเหตุที่กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนี้เพิ่มแรงกระตุ้นให้คนเราปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบอยู่ต่อไป นี่จึงเป็นหนึ่งในปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่เอื้อต่อสิทธิพลเมือง (13) •

รูปแบบของความเป็นเจ้าของหรือกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินมีลักษณะที่แตกต่างกันไปในปัจจุบัน และมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ • อย่างไรก็ตาม กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินเหล่านี้ยังคงเป็นสาเหตุแห่งความมั่นคงปลอดภัย ซึ่งไม่อาจจะมองข้ามไปได้ แม้ว่าสังคมจะมีจัดระบบเกี่ยวกับกองทุนสวัสดิการสังคม สิทธิ และบริการต่างๆ ทางด้านสังคมอยู่แล้วก็ตาม • สิ่งนี้เป็นความจริงไม่เพียงเฉพาะแต่ในกรณีของทรัพย์สินที่เป็นวัตถุ แต่ยังรวมไปจนถึงสิ่งที่ไม่มีการรูปร่าง เช่น สมรรถนะความสามารถทางวิชาชีพ ด้วยเช่นกัน •

อย่างไรก็ตาม สิทธิในกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคลไม่ขัดแย้งกับสิทธิตามธรรมชาติในสาธารณสมบัติที่มีรูปแบบแตกต่างหลากหลายกันไปแต่ประการใด • ทรัพย์สินต่างๆ สามารถโอนไปเป็นสาธารณสมบัติได้โดยหน่วยงานของรัฐ ตามความต้องการและโดยมีเงื่อนไขเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และมีการจ่ายค่าชดเชยที่เป็นธรรม • นอกจากนี้ หน่วยงานสาธารณะมีสิทธิที่จะป้องกันไม่ให้บุคคลใดใช้ทรัพย์สินส่วนบุคคลของตนไปในทางที่ผิดอันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ส่วนรวม (14) •

โดยธรรมชาติที่แท้จริงแล้ว ทรัพย์สินส่วนบุคคลมีคุณลักษณะทางสังคมซึ่งมีพื้นฐานมาจากกฎแห่งจุดหมายร่วมกันของทรัพย์สินสมบัติฝ่ายโลก (15) • หากคุณลักษณะทางสังคมนี้ถูกมองข้ามไป ทรัพย์สินมักจะกลายเป็นสาเหตุแห่งความปรารถนาอันรุนแรงต่อทรัพย์สินสมบัติและความรุ่มรวยอย่างร้ายแรง จนกระทั่งบรรดาผู้คัดค้านใช้เป็นข้ออ้างในการเรียกร้องให้ทบทวนเกี่ยวกับสิทธินี้ •

ในภูมิภาคที่กำลังพัฒนาหลายแห่ง มีที่ดินผืนใหญ่กว้างขวางมากมายที่ใช้พื้นที่ไปในการเพาะปลูกเพียงเล็กน้อย หรือไม่ได้ใช้ทำประโยชน์เลย ในขณะที่ผู้คนส่วนใหญ่ไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีเพียงไร่นาผืนเล็กๆ และในทางตรงข้าม สิ่งที่ได้เห็นได้ชัดแจ้งคือ เราจำเป็นต้องเพิ่มผลผลิตของไร่นาให้สูงขึ้นโดยเร่งด่วน • บ่อยครั้งที่ผู้ที่รับจ้างทำงานให้แก่เจ้าของที่ดินหรือผู้ที่ทำไร่ไถนาในที่ดินที่พวกเขาเช่ามา ต่างได้รับค่าจ้างหรือผลตอบแทนที่ไม่สมกับความเป็นมนุษย์ ไม่มีที่อยู่อาศัยอันเหมาะสม หรือถูกกดขี่ขูดรีดจากคนกลาง • เนื่องจากกฎกริรอนหลักประกันทุกประการในชีวิตพวกเขาจึงตกอยู่ในสภาวะของความเป็นทาส พวกเขาแทบจะไม่มีโอกาสได้กระทำตามความคิด

ริเริ่มหรือตามหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองเลย และพวกเขาไม่มีโอกาสจะได้รับประโยชน์จากความก้าวหน้าทางวัฒนธรรมมนุษย์ และถูกกีดกันไม่ให้ได้รับส่วนแบ่งทั้งปวงอันพึงได้รับจากชีวิตทางสังคมและการเมือง • ดังนั้น หากพิจารณาจากหลายๆ กรณีที่แตกต่างกันไป การปฏิรูปเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อที่รายได้อาจจะเพิ่มมากขึ้น สภาพการทำงานควรจะดีขึ้น หลักประกันในการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น และได้รับแรงจูงใจในการทำงานตามความคิดริเริ่มของตนเอง • อันที่จริง ที่ดินซึ่งที่ใช้พื้นที่ไปในการเพาะปลูกอย่างไม่เพียงพอ ควรจะถูกนำมาจัดสรรให้แก่ผู้ที่สามารถใช้ประโยชน์จากผืนดินให้ได้ผลเต็มที่ ในกรณีนี้ พวกเขาควรจะได้รับการสนับสนุนด้วยสิ่งของเครื่องใช้และมาตรการที่จำเป็นต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความช่วยเหลือด้านการศึกษาและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ถูกต้องเหมาะสม • กระนั้นก็ดี เมื่อใดก็ตามที่จำเป็นจะต้องมีการเวนคืนที่ดินเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เราต้องพิจารณาถึงการจ่ายค่าชดเชยอย่างยุติธรรม หลังจากที่ได้ประเมินสถานะแวดล้อมทั้งหมดแล้ว •

72. คริสตชนที่มีส่วนร่วมด้วยความกระตือรือร้นในการพัฒนาด้านสังคม-เศรษฐกิจในทุกวันนี้ และได้ต่อสู้เพื่อความยุติธรรมและความรักก็มั่นใจได้ว่าพวกเขาสามารถสร้างประโยชน์อย่างใหญ่หลวงต่อความเจริญรุ่งเรืองของมนุษยชาติและต่อสันติสุขของโลก • ในกิจกรรมทั้งหลายเหล่านี้ ขอให้พวกเขา ทั้งที่เป็นปัจเจกบุคคลและในฐานะของสมาชิกของกลุ่มต่างๆ ได้ทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีเด่นชัด • หลังจากที่ได้สร้างเสริมทักษะและประสบการณ์ที่จำเป็นอย่างแท้จริงแล้ว พวกเขาควรจะถือครองต่อคำสั่งที่ถูกต้องเพียงธรรมในกิจกรรมฝ่ายโลกของพวกเขาด้วยความสัตย์ซื่อต่อพระคริสตเจ้าและพระวรสารของพระองค์ • ดังนั้น ชีวิตทั้งครบของพวกเขา ทั้งที่เป็นชีวิตส่วนตัวและชีวิตสังคม จะเอบอ้อมไปด้วยจิตตารมณ์แห่งความสุขแท้จริง โดดเด่นด้วยจิตตารมณ์แห่งความยากจน •

ใครก็ตามที่เชื่อฟังพระคริสตเจ้าก็ได้มุ่งแสวงหาพระอาณาจักรของพระเจ้าก่อน และด้วยเหตุนี้ เขาจะได้รับความรักที่รุกร้อนมากขึ้นและบริสุทธิ์มากขึ้น ในการที่จะช่วยเหลือบรรดาพี่น้องทั้งหมด และทำงานความยุติธรรมให้สำเร็จสมบูรณ์ไปโดยได้รับแรงบันดาลใจจากความรัก (16) •

บทที่ 4

ชีวิตชุมชนทางการเมือง

73. ในยุคสมัยของเรา การเปลี่ยนแปลงอย่างลึกซึ้งปรากฏให้เห็นได้อย่างชัดเจนในโครงสร้างและสถาบันของประชาชนด้วยเช่นกัน • สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นจากวิวัฒนาการด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสังคมของพวกเขา • การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีอิทธิพลอย่างใหญ่หลวงต่อวิถีชีวิตในชุมชนทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สิทธิและหน้าที่ของทุกคนในการใช้เสรีภาพของพลเมืองและการบรรลุถึงประโยชน์ส่วนรวม และในการจัดระเบียบความสัมพันธ์ในระหว่างพลเมืองด้วยกัน และความสัมพันธ์กับหน่วยงานของรัฐ •

ในปัจจุบันนี้ ความตื่นตัวด้านสำนึกแห่งศักดิ์ศรีของมนุษย์ที่เพิ่มมากขึ้นในหลายๆ ภูมิภาคของโลกก่อให้เกิดความพยายามที่จะจัดระเบียบทางรัฐศาสตร์-นิติศาสตร์ ซึ่งจะให้การปกป้องที่ดียิ่งขึ้นต่อสิทธิของบุคคลในวิถีชีวิตทางการเมือง • สิทธิเหล่านี้รวมไปจนถึงสิทธิที่จะพบปะและรวมกลุ่มเป็นสมาคมอย่างอิสระ สิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นของตน และสิทธิในการแสดงตนเป็นศาสนิกชนทั้งในพื้นที่สาธารณะและที่เป็นส่วนตัว • การปกป้องสิทธิของบุคคลเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นอย่างแท้จริงที่จะทำให้พลเมือง ทั้งที่เป็นรายบุคคลหรือโดยส่วนรวม สามารถมีส่วนร่วมด้วยความกระตือรือร้นในวิถีชีวิตและการปกครองของรัฐ •

สิ่งที่เจริญเติบโตควบคู่ไปกับพัฒนาการทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสังคม คือความปรารถนาของผู้คนมากมายที่จะเข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้นในการจัดการวิถีชีวิตของชุมชนทางการเมือง • หลายคนเริ่มมีจิตสำนึกห่วงใยเพิ่มมากขึ้นถึงการยอมรับสิทธิของชนกลุ่มน้อย โดยไม่ละเลยต่อหน้าที่ของพวกเขาต่อชุมชนทางการเมือง • นอกจากนี้ เราให้ความเคารพต่อผู้ที่มีความคิดเห็นต่างออกไปหรือนับถือศาสนาอื่นมากขึ้นเรื่อยๆ • ในเวลาเดียวกัน มีความร่วมมือกันอย่างกว้างขวางที่จะให้หลักประกันแก่พลเมืองทุกคนในการใช้สิทธิส่วนบุคคลได้อย่างแท้จริง ไม่ได้จำกัดอยู่แต่เฉพาะผู้มีอภิสิทธิ์ส่วนน้อยเท่านั้น •

อย่างไรก็ตาม ระบอบการเมืองต่างๆ ที่ครอบงำบางภูมิภาคของโลกอยู่นี้สมควรจะต้องถูกประณาม อันได้แก่ ระบอบการเมืองซึ่งกีดกันขัดขวางอิสรภาพด้านพลเมืองหรือศาสนา ทำให้ผู้คนจำนวนมากตกเป็นเหยื่อด้วยความโหดเหี้ยมและอาชญากรรมทางการเมือง และบิดเบือนการใช้อำนาจหน้าที่จากการสร้างประโยชน์ส่วนรวมไปสู่การกอบโกยผลประโยชน์ของบางคน หรือบางกลุ่ม หรือในหมู่ผู้บริหารบ้านเมืองเอง •

ไม่มีหนทางใดที่จะสร้างวิถีชีวิตทางการเมืองบนพื้นฐานแห่งมนุษยธรรมที่แท้จริงได้ดีไปกว่าการส่งเสริมสำนักแห่งความยุติธรรมและความเมตตาขึ้นภายในจิตใจ การรับใช้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ส่วนรวม และการเสริมสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาพื้นฐานต่อธรรมชาติที่แท้จริงของชุมชนทางการเมือง จุดมุ่งหมาย การใช้สิทธิเสรีภาพ และสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานของหน่วยงานสาธารณะ •

74. มนุษย์ ครอบครัว และกลุ่มชนต่างๆ ซึ่งประกอบกันเข้าเป็นชุมชนของพลเมืองตระหนักดีว่า พวกเขาไม่อาจจะบรรลุถึงวิถีชีวิตของมนุษย์อย่างแท้จริงได้โดยลำพังไม่มีผู้ช่วยเหลือ • พวกเขาเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่มเป็นชุมชนที่กว้างขวางขึ้น ภายในกลุ่มชุมชนที่แต่ละคนช่วยกันเสริมสร้างในแต่ละวัน เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ส่วนรวมที่ขยายใหญ่กว้างขึ้นกว่าที่เคยเป็นมา (1) • ด้วยวัตถุประสงค์นี้ พวกเขาจึงก่อตั้งชุมชนทางการเมืองขึ้นในรูปแบบที่แตกต่างหลากหลายกันออกไป • ด้วยเหตุฉะนั้น ชุมชนทางการเมืองจึงดำรงอยู่เพียงเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งเป็นเหตุผลอันสมควรและแสดงถึงความสำคัญอย่างครบถ้วนที่จะต้องมีชุมชนเหล่านี้ และเป็นบ่อเกิดของความชอบธรรมโดยธรรมชาติของชุมชนเหล่านี้ • อันที่จริง ประโยชน์ส่วนรวมได้รวบรวมเอาผลรวมของสภาพแวดล้อมของชีวิตทางสังคมเหล่านั้น ที่ซึ่งมนุษย์ ครอบครัว และสมาคมต่างๆ อาจจะสามารถบรรลุถึงความสมบูรณ์แบบของตนเองได้อย่างเพียงพอและพร้อมสรรพ (2) •

กระนั้นก็ดี ผู้คนที่มารวมตัวกันในชุมชนทางการเมืองมีมากมายและหลากหลาย และพวกเขามีสิทธิโดยสมบูรณ์ที่จะให้ความสำคัญกับวิถีแก้ปัญหาที่แตกต่างหลากหลาย • ถ้าหากชุมชนทางการเมืองจะไม่แตกแยกล่มสลายไปในขณะที่ทุกคนต่างกระทำตามความคิดเห็นของตน ชุมชนจะต้องมีผู้มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดทิศทางที่ประชาชนทุกคนจะใช้พลังกระทำในสิ่งที่จะสร้างประโยชน์ส่วนรวม ไม่ใช่ในรูปแบบที่ไม่มีชีวิตจิตใจหรือกดขี่เผด็จการ แต่กระทำการสิ่งทั้งปวงด้วยพลังทางศีลธรรม ซึ่งเรียกร้องต่ออิสรภาพและสำนึกรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน •

ดังนั้น สิ่งที่ชัดเจนคือชุมชนทางการเมืองและผู้มีอำนาจหน้าที่สาธารณะได้รับการก่อตั้งขึ้นบนหลักธรรมชาติของมนุษย์ และด้วยเหตุนี้ จึงเป็นส่วนหนึ่งของระบบระเบียบของพระเป็นเจ้า ถึงแม้ว่าทางเลือกของลัทธิการเมืองและการแต่งตั้งผู้ปกครองทั้งหลายนั้นถูกปล่อยให้เป็นไปตามเจตจำนงเสรีของพลเมือง (3) •

สิ่งที่ตามมาก็คือ ผู้มีอำนาจหน้าที่ทางการเมือง ทั้งในชุมชนดังกล่าวและในหน่วยงานตัวแทนของรัฐ จะต้องใช้อำนาจภายใต้ข้อจำกัดของกรอบศีลธรรมและมุ่งที่จะสร้างประโยชน์ส่วนรวม—ด้วยแนวคิดเชิงพลวัตเกี่ยวกับความดีนั้น โดยสอดคล้องกับระเบียบทางกฎหมายที่ได้ตราขึ้นโดยชอบธรรมหรือกำลังที่จะตราขึ้นเป็นกฎหมาย • เมื่อได้มีการใช้อำนาจหน้าที่ในลักษณะดังกล่าว ประชาชนย่อมมีสำนึกที่จะต้องเชื่อฟัง (4) • ดังนั้น ความรับผิดชอบ ศักดิ์ศรี และความสำคัญของผู้นำจึงเป็นที่ชัดเจนโดยแท้ •

แต่เมื่อประชาชนถูกกดขี่โดยผู้มีอำนาจหน้าที่สาธารณะที่ใช้อำนาจเกินขอบเขต พวกเขาไม่ควรที่จะประท้วงต่อต้านสิ่งต่างๆ เหล่านั้น ซึ่งตามความเป็นจริงแล้วนับเป็นสิ่งจำเป็นต่อประโยชน์ส่วนรวม แต่เป็นสิทธิอันชอบธรรมของพวกเขาที่จะปกป้องสิทธิของตนเองและสิทธิของเพื่อนพี่น้องของพวกเขาต่อการกดขี่ข่มเหงของผู้มีอำนาจหน้าที่นี้ ในขณะที่กระทำการดังกล่าวภายในกรอบของกฎธรรมชาติดั้งเดิมและพระวรสาร •

ตามลักษณะของประชาชนที่แตกต่างหลากหลายและพัฒนาการในประวัติศาสตร์ของพวกเขา อย่างไรก็ตาม ชุมชนทางการเมืองสามารถที่จะเลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาที่เป็นรูปธรรมอันหลากหลายในโครงสร้างและองค์กรของหน่วยงานสาธารณะเอง • เพื่อประโยชน์ของครอบครัวมนุษย์ทั้งหมด วิธีการแก้ปัญหาเหล่านี้จะต้องก่อให้เกิดการหล่อมหลอมยอมรับประเภทที่จะได้รับการปลูกฝังวัฒนธรรม รักสงบ และมุ่งกระทำความดีต่อเพื่อนมนุษย์อยู่เสมอ •

75. โครงสร้างทางรัฐศาสตร์-นิติศาสตร์ควรจะต้องสอดคล้องกับธรรมชาติมนุษย์อย่างเต็มที่ในการที่จะจัดทำให้แก่ประชาชนทุกคนโดยมีรูปแบบที่ดีกว่าและไม่มีทางเลือกปฏิบัติซึ่งทางเลือกที่ใช้ได้จริงในการที่จะมีส่วนร่วมอย่างอิสระและกระตือรือร้น เพื่อสร้างรากฐานทางกฎหมายของชุมชนทางการเมืองและการดำเนินการเกี่ยวกับกิจการสาธารณะ การแก้ไขระเบียบปฏิบัติของหน่วยงานสาธารณะต่างๆ และการเลือกตั้งผู้นำทางการเมือง (5) • ดังนั้น ประชาชนทุกคนควรจะตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ของตนที่จะใช้การลงมติออกเสียงโดยเสรีเพื่อสร้างประโยชน์ส่วนรวมเพิ่มมากขึ้น • พระศาสนจักรยกย่องและเคารพต่อการงานของผู้ที่อุทิศตนรับใช้บ้านเมืองและแบกรับภาระหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐเพื่อประโยชน์สุขของเพื่อนมนุษย์ •

ถ้าหากความร่วมมือด้วยความรับผิดชอบของพลเมืองจะก่อให้เกิดผลดี ซึ่งอาจจะเป็นสิ่งที่คาดหวังได้เป็นปกติวิสัยจากวิถีชีวิตทางการเมือง เราจำเป็นต้องตราบทบัญญัติของกฎหมาย (Positive Law) เพื่อแบ่งแยกอย่างเหมาะสมระหว่างหน้าที่และองค์กรของหน่วยงานที่มีอำนาจ

หน้าที่กับระบบที่มีประสิทธิภาพและเป็นอิสระเพื่อการปกป้องสิทธิทั้งปวง • สิทธิของมนุษย์
ครอบครัว และกลุ่มทั้งหลายและการใช้สิทธิอย่างเหมาะสม จะต้องได้รับการยอมรับ ความเคารพ
และการส่งเสริมสนับสนุน พร้อมไปกับการปฏิบัติตามภาระหน้าที่ซึ่งเป็นพันธะผูกพันของบรรดา
ประชาชนทุกคน (6) • ในกรณีของการปฏิบัติตามภาระหน้าที่นั้น นับเป็นสิ่งที่ดีที่ย้ำเตือนถึง
หน้าที่ในการสนับสนุนทางด้านวัตถุประสงค์และการให้บริการแก่ชุมชนทางการเมือง ซึ่งจำเป็นต่อ
การสร้างประโยชน์ส่วนรวม • บรรดาผู้ปกครองบ้านเมืองต้องระมัดระวังที่จะไม่ขัดขวางการ
พัฒนาของครอบครัว สังคม และกลุ่มด้านวัฒนธรรมต่างๆ รวมถึง ที่เป็นกลุ่มหรือองค์กรชั้นกลาง
และไม่ควรที่จะบั่นทอนโอกาสในการจัดกิจกรรมที่ถูกต้องและสร้างสรรค์ พวกเขาควรที่จะเต็มใจ
ในการแสวงหามากกว่าที่จะส่งเสริมให้จัดกิจกรรมดังกล่าวอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย • ในเรื่อง
นี้ พลเมืองทั้งที่เป็นรายบุคคลและที่เป็นกลุ่มต้องระมัดระวังที่จะไม่ให้อำนาจแก่หน่วยงานปกครอง
มากเกินไป ไม่ควรที่จะเรียกร้องเพื่อประโยชน์ส่วนตัวต่อหน่วยงานปกครองมากเกินไปความจริง
และไม่ถูกกาลเทศะ การกระทำเช่นนั้นนับเป็นการลดภาวะความรับผิดชอบของบุคคล ครอบครัว
และกลุ่มสังคมต่างๆ •

สภาพแวดล้อมอันซับซ้อนในยุคสมัยของพวกเราทำให้มีความจำเป็นที่หน่วยงานปกครอง
ต้องเข้าแทรกแซงในกิจการด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมบ่อยครั้งขึ้น เพื่อที่จะก่อให้เกิด
สภาพการณ์ที่พึงปรารถนา ซึ่งจะช่วยเหลือประชาชนและกลุ่มสังคมอย่างมีประสิทธิภาพในการ
แสวงหาความอยู่ดีมีสุขอย่างครบครันของมนุษย์ • อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างการขัด
เกลาทางสังคมและความเป็นอิสระกับการพัฒนาของบุคคลสามารถเข้าใจได้ในหลายรูปแบบตาม
ความหลากหลายทางศาสนาต่างๆ และวิวัฒนาการของพลเมือง • แต่เมื่อมีการจำกัดการใช้สิทธิ
ต่างๆ เป็นการชั่วคราวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เสรีภาพควรจะได้รับที่ฟื้นฟูกลับคืนมาในทันทีเมื่อ
สภาพการณ์เปลี่ยนแปลงไป • นอกจากนี้ นับเป็นการกระทำที่ไร้มนุษยธรรม หากหน่วยงาน
สาธารณะจะถอยกลับไปสู่ระบอบเผด็จการหรือใช้วิธีการรวบอำนาจแบบเบ็ดเสร็จ ซึ่งละเมิดต่อ
สิทธิของบุคคลและกลุ่มสังคม •

พลเมืองต้องปลูกฝังจิตตารมณ์แห่งความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และความจงรักภักดีของผู้รักชาติ
แต่ต้องไม่มีใจคับแคบ • นี่หมายความว่าพวกเขาต้องมุ่งความสนใจไปที่ประโยชน์ของครอบครัว
มนุษย์โดยรวม ร่วมเป็นหนึ่งเดียวกันด้วยความผูกพันที่หลากหลาย ซึ่งยึดโยงชาติพันธุ์ ประชากร
และประชาชาติต่างๆ ไว้ด้วยกัน •

คริสตชนทุกคนต้องตระหนักถึงกระแสเรียกเฉพาะตัวของพวกเขาภายในชุมชนด้านการเมือง • พวกเขามีหน้าที่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีด้วยสำนึกรับผิดชอบและการรับใช้เพื่อสร้างประโยชน์ส่วนรวม • ด้วยวิธีการนี้ พวกเขาได้แสดงให้เห็นอย่างเห็นรูปธรรมว่าอำนาจหน้าที่สามารถทำงานร่วมกันกับอริสราภาพ ความริเริ่มส่วนบุคคลกับความเป็นเอกภาพของระบบทางสังคมโดยรวม และคุณประโยชน์ของความเป็นหนึ่งเดียวกันกับความหลากหลายที่มีประสิทธิผล • พวกเขาต้องยอมรับถึงความชอบธรรมของความคิดเห็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาทางโลก และให้ความเคารพต่อประชาชนพลเมือง ซึ่งแม้จะรวมกันในลักษณะกลุ่มสังคม ได้ปกป้องความคิดเห็นของตนด้วยวิธีการที่สุจริต • ในส่วนของพวกเขา พรรคการเมืองต้องสนับสนุนสิ่งต่างๆ ซึ่งในวิจรรณญาณของพวกเขาเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อประโยชน์ส่วนรวม การให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ของตนอยู่เหนือผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสิ่งที่ยอมให้เกิดขึ้นไม่ได้ •

เราจำเป็นต้องระมัดระวังในการพัฒนาเกี่ยวกับพลเมืองและการเมือง ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญสูงสุดในปัจจุบันนี้สำหรับประชากรโดยรวม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อเยาวชน เพื่อที่พลเมืองทุกคนสามารถที่จะมีส่วนร่วมในวิถีชีวิตของชุมชนด้านการเมือง • บรรดาผู้ที่เหมาะสมหรือสามารถที่จะพัฒนาเป็นผู้ที่เหมาะสมควรจะต้องเตรียมตัวรับมือกับความยากลำบาก แต่ในขณะเดียวกันก็นับเป็นศิลปะอันสูงส่งของการเมือง (8) และควรที่จะพยายามฝึกฝนศิลปะแขนงนี้โดยไม่หวังประโยชน์ส่วนตัวหรือผลประโยชน์ทางวัตถุ • ด้วยความมีศีลธรรมจรรยาและปัญญาญาณ พวกเขาต้องกระทำการต่อต้านความอยุติธรรมและการกดขี่ข่มเหงทุกรูปแบบ ต่อต้านการครอบงำตามอำเภอใจโดยบุคคลหรือพรรคการเมือง และต่อโมหาคติใดๆ • พวกเขาควรที่จะอุทิศตนรับใช้ทุกคนด้วยความจริงใจและความเป็นธรรม อันที่จริง ด้วยความรักและความเพียรทน ซึ่งจำเป็นต่อวิถีชีวิตด้านการเมือง •

76. นับเป็นสิ่งที่สำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับสังคมพหุวัฒนธรรมโดยทั่วไปที่จะต้องมีความคิดที่ถูกต้องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนการเมืองกับพระศาสนจักร และการแบ่งแยกที่ชัดเจนระหว่างภารกิจที่คริสตชนต้องกระทำ ทั้งที่เป็นส่วนบุคคลและที่เป็นกลุ่ม ตามความรับผิดชอบของตนในฐานะพลเมืองที่ได้รับการนำทางจากมโนธรรมคริสตชน กับกิจกรรมที่กระทำร่วมกับผู้อภิบาลของพวกเขา อันเป็นกิจกรรมที่กระทำในนามของพระศาสนจักร

ด้วยเหตุผลด้านบทบาทและอำนาจหน้าที่ พระศาสนจักรไม่นำตนไปรวมเข้ากับชุมชนการเมือง หรือผูกพันกับระบอบการเมืองหนึ่งๆ แต่ประการใด • พระศาสนจักรเป็นทั้งสัญญาณและเครื่องคุ้มครองป้องกันภัยของคุณลักษณะเหนือธรรมชาติของบุคคลมนุษย์ในเวลาเดียวกัน •

ในด้านความเป็นองค์การ พระศาสนจักรและชุมชนการเมืองต่างเป็นสถาบันที่เป็นเอกเทศ และเป็นอิสระจากกัน • กระนั้นก็ตาม แม้จะมีชื่อเรียกที่แตกต่างกัน ทั้งสองต่างทุ่มเทให้กับ กระแสเรียกรายบุคคลและสังคมของมนุษย์คนเดียวกัน • ยิ่งทั้งพระศาสนจักรและชุมชนการเมือง ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างกันที่เข้มแข็ง โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมทั้งกาละเทศะและ สถานที่อันเหมาะสม การปฏิบัติรับใช้เพื่อประโยชน์สำหรับประชาชนทั้งหมดจะมีประสิทธิภาพเพิ่ม มากยิ่งขึ้น • ด้วยว่าขอบข่ายของมนุษย์มิได้จำกัดอยู่แต่เพียงความเป็นระเบียบเรียบร้อยทางฝ่าย โลก ในขณะที่ดำเนินชีวิตอยู่ในบริบทแห่งประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ แต่พวกเขายังคงถนอม รักษากระแสเรียกนิรันดรของเขาไว้ไม่มีเสื่อมคลาย • ในส่วนของพระศาสนจักรเอง พระศาสนจักร ได้รับการสถาปนาขึ้นจากความรักขององค์พระผู้ไถ่ มีส่วนทำให้เกิดการปกครองด้วยความ ยุติธรรมและความรักเมตตาภายในอาณาเขตของประเทศและระหว่างประเทศ • ด้วยการเทศน์ สอนถึงความจริงแห่งพระวรสาร และนำแสงสว่างแห่งหลักคำสอนและการเป็นประจักษ์พยานแบบ คริสต์ไปยังความมานะพยายามในทุกรูปแบบของมนุษย์เพื่อที่จะบรรลุถึงเป้าหมายอันมีคุณค่า พระศาสนจักรเคารพและส่งเสริมอิสรภาพทางการเมืองและความรับผิดชอบของพลเมือง •

บรรดาอัครสาวก ผู้ที่สืบทอดจากพวกท่าน และเหล่าผู้ที่ให้ความร่วมมือกับพวกท่านถูก ส่งไปประกาศถึงพระคริสตเจ้า พระผู้ช่วยให้รอดพ้นแก่มนุษยชาติ • พันธกิจการประกาศข่าวดี ของพวกเขา มีรากฐานอยู่ที่ฤทธานุภาพของพระเป็นเจ้า ซึ่งบ่อยครั้งแสดงให้เห็นถึงความแข็งแกร่ง แห่งพระวรสารด้วยความอ่อนแอของผู้เป็นประจักษ์พยาน • เหล่าบรรดาผู้อุทิศตนเพื่อพระวาจา ของพระเจ้าต้องใช้วิธีการและเครื่องมือต่างๆ ที่เหมาะสมกับพระวรสาร ซึ่งในหลายๆ กรณีแตกต่าง ไปจากวิธีการที่เห็นว่าเหมาะสมสำหรับนครแห่งมนุษยโลก •

อันที่จริง มีความผูกพันอย่างใกล้ชิดระหว่างสิ่งต่างๆ ทางโลกกับสภาพปัจจัยต่างๆ ของ มนุษย์ซึ่งอยู่เหนือโลกนี้ • พระศาสนจักรเองใช้ประโยชน์จากสิ่งต่างๆ ทางโลก ตราบเท่าที่จำเป็น ต่อภารกิจของพระศาสนจักรเอง • ในส่วนของพระศาสนจักรเอง พระศาสนจักรไม่ได้ไว้ว่างใจกับ สิทธิประโยชน์ที่คณะผู้ปกครองบ้านเมืองมอบให้ • พระศาสนจักรยอมแม้แต่จะสละสิทธิบาง ประการที่ได้รับมาโดยชอบธรรม หากเห็นเป็นการชัดเจนว่า การใช้สิทธิของพระศาสนจักรจะทำให้ เกิดความสงสัยในความจริงใจของพระศาสนจักรที่จะเป็นประจักษ์พยาน หรือว่าวิถีชีวิตใหม่ก็ เรียกร้องวิธีการใหม่ • อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ถูกต้องเพียงประการเดียวคือ ในทุกเวลาและในทุกหน แห่ง พระศาสนจักรควรมีอิสรภาพอย่างแท้จริงที่จะเทศน์สอนถึงข้อความเชื่อ สอนคำสอนด้าน สังคม แสดงบทบาทของตนต่อมวลมนุษยโดยอิสระ และประกาศคำวินิจฉัยด้านศีลธรรมสำหรับ

เรื่องต่างๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับระเบียบสังคม เมื่อมีความจำเป็นด้านสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลหรือ
ความรอดพ้นของดวงวิญญาณ • ในกรณีนี้ พระศาสนจักรควรจะใช้ประโยชน์จากเครื่องมือต่างๆ
ทั้งหมด แต่จำกัดอยู่เฉพาะเพียงที่สอดคล้องกับพระวรสาร และสัมพันธ์กับประโยชน์ส่วนรวม ตาม
เงื่อนไขของเวลาและสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันไป •

ในขณะที่ตั้งมั่นอยู่ในพระวรสารด้วยความซื่อสัตย์และมุ่งมั่นปฏิบัติภารกิจในโลกนี้ให้
บรรลุผล พระศาสนจักรซึ่งมีหน้าที่ในการอุปถัมภ์คำฐและยกระดับ (9) ทุกสิ่งที่เป็นความจริง ดีงาม
และสดสวยในชุมชนมนุษย์ จึงเสริมสร้างสันติสุขในท่ามกลางมวลมนุษย์เพื่อเทิดพระเกียรติมงคล
ของพระเป็นเจ้า (10) •

บทที่ 5

การก่อให้เกิดสันติภาพและส่งเสริมประชาคมนานาชาติ

77. ในยุคของชนรุ่นปัจจุบันที่มนุษย์ยังคงต้องทนทุกข์ทรมานจากความยากลำบากอย่างหนักหน่วง และมีความวิตกกังวลอันเนื่องมาจากการทำลายล้างจากสงครามหรือภัยคุกคามจากสงคราม ครอบครัวของมนุษย์ทั้งหมดต้องเผชิญกับช่วงเวลาวิกฤติอย่างยิ่งในขณะที่มนุษย์กำลังมุ่งหน้าไปสู่การเจริญเติบโตเต็มที่ • ในขณะที่เราค่อยๆ พัฒนาก้าวหน้าไปพร้อมกันและทุกแห่งหน และเริ่มตระหนักถึงความเป็นหนึ่งเดียวกันนี้มากขึ้น ครอบครัวนี้ไม่สามารถที่จะบรรลุถึงภารกิจในการสร้างโลกที่มีมนุษยธรรมอย่างแท้จริงสำหรับมนุษย์ทุกคนในทุกหนแห่งได้ หากเราแต่ละคนไม่อุทิศตนเองเพื่อสร้างสันติด้วยพลังกำลังที่ฟื้นคืนมาใหม่ • ดังนั้น สิ่งที่น่าทึ่งที่สุดคือ ชาวดีแห่งพระวรสาร ซึ่งสอดคล้องกับความมานะพยายามและความใฝ่ฝันอันสูงส่งยิ่งขึ้นของมนุษยชาติ ได้รับเอาความปรารถนาใหม่ในยุคสมัยของเรา ด้วยการประกาศว่า ผู้สร้างสันติย่อมเป็นสุข “เพราะเขาจะได้ชื่อว่าเป็นบุตรของพระเจ้า” (มธ 5 : 9) •

ด้วยเหตุนี้เอง ตามที่ได้ชี้ให้เห็นถึงความจริงแท้และความสูงส่งของสันติภาพและประณามความน่าสะพรึงกลัวของสงคราม สภาสังคายนาศาสนา ต้องการที่จะเรียกร้องด้วยสิ้นสุดจิตใจให้บรรดาคริสตชนร่วมมือกับมวลมนุษย์ โดยอาศัยความช่วยเหลือของพระคริสต์เจ้า พระผู้ประทานสันติสุข ในการสร้างสันติท่ามกลางพวกเขาบนพื้นฐานแห่งความยุติธรรมและความรัก และในการสร้างเครื่องมือแห่งสันติ •

78. สันติภาพไม่ได้เป็นเพียงแต่การไม่มีสงคราม ไม่ใช่สิ่งที่จะถูกลดทอนให้เหลือเป็นเพียงแต่การถ่วงดุลอำนาจระหว่างคู่ปรปักษ์ และไม่ใช่สิ่งที่จะเกิดขึ้นมาได้ด้วยอำนาจเผด็จการ • ในทางตรงกันข้าม สันติภาพเรียกร้องอย่างถูกต้องและเหมาะสมว่าเป็นปฏิบัติการของความยุติธรรม • สันติภาพเป็นผลมาจากความเป็นระเบียบที่ประกอบเป็นโครงสร้างของสังคมมนุษย์ โดยพระผู้สร้าง และดำเนินการให้เป็นจริงได้โดยมนุษย์และกระหายหาความยุติธรรมที่มากยิ่งขึ้นกว่าแต่ก่อน • ประโยชน์ส่วนรวมของมนุษยชาติพบความหมายอันสูงสุดในกฎบัญญัติอันเป็นนิรันดร์ • แต่เนื่องจากความปรารถนาอย่างเป็นรูปธรรมต่อประโยชน์ส่วนรวมนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา สันติภาพที่เกิดขึ้นแล้วไม่อาจจะดำรงอยู่ได้ตลอดไป แต่ต้องได้รับการสรรค์สร้างขึ้นโดยไม่รู้จักสิ้น • นอกจากนี้ ด้วยเหตุที่เจตจำนงของมนุษย์คลอนแคลนและเสียหายเพราะความบาป การที่จะบรรลุถึงสันติภาพจำเป็นต้องมีการควบคุมกำกับกิลเลสตันหาและมีการสอดส่องดูแลหน่วยงานปกครองที่ขอบด้วยกฎหมายอยู่เสมอ •

แต่สิ่งนี้ยังไม่เพียงพอ • สันติภาพในโลกนี้ไม่อาจจะเกิดขึ้นได้นอกจากความอยู่ดีมีสุขของมนุษย์แต่ละคนจะได้รับการปกป้องคุ้มครอง และมนุษย์แบ่งปันจิตวิญญาณและพรสวรรค์ของพวกเขาแก่กันและกันอย่างอิสระและด้วยความไว้วางใจ • ความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะให้ความเคารพต่อมนุษย์คนอื่น ประชากรกลุ่มอื่น และศักดิ์ศรีของพวกเขา รวมถึง การปฏิบัติด้วยความระมัดระวังตามหลักภราดรภาพเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างแท้จริงต่อการสร้างสันติ • ดังนั้นสันติภาพจึงเป็นเหมือนกับผลของความรัก ซึ่งจะบังเกิดผลยิ่งใหญ่เกินกว่าที่ความยุติธรรมจะก่อให้เกิดขึ้น •

สันติภาพฝ่ายโลกซึ่งเกิดจากความรักต่อเพื่อนมนุษย์เป็นเครื่องหมายแสดงถึงและเป็นผลของสันติสุขของพระคริสตเจ้าซึ่งแผ่กระจายออกมาจากพระเป็นเจ้าพระบิดา • เพราะด้วยกางเขนของพระบุตรผู้ทรงเสด็จมาบังเกิดในโลกนี้ เจ้าชายแห่งสันติได้ทำให้มนุษย์ทั้งมวลกลับคืนดีกับพระเป็นเจ้า • ดังนั้น ด้วยการรื้อฟื้นความเป็นหนึ่งเดียวของมนุษย์ทั้งมวลให้กลับเป็นประชากรเดียวและบุคคลเดียว พระองค์ทรงขจัดความเกลียดชังด้วยพระกายของพระองค์ และหลังจากที่ทรงได้รับเกียรติมงกุฎด้วยการกลับคืนพระชนมชีพแล้ว พระองค์ทรงเติมเต็มดวงใจของมนุษย์ด้วยจิตตารมณ์แห่งความรัก •

ด้วยเหตุผลนี้ บรรดาคริสตชนทั้งหลายจึงควรเร่งระดมสรรพกำลังกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยความรักตามความจริงเรียกร้อง และร่วมกับบรรดาผู้แสวงหาสันติภาพที่แท้จริงทั้งหลายในการวอนขอและสรรค์สร้างสันติภาพ •

โดยได้รับแรงบันดาลใจจากจิตตารมณ์เดียวกันนี้ เราต้องไม่ละเลยที่จะยกย่องผู้ที่ละทิ้งการใช้ความรุนแรงเพื่อที่จะปกป้องสิทธิของตน และผู้ที่เปลี่ยนมาใช้วิธีการป้องกันซึ่งผู้ที่อ่อนแอกว่าก็สามารถจะใช้วิธีการเดียวกันนี้ได้ ทั้งนี้ วิธีการนี้สามารถกระทำได้โดยไม่มีผลเสียหายต่อสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่นหรือของชุมชนเอง •

ตราบิตที่มนุษย์ยังมีบาป ภัยคุกคามจากสงครามจะยังคงกับพวกเขา และจะคงอยู่ตลอดไปจนกระทั่งพระคริสตเจ้าทรงกลับมาอีกครั้งหนึ่ง • แต่หากมนุษย์มีชัยชนะเหนือบาปด้วยความเป็นหนึ่งเดียวกันในความรัก มนุษย์จะสามารถมีชัยชนะเหนือความรุนแรงด้วย รวมถึงทำให้ถ้อยคำเหล่านี้จะเป็นความจริง “พวกเขาจะตีดาบให้เป็นฝาลไถนา ตีหอกให้เป็นเคียว นานาชาติจะไม่ยกดาบขึ้นต่อสู้กันอีก เขาจะไม่ศึกษายุทธศาสตร์อีกต่อไป” (อิสยาห์ 2:4) •

ส่วนย่อยที่ 1

การหลีกเลี่ยงสงคราม

79. ถึงแม้ว่าสงครามครั้งแล้วครั้งเล่าที่ผ่านมาได้สร้างความหายนะรุนแรงทั้งทางกายภาพและทางศีลธรรมแก่โลกของเรา ความหายนะจากสงครามยังคงเกิดขึ้นอยู่อย่างต่อเนื่องทุกวันในบางภูมิภาคของโลก • อันที่จริงแล้ว ปัจจุบันนี้อาวุธทุกประเภทที่คิดค้นขึ้นมาด้วยวิทยาการสมัยใหม่ถูกนำมาใช้ในสงคราม ลักษณะอันโหดเหี้ยมอำมหิตของสงครามทำให้เกิดภัยคุกคามที่คู่สงครามจะใช้วิธีการที่ป่าเถื่อนเกินกว่าที่เคยเป็นมาในอดีต • นอกจากนี้ ความซับซ้อนของโลกสมัยใหม่ และความสลับซับซ้อนของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเปิดช่องให้กับการสู้รบแบบกองโจรที่จะนำเอากลยุทธ์และการบ่อนทำลายแบบใหม่มาใช้ • ด้วยเหตุผลหลายประการการใช้วิธีการรุนแรงก่อการร้ายถือเป็นวิธีการใหม่ในการทำสงคราม •

เมื่อพิจารณาใคร่ครวญถึงสภาวะอันน่าเศร้าสลดใจของมนุษยชาติ สภาสังคายนาฯ ประารณาเหนือสิ่งอื่นใดทั้งหมดที่จะหวนกลับไปยึดถือพันธะผูกพันอันมั่นคงถาวรต่อกฎธรรมชาติสากลและหลักการที่เกี่ยวข้องกันทั้งปวง • มโนธรรมของมนุษย์เองเรียกร้องถึงหลักการเหล่านี้ อย่างหนักแน่นกว่าที่เคยเป็นมา • ดังนั้น การกระทำที่ขัดแย้งกับหลักการเหล่านี้โดยไตร่ตรองไว้ก่อน หรือการสั่งการให้กระทำได้กล่าวถึงเป็นความผิดร้ายแรง และผู้ที่โอนอ่อนผ่อนตามการกระทำได้กล่าวอย่างไม่เต็มหูลืมตายเป็นไม้อาจจะมีข้อแก้ตัวได้ • ในบรรดาการกระทำเหล่านี้ทั้งหมด สิ่งที่น่าอัปยศอดสูที่สุดคือ การกระทำที่มีการวางแผนให้มีวิธีการที่เป็นระบบเพื่อที่จะทำลายล้างประชาชน ชนชาติ หรือชนกลุ่มน้อยให้สูญสิ้นไป • การกระทำได้กล่าวจะต้องถูกประณามอย่างรุนแรงว่าเป็นอาชญากรรมอันน่าสยดสยอง • ความกล้าหาญของบรรดาผู้ที่ต่อต้านบุคคลที่ออกคำสั่งดังกล่าวโดยไม่เกรงกลัวและอย่างเปิดเผยสมควรที่จะได้รับการยกย่องอย่างสูงสุด •

ในประเด็นเกี่ยวกับสงคราม มีหลายๆ ประเทศได้ลงนามในสนธิสัญญาระหว่างประเทศ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทำให้กิจกรรมทางการทหารและผลกระทบที่ตามมาของการกระทำได้กล่าวลดความทารุณโหดร้ายลง • ข้อบังคับในสนธิสัญญาเหล่านี้จัดการกับปัญหาต่างๆ เช่น การดูแลทหารที่ได้รับบาดเจ็บและเชลยสงคราม • สนธิสัญญาในลักษณะนี้ต้องได้รับการถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด • อันที่จริงแล้ว สนธิสัญญาเหล่านี้ควรที่จะได้รับการปรับปรุงเพื่อที่ความน่าสะพรึงกลัวของสงครามจะได้ลดน้อยลงและอยู่ภายใต้การควบคุมอย่างได้ผล • มนุษย์ทุกคน โดยเฉพาะ

อย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนี้มีหน้าที่ที่จะต้องกระทำทุกวิถีทางเท่าที่พวกเขา
จะทำได้เพื่อให้การปรับปรุงเหล่านี้เกิดสัมฤทธิ์ผล • นอกจากนี้ ดูเหมือนจะเป็นสิ่งที่ถูกต้องที่
กฎหมายมีบทบัญญัติที่มีมนุษยธรรมสำหรับบุคคลที่ปฏิเสธที่จะจับอาวุธด้วยเหตุผลของความรู้สึก
ผิดชอบชั่วดี อย่างไรก็ตาม โดยมีข้อแม้ว่าพวกเขาจะต้องยินยอมที่จะทำงานรับใช้ชุมชนในทางใด
อื่นอีกทางหนึ่ง •

แน่นอนว่า เรายังไม่สามารถที่จะขจัดสงครามออกไปจากกิจกรรมของมนุษย์ได้อย่างถอน
รากถอนโคน • トラบเท่าที่ภัยคุกคามจากสงครามยังคงดำรงอยู่ และยังไม่มีความหมายใดที่มี
ประสิทธิภาพและมีอำนาจเพียงพอในระดับนานาชาติ รัฐบาลไม่อาจที่จะปฏิเสธสิทธิที่จะป้องกัน
ตนเองด้วยความชอบธรรมหากได้กระทำหมดทุกวิถีทางแล้วเพื่อยุติข้อขัดแย้งโดยสันติวิธี •
เจ้าหน้าที่ของรัฐและคนอื่นๆ ที่มีความรับผิดชอบต่อสาธารณชนมีหน้าที่ที่จะต้องทำการอันสำคัญ
ยิ่งยวดอย่างเอาจริงเอาจัง และคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชน ซึ่งได้มอบความไว้วางใจให้พวกเขา
ปกป้องดูแล • แต่การลงมือปฏิบัติการทางทหารเพื่อปกป้องประชาชนโดยชอบธรรมเป็นเรื่อง
หนึ่ง การใช้กำลังเอาชนะเข้ายึดครองประเทศอื่นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง • หรือในทำนองเดียวกัน
เพียงแต่ข้อเท็จจริงที่ว่าสงครามเกิดขึ้นโดยความไม่สบายใจไม่ได้หมายความว่าทุกสิ่งจะเป็นเรื่อง
ถูกต้องสำหรับคู่สงคราม •

เช่นเดียวกัน บรรดาผู้ที่อุทิศตนรับใช้ประเทศชาติด้วยการเป็นทหารควรจะต้องถือว่าพวกตน
เป็นผู้คุ้มครองดูแลความปลอดภัยและอิสรภาพของประชาชน • トラบเท่าที่พวกเขาปฏิบัติหน้าที่
นี้อย่างเหมาะสม พวกเขาสามารถมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการสร้างสันติภาพ •

80. ความหวาดกลัวและความวิตกกังวลของสงครามเพิ่มขยายขึ้นอย่างมากมาด้วยการ
เพิ่มขึ้นของอาวุธวิทยาศาสตร์ • ด้วยเหตุที่การสงครามที่เกี่ยวข้องกับอาวุธเหล่านี้ก่อให้เกิดการ
ทำลายล้างในวงกว้างและไม่มีที่แยกแยะใดๆ ดังนั้นจึงเป็นไปได้ที่จะเป็นการป้องกันตนเอง
โดยชอบธรรมอีกต่อไป • อันที่จริง ถ้าหากอาวุธชนิดที่สามารถพบได้ในคลังแสงของประเทศ
มหาอำนาจทั้งหลายถูกนำมาใช้เต็มอัตราศึก การสังหารหมู่แบบเบ็ดเสร็จและการตอบโต้พร้อมกัน
ของอีกฝ่ายหนึ่งย่อมจะเกิดตามมา โดยไม่ต้องกล่าวถึงการทำลายล้างที่จะแพร่กระจายไปทั่วโลก
และผลกระทบต่อเนื่องซึ่งมีอันตรายถึงตายจะเกิดขึ้นทั่วไปโดยการใช้อาวุธในลักษณะเดียวกันนี้ •

ปัจจัยที่ควรคำนึงถึงทั้งหลายเหล่านี้ผลักดันเราให้ประเมินผลกระทบของสงครามด้วย
ทัศนคติใหม่โดยสิ้นเชิง (1) • มนุษย์ในยุคสมัยของเราต้องตระหนักว่าพวกเขาจำเป็นต้องคิด

ถึงความมีดีมนจากผลของสงคราม เพราะอนาคตขึ้นอยู่กับใจของพวกเขาในวันนี้ •

โดยคำนึงถึงความจริงเหล่านี้ สภาพระสังฆราชศักดิ์สิทธิ์สูงสุดนี้ขอร่วมประณามสงครามเบ็ดเสร็จดังที่พระสันตะปาปาหลายพระองค์ได้ทรงประกาศไว้ก่อนนี้แล้ว (2) และขอประกาศแถลงการณ์ดังต่อไปนี้ •

การทำสงครามใดๆ ที่มุ่งจะทำลายเมืองทั้งเมืองซึ่งครอบคลุมอาณาบริเวณอันกว้างขวางตลอดจนประชากรที่อาศัยอยู่ในเมืองนั้นโดยไม่แยกแยะเป้าหมายเป็นอาชญากรรมต่อพระเป็นเจ้าและต่อมนุษยชาติเอง • การกระทำดังกล่าวสมควรแก่การประณามอย่างโจ่งแจ้งและไม่ลังเล •

ลักษณะเฉพาะของภัยอันตรายจากการสงครามสมัยใหม่ประกอบด้วยสิ่งเหล่านี้คือ มันทำให้ผู้ครอบครองอาวุธวิทยาศาสตร์สมัยใหม่มีโอกาสกระทำสิ่งชั่วร้ายเลวทรามดังกล่าว โดยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องกันไม่มีหยุดยั้ง มันสามารถผลักดันให้มนุษย์ตัดสินใจกระทำสิ่งที่โหดร้ายป่าเถื่อนที่สุด • สิ่งทั้งหลายเหล่านี้ไม่ควรที่จะเกิดขึ้นจริงในอนาคต บรรดาพระสังฆราชจากทั่วโลกที่มาประชุมกันนี้ขอวิงวอนต่อมนุษยทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้นำทหารให้ระลึกรู้ถึงความรับผิดชอบอันใหญ่หลวงต่อเบื้องพระพักตร์พระเป็นเจ้าและต่อมนุษยชาติทั้งปวง •

81. ที่แน่นอนคือ อาวุธวิทยาศาสตร์ทั้งหลายไม่ได้ถูกสะสมไว้เพื่อใช้ในการสงครามแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น • เนื่องจากแสนยานุภาพในการป้องกันของประเทศหนึ่งๆ ขึ้นอยู่กับความสามารถในการตอบโต้การโจมตีได้อย่างฉับพลันทันที การสะสมอาวุธ ซึ่งเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี ทำหน้าที่ซึ่งจนกระทั่งบัดนี้ยังไม่รู้ถึงสาเหตุ เหมือนกับเครื่องมือที่ยังการโจมตีที่อาจจะเกิดขึ้นได้จากศัตรู • หลายๆ คนอ้างว่ากระบวนการนี้เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการรักษาสันติภาพในลักษณะหนึ่งระหว่างประเทศทั้งหลายในยุคปัจจุบัน •

ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวิธีการป้องปรามนี้จะเป็นอย่างไรก็ตาม มนุษย์ควรจะตระหนักว่าการแข่งขันสะสมอาวุธซึ่งหลายๆ กำลังกระทำอยู่นี้ไม่ใช่วิธีการที่ปลอดภัยที่สุดในการรักษาสันติภาพที่ยั่งยืน อีกทั้งสิ่งที่เรียกว่าการรักษาสมดุลที่เป็นผลจากการแข่งขันสะสมอาวุธนี้ไม่ใช่สันติภาพที่แน่นอนและแท้จริง • แทนที่จะถูกขจัดให้หมดสิ้นไปด้วยวิธีการนั้น ความสุ่มเสี่ยงที่มูลเหตุของการปะทุของสงครามกลับค่อยๆ ลุกกลามใหญ่โตยิ่งขึ้น • ในขณะที่งบประมาณมหาศาลต้องหมด

ไปกับการพัฒนาอาวุธใหม่ๆ เรายังไม่สามารถพัฒนาวิธีการรักษาความทุกข์ระทมหลายๆ ชนิดที่
ทำอันตรายต่อผู้คนอยู่ทั่วโลก • ความขัดแย้งระหว่างประเทศต่างๆ ในโลกยังไม่ได้รับการเยียวยา
อย่างแท้จริงและเต็มที่ ตรงกันข้าม ความขัดแย้งเหล่านี้กลับแพร่กระจายไปยังส่วนอื่นๆ ของโลก •
วิธีการใหม่ๆ ที่มีพื้นฐานจากการปฏิรูปทัศนคติต้องกระทำโดยมุ่งที่จะขจัดกับดักนี้ออกไป และ
ปลดปล่อยโลกจากความวิตกกังวลโดยอาศัยการฟื้นฟูสันติภาพที่แท้จริง •

ดังนั้น เรายังกล่าวอีกครั้งหนึ่งว่า การแข่งขันสะสมอาวุธเป็นกับดักที่เป็นอันตรายอย่าง
ยิ่งยวดต่อมนุษยชาติ เป็นกับดักที่หลอกให้ผู้ยากไร้ตกหลุมพรางในระดับที่เหลือจะทนได้ • สิ่ง
ที่น่ากลัวมากคือ ถ้าหากการแข่งขันยังคงดำเนินต่อไป ในที่สุด การแข่งขันนี้ก็จะแพร่กระจายความ
วิบัติร้ายแรงทั้งปวงซึ่งบัดนี้ได้ก่อตัวขึ้นแล้วจากการแข่งขันนี้ • โดยได้รับการเตือนจากภัยพิบัติ
ต่างๆ ซึ่งมนุษยชาติก่อให้เกิดขึ้น ขอให้เราใช้บทเรียนที่เราได้รับจากเหตุการณ์ข้างต้นและเป็นสิ่งที่
เราต้องรู้สึกขอบคุณพระเจ้าที่ทำให้เราตระหนักมากขึ้นถึงความรับผิดชอบของเราเอง และแสวงหา
วิธีการที่จะแก้ปัญหาความขัดแย้งในลักษณะที่สมกับความเป็นมนุษย์มากขึ้น • พระญาณ
สอดส่องของพระเป็นเจ้าเรียกร้องอย่างเร่งด่วนให้เราปลดปล่อยตนเองเป็นอิสระจากความเป็น
ทาสของสงครามที่ดำเนินมายาวนานหลายชั่วอายุคน • ถ้าหากเราปฏิเสธที่จะปฏิบัติดังนี้ เราไม่
อาจจะรู้ได้เลยว่าเส้นทางอันชั่วร้ายที่เรามุ่งหน้าไปนี้จะจบลงที่ใด •

ดังนั้น หน้าที่อันชัดเจนของเราคือ เราต้องพยายามอย่างหนักในการทำงานเพื่อให้บรรลุถึง
ยุคสมัยที่สงครามทั้งหลายเป็นสิ่งผิดกฎหมายโดยสิ้นเชิงด้วยความเห็นชอบของนานาชาติ •
เป้าหมายนี้จำเป็นอย่างไม่มีข้อสงสัยที่จะต้องมีการสถาปนาหน่วยงานสาธารณะสากลบางอย่างที่
ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่าย และได้รับมอบอำนาจจากทุกประเทศในการปกป้องคุ้มครองความ
มั่นคงปลอดภัย การเอาใจใส่ดูแลความยุติธรรม และความเคารพต่อสิทธิทั้งปวง • แต่ก่อนที่
ความหวังในการจัดตั้งหน่วยงานนี้จะบรรลุผล ศูนย์กลางนานาชาติสูงสุดที่มีอยู่แล้วต้องทุ่มเท
ทำงานอย่างเข้มแข็งเพื่อแสวงหาวิธีการที่ดีกว่าในการบรรลุถึงความมั่นคงปลอดภัยของส่วนรวม
• เนื่องจากสันติภาพจะต้องเกิดขึ้นจากความไว้วางใจซึ่งกันและกันของประเทศต่างๆ และไม่ใช่
การบังคับให้เกิดขึ้นด้วยความกลัวต่อกำลังอาวุธที่พร้อมจะนำออกมาใช้ได้ ทุกฝ่ายต้องทำงาน
หนักเพื่อยุติการแข่งขันสะสมอาวุธ และเริ่มต้นกระบวนการลดอาวุธที่แท้จริง อันที่จริงแล้ว
กระบวนการนี้ต้องไม่เป็นการกระทำเพียงลำพังฝ่ายเดียว แต่ทุกฝ่ายต้องดำเนินการด้วยอัตรา
ความก้าวหน้าที่เหมาะสมกันตามที่ได้ระบุไว้ในสนธิสัญญาระหว่างกัน และได้รับการสนับสนุนโดย
มาตรการป้องกันที่แท้และใช้การได้จริง (3) •

82. ในขณะที่เดียวกัน เราไม่ควรจะประเมินค่าต่ำเกินไปในความพยายามในการขจัดภัยอันตรายจากสงครามให้หมดสิ้นไปที่ได้เริ่มขึ้นและกำลังดำเนินการอยู่นี้ • ในทางตรงกันข้าม เราควรจะทำให้การสนับสนุนต่อความมุ่งมั่นที่ดีของบรรดาผู้นำหลายท่านซึ่งทำงานหนักเพื่อกำจัดสงครามที่พวกเขาซึ่งซึ่งให้หมดสิ้นไป • ถึงแม้ว่าบุคคลเหล่านี้จะมีภาระหน้าที่มากมายมหาศาลในตำแหน่งงานระดับสูงของพวกเขา กระนั้นก็ดีบุคคลเหล่านี้ได้รับแรงกระตุ้นจากความรับผิดชอบต่อการกิจการสร้างสันติซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งยวด แม้ว่าพวกเขาไม่สามารถที่จะละเลยต่อความซับซ้อนของประเด็นปัญหาที่เป็นอยู่นี้ • พวกเราควรจะวอนขอพระเป็นเจ้าด้วยความลูกร้อนให้ประทานพลังกำลังแก่บุคคลเหล่านี้เพื่อที่จะก้าวหน้าไปด้วยความพากเพียร และพยายามดำเนินการด้วยความกล้าหาญเพื่อสร้างสันติภาพอย่างยั่งยืนแข็งแรงต่อไป • สิ่งนี้เป็นงานแห่งความรักสูงสุดเพื่อมนุษยชาติ • ปัจจุบันนี้มีข้อเรียกร้องที่แน่ชัดให้บรรดาผู้นำเหล่านี้ขยายความคิดและเจตคติของพวกเขาข้ามพ้นไปจากพรมแดนประเทศของพวกเขา ให้พวกเขาปล่อยวางความเห็นแก่ประโยชน์ของประเทศของตนเองและความทะเยอทะยานที่จะมีอิทธิพลเหนือประเทศอื่นๆ และให้พวกเขาส่งเสริมความเคารพนับถืออย่างลึกซึ้งต่อมนุษยชาติทั้งหมด ซึ่งได้เริ่มบุกเบิกด้วยความอุตสาหะเพื่อที่จะสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันมากยิ่งขึ้น •

ปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับการสร้างสันติและการลดกำลังอาวุธได้รับการพิจารณาอย่างกว้างขวาง ยั่งยืนแข็งแรง และต่อเนื่อง • พร้อมกับการประชุมนานาชาติเพื่อที่จะจัดการกับปัญหาเหล่านี้ การศึกษาดังกล่าวควรจะนับเป็นก้าวแรกในการแก้ปัญหาที่ร้ายแรงเหล่านี้ และควรจะได้รับส่งเสริมอย่างเร่งด่วนมากขึ้นกว่าที่เคยเป็นมา เพื่อให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมในอนาคต •

อย่างไรก็ตาม มนุษย์ควรจะมีระมัดระวังไม่มอบความรับผิดชอบของพวกเขาไว้แต่กับความอุตสาหะพยายามของบางคน โดยที่ไม่ได้ใส่ใจดูแลต่อทำที่ของตนเองเลย • ด้วยว่าเจ้าหน้าที่ทั้งหลายของรัฐ ซึ่งต้องทำทั้งการรับประกันความผาสุกของประชาชนของพวกเขาและการส่งเสริมสิ่งดีงามสำหรับบรรดานานาชาติ ต่างต้องพึ่งพาอาศัยความคิดเห็นและความรู้สึกส่วนใหญ่ของประชาชนเป็นอย่างมาก • ไม่ใช่สิ่งที่ดีเลยหากพวกเขาจะต้องทำงานสร้างสันติในท่ามกลางความรู้สึกของการมุ่งร้าย การดูหมิ่นดูแคลน และความไม่ไว้วางใจกัน รวมถึง การเหยียดเชื้อชาติและการยึดติดในอุดมการณ์ ยังคงแบ่งแยกมนุษย์ และจัดวางพวกเขาเป็นฝักเป็นฝ่ายที่ขัดแย้งต่อผู้กัน • ด้วยเหตุนี้ จึงมีความจำเป็นเหนือสิ่งอื่นใดทั้งหมดที่จะต้องรื้อฟื้นการให้การศึกษ้อบรมเกี่ยวกับทัศนคติ และการสร้างแรงบันดาลใจใหม่ให้แก่ประชาชนโดยทั่วไป • บรรดาผู้ที่อุทิศตนทำงานเพื่อการจัดการศึกษาอบรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้การศึกษแก่บรรดาเยาวชนหรือบรรดาผู้ที่ผู้นำทางความคิดของสาธารณชน ควรตระหนักว่าภารกิจที่สำคัญที่สุดของพวกเขา

เขาคือการให้คำชี้แนะแก่ทุกคนถึงทัศนคติอันมีชีวิตชีวาต่อสันติภาพ • อันที่จริง เราทุกคนจำเป็นต้องกลับใจมองโลกทั้งใบในมุมมองใหม่ รวมถึงภารกิจทั้งหลายที่เราสามารถกระทำโดยพร้อมเพรียงกันเพื่อประโยชน์สุขที่ดีขึ้นของมนุษยชาติ •

แต่เราไม่ควรปล่อยให้ความหวังจอมปลอมหลอกให้เราหลงเชื่อ • เพราะนอกเสียจากว่าความเป็นปฏิปักษ์ต่อกันและความเกลียดชังจะถูกขจัดให้หมดไป และเราสามารถบรรลุถึงข้อตกลงอันหนักแน่นและชัดเจนเกี่ยวกับสันติภาพของโลกในอนาคต มนุษยชาติซึ่งกำลังตกอยู่ในท่ามกลางวิกฤตการณ์ที่เป็นอันตรายอย่างยิ่ง ถึงแม้ว่าโดยธรรมชาติพวกเขาจะมีความรู้อันโดดเด่น บางทีพวกเขาถูกชักพาไปสู่ห้วงเวลาแห่งความท้อแท้สิ้นหวัง ซึ่งพวกเขาจะไม่พานพบกับสันติสุข ยกเว้นแต่สันติสุขแห่งความตายอันน่าสะพรึงกลัว • แต่ในขณะที่เรากล่าวดังนี้ พระศาสนจักรของพระคริสตเจ้าที่ดำรงอยู่กับพวกเราในยุคสมัยแห่งความวิตกกังวลนี้ไม่เคยหยุดที่จะหวังด้วยความหนักแน่นถึงสิ่งที่ดีที่สุด • พระศาสนจักรมุ่งมั่นที่จะนำเสนอต่อผู้คนในยุคสมัยของเราครั้งแล้วครั้งเล่า ทั้งเมื่อมีโอกาสและเมื่อไม่มีโอกาส ถึงขำดีที่ว่า “ขณะนี้คือเวลาที่เหมาะสมที่จะกลับใจ ดูเถิด ขณะนี้คือวันแห่งความรอดพ้น” (4) •

ส่วนย่อยที่ 2

การจัดตั้งประชาคมนานาชาติ

83. เพื่อที่จะสถาปนาสันติภาพอยู่เหนือสิ่งอื่นใด ต้นเหตุแห่งความขัดแย้งทั้งปวงของมวลมนุษยชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความอยุติธรรมซึ่งยั่วยุให้เกิดสงครามต้องถูกขจัดถอนรากถอนโคนไป • มีต้นเหตุแห่งสงครามเหล่านี้จำนวนไม่น้อยที่เกิดจากความไม่เสมอภาคอย่างมากในทางเศรษฐกิจและการผิดผ่อนไม่ลงมือกระทำในขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อที่จะเยียวยาปัญหาเหล่านี้ • อย่างไรก็ตาม ต้นเหตุแห่งความขัดแย้งอื่นๆ เกิดขึ้นจากความต้องการเข้าครอบงำ และการดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น • และหากเรามองลึกกลงไปถึงต้นตอแห่งความขัดแย้ง เราจะพบว่าสาเหตุเกิดมาจากความริษยา ความไม่ไว้วางใจ ความทะนงตน และกิเลสตัณหาลุ่มหลงตนเองอื่นๆ • มนุษย์ไม่อาจจะทนรับความแตกแยกมากมายของสิ่งที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ • ด้วยเหตุนี้เอง โลกจึงถูกรบกวนด้วยความขัดแย้งและความรุนแรงระหว่างมนุษย์อยู่เสมอ แม้ในยามที่ไม่มีสงคราม • นอกนั้น เนื่องจากความชั่วร้ายเดียวกันนี้ได้แฝงอยู่ในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศชาติต่างๆ ด้วยเช่นกัน เพื่อที่จะเอาชนะหรือป้องกันความชั่วร้ายนี้ไม่ให้เกิดขึ้น และควบคุมความรุนแรงที่ปะทุขึ้นให้อยู่ในขอบเขตจำกัด ประเทศต่างๆ จำเป็นจะต้องร่วมมือกันประสานประโยชน์และใกล้ชิดกันมากขึ้น

และร่วมกันจัดตั้งองค์กรระหว่างประเทศ และทำงานอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อยสรรคสรสร้างองค์กรที่จะส่งเสริมสันติภาพ •

84. ในแง่ของความผูกพันอันใกล้ชิดพึ่งพากันและกันมากขึ้นในทุกวันนี้ระหว่างสิ่งมีชีวิตทั้งหมดกับประชากรมนุษย์ที่อาศัยอยู่ในโลกนี้ การแสวงหาอันเหมาะสมและการบรรลุถึงประโยชน์ส่วนรวมสากลอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นจะต้องมีประชาคมระหว่างประเทศซึ่งจัดองค์กรในลักษณะที่เหมาะสมกับความรับผิดชอบในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อหลายๆ ภูมิภาคในโลกที่ยังคงต้องทนทุกข์ทรมานกับความต้องการอันสุดจะทันทนไหว •

เพื่อที่จะบรรลุถึงเป้าหมายนี้ องค์กรของประชาคมนานาชาติ ในส่วนของพวกเขา ต้องตอบสนองต่อความต้องการของมนุษย์ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันออกไป ทั้งในด้านของชีวิตสังคม เช่น แหล่งอาหาร สุขภาพ การศึกษา แรงงาน และในสภาพแวดล้อมพิเศษเฉพาะซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ในทุกหนแห่ง เช่น ความต้องการที่จะส่งเสริมพัฒนาการของประเทศกำลังพัฒนา หรือการบรรเทาสภาพการณ์อันยากลำบากของผู้ลี้ภัยซึ่งกระจัดกระจายไปทั่วโลกกำลังเผชิญอยู่ หรือช่วยเหลือเหล่าผู้อพยพและครอบครัวด้วย •

องค์กรระดับนานาชาติและระดับภูมิภาคที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วนั้นมีค่าคู่ควรกับมนุษยชาติอย่างแน่นอน • องค์กรเหล่านี้เป็นความพยายามในลำดับต้นที่จะวางรากฐานของประชาคมระดับนานาชาติของบรรดามนุษย์ที่ทำงานเพื่อหาวิธีแก้ปัญหาร้ายแรงในยุคสมัยของพวกเรา เพื่อกระตุ้นให้เกิดความก้าวหน้าทุกแห่งหน และเพื่อขจัดสงครามในทุกรูปแบบ • ในกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ พระศาสนจักรรู้สึกปลื้มปีติกับจิตตารมณ์แห่งภราดรภาพที่แท้จริง ซึ่งเจริญงอกงามขึ้นในระหว่างคริสตชนและผู้ที่ไม่ใช่คริสตชน ในขณะที่มนุษย์เพียรพยายามอย่างขยันขันแข็งมากขึ้นเพื่อที่จะบรรเทาความทุกข์ยากอันใหญ่หลวง •

85. ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของมนุษย์ในปัจจุบันนี้ยังเรียกร้องให้หรือฟื้นความร่วมมือระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้นในด้านเศรษฐกิจด้วย • ถึงแม้ว่าประชาชนเกือบทั้งหมดสามารถพึ่งตนเองได้ พวกเขายังคงไม่มีอิสระในลักษณะที่ต้องอาศัยพึ่งพาผู้อื่นเกินควร และยังไม่สามารถหลีกเลี่ยงภัยอันตรายของความยากลำบากรุนแรงซึ่งมีอยู่ภายในได้ •

การพัฒนาของประเทศหนึ่งๆ ต้องขึ้นอยู่กับความช่วยเหลือด้านบุคลากรและด้านการเงิน • พลเมืองของแต่ละประเทศต้องได้รับการเตรียมความพร้อมด้วยการศึกษาอบรมและการฝึก

อาชีพเพื่อที่จะปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจหลากหลายในการดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจและสังคม • แต่สิ่งนี้จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ ซึ่งเมื่อได้ให้ความช่วยเหลือแล้ว มิได้กระทำตัวเป็นเจ้านายคุณ แต่เป็นเพียงผู้ช่วยเหลือหรือเพื่อนร่วมงานเท่านั้น • ประเทศที่กำลังพัฒนาไม่สามารถที่จะจัดหาความช่วยเหลือทางวัตถุที่มีนัยสำคัญได้ นอกเสียจากว่าจะมีความเปลี่ยนแปลงโดยสิ้นเชิงต่อกระบวนการด้านพาณิชย์กรรมที่เป็นที่ยอมรับกันในโลกสมัยใหม่ • ประเทศที่ก้าวหน้ากว่าควรจะให้ความช่วยเหลืออื่นๆ ในลักษณะของเงินช่วยเหลือเงินกู้ หรือการลงทุนทางการเงินด้วยเช่นกัน • ความช่วยเหลือดังกล่าวควรจะมอบให้ด้วยความโอบอ้อมอารีและปราศจากความละโมภในด้านหนึ่ง และรับไว้ด้วยความซื่อสัตย์โดยแท้ครบถ้วนในอีกด้านหนึ่ง •

หากความเป็นระเบียบเรียบร้อยทางเศรษฐกิจที่แท้จริงจะได้รับการสถาปนาแพร่หลายไปทั่วโลก เราจะต้องยุติการค้ำกำไรงินคควร ความทะเยอทะยานของชนชาติ ความกระหายต่อความยิ่งใหญ่ทางการเมือง การมุ่งสะสมกองกำลังทหารและแสนยานุภาพ และการวางเล่ห์เพทุบายเพียงเพื่อเผยแพร่และยึดยึดยึดอุดมการณ์ทางการเมืองต่างๆ •

86. บรรทัดฐานต่างๆ ที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อความร่วมมือดังกล่าวมีดังต่อไปนี้ •

ก) ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายควรจะยอมรับความเจ็บปวดในการแสวงหาเป้าหมายของการพัฒนาที่จะแสดงออกและทำให้บรรลุถึงความเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ของประชาชนพลเมือง • พวกเขาควรตระหนักว่าความเจริญก้าวหน้าเกิดขึ้นและเติบโตได้ก็ด้วยการทำงานหนักและอัจฉริยภาพของประชาชาติเอง เพราะความเจริญต้องมีพื้นฐานไม่ใช่จากความช่วยเหลือจากต่างประเทศ แต่จากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของตนเองอย่างเต็มที่ และจากวิวัฒนาการของวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของพวกเขาเอง • ผู้ที่ปกติเป็นผู้นำมีอิทธิภาพเหนือผู้อื่นมากที่สุดควรจะมีคุณสมบัติเด่นในประเด็นเหล่านี้ •

ข) ในทางตรงข้าม ประเทศที่เจริญมากกว่ามีหน้าที่ที่สำคัญมากในการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศกำลังพัฒนาในการปฏิบัติตามหน้าที่รับผิดชอบที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น • ดังนั้น พวกเขาควรจะรู้สึกยินดีที่จะดำเนินการปรับด้านจิตวิญญาณและด้านวัตถุภายในท้องถิ่นของตนเองเสียใหม่ ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการทำให้ความร่วมมือในระดับนานาชาตินี้เป็นจริงขึ้นมา •

ด้วยเหตุนี้ ในการทำธุรกิจกับประเทศที่อ่อนแอและยากจน พวกเขาควรจะได้ใส่ใจให้ความเคารพในประเทศยากจนกว่าในเรื่องผลกำไรของประเทศเหล่านี้ เพราะประเทศเหล่านี้ต้องการรายได้ที่ได้รับจากการขายสินค้าที่ผลิตในประเทศของตนเพื่อค้ำจุนสถานะของตน •

ค) ประชาคมนานาชาติมีบทบาทในการประสานงานและส่งเสริมการพัฒนา แต่เป็นไปในลักษณะที่ทรัพยากรที่จะใช้ไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้รับการจัดสรรอย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่จะเป็นไปได้ • ในทำนองเดียวกับหน้าที่ของประชาคมนี้อยู่ โดยคำนึงถึงหลักการของการกระจายอำนาจ^๗ (Principle of Subsidiary) ประชาคมมีบทบาทในการวางระเบียบด้านความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจทั่วทั้งโลกให้เป็นไปตามบรรทัดฐานแห่งความยุติธรรม •

องค์กรที่เหมาะสมควรจะได้รับ การสถาปนาขึ้นเพื่อควบคุมดูแลกิจการเกี่ยวกับธุรกิจระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ธุรกิจกับประเทศกำลังพัฒนา และการชดเชยผลขาดทุนที่เกิดจากความไม่เสมอภาคมากเกินไประหว่างอำนาจของประเทศต่างๆ • องค์กรในลักษณะนี้ร่วมกับความช่วยเหลือทางเทคนิคในด้านวัฒนธรรมและการเงิน ควรจะมอบความช่วยเหลือที่ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายต้องการ เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ในการที่ประเทศเหล่านี้ดำเนินการพัฒนาเศรษฐกิจของพวกเขาเอง •

ง) ในหลายๆ กรณี มีความจำเป็นเร่งด่วนที่เราจะต้องฟื้นฟูโครงสร้างด้านเศรษฐกิจและสังคม • แต่เราต้องเฝ้าระวังข้อเสนอดังกล่าวเกี่ยวกับเทคนิควิธีในการแก้ปัญหาที่ไม่ถูกกาลเทศะ • นี่เป็นเรื่องจริงเป็นอย่างยิ่ง วิธีการแก้ปัญหาเหล่านั้นมอบความสะดวกสบายทางวัตถุให้แก่มนุษย์ แต่กลับเป็นสิ่งที่ขัดแย้งกับธรรมชาติและ การพัฒนาทางด้านจิตวิญญาณของมนุษย์ • ด้วยว่า “มนุษย์มิได้ดำรงชีวิตด้วยอาหารเท่านั้น แต่ดำรงชีวิตด้วยพระวาจาทุกคำที่ออกจากพระโอษฐ์ของพระเจ้า” (มธ 4:4) • ทุกภาคส่วนของครอบครัวมนุษย์มีทรัพย์สินสมบัติทางจิตวิญญาณที่พระเจ้าเป็นเจ้าของได้ทรงประทานให้แก่มนุษยชาติไว้ในตนเองและในขนบธรรมเนียมประเพณีอันดี แม้ว่าหลายคนอาจจะไม่ตระหนักถึงต้นกำเนิดของทรัพย์สินสมบัตินี้ •

87. ความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับยุคปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับบรรดาประชาชนเหล่านั้น ผู้ซึ่งนอกจากที่จะต้องประสบกับความทุกข์ยากลำบากต่างๆ แล้วพวกเขายังต้องแบกรับความกดดันที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเพราะการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร •

^๗ หลักการของการกระจายอำนาจ คือหน่วยงานกลางมีบทบาทหน้าที่รอง และจะทำเฉพาะงานที่หน่วยงานในระดับท้องถิ่นไม่สามารถทำได้เท่านั้น

มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องสำรวจ ด้วยความร่วมมือจากทุกฝ่ายอย่างเต็มที่และเอาจริงเอาจัง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากประเทศที่มั่งคั่งกว่า เพื่อที่จะหาหนทางในการจัดหาและแบ่งปันอาหาร อันเป็นปัจจัยที่จำเป็นสำหรับมนุษย์และการศึกษาอบรมที่เหมาะสมแก่ประชาคมมนุษย์ทั้งหมด • แต่ประชาชนบางกลุ่มจะสามารถปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของตนได้เป็นอย่างมาก ถ้าหากพวกเขาสามารถเปลี่ยนจากวิถีทำการเกษตรที่ล้าสมัยไปใช้วิธีการสมัยใหม่ โดยนำเทคนิควิธีเหล่านี้ไปใช้ด้วยความรอบคอบและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของตนเอง • ชีวิตของพวกเขาจะดีขึ้นด้วยเช่นกันด้วยการจัดระเบียบทางสังคมที่ดีขึ้นกว่าเก่า และจากระบบในการแบ่งสรรปันส่วนกรรมสิทธิ์ ในที่ดินที่ยุติธรรมขึ้นกว่าเดิม •

ภายในขอบเขตของอำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมของพวกเขา รัฐบาลมีสิทธิและหน้าที่อย่างไม่ต้องสงสัยในการที่จะจัดการกับปัญหาด้านประชากรในประเทศของตน ตัวอย่างเช่น ในเรื่องของการออกกฎหมายเพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตในสังคมและครอบครัว หรือเกี่ยวกับการอพยพของ ผู้คนในชนบทเข้ามาในเมือง หรือในประเด็นของระบบสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่และความต้องการของผู้คนในชนบท • เนื่องจากมนุษย์ในทุกวันนี้เฝ้าครุ่นคิดเกี่ยวกับปัญหานี้ และเดือดเนื้อร้อนใจกับปัญหานี้เป็นอันมาก จึงเป็นสิ่งอันพึงปรารถนาเป็นอย่างมากที่ผู้เชี่ยวชาญในแวดวงคาทอลิก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมหาวิทยาลัยต่างๆ จะริเริ่มและดำเนินการศึกษาและจัดทำโครงการในเรื่องทั้งหลายเหล่านี้ •

แต่มีคนเป็นจำนวนมากที่ยังคงยืนยันว่า การเพิ่มขึ้นของประชากรโลก หรืออย่างน้อยการเพิ่มขึ้นของประชากรในบางประเทศต้องได้รับการควบคุมอย่างขนานใหญ่โดยทุกวิถีทางที่เป็นไปได้ และโดยการแทรกแซงทุกรูปแบบจากหน่วยงานของรัฐ • ในประเด็นที่เกี่ยวกับความคิดเห็นดังกล่าวนี้ สภาฯ แห่งนี้ขอวิงวอนต่อทุกคนให้ต่อต้านวิถีแก้ปัญหาลักษณะขัดแย้งกับกฎศีลธรรมเช่นนี้ ไม่ว่าวิธีการดังกล่าวจะได้รับการสนับสนุนจากสาธารณชนหรือจากปัจเจกบุคคล หรือแม้แต่ในเวลาที่ใช้เป็นข้อบังคับแล้ว • เนื่องมาจากสิทธิที่จะแต่งงานและมีบุตรของมนุษย์ ซึ่งเป็นสิทธิที่ไม่สามารถยกให้ผู้อื่นได้ การตัดสินใจเกี่ยวกับจำนวนบุตรที่ต้องการจะมีจึงขึ้นอยู่กับวิจารณญาณอันเที่ยงตรงของพ่อแม่ และไม่ว่าจะเป็นการปล่อยให้เด็กต้องไม่ปลอดภัยให้เป็นการพิจารณาตัดสินใจของผู้มีอำนาจปกครอง • แต่เนื่องจากการตัดสินใจของพ่อแม่ที่ตั้งอยู่บนสมมุติฐานของการมีมโนธรรมที่เที่ยงตรง จึงเป็นความสำคัญอย่างสูงสุดที่จะต้องเปิดโอกาสให้ทุกคนได้พัฒนาความรับผิดชอบที่ถูกต้องและมีมนุษยธรรมอย่างแท้จริง ซึ่งเคารพต่อกฎของพระเจ้า และพิจารณาถึงบริบทของสถานการณ์และช่วงเวลานั้นๆ • แต่ในบางครั้ง การพัฒนานี้จะเกิดขึ้นได้จำเป็นต้องมีการปรับปรุงปัจจัยแวดล้อมด้านการศึกษาและสังคม และที่สำคัญกว่าทั้งหมดคือ การหล่อหลอม

อบรมด้านศาสนา หรืออย่างน้อยจะต้องมีการฝึกอบรมด้านจริยธรรมที่ครบถ้วน • นอกจากนี้
มนุษย์ควรจะได้รับข้อมูลอย่างละเอียดถี่ถ้วนถึงความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ในการแสวงหา
หนทางที่คู่สมรสสามารถที่จะกำหนดจำนวนบุตรของพวกเขา ด้วยวิธีการที่พิสูจน์มาอย่างดีแล้วว่า
ปลอดภัย และเป็นวิธีการที่พินิจพิเคราะห์จนแน่ใจแล้วว่าสอดคล้องกับหลักศีลธรรม •

88. บรรดาคริสตชนควรจะช่วยมือโดยสมัครใจและโดยเต็มใจในการสร้างความเป็น
ระเบียบเรียบร้อยระหว่างประเทศ ซึ่งรวมถึงความเคารพอย่างแท้จริงต่ออิสรภาพทั้งหมด และ
ภราดรภาพระหว่างมนุษย์ทุกคน • นี่เป็นสิ่งที่รีบด่วนกว่าสิ่งอื่นใดหมด เพราะคนส่วนใหญ่ในโลก
ยังคงทนทุกข์ทรมานจากความยากจนอย่างมาก จนเหมือนกับว่าพระคริสตเจ้าเองทรงเปล่ง
พระสุรเสียงจากบรรดาผู้ยากไร้เหล่านี้ร้องขอความเมตตาจากบรรดาสาธุศิษย์ • ฉะนั้น อย่า
ปล่อยให้มนุษย์ต้องอดสูใจ เพราะบางประเทศมีประชากรส่วนใหญ่ซึ่งถือว่าเป็นคริสตชนที่มี
ทรัพย์สินเงินทองมากมาย ในขณะที่คนอื่น ๆ ขาดแคลนปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต และต้อง
ทนทรมานจากความหิวโหย โรคภัยไข้เจ็บ และความทุกข์ลำเค็ญนานาประการ • จิตตารมณ์แห่ง
ความยากจนและความรักเมตตาเป็นเกียรติมงคลและเป็นประจักษ์พยานของพระศาสนจักรของ
พระคริสตเจ้า •

ดังนั้น บรรดาคริสตชนที่อาสาสมัครรับใช้เพื่อช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์คนอื่นและประเทศอื่น
ต้องได้รับการยกย่องและสนับสนุน • อันที่จริงแล้ว เป็นหน้าที่ของประชากรของพระเป็นเจ้าทั้ง
ปวงที่จะกระทำตามวาจาและแบบอย่างของบรรดาพระสังฆราช เพื่อบรรเทาทุกข์ยากในยุค
ปัจจุบันเท่าที่พวกเขาจะสามารถกระทำได้ • นอกนั้น ดังที่เป็นธรรมเนียมปฏิบัติของพระศาสน
จักรมาแต่โบราณ พวกเขาควรจะทำดังนี้จากส่วนหลักของทรัพย์สินสมบัติของพวกเขา และไม่เิน
จากสิ่งที่เกิดจากความต้องการแล้ว •

อย่างไรก็ตาม กระบวนการเก็บรวบรวมและแบ่งสรรปันส่วนความช่วยเหลือ โดยที่ไม่เป็น
กระบวนการที่ไม่ยืดหยุ่นและมีรูปแบบตายตัวโดยสิ้นเชิง ควรจะดำเนินต่อไปอย่างมีระเบียบในแต่
ละสังฆมณฑล ประเทศ และทั่วทั้งโลก • ที่ได้ก็ตามที่สะดวกที่จะทำได้ บรรดาคาทอลิกควร
ดำเนินกิจกรรมนี้ต่อไปโดยเป็นหนึ่งเดียวกันกับพี่น้องคริสตชนอื่นๆ • ด้วยว่าจิตวิญญาณแห่ง
ความรักเมตตาไม่ได้ห้าม แต่กลับสั่งการให้กระทำกิจการแห่งความเมตตาด้วยความรอบคอบและ
เป็นระบบระเบียบ • ดังนั้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบรรดาผู้ที่ตั้งใจจะอุทิศตนเองรับใช้ประเทศที่
กำลังพัฒนาทั้งหลายที่จะต้องได้รับการฝึกอบรมอย่างเหมาะสมจากสถาบันที่เหมาะสม •

89. ทั้งนี้ โดยเหตุที่ได้รับมอบภารกิจจากพระเป็นเจ้า พระศาสนจักรจึงเทศน์สอนถึง พระวรสารต่อมนุษยทั้งมวลและแจกจ่ายพระพรอันสูงค่า พระศาสนจักรมีส่วนร่วมในการทำให้ แน่ใจว่ามีสันติภาพในทุกหนแห่งบนโลกนี้ และสร้างความรักและแบ่งปันกันฉันพี่น้องในหมู่มวล มนุษย์ บนพื้นฐานอันมั่นคงโดยการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎแห่งสวรรค์และกฎธรรมชาติ • ดังนั้น เพื่อส่งเสริมและปลูกเร้าให้เกิดความร่วมมือกันในกลุ่มมวลมนุษย์ พระศาสนจักรต้องนำเสนออย่าง ชัดเจนต่อประชาคมนานาชาติ ทั้งผ่านทางช่องทางที่เป็นทางการของตนและผ่านทางความร่วมมือ อย่างเต็มที่และจริงใจกับบรรดาคริสตชนทั้งหลาย โดยที่ความร่วมมือนี้ได้รับแรงจูงใจหนึ่งเดียวมา จากความปรารถนาที่จะรับใช้ทุกคน •

สิ่งนี้จะเกิดมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นได้ ถ้าหากเหล่าศาสนิกชนที่เปี่ยมล้นด้วยจิตสำนึกใน ความรับผิดชอบของพวกเขาทั้งในแง่ที่เป็นมนุษย์และเป็นคริสตชน จะใช้อิทธิพลของตนเองที่มีต่อ สภาพแวดล้อมของพวกเขา เพื่อกระตุ้นให้เกิดความเต็มใจที่จะร่วมมือกับประชาคมนานาชาติ • เราต้องเอาใจใส่เป็นพิเศษ ทั้งในการจัดการศึกษาด้านศาสนาและด้านหน้าที่พลเมือง เพื่อ หล่อหลอมอบรมเยาวชนในเรื่องเหล่านี้ •

90. รูปแบบอันโดดเด่นของกิจกรรมระหว่างประเทศในส่วนของคริสตชนจะพบได้ในความ พยายามร่วมกัน ทั้งที่เป็นการส่วนบุคคลและที่เป็นกลุ่ม ซึ่งพวกเขาได้ทำคุณประโยชน์ให้แก่องค์กร ที่สถาปนาขึ้นแล้ว หรือที่กำลังจะจัดตั้งขึ้น โดยกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างประเทศต่างๆ • นอกจากนี้ ยังมีสมาคมคาทอลิกในระดับนานาชาติต่างๆ ซึ่งสามารถช่วยในหลายๆ ทางในการ สร้างสรรค์ประชาคมนานาชาติซึ่งเปี่ยมด้วยสันติสุขและภราดรภาพ • สิ่งเหล่านี้ควรจะได้รับ การเสริมแรงด้วยการเพิ่มจำนวนของผู้ร่วมงานที่มีคุณสมบัติเหมาะสมให้มากยิ่งขึ้น โดยการเพิ่ม ทรัพยากรที่จำเป็น และโดยการเสริมความแข็งแกร่งให้กับการประสานพลังของพวกเขา • ด้วยว่า ในทุกวันนี้ ทั้งการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและความต้องการต่อการเสวนาระหว่างกัน จำเป็นต้องอาศัยโครงการร่วมกันต่างๆ • นอกจากนั้น สมาคมเหล่านี้มีส่วนช่วยเป็นอย่างมากใน การพัฒนาอนาคตในระดับสากล ซึ่งเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับชาวคาทอลิก • พวกเขาช่วยสร้าง จิตสำนึกแห่งความเป็นเอกภาพสากลและความรับผิดชอบที่แท้จริง •

ในที่สุด เพื่อที่จะกระทำตามบทบาทหน้าที่ต่อประชาคมนานาชาติได้อย่างเหมาะสม บรรดาคาทอลิกจะแสวงหาความร่วมมือด้วยความกระตือรือร้นและด้วยท่วงทีเชิงบวก ทั้งกับ บรรดาพี่น้องที่ได้แยกจากกันซึ่งเราได้ประกาศยืนยันถึงข่าวดีแห่งความรักเมตตาพร้อมๆกับพวกเขา และกับบรรดามนุษย์ทั้งมวลที่ถวิลหาสันติภาพแท้ •

เมื่อพิจารณาถึงความยากลำบากอย่างใหญ่หลวงซึ่งยังคงทำให้มนุษย์ส่วนใหญ่ต้องเดือดเนื้อร้อนใจอยู่ในทุกวันนี้ สภาสังคายนา เห็นว่าเป็นโอกาสอันเหมาะสมที่องค์กรภายใต้พระศาสนจักรสากลจะได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมให้เกิดความยุติธรรมและความรักต่อบรรดาผู้ยากไร้ในทุกหนแห่งทั่วโลก • บทบาทขององค์กรนี้คือการกระตุ้นให้ชุมชนคาทอลิกส่งเสริมให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในภูมิภาคที่อดขัดขาดสน และเกิดความยุติธรรมทางสังคมในระดับนานาชาติ •

91. โดยอาศัยข้อมูลจากชุมทรัพย์แห่งคำเทศน์สอนของพระศาสนจักร ข้อเสนอของสภาแห่งนี้มุ่งที่จะช่วยเหลือมนุษย์ทุกคนในยุคสมัยของพวกเรา ไม่ว่าเขาจะเชื่อถึงพระเป็นเจ้าหรือไม่ได้ ยอมรับพระองค์อย่างเปิดเผย • หากนำมาปฏิบัติ ข้อเสนอเหล่านี้จะส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจที่คมชัดมากขึ้นเกี่ยวกับจุดหมายทั้งสิ้นของพวกเขา และดังนั้น จึงจะชักนำให้พวกเขาสรรค์สร้างโลกนี้ตามศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์อันโดดเด่นมากยิ่งขึ้น เพื่อแสวงหาภราดรภาพซึ่งเป็นคุณค่าสากลและมีรากฐานอันมั่นคงมากขึ้น และเพื่อตอบสนองต่อความจำเป็นและเร่งด่วนในยุคสมัยของเราด้วยความมุ่งมั่นที่เด็ดเดี่ยวและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันซึ่งถือกำเนิดมาจากความรัก •

เราไม่อาจจะปฏิเสธได้ว่าแผนงานของสภาสังคายนา นี้ เป็นแต่เพียงหนึ่งในแผนงานโดยทั่วไปในจำนวนอีกหลาย ๆ แผนงาน และเราตั้งใจที่จะให้เป็นเช่นนั้น เมื่อพิจารณาถึงความแตกต่างหลากหลายเป็นอันมากของสถานการณ์และรูปแบบของวัฒนธรรมมนุษย์ในโลก • อันที่จริงแล้ว ในขณะที่แผนงานนี้นำเสนอถึงคำเทศน์สอนที่ได้รับการยอมรับแล้วของพระศาสนจักร แผนงานดังกล่าวจำเป็นจะต้องมีการติดตามและขยายผล เพราะบางครั้งแผนการนี้ต้องรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง • กระนั้นก็ตาม เราต้องวางใจในพระวาจาของพระเป็นเจ้าและจิตตารมณ์แห่งพระวรสาร • ดังนั้น เราหวังว่าข้อเสนอหลายๆ ข้อของเราจะเป็นประโยชน์อย่างสำคัญต่อทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลังจากที่ข้อเสนอเหล่านี้ได้รับการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพการณ์และสภาพทางจิตใจในแต่ละประเทศโดยบรรดาสัตบุรุษ ภายใต้การแนะนำแนวทางของผู้อภิบาลของพวกเขา •

92. ด้วยเหตุที่พระศาสนจักรมีภารกิจที่จะฉายแสงแห่งพระวรสารให้กระจายไปทั่วโลก และสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันของมนุษย์ทั้งมวลไม่ว่าจะเป็นชนชาติ เชื้อชาติ หรือวัฒนธรรมใด ภายใต้พระจิตเจ้าหนึ่งเดียว พระศาสนจักรจึงยืนเด่นเป็นสัญลักษณ์แห่งความเป็นพี่เป็นน้องกันนั้น ซึ่งเปิดโอกาสให้มีการเสวนาอย่างตรงไปตรงมาและทำให้การเสวนานั้นมีพลังเข้มแข็ง •

ภารกิจดังกล่าวนี้เรียกร้องเป็นลำดับขั้นให้พวกเราปลูกฝังความเคารพซึ่งกันและกัน ความนับถือ และความกลมเกลียวภายในพระศาสนจักรเอง โดยการยอมรับอย่างเต็มที่ต่อความหลากหลายซึ่งชอบด้วยกฎหมาย • ดังนั้น ทุกคนที่รวมกันเป็นประชากรหนึ่งเดียวของพระเป็นเจ้า ทั้งผู้อภิบาลและบรรดาสัตบุรุษทั่วไป สามารถเข้าร่วมในการเสวนาที่ให้ผลอันอุดมกว่าที่เคยเป็นมา • ด้วยว่าพันธะผูกพันที่ยึดโยงบรรดาสัตบุรุษให้เป็นหนึ่งเดียวกันนั้นมีความแข็งแกร่งกว่าพลังใดๆ ที่จะแบ่งแยกพวกเขาออกจากกัน • ดังนั้น ขอให้มีความเป็นหนึ่งเดียวกันในสิ่งที่จำเป็น มีอิสรภาพในสิ่งที่ยังไม่เป็นที่ตกลงกัน และมีความรักเมตตาในทุกกรณี •

หัวใจของเราเปิดรับบรรดาพี่น้องและชุมชนต่างๆ ซึ่งยังไม่ได้อยู่ร่วมกันอย่างสมบูรณ์ด้วย อย่างไรก็ตาม เราเชื่อมโยงกับพวกเขาด้วยการประกาศยืนยันถึงพระบิดา พระบุตร และพระจิต และด้วยพันธะผูกพันแห่งความรักเมตตา • พวกเราต้องไม่ลืมว่าความเป็นหนึ่งเดียวกันของคริสตชนเป็นสิ่งที่หลายคนเฝ้ารอคอยและเป็นที่พึงปรารถนาในทุกวันนี้ รวมถึง ผู้ที่ไม่เชื่อในพระคริสตเจ้า ด้วยว่า ยิ่งความเป็นเอกภาพนี้เจริญก้าวหน้าไปสู่ความจริงและความรักด้วยการไตร่ตรองของพระจิตเจ้ามากขึ้น ความเป็นเอกภาพนี้จะยิ่งเป็นดั่งผู้ป่าวประกาศถึงความเป็นหนึ่งเดียวกันและสันติสุขของโลกโดยรวม • ดังนั้น โดยอาศัยความมานะพยายามร่วมกันและในแนวทางที่ในปัจจุบันนี้เหมาะสมมากยิ่งขึ้นต่อการที่จะบรรลุถึงเป้าหมายอันดีเลิศอย่างมีประสิทธิภาพ ขอให้พวกเรายอมรับความยากลำบากในการจัดรูปแบบชีวิตของเราตามแบบอย่างในพระวรสารมากขึ้นในทุกๆ วัน และด้วยเหตุนี้ จึงทำงานเหมือนกับเป็นพี่น้องกันในการรับใช้ครอบครัวมนุษย • ด้วยว่า ในพระเยซูคริสตเจ้า ครอบครัวนี้ได้รับเรียกให้เข้าร่วมเป็นครอบครัวของบุตรแห่งพระเป็นเจ้า •

เราคิดคำนึงอย่างจริงจังถึงมนุษย์ทุกคนที่เชื่อในพระเจ้า และผู้ซึ่งสงวนรักษาประเพณีซึ่งแฝงไว้ด้วยปัจจัยอันทรงคุณค่าด้านศาสนาและมนุษยธรรม • เราต้องการให้มีการสนทนาด้วยความจริงใจที่ผลักดันเราให้ยอมรับแรงกระตุ้นจากพระจิตเจ้าด้วยความสัตย์ซื่อและปฏิบัติตามด้วยความกระตือรือร้น •

ในส่วนของเรา ความปรารถนาต่อการเสวนาดังกล่าว ซึ่งสามารถที่จะนำเราไปสู่ความจริงโดยผ่านทางความรักเท่านั้น จะไม่กีดกันใครออกไป แม้ว่าเราจะต้องนำวิธีการที่เหมาะสมและรอบคอบมาใช้โดยไม่ต้องสงสัย • เราได้รวมบรรดาผู้ที่ปลูกฝังคุณลักษณะอันโดดเด่นของจิตวิญญาณมนุษย์เอาไว้ แต่ยังไม่ได้แสดงความขอบคุณต่อองค์ต้นกำเนิดของคุณลักษณะเหล่านี้ •

เราได้อบรมเอาไว้ด้วยบรรดาผู้ที่เปียดเบียนพระศาสนจักรและคุกคามพระศาสนจักรโดยหลากหลายวิธีการ • เนื่องจากพระเป็นเจ้าพระบิดาเป็นต้นกำเนิดและจุดมุ่งหมายของมนุษย์ทุกคน พวกเราจึงถูกเรียกให้เป็นพี่น้องกัน • ดังนั้น ถ้าหากพวกเราถูกเรียกให้ไปสู่จุดหมายปลายทางเดียวกัน ทั้งคนธรรมดาสามัญและนักบวช พวกเราสามารถและควรที่จะทำงานร่วมกันโดยไม่มี ความรุนแรง และความหลอกลวงเพื่อที่จะสรรค์สร้างโลกให้มีความสงบสุขอย่างแท้จริง •

93. โดยระลึกถึงพระวาจาของพระผู้เป็นเจ้าที่ว่า “ถ้าท่านมีความรักต่อกันทุกคนจะรู้ว่าท่านเป็นศิษย์ของเรา” (ยอห์น 13:35) บรรดาคริสตชนไม่อาจที่จะกระหายหาสิ่งอื่นใดอย่างแรงกล้ามากไปกว่า การรับใช้เพื่อนมนุษย์ในโลกปัจจุบันนี้ด้วยความมีใจกว้างและความสำเร็จที่เพิ่มพูนขึ้น • ดังนั้น โดยการถือข้อสัตย์ต่อพระวรสารและการใช้ประโยชน์จากความมั่งคั่งแห่งพระวรสาร โดยการเข้าร่วมกับมนุษย์ทุกคนที่รักและปฏิบัติความยุติธรรม คริสตชนได้ร่วมแบกรับภารกิจอันใหญ่หลวงที่จะต้องกระทำให้สำเร็จไปในโลกนี้ ภารกิจซึ่งเกี่ยวข้องกับภารกิจที่เราจะต้องคิดคำนึงถึงพระองค์ผู้ซึ่งจะพิพากษามนุษย์ทุกคนในวันสิ้นพิภพ •

ผู้ที่ร้องว่า “พระเจ้าข้า พระเจ้าข้า” นั้น มิใช่ทุกคนที่จะได้เข้าสู่อาณาจักรสวรรค์ได้ แต่ผู้ที่ปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระบิดาด้วยการตั้งใจมั่นลงมือทำงานที่อยู่เบื้องหน้านั้นแหละจะเข้าสู่สวรรค์ได้ • บัดนี้ ด้วยพระประสงค์ของพระบิดาที่อยู่ในตัวมนุษย์ทุกคน พวกเราน้อมรับพระคริสตเจ้า พระเชษฐาของพวกเราและรักพระองค์อย่างแท้จริง ทั้งด้วยวาจาและกิจการ • ดังนั้น โดยการเป็นประจักษ์พยานถึงความจริง พวกเราจะแบ่งปันรหัสธรรมแห่งความรักของพระบิดาเจ้าสวรรค์กับผู้อื่น • ด้วยเหตุนี้ มนุษย์ทั่วโลกจะได้รับการดลใจจากความหวังอันมีชีวิตชีวา ซึ่งเป็นพระพรจากพระจิตเจ้า ว่าสักวันหนึ่งในที่สุด พวกเขาจะได้พบกับสันติสุขและความสุขอย่างสมบูรณ์ในดินแดนของพระบิดาซึ่งสุกสว่างด้วยพระสิริมงคลของพระผู้เป็นเจ้า •

ขอพระสิริรุ่งโรจน์จงมีแด่พระเจ้า ผู้ทรงกระทำทุกอย่างได้ตามพระอำนาจที่แสดงพลังอยู่ในตัวเรามากกว่าที่เราอาจขอหรือคาดคิด • ขอพระสิริรุ่งโรจน์จงมีแด่พระองค์ในพระศาสนจักรและในพระคริสตเยซู ทุกยุคสมัยตลอดนิรันดร อาเมน (เอเฟซัส 3:20-21) •

หมายเหตุ

1. ธรรมนูญด้านการประกาศข่าวดีว่าด้วยพระศาสนจักรในโลกสมัยใหม่ (De Ecclesia in Mundo Huius Temporis) บัญญัติไว้เป็นสองส่วน กระนั้นก็ดี ทั้งสองส่วนประกอบขึ้นเป็นหนึ่งเดียวกัน • ในเชิงของการอธิบาย ธรรมนูญนี้เรียกว่า “งานอภิบาล” เพราะในขณะที่ตั้งอยู่บนหลักการตามข้อคำสอน ธรรมนูญนี้พยายามแสดงออกถึงความสัมพันธ์ระหว่างพระศาสนจักรกับโลกและมนุษย์ในยุคใหม่ • ผลลัพธ์ก็คือ ในด้านหนึ่ง ความคิดเห็นที่โอนเอียงไปในมิติอภิบาลได้รับการนำเสนอในส่วนแรก และในอีกด้านหนึ่ง ความคิดเห็นที่โอนเอียงไปทางข้อคำสอนได้รับการนำเสนอในส่วนที่สอง • ในส่วนแรก พระศาสนจักรได้ให้รายละเอียดของข้อคำสอนเกี่ยวกับมนุษย์ เกี่ยวกับโลกซึ่งเป็นบริบทแวดล้อมของการดำรงอยู่ของมนุษย์ และเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน • ในส่วนที่สอง พระศาสนจักรพิจารณาในรายละเอียดถึงแง่มุมที่หลากหลายของชีวิตสมัยใหม่และสังคมมนุษย์ พระศาสนจักรได้ให้ความสนใจเป็นพิเศษแก่คำถามและปัญหาต่างๆ ซึ่งในเรื่องต่างๆ ไปดูเหมือนจะมีความจำเป็นเร่งด่วนเป็นอันมากในยุคสมัยของเรา • ด้วยเหตุนี้ ในส่วนที่สอง เนื้อหาสาระที่ได้รับการพิจารณาในแง่ของหลักการตามข้อคำสอนจึงประกอบขึ้นจากปัจจัยที่แตกต่างหลากหลายกันไป • บางปัจจัยมีคุณค่าที่คงทนถาวร ปัจจัยอื่นๆ มีคุณค่าเพียงชั่วคราว • ดังนั้น ธรรมนูญนี้จึงควรจะถูกตีความตามบรรทัดฐานโดยทั่วไปของการตีความทางเทววิทยา • ผู้ตีความธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่สอง พึงระลึกไว้เสมอถึงสภาพแวดล้อมที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของเนื้อหาสาระที่กำลังพิจารณาอยู่นี้ •

2. เทียบ ยอห์น 18:37; มัทธีว 20:28; มาระโก 10:45 •

บทนำ

1. เทียบ โรม 7:14 และต่อจากนั้น •

2. เทียบ 2 โครินธ์ 5:15 •

3. เทียบ กิจการ 4:12 •

4. เทียบ ฮีบรู 13:8 •

5. เทียบ โคโลสี 1:15 •

ส่วนที่ 1

บทที่ 1

1. เทียบ ปฐมกาล 1:26; ปรีชาญาณ 2:23 •

2. เทียบ ปัญญาจารย์ 17:3-10 •

3. เทียบ โรม 1:21-25 •

4. เทียบ ยอห์น 8:34 •

5. เทียบ ดาเนียล 3:57-90 •

6. เทียบ 1 โครินธ์ 6:13-20 •

7. เทียบ 1 พงศกษัตริย์ 16:7; เยเรมีย์ 17:10 •

8. เทียบ ปัญญาจารย์ 17:7-8 •

9. เทียบ โรม 2:15-16 •

10. เทียบ พระสันตะปาปาปีโอที่ 12 กระแสพระราชดำรัสทางวิทยุเรื่องการหล่อหลอม
อบรมด้านมโนธรรมแบบคริสต์ที่ถูกต้องสำหรับบรรดาเยาวชน 23 มีนาคม 1952 AAS (1952)
หน้า 271 •

11. เทียบ มัทธีว 22:37-40; กาลาเทีย 5:14 •

12. เทียบ ปัญญาจารย์ 15:14 •

13. เทียบ 2 โครินธ์ 5:10 •
14. เทียบ *ปริชาฎาณ* 1:13; 2:23-24; *โรม* 5:21; *ยากอบ* 1:15 •
15. 1 *โครินธ์* 15:56-57 •
16. เทียบ พระสันตะปาปาปีโอที่ 11 *สมณสาสน์เรื่องพระผู้ไถ่* (Divini Redemptoris) 19 มีนาคม 1937 AAS 29 (1937) หน้า 65-106; พระสันตะปาปาปีโอที่ 12 *สมณสาสน์เรื่องเจ้าชายแห่งอัครสาวก* (Ad Apostolorum Principis) 29 มิถุนายน 1958 AAS 50 (1958) หน้า 601-614; พระสันตะปาปายอห์นที่ 23 *สมณสาสน์เรื่องพระแม่และพระอาจารย์* (Mater et Magistra) 15 เมษายน 1961 AAS 53 (1961), หน้า 451-453; พระสันตะปาปาปอลที่ 6 *สมณสาสน์เรื่องพระศาสนจักร* (Ecclesiam Suam) 6 สิงหาคม 1964 AAS 56 (1964), หน้า 651-653 •
17. เทียบ สภาสังคายนาวาติกันครั้งที่สอง *ธรรมนูญด้านหลักคำสอนว่าด้วยพระศาสนจักร* บทที่ 1 ข้อ 8 AAS 57 (1965), หน้า 12 •
18. เทียบ *ฟิลิปปี* 1:27 •
19. นักบุญออกัสติน *หนังสือคำสารภาพ* เล่มที่ I (Confession I) 1: PL 32, 661 •
20. เทียบ *โรม* 5:14; เทียบ แตร์ตุเลเรียน *การกลับคืนชีพ* (De carnis resurrectione) 6) “รูปร่างที่ได้จากดินโคลนมีจุดมุ่งหมายให้เป็นไปตามแบบพระคริสตเจ้า มนุษย์แห่งอนาคต” P. 2, 282; CSEL 47, หน้า 33, 1. 12-13 •
21. เทียบ 2 โครินธ์ 4:4 •
22. เทียบ สภาสังคายนาคอนสแตนติโนเปิลครั้งที่สอง บัญญัติ 7 “พระวจนาตถ์มิได้ทรงเปลี่ยนมารับธรรมชาติมนุษย์ อีกทั้ง พระวจนาตถ์มิได้ทรงรับเอาธรรมชาติมนุษย์” เดนซิงเกอร์ 219 (428); เทียบ รวมถึง สภาสังคายนาคอนสแตนติโนเปิลครั้งที่สาม “ด้วยว่าเช่นเดียวกับความศักดิ์สิทธิ์สูงสุดของพระองค์และธรรมชาติมนุษย์อันปราศจากมลทิน แม้จะถูกทำให้มีสภาพพระ

เป็นเจ้าของ มิได้ถูกทำลายไป (theotheisa ouk anerethe) แต่ยังคงดำรงอยู่ในสภาพและรูปแบบของชีวิตที่เหมาะสม” เดนซิงเกอร์ 291 (556); เทียบ สภาสังคายนาแห่งกาลเซดอน “โดยได้รับการยอมรับในสองลักษณะ โดยไม่มีความสับสนจากการเปลี่ยนแปลง การแบ่งสันปันส่วน หรือการแยกออก” เดนซิงเกอร์ 148 (302) •

23. เทียบ สภาสังคายนาคอนสแตนติโนเปิลครั้งที่สาม “และดังนั้นเจตจำนงแบบมนุษย์ของพระองค์ แม้จะถูกทำให้มีสภาพพระเป็นเจ้าของเจ้า มิได้ถูกทำลายไป” เดนซิงเกอร์ 291 (556) •

24. เทียบ ฮีบรู 4:15 •

25. เทียบ 2 โครินธ์ 5:18-19; โคโลสี 1:20-22 •

26. เทียบ 1 เปโตร 2:21; มัทธีว 16:24; ลูกา 14:27 •

27. เทียบ โรม 8:29; โคโลสี 3:10-14 •

28. เทียบ โรม 8:1-11 •

29. เทียบ 2 โครินธ์ 4:14 •

30. เทียบ ฟิลิปปี 3:19; โรม 8:17 •

31. เทียบ สภาสังคายนาวาติกันครั้งที่สอง ธรรมนูญด้านหลักคำสอนว่าด้วยพระศาสนจักร บทที่ 2 ข้อ 16 AAS 57 (1965), หน้า 20 •

32. เทียบ โรม 8:32 •

33. เทียบ พิธีกรรมสำหรับเทศกาลปัสกาในจารีตไบเซนไทน์ •

34. เทียบ โรม 8:15; กาลาเทีย 4:6; เทียบ ยอห์น 1:22 และยอห์น 3:1-2 •

บทที่ 2

1. เทียบ พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 สมณสาสน์เรื่องพระแม่และพระอาจารย์ (Mater et Magistra) 15 เมษายน 1961 AAS 53 (1961), หน้า 401-464; สมณสาสน์เรื่องสันติภาพในโลก (Pacem in Terris) 11 เมษายน 1963 AAS 55 (1963), หน้า 257-304; พระสันตะปาปาปอลที่ 6 สมณสาสน์เรื่องพระศาสนจักร (Ecclesiam Suam) 6 สิงหาคม 1964 AAS 54 (1964) หน้า 609-659 •
2. เทียบ ลูกา 17:33 •
3. เทียบ นักบุญโทมัส 1 คำสอนด้านจริยธรรม (Ethica Lect.) 1 •
4. เทียบ พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 สมณสาสน์เรื่องพระแม่และพระอาจารย์ (Mater et Magistra) 15 เมษายน 1961 AAS 53 (1961), p. 418; รวมถึง เทียบ พระสันตะปาปาปิโอที่ 11 สมณสาสน์เรื่องสี่สิบปี (Quadragesimo Anno) AAS 23 (1931), หน้า 222 และต่อจากนั้น •
5. เทียบ พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 สมณสาสน์เรื่องพระแม่และพระอาจารย์ (Mater et Magistra) AAS 53 (1961) •
6. เทียบ มาระโก 2:27 •
7. เทียบ พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 สมณสาสน์เรื่องสันติภาพในโลก (Pacem in Terris) AAS 55 (1963), หน้า 266 •
8. เทียบ ยากอบ 2:15-16 •
9. เทียบ ลูกา 16:18-31 •
10. เทียบ พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 สมณสาสน์เรื่องสันติภาพในโลก (Pacem in Terris) AAS 55 (1963), หน้า 299 และ 300 •

11. เทียบ *ลูกา* 6:37-38; *มัทธิว* 7:1-2; *โรม* 2:1-11; 14:10, 14:10-12 •
12. เทียบ *มัทธิว* 5:43-47 •
13. เทียบ *ธรรมนูญด้านหลักคำสอนว่าด้วยพระศาสนจักร* บทที่ II, ข้อ 9: AAS 57 (1965). หน้า 12-13 •
14. เทียบ *อพยพ* 24:1-8 •

บทที่ 3

1. เทียบ *ปฐมกาล* 1:26-27; 9:3; *ปรีชาญาณ* 9:3 •
2. เทียบ *สดุดี* 8:7 และ 10 •
3. เทียบ พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 *สมณสาสน์เรื่องสันติภาพในโลก* (Pacem in Terris) AAS 55 (1963), หน้า 297 •
4. เทียบ สมณสาสน์ถึงมนุษย์ทุกคนจากบรรดาพระสงฆ์ เมื่อเริ่มการสังคายนาวาติกันครั้งที่สอง 20 ตุลาคม 1962 AAS 54 (1962), หน้า 823 •
5. เทียบ พระสันตะปาปาปอลที่ 6 *พระราชดำรัสต่อคณะทูตานุทูต* 7 มกราคม 1965 AAS 57 (1965), หน้า 232 •
6. เทียบ *สภาสังคายนาวาติกันครั้งแรก ธรรมนูญด้านหลักคำสอนว่าด้วยความเชื่อคาทอลิก* บทที่ III เดนซิงเกอร์ 1785-1186 (3004-3005) •
7. เทียบ มอนซิเออร์ ปิโอบี ปัสกินี *ชีวิตและผลงานของกาลิเลโอ กาลิเลอี* (Vita e opere di Galileo Galilei) เล่ม 1 และ 2 สำนักพิมพ์วาติกัน (1964) •
8. เทียบ *มัทธิว* 24:13; 13:24-30 และ 36-43 •

9. เทียบ 2 โครินธ์ 6:10 •
10. เทียบ ยอห์น 1:3 และ 14 •
11. เทียบ เอเฟซัส 1:10 •
12. เทียบ ยอห์น 3:16; โรม 5:8 •
13. เทียบ กิจการ 2:36; มัทธิว 28:18 •
14. เทียบ โรม 15:16 •
15. เทียบ กิจการ 1:7 •
16. เทียบ 1 โครินธ์ 7:31; นักบุญอิเรเน ผู้กับลัทธินอกรีต (Adversus haereses) V, 36, PG, VIII, 1221 •
17. เทียบ 2 โครินธ์ 5:2; 2 เปโตร 3:13 •
18. เทียบ 1 โครินธ์ 2:9; 21: วิวรรณ์ 4-5 •
19. เทียบ 1 โครินธ์ 15:42 และ 53 •
20. เทียบ 1 โครินธ์ 13:8; 3:14 •
21. เทียบ โรม 8:19-21 •
22. เทียบ ลูกา 9:25 •

23. เทียบ พระสันตะปาปาปีโอที่ 11 สมณสาสน์เรื่องสี่สิบปี (Quadragesimo Anno) AAS 23 (1931), หน้า 207 •

24. บทเกริ่นนำของ งานฉลองของพระคริสตกษัตริย์ (The Feast of Christ the King) •

บทที่ 4

1. พระสันตะปาปาปอลที่ 6 สมณสาสน์เรื่องพระศาสนจักร (Ecclesiam Suam) III: AAS 56 (1964), หน้า 637-659 •

2. เทียบ ทิโต้ส 3:4: “ความรักต่อมนุษย์” •

3. เทียบ เอเฟซัส 1:3; 5:6; 13-14, 23 •

4. สภาสังคายนาวาติกันครั้งที่สอง ธรรมนูญด้านหลักคำสอนว่าด้วยพระศาสนจักร บทที่ I, ข้อ 8: AAS 57 (1965), หน้า 12 •

5. อ้างแล้ว บทที่ II, ข้อ 9: AAS 57 (1965), หน้า 14; เทียบ ข้อ 8: AAS ในเอกสารที่อ้างถึง, หน้า 11 •

6. อ้างแล้ว บทที่ I, ข้อ 8: AAS 57 (1965), หน้า 11 •

7. เทียบ อ้างแล้ว บทที่ IV, ข้อ 38: AAS 57 (1965), หน้า 43, พร้อมกับหมายเหตุ 120 •

8. เทียบ โรม 8:14-17 •

9. เทียบ มัทธีว 22:39 •

10. ธรรมนูญด้านหลักคำสอนว่าด้วยพระศาสนจักร บทที่ II, ข้อ 9: AAS 57 (1965), หน้า 12-14 •

11. เทียบ พระสันตะปาปาปีโอ 12 พระราชดำรัสต่อสหภาพนานาชาติแห่งสถาบันโบราณคดี ประวัติศาสตร์ และประวัติศาสตร์ศิลปะ (International Union of Institutes of Archeology, History and History of Art) 9 มีนาคม 1956 AAS 48 (1965), หน้า 212: “พระเจ้าผู้สถาปนา พระเยซูคริสตเจ้า มิได้มอบข้อบัญญัติใดๆ หรือกำหนดวัตถุประสงค์สำหรับความเป็นระเบียบเรียบร้อยทางวัฒนธรรมใดๆ • เป้าหมายที่พระคริสตเจ้าทรงประทานให้จำกัดอยู่แต่เพียงด้านศาสนาโดยแท้ ... • พระศาสนจักรต้องนำมนุษย์ไปหาพระเป็นเจ้า เพื่อที่จะได้มอบพวกเขาแก่พระองค์โดยไม่มีข้อแม้ใดๆ ... • พระศาสนจักรต้องไม่ละสายตาไปจากเป้าหมายเหนือธรรมชาติที่จำกัดอยู่เฉพาะในด้านศาสนา • ความหมายของกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้ ไปจนถึงข้อบัญญัติสุดท้ายในประมวลกฎหมายของพระศาสนจักร สามารถกระทำได้เพียงแต่ร่วมมือไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมกับเป้าหมายนี้” •

12. ธรรมนูญด้านหลักคำสอนว่าด้วยพระศาสนจักร บทที่ I, ข้อ 1: AAS 57 (1965), หน้า 5 •

13. เทียบ ฮีบรู 13:14 •

14. เทียบ 2 เธสะโลนิกา 3:6-13; เอเฟซัส 4:28 •

15. เทียบ อีสยาห์ 58: 1-12 •

16. เทียบ มัทธีว 23:3-23; มาระโก 7: 10-13 •

17. เทียบ พระสันตะปาปายอห์นที่ 23 สมณสาสน์เรื่องพระแม่และพระอาจารย์ (Mater et Magistra) IV: AAS 53 (1961), หน้า 456-457; เทียบ I: AAS ในเอกสารที่อ้างถึง, หน้า 407, 410-411 •

18. เทียบ ธรรมนูญด้านหลักคำสอนว่าด้วยพระศาสนจักร บทที่ III, n. 28: AAS 57 (1965), p. 35 •

19. อ้างแล้ว ข้อ 28: AAS loc. cit. pp. 35-36 •

20. เทียบ นักบุญแอมโบรส พรหมจารีย์ (De virginitate) บทที่ VIII, ข้อ 48: ML 16, 278
-
21. เทียบ ธรรมนูญด้านหลักคำสอนว่าด้วยพระศาสนจักร บทที่ II, ข้อ 15: AAS 57 (1965) หน้า 20 •
22. เทียบ ธรรมนูญด้านหลักคำสอนว่าด้วยพระศาสนจักร บทที่ II, ข้อ 13: AAS 57 (1965), หน้า 17 •
23. เทียบ จัสติน การสนทนากับทรีเฟิน (Dialogus cum Tryphene) บทที่ 110; MG 6, 729 (ออกโต - บรรณานิการ), 1897, หน้า 391-393: "... แต่ยังมีการกดขี่ข่มเหงที่กระทำต่อพวกเรามากขึ้นเท่าใด จำนวนของผู้ที่กลับใจเป็นผู้เชื่อด้วยใจศรัทธาในนามของพระเยซูเจ้าจะยิ่งเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น; เทียบ แตร์ตุเลียน คำขอโทษ (Apologeticus) บทที่ L, 13: "ทุกครั้งที่ท่านกำจัดเราเหมือนต้นหญ้า จำนวนของพวกเราจะทวีขึ้น โลกิตของพระคริสตเจ้าเป็นเหมือนเมล็ดพันธุ์!"; เทียบ ธรรมนูญด้านหลักคำสอนว่าด้วยพระศาสนจักร บทที่ II, ข้อ 9: AAS 57 (1965), หน้า 14 •
24. เทียบ ธรรมนูญด้านหลักคำสอนว่าด้วยพระศาสนจักร บทที่ II ข้อ 15: AAS 57 (1965), หน้า 20 •
25. เทียบ พระสันตะปาปาปอลที่ 6 พระราชดำรัสเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 1965 •

ส่วนที่ 2

บทที่ 1

1. เทียบ นักบุญออกัสติน สิทธิที่จะสมรสอีกครั้งหนึ่ง (De Bene coniugali) PL 40, 375-376 และ 394; นักบุญโทมัส ประมวลทฤษฎี (Summa Theologica) Suppl. Quaest. 49, art. 3 ad 1, สมณบัญญัติสำหรับชาวอาร์เมเนียน (Decretum pro Armenis) เดนซิงเกอร์-ไซน 1327; พระสันตะปาปาปิโอที่ 11 สมณสาสน์เรื่องการสมรส (Casti Connubii) AAS 22 (1930), หน้า 547-548; เดนซิงเกอร์-ไซน 3703-3714. •

2. เทียบ พระสันตะปาปาปีโอที่ 11 สมณสาสน์เรื่องการสมรส (Casti Connubii) AAS 22 (1930), หน้า 546-547; เดนซิงเกอร์-ไซน 3706 •
3. เทียบ ไฮเซยา 2; เยเรมีย์ 3:6-13; เอเสเคียล 16 และ 23; อีสยาห์ 54 •
4. เทียบ มัทธีว 9:15; มาระโก 2:19-20; ลูกา 5:34-35; ยอห์น 3:29; เทียบ 2 โครินธ์ 11:2; เอเฟซัส 5:27; วิวรรณ์ 19:7-8; 21:2 และ 9 •
5. เทียบ เอเฟซัส 5:25 •
6. เทียบ สภาสังคายนาวาติกันครั้งที่สอง ธรรมนูญด้านหลักคำสอนว่าด้วยพระศาสนจักร AAS 57 (1965), หน้า 15-16; 40-41; 47 •
7. เทียบ พระสันตะปาปาปีโอที่ 11 สมณสาสน์เรื่องการสมรส (Casti Connubii) AAS 22 (1930), หน้า 583 •
8. เทียบ 1 ทิโมธี 5:3 •
9. เทียบ เอเฟซัส 5:32 •
10. เทียบ ปฐมกาล 2:22-24, สุภาพิต 5:15-20; 31:10-31; •
11. เทียบ พระสันตะปาปาปีโอที่ 11 สมณสาสน์เรื่องการสมรส (Casti Connubii) AAS 22 (1930), หน้า 547 และ 548; เดนซิงเกอร์-ไซน 3707; โทบิต 8:4-8; เพลงซาโลมอน 1:2-3; 1:16; 4:16-5, 1; 7:8-14; 1 โครินธ์ 7:3-6; เอเฟซัส 5:25-33 •
12. เทียบ พระสันตะปาปาปีโอที่ 11 สมณสาสน์เรื่องการสมรส (Casti Connubii) AAS 22 (1930), หน้า 547 และ 548; เดนซิงเกอร์-ไซน 3707 •
13. เทียบ 1 โครินธ์ 7:5 •

14. เทียบ พระสันตะปาปาปีโอที่ 11 *สมณสาสน์เรื่องการสมรส* (Casti Connubii) AAS 22 (1930): เดนซิงเกอร์-ไซน 3716-3718, พระสันตะปาปาปีโอที่ 12 *พระราชดำรัสต่อที่ประชุมสหภาพผดุงครรภ์แห่งอิตาลี* (Allocutio Conventui Unionis Italicae inter Obstetrices) 29 ตุลาคม 1951 AAS 43 (1951), หน้า 835-854, พระสันตะปาปาปอลที่ 6 *พระราชดำรัสต่อคณะพระคาร์ดินัล* 23 มิถุนายน 1964 AAS 56 (1964), หน้า 581-589 คำถามบางประการซึ่งจำเป็นต้องตรวจสอบเพิ่มเติมมากขึ้นด้วยความรอบคอบตามกฎหมายตามพระบัญชาของสมเด็จพระสันตะปาปาให้แก่คณะกรรมการเพื่อการศึกษาเกี่ยวกับประชากร ครอบครัว และการกำเนิดเพื่อที่ว่า หลังจากคณะกรรมการได้ปฏิบัติหน้าที่สำเร็จลุล่วงไปแล้ว สมเด็จพระสันตะปาปาสามารถที่จะมีพระราชวินิจฉัยได้ • ด้วยเหตุที่พระธรรมคำสอนแห่งพระอาจารย์นาพูอยู่ในสภาพการณ์เช่นนี้ สภาศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้ไม่ปรารถนาที่จะเสนอวิธีแก้ไขที่แน่นอนตายตัวโดยทันที •

15. เทียบ *เอเฟซัส* 5:16; *โคโลสี* 4:5 •

16. เทียบ *ศีลศักดิ์สิทธิ์ตามจารีตเกรกอเรียน* (Sacramentarium Gregorianum): PL 78, 262 •

17. เทียบ *โรม* 5:15 และ 18; 6:5-11; *กาลาเทีย* 2:20 •

18. เทียบ *เอเฟซัส* 5:25-27 •

บทที่ 2

1. เทียบ *คำแถลงกรีนนำของธรรมนูญนี้* ข้อ 4 และต่อจากนั้น •

2. เทียบ *โคโลสี* 3:2 •

3. เทียบ *ปฐมกาล* 1:28 •

4. เทียบ *สุภาพิต* 8:30-31 •

5. เทียบ นักบุญอิเรเน *สู้กับลัทธินอกกรีต* (Adversus haereses) III, 11, 8 (แซกนาร์ต บรรณานุกรม หน้า 200; เทียบ อ้างแล้ว 16, 6: หน้า 290-292; 21, 10-22: หน้า 370-372; 22 3: หน้า 378; ฯลฯ) •

6. เทียบ *เอเฟซัส* 1:10 •

7. เทียบ พระราชดำรัสของพระสันตะปาปาปีโอที่ 11 ต่อคุณพ่อ โรดองด์-กอลเซเลอร์ “จำเป็นที่เราจะต้องไม่ละสายตาไปจากความจริงที่ว่าเป้าหมายของพระศาสนจักรอยู่ที่การประกาศข่าวดีไม่ใช่การทำให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง ถ้าหากพระศาสนจักรมีความเจริญรุ่งเรืองก็เพียงเพื่อที่จะประกาศข่าวดี” [สัปดาห์ทางสังคมแห่งฝรั่งเศส (Semaines sociales de France) แวร์ซาย 1936, หน้า 461-462] •

8. สภาสังคายนาวาติกันครั้งแรก *ธรรมนูญด้านหลักคำสอนว่าด้วยความเชื่อคาทอลิก* บทที่ III เดนซิงเกอร์ 1795, 1799 (3015, 3019); เทียบ พระสันตะปาปาปีโอที่ 11 พระสมณสาสน์ *เรื่องสี่สิบปี* (Quadragesimo Anno) AAS 23 (1931), หน้า 190 •

9. เทียบ พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 *สมณสาสน์เรื่องสันติภาพในโลก* (Pacem in Terris) AAS 55 (1963), หน้า 260 •

10. เทียบ พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 *สมณสาสน์เรื่องสันติภาพในโลก* (Pacem in Terris) AAS 55 (1963), หน้า 283; พระสันตะปาปาปีโอที่ 12, พระราชดำรัสทางวิทยุ 24 ธันวาคม 1941: AAS 34 (1942), หน้า 16-17 •

11. พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 *สมณสาสน์เรื่องสันติภาพในโลก* (Pacem in Terris) AAS 55 (1963), หน้า 260 •

12. เทียบ พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 บทภาวนาเมื่อ 11 ตุลาคม 1962 ณ วันเปิดประชุมสภาสังคายนาฯ AAS 54 (1962), หน้า 792 •

13. เทียบ *ธรรมนูญเรื่องพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์* ข้อ 123: AAS 56 (1964), พระสันตะปาปาปอลที่ 6 *พระราชดำรัสต่อคณะศิลปินแห่งกรุงโรม* หน้า 131; AAS 56 (1964), หน้า 439-442 •

14. เทียบ สภาสังคายนาวาติกันครั้งที่สอง สมณบัญญัติเรื่องการฝึกอบรมพระสงฆ์ และคำประกาศของสภาสังคายนาฯ เรื่องการศึกษาแบบคริสต์ •

15. เทียบ ธรรมนูญด้านหลักคำสอนว่าด้วยพระศาสนจักร บทที่ IV, ข้อ 37: AAS 57 (1965), หน้า 42-43 •

บทที่ 3

1. เทียบ พระสันตะปาปาปิโอที่ 12 พระราชดำรัส เมื่อ 23 มีนาคม 1952 AAS 44 (1953), หน้า 273; พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 พระราชดำรัสต่อสมาคมคาทอลิกของผู้ใช้แรงงานอิตาลี เมื่อ 1 พฤษภาคม 1959 AAS 51 (1959), หน้า 358 •

2. เทียบ พระสันตะปาปาปิโอที่ 11 สมณสาสน์เรื่องสี่สิบปี (Quadragesimo Anno) AAS 23 (1931), หน้า 190 และต่อจากนั้น; พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 พระราชดำรัส เมื่อ 23 มีนาคม 1952 AAS 44 (1952), หน้า 276 และต่อจากนั้น; พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 สมณสาสน์เรื่องพระแม่และพระอาจารย์ (Mater et Magistra) AAS 53 (1961), หน้า 450; สภาสังคายนาวาติกันครั้งที่สอง สมณบัญญัติเกี่ยวกับสื่อสำหรับการสื่อสารทางสังคม บทที่ I, ข้อ 6 AAS 56 (1964), หน้า 147 •

3. เทียบ มัทธิว 16:26; ลูกา 16:1-31; โคโลสี 3:17 •

4. เทียบ พระสันตะปาปาปิโอที่ 13 สมณสาสน์เรื่องเสรีภาพ (Libertas) ในสมณลิขิตของพระสันตะปาปาปิโอที่ 13 t. VIII, หน้า 220 และต่อจากนั้น; พระสันตะปาปาปิโอที่ 11 สมณสาสน์เรื่องสี่สิบปี (Quadragesimo Anno) AAS 23 (1931), หน้า 191 และต่อจากนั้น; พระสันตะปาปาปิโอที่ 12 พระราชดำรัสในโอกาสวันฉลองพระคริสตสมภพ (Nuntius natalicius) 1941 AAS 34 (1942), หน้า 10 และต่อจากนั้น; พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 สมณสาสน์เรื่องพระแม่และพระอาจารย์ (Mater et Magistra) AAS 53 (1961), หน้า 401-464 •

5. โดยอ้างอิงถึงปัญหาด้านการเกษตรกรรม เทียบ พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 สมณสาสน์เรื่องพระแม่และพระอาจารย์ (Mater et Magistra) AAS 53 (1961) •

6. เทียบ พระสันตะปาปาปาโลที่ 13 สมณสาสน์เรื่องสาสน์แห่งความจริง (Rerum Novarum) AAS 23 (1890-91), หน้า 649, หน้า 662; พระสันตะปาปาปิโอที่ 11 สมณสาสน์เรื่องสี่สิบปี (Quadragesimo Anno) AAS 23 (193-1), หน้า 200-201; พระสันตะปาปาปาโลที่ 11 สมณสาสน์เรื่องพระผู้ไถ่ (Divini Redemptoris) AAS 29 (1937), หน้า 92; พระสันตะปาปาปิโอที่ 12 พระราชดำรัสทางวิทยุในโอกาสวันก่อนวันฉลองพระคริสตสมภพ AAS 35 (1943) หน้า 20; พระสันตะปาปาปิโอที่ 13 พระราชดำรัสเมื่อ 13 มิถุนายน 1943 AAS 35 (1943), พระสันตะปาปาปิโอที่ 12 พระราชดำรัสทางวิทยุต่อผู้ใช้แรงงานชาวสเปน 11 มีนาคม 1951 หน้า 172; พระสันตะปาปาปิโอที่ 23 สมณสาสน์เรื่องพระแม่และพระอาจารย์ (Mater et Magistra) AAS 43 (1951), หน้า 215; AAS 53 (1961), หน้า 419 •

7. เทียบ พระสันตะปาปาปิโอที่ 23 สมณสาสน์เรื่องพระแม่และพระอาจารย์ (Mater et Magistra) AAS 53 (1961), หน้า 408, 424, 427; อย่างไรก็ตาม คำว่า “การรักษา” (curatione) ถูกนำมาจากข้อความภาษาละตินในสมณสาสน์เรื่องสี่สิบปี (Quadragesimo Anno) AAS 23 (1931) หน้า 199; ในแง่ของวิวัฒนาการของคำถาม เทียบ พระสันตะปาปาปิโอที่ 12 พระราชดำรัสเมื่อ 3 มิถุนายน 1950 AAS 42 (1950) หน้า 485-488; พระสันตะปาปาปิโอที่ 6 พระราชดำรัสเมื่อ 8 มิถุนายน 1964 AAS 56 (1964), หน้า 573-579 •

8. เทียบ พระสันตะปาปาปิโอที่ 23 สมณสาสน์เรื่องมาลัยแห่งความปีติ (Sertum Laetitiae) AAS 31 (1939), หน้า 642; พระสันตะปาปาปิโอที่ 23 พระราชดำรัสต่อคณะสงฆ์ AAS 52 (1960), หน้า 5-11; พระสันตะปาปาปิโอที่ 23 สมณสาสน์เรื่องพระแม่และพระอาจารย์ (Mater et Magistra) AAS 53 (1961), หน้า 411 •

9. เทียบ นักบุญโทมัส *ประมวลเทววิทยา* (Summa Theologica) II-II, q. 32, a. 5 ad 2; อังแล้ว q. 66, a. 2: และต่อจากนั้น; อรรถาธิบายใน พระสันตะปาปาปาโลที่ 13 สมณสาสน์เรื่องสาสน์แห่งความจริง (Rerum Novarum) AAS 23 (1890-91) หน้า 651 และต่อจากนั้น; และพระสันตะปาปาปิโอที่ 12 พระราชดำรัส เมื่อ 1 มิถุนายน 1941: AAS 33 (1941), หน้า 199; พระสันตะปาปาปิโอที่ 12 พระราชดำรัสเนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ 1954: AAS 47 (1955), หน้า 27 •

10. เทียบ นักบุญแบซิล บทเทศน์จากพระวรสารนักบุญลูกา “ร้อยยั้งของเรา” (Destruam horrea mea) ข้อ 2 (PG 31, 263); แลคแทนทีอุส *กฎแห่งสวรรค์* (Divinarum institutionum) เล่มที่ V เกี่ยวกับความยุติธรรม (PL 6, 565 B); นักบุญออกัสติน *บทพระวรสารโดยนักบุญยอห์น* Ev. tr. 50, n. 6 (PL 35, 1760); นักบุญออกัสติน *ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับบทสดุดีที่ 147 ข้อ 12* (PL 37, 192); นักบุญเกรกอรี ผู้ยิ่งใหญ่ *บทเทศน์* (Homiliae in Ev.), hom. 20 (PL 76, 1165); นักบุญเกรกอรี ผู้ยิ่งใหญ่ *กฎเกี่ยวกับการอภิบาล* (Regulae Pastoralis liber) pars III c. 21 (PL 77 87); นักบุญโบนาเวนตูรา In III Sent. d. 33, dub. 1 (ed Quacracchi, III, 728); นักบุญโบนาเวนตูรา, In IV Sent. d. 15, p. II, a. a q. 1 (ed. cit. IV, 371 b); q. de superfluo (ms. Assisi Bibl. Comun. 186, ff. 112a-113a); นักบุญอัลแบร์ ผู้ยิ่งใหญ่ In III Sent., d. 33, a.3, sol. 1 (ed. Borgnet XXVIII, 611); Id. In IV Sent. d. 15, a. 1 (ed. cit. XXIX, 494-497) ในกรณีของการตัดสินเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่ใช่แก่นสารในยุคมืดของเรา เทียบ พระสันตะปาปา ยอห์นที่ 23 พระราชดำรัสทางวิทยุ-โทรทัศน์ เมื่อ 11 กันยายน 1962: AAS 54 (1962) p. 682: “ภาระหน้าที่ของมนุษย์ทุกคน ภาระหน้าที่อันเร่งด่วนของผู้เป็นคริสตชน คือการพิจารณาถึงสิ่งที่ไม่ใช่แก่นสารโดยใช้มาตรฐานวัดจากความต้องการของผู้อื่น และดูแลให้การจัดการและการกระจายทรัพย์สินของที่สวรรค์สร้างขึ้นมาก่อนให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม” •

11. ในกรณีนั้น หลักการเดิมยังคงเป็นจริงอยู่: “ในกรณีของความจำเป็นอย่างยิ่งยวด ทรัพย์สินของทั้งหมดเป็นของส่วนรวม นั่นคือ ทรัพย์สินของทั้งหลายมีไว้เพื่อการแบ่งปัน” ในทางตรงกันข้าม สำหรับลำดับขั้นตอน การเพิ่มเติม และลักษณะซึ่งหลักการเหล่านี้ถูกนำไปประยุกต์ใช้ในเนื้อหาที่ได้เสนอมา นอกเหนือจากผู้ประพันธ์ในยุคใหม่ เทียบ นักบุญโทมัส *ประมวลเทววิทยา* (Summa Theologica) II-II, q. 66, a. 7 เห็นได้อย่างชัดเจนว่า เพื่อที่จะนำหลักการไปประยุกต์ใช้อย่างถูกต้อง เราต้องบรรลุถึงเงื่อนไขทุกประการซึ่งเป็นเงื่อนไขจำเป็นตามหลักศีลธรรม •

12. เทียบ Gratiam, Decretum, C. 21, dist. LXXXVI (บรรณานุกรม ฟรีดแบร์ก I, 302). สัจพจน์นี้สามารถพบได้ใน PL 54, 591 A (เทียบ ใน Antonianum 27 (1952) 349-366) i. •

13. เทียบ พระสันตะปาปา ลิโอที่ 13 *สมณสาสน์เรื่องสาสน์แห่งความจริง* (Rerum Novarum) AAS 23 (1890-91) หน้า 643-646, พระสันตะปาปา ปีโอที่ 11 *สมณสาสน์เรื่องสี่สิบปี* (Quadragesimo Anno) AAS 23 (1931) หน้า 191; พระสันตะปาปา ปีโอที่ 12 พระราชดำรัสทางวิทยุ เมื่อ 1 มิถุนายน 1941: AAS 33 (1941), หน้า 199; พระสันตะปาปา ปีโอที่ 12 พระราชดำรัสทางวิทยุเนื่องในโอกาสวันก่อนวันฉลองพระคริสตสมภพ 1942 AAS 35 (1943), หน้า 17; พระ

สันตะปาปาปีโอที่ 12 พระราชดำรัสทางวิทยุ เมื่อ 1 กันยายน 1944 AAS 36 (1944) หน้า 253; พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 สมณสาสน์เรื่องพระแม่และพระอาจารย์ (Mater et Magistra) AAS 53 (1961) หน้า 428-429 •

14. เทียบ พระสันตะปาปาปีโอที่ 11 สมณสาสน์เรื่องสี่สิบปี (Quadragesimo Anno) AAS 23 (1931) หน้า 214; พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 สมณสาสน์เรื่องพระแม่และพระอาจารย์ (Mater et Magistra) AAS 53 (1961), หน้า 429 •

15. เทียบ พระสันตะปาปาปีโอที่ 11 พระราชดำรัสทางวิทยุเนื่องในโอกาสวันฉลองพระจิตเจ้าเสด็จลงมา (Pentecost) 1941: AAS 44 (1941) หน้า 199; พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 สมณสาสน์เรื่องพระแม่และพระอาจารย์ (Mater et Magistra) AAS 53 (1961) หน้า 430 •

16. สำหรับการให้ทรัพย์สินของอย่างถูกต้องตามหลักคำสอนในพันธสัญญาใหม่: เทียบ ลูกา 3:11, 10:30 และต่อจากนั้น; 11:41; 1 เปโตร 5:3, มาระโก 8:36; 12:39-41; ยากอบ 5:1-6; 1 ทิโมธี 6:8; เอเฟซัส 1:28; 2 โครินธ์ 8:13; 1 ยอห์น 3:17 และต่อจากนั้น •

บทที่ 4

1. เทียบ พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 สมณสาสน์เรื่องพระแม่และพระอาจารย์ (Mater et Magistra) AAS 53 (1961), หน้า 417 •

2. เทียบ พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 อังแล้ว •

3. เทียบ โรม 13:1-5 •

4. เทียบ โรม 13:5 •

5. เทียบ พระสันตะปาปาปีโอที่ 12 พระราชดำรัสทางวิทยุ เมื่อ 24 ธันวาคม 1942 AAS 35 (1943) หน้า 9-24; 24 ธันวาคม 1944 AAS 37 (1945), หน้า 11-17; พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 สมณสาสน์เรื่องสันติภาพในโลก (Pacem in Terris) AAS 55 (1963), หน้า 263, 271 277 และ 278 •

6. เทียบ พระสันตะปาปาปีโอที่ 12 พระราชดำรัสทางวิทยุ เมื่อ 7 มิถุนายน 1941 AAS 33 (1941) หน้า 200; พระสันตะปาปาโยฮันที่ 23 สมณสาสน์เรื่องสันติภาพในโลก (Pacem in Terris) 1.c., หน้า 273 และ 274 •
7. เทียบ พระสันตะปาปาโยฮันที่ 23 สมณสาสน์เรื่องพระแม่และพระอาจารย์ (Mater et Magistra) AAS 53 (1961), หน้า 416 •
8. พระสันตะปาปาปีโอที่ 11 พระราชดำรัส “ต่อสหพันธ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยคาทอลิก” พระราชดำรัสของพระสันตะปาปาปีโอที่ 11 (แบร์เตโตโต - บรรณาธิการ) ตูริน เล่มที่ 1 (1960) หน้า 743 •
9. เทียบ สภาสังคายนาวาติกันครั้งที่สอง ธรรมนูญด้านหลักคำสอนว่าด้วยพระศาสนจักร ข้อ 13: AAS 57 (1965), หน้า 17 •
10. เทียบ ลูกา 2:14 •

บทที่ 5

1. เทียบ พระสันตะปาปาโยฮันที่ 23 สมณสาสน์เรื่องสันติภาพในโลก (Pacem in Terris) 11 เมษายน 1963: AAS 55 (1963), หน้า 291; “ดังนั้น ในยุคสมัยของพวกเราที่ทะนงตนไปกับพลานุภาพของอาวุธปรมาณู นับว่าเป็นการไม่มีเหตุผลที่จะเชื่อว่าสงครามเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่จะปกป้องสิทธิที่ถูกละเมิด” •
2. เทียบ พระสันตะปาปาปีโอที่ 12 พระราชดำรัสเมื่อ 30 กันยายน 1954: AAS 46 (1954) หน้า 589; พระราชดำรัสทางวิทยุเมื่อ 24 ธันวาคม 1954 AAS 47 (1955), หน้า 15 และ ต่อจากนั้น; พระสันตะปาปาโยฮันที่ 23 สมณสาสน์เรื่องสันติภาพในโลก (Pacem in Terris) AAS 55 (1963), หน้า 286-291; พระสันตะปาปาปอลที่ 6 พระราชดำรัสต่อสหประชาชาติ เมื่อ 4 ตุลาคม 1965 •

3. พระสันตะปาปาจอห์นที่ 23 สมณสาสน์เรื่องสันติภาพในโลก (Pacem in Terris) ซึ่ง
ประเด็นเรื่องการลดอาวุธได้ถูกกล่าวถึง AAS 55 (1963), หน้า 287 •

4. เทียบ 2 โครินธ์ 2:6 •

%%%%%%%%%